Міністерство освіти і науки України

Національний університет біоресурсів і природокористування України

«СХВАЛЕНО»

Конференцією трудового колективу Національного університету біоресурсів і природокористування України

«22» грудня 2023 р.

З В І Т
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ ЗА 2023 РІК

Київ – 2023

ЗМІСТ

1. Основні результати діяльності Національного університету біоресурсів і природокористування України за 2023 рік 5

1.1. Коротка історична довідка про університет 5

1.2. Сучасний стан та стратегія розвитку університету 7

2. Навчальна та виховна робота 10

2.1. Освітня діяльність 10

2.1.1. Науково-педагогічні працівники 10

2.1.2. Навчально-методична робота 15

2.1.3. Навчальна лабораторна база 23

2.1.4. Формування контингенту здобувачів вищої освіти 24

2.1.5. Організація освітньої діяльності 46

2.1.5.1. Ступенева система освіти 46

2.1.5.2. Особливості організації освітнього процесу в Університеті в умовах воєнного стану 48

2.1.5.3. Організація нових та реорганізація існуючих підрозділів 52

2.1.5.4. Підготовка магістрів 53

2.1.5.5. Організація практичного навчання здобувачів вищої освіти 60

2.1.5.6. Заочне (дистанційне) навчання 65

2.1.5.7. Випуск і розподіл фахівців 68

2.1.5.8. Підготовка військових спеціалістів 84

2.1.5.9. Неперервна (післядипломна) освіта 85

2.2. Виховна, культурно-масова і спортивна робота 86

2.3. Студентське самоврядування 97

3. Науково-дослідна та інноваційна діяльність 99

3.1. Науково-дослідна діяльність 99

3.1.1. Науковий потенціал, визнання досягнень вчених 101

3.1.2. Фінансування науково-дослідних робіт 107

3.1.3. Основні показники науково-дослідної роботи 110

3.1.4. Найважливіші результати досліджень за пріоритетними напрямами 112

3.1.4.1. Гуманітарно-педагогічні науки 112

3.1.4.2. Рослинництво, ґрунтознавство, фітомедицина, біотехнології та екологія 116

3.1.4.3. Технології та якість продукції тваринництва 130

3.1.4.4. Здоров’я тварин 139

3.1.4.5. Техніка, енергетика та інформатизація АПК 146

3.1.4.6. Лісівництво та декоративне садівництво 152

3.1.4.7. Економіка і менеджмент 158

3.1.4.8. Земельні ресурси 164

3.1.4.9. Правознавство 164

3.1.4.10. Сільськогосподарська радіологія ……..…… 165
3.1.4.11. Українська лабораторія якості і безпеки продукції агропромислового комплексу…… 168
3.1.4.12. ВП НУБіП України «Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»…. 169
3.1.5. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів…….…… 173
3.1.6. Атестація наукових та науково-педагогічних кадрів…….. 174
3.1.7. Наукові публікації та видавнича діяльність……..……. 176
3.1.8. Винахідницька діяльність……..... 178
3.1.9. Наукові конференції, з'їзди, семінари……..... 179
3.1.10. Науково-дослідна робота молодих вчених та здобувачів вищої освіти ……. 181
3.2. Науково-інноваційна та інформаційно-консультаційна діяльність, впровадження в практику результатів досліджень……..... 183
3.3. Навчально-науково-виробнича діяльність у відокремлених підрозділах НУБіП України .....…..... 183
4. Навчально-наукова діяльність з інформатизації і телекомунікаційних систем.. 186
5. Діяльність наукової бібліотеки…….……..…….……..... 189
6. Міжнародна діяльність та зовнішньоекономічні зв'язки……..……..... 194
7. Фінансово-економічна діяльність……. 206
8. Соціально-побутові умови для співробітників і здобувачів вищої освіти ……. 212
9. Адміністративно-господарська діяльність…….……..... 214
10. Премії та відзнаки вчених університету……..……..……..... 216
11. Основні завдання НУБіП України на 2024 рік…….……..... 218

1. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ ЗА 2023 РІК

1.1. Коротка історична довідка про університет

Національний університет біоресурсів і природокористування України (до жовтня 2008 р. – Національний аграрний університет) розпочав своє функціонування шляхом об'єднання трьох самостійних інститутів: Київського сільськогосподарського, Київського лісогосподарського і Київського ветеринарного. Київський сільськогосподарський інститут бере свій початок від сільськогосподарського відділення, що було відкрите 30 вересня 1898 р. у складі Київського політехнічного інституту і трансформувалось у 1918 р. у сільськогосподарський (агрономічний) факультет, а у 1922 р. – Київський сільськогосподарський інститут, який з 1923 р. став самостійним вищим навчальним закладом. У 1930–1934 рр. на базі Київського сільськогосподарського інституту сформувалися і розпочали свою діяльність агрохімічний інститут, інститут механізації та електрифікації сільського господарства, агроінженерний інститут цукрової промисловості, агроекономічний інститут, інженерно-економічний інститут, агропедагогічний інститут, гідромеліоративний інститут, зоотехнічний інститут, які були згодом реорганізовані в самостійні науково-дослідні інститути та факультети.

У 1948 р. за високі досягнення у навчальній та науковій діяльності, а також з нагоди 50-річчя Київський сільськогосподарський інститут був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора.

Київський лісогосподарський інститут розпочав свою історію в 1840 р. з лісового факультету Інституту сільського господарства і лісівництва в м. Маримонт (Польща), який згодом (1862 р.) перебазувався до м. Новоалександрія (нині м. Пулави). На початку Першої світової війни (1914 р.) Новоалександрійський інститут сільського господарства і лісівництва був переведений до м. Харків і з 1921 р. отримав назву «Харківський інститут сільського господарства і лісівництва». У 1930 р. у результаті об'єднання лісового факультету Харківського СГІ та лісоінженерного факультету Київського СГІ був утворений Український лісотехнічний інститут, який у 1936 р. реорганізований у Київський лісогосподарський інститут.

У 1954 р. Київський сільськогосподарський і Київський лісогосподарський інститути були об'єднані в один навчальний заклад, який отримав назву «Українська ордена Трудового Червоного Прапора сільськогосподарська академія» (УСГА).

У 1957 р. до складу навчальної частини УСГА на правах факультету був приєднаний Київський ветеринарний інститут, який починав роботу у 1920 р. як факультет КПІ, а в 1921 р. став самостійним Київським ветеринарно-зоотехнічним інститутом. У 1930 році КВЗІ розділився на два самостійні інститути – ветеринарний та зоотехнічний. Останній був приєднаний до Харківського сільськогосподарського інституту. До 1956 р. Київський ветеринарний інститут був одним з найбільших навчальних закладів цього профілю в колишньому СРСР.

З 1956 р. до 1962 р. Українська сільськогосподарська академія входила до структури Української академії сільськогосподарських наук (УАСГН) як її навчальна частина (Президентом академії був академік Власюк П.А., а ректори академії на той час мали статус віце-президентів УАСГН).

З 1962 р. до 1992 р. Українська сільськогосподарська академія (як навчальний заклад) існувала автономно від ВАСГНІЛ (куди перейшли науково-дослідні інститути УАСГН) з підпорядкуванням Міністерству сільського господарства УРСР, а згодом – СРСР. У 1982 р. при Українській сільськогосподарській академії була створена Вінницька філія, яка в 1991 р. стала самостійним закладом (нині – Вінницький національний аграрний університет).

У серпні 1992 р. Українська сільськогосподарська академія була реорганізована в Український державний аграрний університет, якому згідно з Постановою Верховної Ради України від 29 липня 1994 р. № 158 присвоєно статус Національного з наданням прав автономії та самоврядності. Відтоді він іменувався «Національний аграрний університет» (НАУ) і згідно з вищевказаною постановою та Постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 1995 р. № 387 перебував у функціональному управлінні останнього.

У різні роки до університету були приєднані структурні підрозділи – інститути, коледжі, технікуми, господарства. Так, у 1996 році до складу університету було передано Ніжинський агротехнічний коледж (Чернігівська область), у 1997 р. – Бережанський агротехнічний коледж (Тернопільська область), Заліщицький (Тернопільська область, Боярський (Київська область) сільськогосподарські технікуми, Немішаївський аграрний та Ірпінський економічний технікуми (Київська область), у 2005 р. – Бобровицький коледж економіки і менеджменту ім. О. Майнової (Чернігівська обл.), у 2007 р. – Мукачівський аграрний коледж (Закарпатська обл.), у 2016 р. – Рівненський коледж (Рівненська обл.).

У 2004 році до університету було приєднано Кримський агротехнологічний університет (м. Сімферополь) разом із його коледжами та технікумами: Агропромисловий коледж; Бахчисарайський будівельний технікум; Прибрежненський технікум; Технікум гідромеліорації та механізації сільського господарства. Але з початком у 2014 році військової агресії зі сторони Російської Федерації з цими закладами співпрацю було призупинено.

У 2003 р. в складі університету утворено Українську лабораторію якості і безпеки продукції агропромислового комплексу. У 2004 р. було приєднано Український НДІ сільськогосподарської радіології (Київська обл.) та Державний племінний птахівничий завод ім. Фрунзе (АР Крим), а у 2008 році Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції, м. Одеса.

Враховуючи поліпрофільність спеціальностей в НАУ, високий рівень науково-дослідної діяльності, наявність аспірантури і докторантури, широкі міжнародні зв'язки та з метою подальшого розширення навчальної, дослідницької та інноваційної діяльності Національного аграрного університету з метою задоволення потреб агропромислової, природоохоронної та інших галузей економіки, а також враховуючи необхідність адаптації такої діяльності до вимог міжнародних організацій дослідницьких університетів, Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 945 Національний аграрний університет **перейменовано в Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіП України).**

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 962 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 р. № 1025» («Про заходи щодо оптимізації мережі військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів») відновлено діяльність військової кафедри НУБіП України.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2010 р. №76 «Деякі питання надання вищим навальним закладам статусу самоврядного (автономного) дослідницького національного університету» Національному університету біоресурсів і природокористування України надано статус самоврядного (автономного) дослідницького університету.

У 2013 р. було прийнято Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 р. № 486-р «Про віднесення цілісного майнового комплексу Національного університету біоресурсів і природокористування України до сфери управління Міністерства освіти і науки», яким було розпочато процедуру передачі університету до сфери управління Міністерства освіти і науки України. У 2015 р. дану процедуру було завершено утворенням Комісії з передачі майна (наказ Міністерства освіти і науки України від 03.07.2014 р. № 785 «Про передачу цілісного майнового комплексу

Національного університету біоресурсів і природокористування України до сфери управління Міністерства освіти і науки» зі змінами від 20.08.2015 р. № 886) і підписанням Міністром освіти і науки України Квітом С.М. Акту приймання-передачі від 30.09.2015 р.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 29 травня 2020 р. № 719 нерухоме державне майно на праві господарського відання закріплене за Національним університетом біоресурсів і природокористування України.

У своїй діяльності Університет керується Статутом НУБіП України, який було затверджено у новій редакції наказом Міністерства освіти і науки України № 423 від 09.05.2022 р.

У 2023 році Університет відзначив своє 125-річчя з дня заснування, з нагоди якого 26 травня 2023 р. було проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу», до участі в якій було залучено більше 1100 представників з 25 країн світу, 150 закладів вищої освіти, наукових установ, органів державної влади, громадських організацій та бізнесу.

1.2. Сучасний стан та стратегія розвитку університету

Наша Україна за всі роки незалежності переживає, напевно, найтяжчі часи. Агресія російської федерації завдала і продовжує завдавати нищівного руйнівного впливу на всю країну, її економіку, інфраструктуру, соціальну сферу. Руйнуються сім'ї, гинуть кращі сини і доньки держави, росіяни вбивають безневинних дітей, старших людей.

Значних втрат від війни зазнала й вища освіта. Вони пов'язані з руйнуванням закладів освіти, повсякденною загрозою життю і здоров'ю викладачів і студентів, різким зменшенням видатків на утримання. Все вище перелічене актуалізує потребу у переосмисленні пріоритетів розвитку вищої освіти і, зокрема, нашого університетського життя в умовах реальної війни. Україна, яка прагне до європейської інтеграції, бути конкурентною в сучасному світі, за виразом Президента України **«Має визначити освіту і науку своїми стратегічними сферами»**. Від цих кроків буде залежати цивілізаційна суб'єктивність нашої держави.

За 125-річну історію існування Університету в його стінах підготовлено сотні тисяч фахівців-виробничників, десятки відомих українських політиків та громадських діячів, сотні вчених, педагогів, керівників підприємств, організацій і установ, які є гордістю Університету та всієї держави.

Для виконання покладених на Університет статутних функцій з формування патріотичної національної еліти України, забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців для органів державного управління, наукових, освітніх установ та суб'єктів підприємництва в аграрному секторі, з розвитку наук про життя, раціонального природокористування, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», нинішніх і майбутніх вимог суспільства, ректоратом Університету була розроблена Програма розвитку НУБіП України на 2021-2025 рр. «Голосіївська ініціатива – 2025», в якій вибудована багатовекторна стратегія розвитку за напрямами життєдіяльності Університету та вказані механізми її реалізації.

У 2023 році Університет зайняв 8 позицію серед кращих університетів країни за підсумками рейтингу «Топ-200 Україна».

У всесвітньому рейтингу QS World University Ranking університет займає 1200-1400 місце (78 місце у Східній Європі та 541 місце у Європі).

У міжнародному рейтингу прозорості університетів WEBOMETRICS НУБІП України займає 3 місце серед українських закладів вищої освіти.

Вперше у 2023 році Університет позиціонується у рейтингу THE, де займає 1501 місце.

У 2023 році освітній процес і науково-дослідницьку діяльність забезпечували:

– 3 навчально-наукові інститути (енергетики, автоматики і енергозбереження, лісового і садово-паркового господарства, неперервної освіти і туризму);

– 13 факультетів базового закладу (аграрного менеджменту, агробіологічний, ветеринарної медицини, гуманітарно-педагогічний, економічний, захисту рослин, біотехнологій та екології, землевпорядкування, інформаційних технологій, конструювання та дизайну, механіко-технологічний, тваринництва та водних біоресурсів, харчових технологій та управління якістю продукції АПК, юридичний);

– кафедра військової підготовки;

– 11 регіональних навчальних закладів – відокремлених структурних підрозділів НУБіП України (ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут», ВСП «Бережанський фаховий коледж НУБіП України», ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України», ВСП «Боярський фаховий коледж НУБіП України», ВСП «Заліщицький фаховий коледж імені Є. Храпливого НУБіП України», ВСП «Ірпінський фаховий коледж НУБіП України», ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України», ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України», ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України», ВСП «Рівненський фаховий коледж НУБіП України»);

– навчально-дослідні господарства (ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція», ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка», ВП НУБіП України «Навчально-дослідне господарство «Ворзель», ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»);

– науково-дослідні інститути (технологій та якості продукції тваринництва; здоров'я тварин; рослинництва та ґрунтознавства; лісівництва та декоративного садівництва; Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК; Український НДІ сільськогосподарської радіології; Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції, м. Одеса).

На сьогодні в університеті сформувався потужний викладацький склад. У освітньому процесі беруть участь (у т. ч. за сумісництвом) 1325 науково-педагогічних працівників (307 докторів наук, професорів і 813 кандидатів наук, доцентів).

В Університеті станом на 30.11.2022 р. навчається 33186 осіб, з них в НУБіП України – 20817 осіб, у т.ч аспірантів 850 осіб (з них 47 іноземців).

Університет надає широкий спектр освітніх послуг і здійснює підготовку фахівців за відповідними спеціальностями та освітніми програмами за такими освітніми рівнями: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий). Підготовка фахівців освітнього ступеня бакалавр здійснюється за 48 спеціальностями і 51 освітньою програмою; магістр – за 41 спеціальністю і 65 освітньо-професійними програмами та 7 освітньо-науковими програмами; доктор філософії – за 36 спеціальностями та 38 освітньо-науковими програмами.

У відокремлених структурних підрозділах університету здійснюється підготовка фахівців освітньо-професійного ступеню фаховий молодший бакалавр за 29 спеціальностями і 33 освітньо-професійними програмами; бакалавр – за 18 спеціальностями і 18 освітніми програмами; магістр – за 4 спеціальностями і 4 освітніми програмами.

У 2023 році в університеті функціонувало 17 спеціалізованих вчених рад з правом прийняття до розгляду та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук (за 38 спеціальностями з 7 галузей науки). Вченою радою Університету було утворено 80 разових спеціалізованих вчених рад.

Разом по університету та відокремлених підрозділах НУБіП України у 2023 р. було профінансовано науково-дослідних робіт та договорів з надання послуг на суму 85132,50 тис. грн., у т.ч. по загальному фонду – 28732,5 тис. грн.; по спеціальному фонду – 56400,00 тис. грн. За результатами проведених наукових досліджень у 2023 році вченими університету створено 121 об'єкт інтелектуальної власності.

В Університеті видається 14 наукових видань, які є фаховими. У 2023 р. 2 наукові журнали «Український журнал лісівництва та деревинознавства» («Ukrainian Journal of Forest and Wood Science») та «Техніка і енергетика» («Machinery and Energetics») увійшли в міжнародну наукометричну базу даних Scopus. В університеті у 2023 році створений науковий електронний журнал «Здоров'я людини і нації».

На сьогодні НУБіП України має 116 договорів про співпрацю з міжнародними партнерами. Зокрема, окрім угод про продовження співпраці укладено 8 угод з новими університетами-партнерами.

У 2023 р. 654 викладачі, науковці, аспіранти та студенти НУБіП України взяли участь у різноманітних міжнародних заходах (у т.ч. навчання, стажування, навчально-виробничі практики). З них 245 студентів університету пройшли навчання та стажування у 16 країнах світу, зокрема за програмою мобільності Еразмус+ – 79 студентів, за програмою подвійних дипломів – 150 студентів НУБіП України пройшли навчально-виробничу практику на провідних сільськогосподарських підприємствах країн Західної та Східної Європи, 354 НПП проходили стажування.

Отримано 6 міжнародних грантів, зокрема HORIZON EUROPE, ERASMUS, British Council та інші. Укладено угоду про створення спільного Україно-китайського інституту в м. Ліньї та отримано ліцензію на підготовку бакалаврів від Міністерства освіти КНР за наступними спеціальностями: харчові технології, біотехнології, тваринництво.

В університеті діє 35 угод міжуніверситетської мобільності в рамках програми Erasmus +. За 2023 р. НПП університету підготовлено та подано 28 проектних заявок за міжнародними грантовими програмами та фондами (ERASMUS +, HORIZON EUROPE, COST, British Council тощо).

У 2023 р. в НУБіП України навчалося 417 іноземців із 23 країн світу - громадяни Алжиру, Азербайджану, Гани, Еквадору, Ірану, Індії, Єгипту, Китаю, Кореї, Казахстану, Камеруну, Канади, Лівану, Марокко, Нігерії, Німеччини, Польщі, Туреччини, Туркменістану, Узбекистану, Йорданії, з них на ОС «Бакалавр» – 271 особа; на ОС «Магістр» – 51 особа; аспірантів – 49 осіб, на курсах з вивчення української мови з використанням електронних ресурсів – 32 особи, на підготовчому відділенні – 2 особи, на курсах з вивчення англійської мови з використанням електронних ресурсів – 12 осіб.

За 2023 рік було проведено 11 засідань вченої ради університету, де було розглянуто понад 300 питань, та 13 засідань ректорату, де розглянуто понад 100 питань життєдіяльності університету.

Військова агресія, розв'язана російською федерацією проти нашої держави 24 лютого 2022 року, не зупинила діяльність університету. Значна кількість науково-педагогічних працівників, студентів та співробітників університету залучені до лав Збройних Сил України, територіальної оборони, волонтерства. Співробітниками університету на підтримку Збройних Сил України відраховується одноденна заробітна плата. Ця сума становить 23,4 млн. грн. А також проводяться благодійницькі акцій на підтримку Збройних Сил України, мешканців Херсону, придбання дронів, авто тощо. Вцілому співробітниками університету надано допомоги понад 42 млн.грн.

Графік освітнього процесу корегувався в залежності від поточної ситуації та кількості наявних місць сертифікованих ДСНС у бомбосховищах та укриттях у навчальних корпусах і студентських гуртожитках Університету, що цілодобово функціонують для викладачів, членів їх родин, студентів, мешканців прилеглих будинків.

Університет приклав усі зусилля для забезпечення життєдіяльності університету та збереження його матеріально-технічної бази на випадок техногенної катастрофи. На території університету створено два пункти незламності.

В університеті надається допомога незахищеним категоріям співробітників та студентства, організовуються курси надання першої медичної допомоги. Є можливість отримати психологічну допомогу, відвідати заняття з подолання стресів. Студентам і співробітникам постраждалим від російської військової агресії надається матеріальна допомога.

У 2023 році відновлено матеріально-технічну базу постраждалих через військову агресію російської федерації під час окупації Київської області ВСП «Ірпінський фаховий коледж НУБіП України», ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України» і ВП НУБіП України «Навчально-дослідне господарство «Ворзель».

Протягом року університет дотримувався санітарно-епідеміологічних вимог через поширення пандемії, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

2. НАВЧАЛЬНА ТА ВИХОВНА РОБОТА

2.1. Освітня діяльність

2.1.1. Науково-педагогічні працівники

У звітному році в базовому закладі університету (м. Київ) працювало 1325 науково-педагогічних працівників (НПП). Із них 84% мають наукові ступені та вчені звання. Середній вік НПП складає 48 років.

На вимогу МОН України, з метою спрощення процедури ліцензування на сьогодні інформацію про всіх науково-педагогічних працівників Університету повністю внесено до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Якісний склад науково-педагогічного персоналу у 2023 році: докторів наук і професорів – 307 осіб; кандидатів наук і доцентів – 813 осіб; у тому числі: академіків НААН України та НАПН України – 16; член-кореспондентів НАН України, НААН України та НАПН України – 16; заслужених діячів науки і техніки України – 13; заслужених працівників освіти України – 19; заслужених працівників вищої школи України – 1; заслужених винахідників України – 2; заслужених працівників сільського господарства – 8; заслужених енергетиків України – 1; заслужених економістів України – 2; заслужених юристів України – 2; заслужених лікарів України – 1; заслужених лісівників України – 1; заслужених журналістів України – 1; заслужених працівників культури України – 3; заслужених артистів України – 1; заслужених діячів мистецтв – 1; заслужених тренерів України – 1; народних артистів України – 3; майстрів спорту України – 18.

Якісний склад науково-педагогічних працівників у межах навчально-наукових інститутів і факультетів наведено в табл. 2.1-2.2.

Склад науково-педагогічних працівників за віком наведено в табл. 2.3-2.4.

Таблиця 2.1. Динаміка складу НПП за 2019-2023 рр.

Роки	Загальна кількість ставок НПП			Кількість штатних НПП, які мають звання		Кількість НПП, які беруть участь у роботі експертних рад при МОН України та інших рад, комісій і комітетів	Кількість НПП, які є співавторами навчальних програм (типових)	Кількість НПП, які мають державні нагороди та почесні звання	Кількість НПП, які підвищували кваліфікацію
	всього	у т.ч. зайнятих		академіка, члена-кореспондента державних академій наук	академіка, члена-кореспондента академій наук, створених на громадських засадах				
		штатними НПП	сумісни-ками						
2019	1144,0	1050	94	333	94	240	223	151	555
2020	1145,9	1052,75	93,15	38	95	237	191	166	539
2021	1150,75	1040,75	110	31	96	225	180	158	647
2022	1117,75	1002,25	115,5	32	98	226	171	131	653
2023	1093,55	987,55	106	29	102	200	158	121	775

Таблиця 2.2. Якісний склад НПП станом на 31.12.2023 р.

ННІ, факультети	Загальна кількість ставок НПП			Кількість штатних НПП, які мають звання		Кількість НПП, які беруть участь у роботі експертних рад при МОН України, НМК та інших рад, комісій і комітетів	Кількість НПП, як є співавторами навчальних програм (типових)	Кількість НПП, які мають державні нагороди та почесні звання	Кількість НПП, які підвищували кваліфікацію
	всього	у т.ч. зайнятих		академіка, члена-кореспондента державних академій наук	академіка, члена-кореспондента академій наук, створених на громадських засадах				
		штатними НПП	сумісни-ками						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Енергетики, автоматики і енергозбереження	69,3	66,05	3,25	–	10	18	9	4	32
Лісового і садово-паркового господарства	67	64,5	2,5	–	25	25	27	13	40
Неперервної освіти і туризму	23,5	21	2,5	–	2	5	–	2	22
Аграрного менеджменту	61,75	53	8,75	1	–	1	6	1	54
Агробіологічний	105,25	95,50	9,75	6	2	26	18	15	93
Ветеринарної медицини	83,75	81	2,75	4	15	30	17	15	68

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Гуманітарно-педагогічний	200,25	173,5	26,75	–	3	10	14	12	98
Економічний	77,75	75,25	2,5	2	–	3	–	7	78
Інформаційних технологій	73,25	57,75	15,5	–	4	8	1	6	26
Захисту рослин, біотехнологій та екології	58,75	52	6,75	4	2	10	24	9	45
Землевпорядкування	31,75	29	2,75	3	1	6	8	6	30
Конструювання та дизайну	51	44,5	6,5	3	8	19	14	5	38
Механіко-технологічний	51,5	44,75	6,75	2	9	6	5	8	55
Тваринництва та водних біоресурсів	64,25	57	7,25	2	10	20	8	7	51
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	35,5	34,75	0,75	–	2	6	6	8	17
Юридичний	39,0	38,0	1,0	2	9	7	1	3	28
Разом	**1093,55**	**987,55**	**106**	**29**	**102**	**200**	**158**	**121**	**775**

Таблиця 2.3. Динаміка складу НПП (фізичних осіб) за віком за 2019-2023 рр.

Роки	До 35 років						36 – 50 років						51 – 60 років						Старші 60 років						Разом
	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	
2019	–	3	49	159	59	**226**	40	67	428	441	67	**632**	63	67	109	95	23	**210**	114	106	99	99	19	**247**	**1315**
2020	2	7	53	152	64	**237**	47	82	441	431	64	**609**	59	67	142	109	23	**211**	123	106	107	100	23	**253**	**1310**
2021	–	5	56	148	65	**219**	54	100	426	429	54	**629**	69	76	127	112	24	**230**	110	98	91	85	19	**232**	**1310**
2022	–	2	56	127	73	**209**	72	110	419	436	47	**623**	68	73	123	107	19	**218**	118	99	91	93	19	**234**	**1284**
2023	–	1	41	109	70	**185**	72	97	415	459	59	**602**	66	80	124	131	19	**235**	112	106	86	91	28	**249**	**1271**

Таблиця 2.4. Склад НПП за віком станом на 31.12.2023 р.

ННІ, факультет	До 35 років						36 – 50 років						51 – 60 років						Старші 60 років						
	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	Разом
Енергетики, автоматики і енергозбереження	–	–	4	9	5	**14**	4	5	18	24	1	**30**	1	1	4	4	3	**8**	12	12	11	13	3	**28**	**80**
Лісового і садово-паркового господарства	–	–	13	14	1	**18**	3	2	26	32	–	**35**	2	4	9	5	–	**11**	9	9	6	8	–	**17**	**81**
Неперервної освіти і туризму	–	–	–	1	–	**1**	1	3	5	7	–	**10**	3	5	3	2	1	**8**	1	–	3	4	–	**4**	**23**
Аграрного менеджменту	–	–	1	3	4	**7**	4	7	38	40	–	**41**	4	3	7	7	–	**10**	4	4	3	3	–	**7**	**65**
Агробіологічний	–	–	2	10	4	**14**	6	10	45	47	6	**63**	4	4	15	16	–	**20**	16	13	9	12	2	**27**	**124**
Ветеринарної медицини	–	–	2	10	5	**16**	6	10	32	31	2	**46**	8	11	19	17	–	**28**	15	14	4	4	–	**29**	**119**
Гуманітарно-педагогічний	–	–	4	20	21	**42**	8	12	60	64	27	**112**	19	21	5	21	12	**60**	8	6	7	8	8	**28**	**242**
Економічний	–	–	1	2	4	**6**	5	6	41	43	1	**50**	5	6	19	18	1	**25**	7	7	5	5	2	**14**	**95**
Інформаційних технологій	–	–	2	2	7	**10**	7	8	28	31	5	**44**	4	4	8	8	1	**13**	6	6	7	7	5	**18**	**85**
Захисту рослин, біотехнологій та екології	–	–	1	5	1	**6**	3	6	27	28	1	**34**	–	5	13	12	–	**11**	6	6	2	3	–	**9**	**60**
Землевпорядкування	–	1	2	4	3	**7**	5	7	13	16	8	**21**	1	1	–	–	–	**1**	1	2	1	–	–	**3**	**32**
Конструювання та дизайну	–	–	3	8	2	**10**	2	2	11	13	3	**17**	1	1	7	7	–	**8**	9	9	8	8	7	**26**	**61**
Механіко-технологічний	–	–	1	4	3	**7**	5	4	13	16	2	**14**	4	4	8	6	1	**14**	4	2	11	8	1	**14**	**49**
Тваринництва та водних біоресурсів	–	–	3	7	6	**13**	8	8	22	25	2	**35**	6	6	4	4	–	**10**	6	6	5	4	–	**11**	**69**
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	–	–	2	6	–	**6**	2	3	18	21	–	**24**	–	–	3	4	–	**4**	5	7	2	2	–	**9**	**43**
Юридичний	–	–	–	4	4	**8**	3	4	18	21	1	**26**	4	4	–	–	–	**4**	3	3	2	2	–	**5**	**43**
Разом	**–**	**1**	**41**	**109**	**70**	**185**	**72**	**97**	**415**	**459**	**59**	**602**	**66**	**80**	**124**	**131**	**19**	**235**	**112**	**106**	**86**	**91**	**28**	**249**	**1271**

За звітній період науково-педагогічний склад університету поповнився 23 докторами наук, інформацію про яких наведено у табл. 2.5.

Таблиця 2.5. Доктори наук,
які поповнили кадровий склад університету в 2023 р.

№ п/п	Кафедра	Прізвище, ім'я, по батькові	Вчене звання	Наукова ступінь
1	2	3	4	5
НПП НУБіП України, які захистили докторські дисертації				
1.	Фармакології, паразитології і тропічної ветеринарії	ДЕРКАЧ Ірина Михайлівна	доцент	Доктор ветеринарних наук
Доктори наук, які прийняті на роботу до НУБіП України				
2.	Журналістики та мовної комунікації	ДЗЮБА Тетяна Анатоліївна	доцент	Доктор наук із соціальних комунікацій
3.	Іноземної філології і перекладу	КРАВЧЕНКО Наталія Кимівна	професор	Доктор філологічних наук
4.	Управління та освітніх технологій	ШУМІЛОВА Ірина Федорівна	доцент	Доктор педагогічних наук
5.	Соціальної роботи та реабілітації	СУПРУН Дар'я Миколаївна	професор	Доктор педагогічних наук
6.	Психології	МІЛЯЄВА Валерія Робертівна *(сумісник)*	професор	Доктор психологічних наук
7.	Автоматики та робототехнічних систем	ІВАЩУК Вячеслав Віталійович *(сумісник)*	доцент	Доктор технічних наук
8.	Тракторів, автомобілів та біоенергоресурсів	СТЕПАНОВ Олексій Вікторович	професор	Доктор технічних наук
9.	Економічної кібернетики	КРАВЧЕНКО Володимир Миколайович	доцент	Доктор економічних наук
10.	Інформаційних систем і технологій	СМОЛІЙ Вікторія Миколаївна	професор	Доктор технічних наук
11.	Фінансів	ШВЕЦЬ Наталія Романівна	професор	Доктор економічних наук
12.	Адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності	КРАЄВСЬКИЙ Володимир Миколайович *(сумісник)*	професор	Доктор економічних наук
13.		КАЛІВОШКО Олексій Миколайович	доцент	Доктор економічних наук
14.		ЧЕРВОНОПИСЬКА Олена Михайлівна *(сумісник)*	с.н.с.	Доктор медичних наук
15.	Виробничого та інвестиційного менеджменту	ЛАЗАРЕНКО Дмитро Олександрович *(сумісник)*	професор	Доктор економічних наук
16.		ПРУШКІВСЬКА Емілія Василівна *(сумісник)*	професор	Доктор економічних наук
17.	Землевпорядного проектування	ПОЛТАВЕЦЬ Анатолій Миколайович *(сумісник)*	-	Доктор економічних наук
18.	Управління земельними ресурсами	САКАЛЬ Оксана Володимирівна *(сумісник)*	с.н.с.	Доктор економічних наук

1	2	3	4	5
19.	Міжнародного права та порівняльного правознавства	БАЗОВ Віктор Петрович	-	Доктор юридичних наук
20.	Аграрного, земельного та екологічного права	МІХНЕВИЧ Марина Володимирівна	професор	Доктор юридичних наук
21.	Цивільного та господарського права	ВЕЛИКАНОВА Марина Миколаївна *(сумісник)*	доцент	Доктор юридичних наук
22.	Загальної, органічної та фізичної хімії	ГАЛСТЯН Андрій Генрійович	професор	Доктор хімічних наук
23.	Готельно-ресторанної справи та туризму	МЕЛЬНИЧЕНКО Світлана Володимирівна	професор	Доктор економічних наук

2.1.2. Навчально-методична робота

У 2023 році важливі аспекти навчально-методичної роботи Університету були визначені Програмою розвитку університету на 2021-2025 рр. «Голосіївська ініціатива – 2025». До них можна віднести студентоцентризм в організації освітнього процесу, його практичну орієнтацію та діджиталізацію, особливості організації в умовах воєнного стану. Зазначені аспекти відображено в нормативній документації, що регламентує організацію навчально-виховного процесу.

Зважаючи на зазначене, у звітному році навчальним і навчально-методичним відділами оновлено низку Положень і Правил з внесеними змінами та доповненнями, які ухвалено навчально-методичною та затверджено вченою радою Університету і розміщено на офіційному веб-сайті Університету, а саме: Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України; Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України; Положення про освітні програми в НУБіП України; Положення про екзамени та заліки в НУБіП України; Положення про навчально-методичну раду НУБіП України; Правила призначення академічних стипендій у НУБіП України.

Для онлайн-комунікації в Університеті використовуються платформи Cisco Webex (університет має 100 аккаунтів в межах корпоративного доступу), Zoom (з певними обмеженнями щодо тривалості заняття), Google Hangouts Meet (Університет має корпоративний аккаунт), Microsoft Skype for Business та Teams (університет має корпоративні аккаунти). Розпочато використання записаних лекцій з подальшим розміщенням їх на YouTube каналі. Активно використовувалися електронні платформи Skype, Cisco Webex Meetings та Zoom.us., а також месенджери Viber, Telegram, WhatApp тощо. У процесі освітнього процесу для надсилання завдань-відповідей використовувались файлообмінники Dropbox, FEX.NET.

У цілому, аналіз організації освітнього процесу засвідчив досить високу професійність більшості науково-педагогічних працівників, які в умовах воєнного стану, проводили навчальні заняття з використанням сучасних дистанційних технологій навчання.

Важливими завданнями навчально-методичної роботи в контексті реалізації ступеневої системи в університеті були:

– забезпечення ліцензійних вимог стосовно внесення інформації про НПП Університету до ЄДБО;

– забезпечення акредитаційних вимог до підготовки фахівців згідно з вимогами НАЗЯВО;

– наповнення відповідним змістом освітньої діяльності на основі використання сучасних інформаційних технологій, її діджиталізація;

– запровадження прогресивних технологій атестації студентів і слухачів на різних етапах їх підготовки;

– запровадження критеріїв рейтингової оцінки знань, підготовки електронного тестування для визначення рівня професійних знань, вмінь і навичок.

На виконання поставлених завдань у 2023 році навчальним та навчально-методичним відділами спільно з деканатами відповідних факультетів і дирекціями ННІ розроблено акредитаційні справи та отримано сертифікати про акредитацію освітніх програм підготовки фахівців з вищою освітою:

- ОС «Магістр»: ветеринарна медицина за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина; ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза за спеціальністю 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза; адміністративний менеджмент за спеціальністю 073 Менеджмент; технічний сервіс машин та обладнання сільськогосподарського виробництва за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування; агроінженерія (ОНП) за спеціальністю 208 Агроінженерія; агроінженерія (ОПП) за спеціальністю 208 Агроінженерія; журналістика за спеціальністю 061 Журналістика; міжнародний туристичний бізнес за спеціальністю 242 Туризм і рекреація; автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (ОПП) за спеціальністю 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології;
- ОС «Бакалавр»: кібербезпека за спеціальністю 125 Кібербезпека; публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування; цифрова економіка за спеціальністю 051 Економіка; готельно-ресторанний бізнес за спеціальністю 241 Готельно-ресторанна справа; теплоенергетика за спеціальністю 144 Теплоенергетика.

Водночас у 2023 році започатковано нові освітні програми підготовки фахівців з вищою освітою:

- ОС «Магістр»: робототехнічні системи і комплекси сільськогосподарського виробництва за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування; комп'ютерні системи захисту інформації за спеціальністю 123 Комп'ютерна інженерія; готельно-ресторанний бізнес за спеціальністю 241 Готельно-ресторанна справа; інженерія відновлювальних джерел енергії та енергоменеджмент за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка;
- ОС «Бакалавр»: автомобільний транспорт за спеціальністю 273 Автомобільний транспорт; менеджмент міжнародного бізнесу за спеціальністю 073 Менеджмент.

З метою наповнення відповідним змістом освітньої діяльності у звітному році підготовлені та ухвалені навчально-методичною і вченою радою Університету та видані друком: Каталог навчальних планів і програм підготовки магістрів. 2023-2024 н.р. (українською та англійською мовами); Каталог навчальних планів і програм підготовки бакалаврів. 2023-2024 н.р. (українською та англійською мовами); Каталог освітніх програм підготовки магістрів. 2023-2024 н.р. (у 4-х томах); Каталог освітніх програм підготовки бакалаврів. 2023-2024 н.р. (у 3-х томах); Каталог вибіркових дисциплін освітніх програм підготовки магістрів (2023-2024 н.р.); Каталог вибіркових дисциплін освітніх програм підготовки бакалаврів (2023-2024 н.р.); Навчальні плани підготовки магістрів у 2023-2024 н.р.; Навчальні плани підготовки бакалаврів у 2023-2024 н.р.

З метою покращення інформування студентів щодо наповнення дисциплін освітніх програм у навчальних планах в Університеті розроблено та розміщено на сайтах кафедр майже 2,5 тис. силабусів навчальних дисциплін, особлива увага приділена вибірковим дисциплінам.

На сьогодні в НУБіП України на всіх курсах для всіх спеціальностей підготовки фахівців запроваджена Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС), за якою облік навчального навантаження студентів, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання, обліковується у кредитах ЄКТС. Використання ЄКТС наближає оцінювання знань студентів до європейських критеріїв. Кредитно-модульна система навчання запроваджена також і для заочної форми навчання.

Навчально-методичну роботу викладачів Університету в звітному році спрямовано на забезпечення навчального процесу підручниками, навчальними посібниками і методичними розробками, у т.ч. на електронних носіях інформації, робочими навчальними програмами дисциплін, що входять до освітньо-професійних програм з урахуванням ступеневості підготовки фахівців та світового досвіду в галузі освіти. У 2023 р. науково-педагогічні працівники базового закладу університету (м. Київ) підготували та видали 31 підручник і 157 навчальних посібників за рекомендацією до друку Вченої ради НУБіП України, 696 методичних розробок (табл. 2.6-2.7). Значних результатів у цьому досягли факультети аграрного менеджменту; гуманітарно-педагогічний та ветеринарної медицини.

Таблиця 2.6. Динаміка видання навчально-методичної літератури, розроблення мультимедійних та комп'ютерних програм у 2019-2023 рр.

Роки	Навчально-методична література, кількість найменувань/друк. арк.			Мультимедійні програми, шт.	Комп'ютерні програми, шт., у т. ч.				
	підручники, видані за рекоменд. вченої ради	навчальні посібники, видані за рекоменд. вченої ради	методичні розробки		навчаючі	контролюючі	довідкові	розрахункові	АРМ фахівця
2019	20/651	117/2540	584/3352	27	16	1	–	16	16
2020	31/792	143/2821	655/3163	45	91	17	5	23	2
2021	46/1304	146/2747	727/3148	36	54	18	6	123	4
2022	32/877	144/3142	590/3019	40	33	14	3	115	1
2023	30/806	157/3299	696/4473	17	23	19	9	102	1

Таблиця 2.7. Кількість виданої навчально-методичної літератури, мультимедійних та комп'ютерних програм, розроблених у 2023 р.

ННІ, факультет	Навчально-методична література, кількість найменувань/друк. арк.			Мультимедійні програми, шт.	Комп'ютерні програми, шт., у т. ч.				
	підручники, видані за рекоменд. вченої ради	навчальні посібники, видані за рекоменд. вченої ради	методичні розробки		навчаючі	контролюючі	довідкові	розрахункові	АРМ фахівця
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Енергетики, автоматики і енергозбереження	–	11/253	15/165	–	–	–	–	–	–
Лісового і садово-паркового господарства	2/67	6/148	16/93	–	–	–	–	–	–
Неперервної освіти і туризму	–	–	82/80	–	–	–	–	–	–
Аграрного менеджменту	3/96	22/506	72/792	–	2	–	–	2	–
Агробіологічний	1/55	12/695	82/737	–	–	–	–	–	–
Ветеринарної медицини	2/53	18/293	62/248	–	–	–	–	–	1
Гуманітарно-педагогічний	3/73	20/153	74/526	1	1	1	–	–	–
Економічний	2/32	5/110	110/373	–	–	–	–	–	–
Інформаційних технологій	1/25	14/322	28/308	–	3	3	2	–	–
Захисту рослин, біотехнологій та екології	5/112	7/89	30/148	–	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Землевпорядкування	–	2/27	10/135	–	–	–	–	–	–
Конструювання та дизайну	–	13/268	16/124	15	17	11	4	97	–
Механіко-технологічний	2/64	3/69	16/176	–	–	–	–	–	–
Юридичний	2/65	11/253	32/352	–	–	–	–	–	–
Тваринництва та водних біоресурсів	5/108	12/80	25/78	1	–	4	3	3	–
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	2/56	1/33	26/138	–	–	–	–	–	–
Разом	**30/806**	**157/3299**	**696/4473**	**17**	**23**	**19**	**9**	**102**	**1**

У 2023 р. цифрова бібліотека університету поповнилась 898 копіями електронних видань, електронна бібліотека – 667 копіями електронних видань. Репозиторії кваліфікаційних робіт магістрів (доступний з локальної мережі університету) у 2023 р. поповнено на 919 робіт студентів. З метою використання сучасних інформаційних технологій у діяльність наукової бібліотеки у 2023 р. продовжено електронну доставку документів (ЕДД) для студентів (розіслано 211750 навчальних видань на 10546 електронних скриньок студентів всіх груп та спеціальностей; службу інформаційно-аналітичного огляду публікацій з міжнародних видань для всіх користувачів (перекладено українською мовою 9 статей з іноземних видань). На комплектування фонду наукової бібліотеки університету в 2023 р. витрачено 58195,00 грн, з них 43431,00 грн. на передплату 37 найменувань періодичних видань та 14764,00 грн. на закупівлю 48 примірників художньої та науково-популярної літератури. Слід зазначити, що всі рукописи навчальної і наукової літератури проходять перевірку на відсутність ознак плагіату. Цим питанням опікується комісія з етики та академічної доброчесності Університету. У 2023 р. було перевірено рукописи 137 видань. Не пройшли перевірки 25 видань, 10 з яких було розглянуто комісією з етики та академічної доброчесності. Аналіз книгозабезпечення навчальних дисциплін, що викладаються в Університеті, дозволив визначити першочергову потребу видання навчальної літератури на окремих факультетах (ННІ). Перелік підручників і навчальних посібників, що потребують термінового видання, становить понад 200 найменувань.

У 2023 р. в університеті продовжувалася робота щодо створення та оновлення електронних навчальних курсів (ЕНК) дисциплін, підручників, навчальних посібників і методичних розробок на WEB-сайтах факультетів, навчально-наукових інститутів та в загальноуніверситетській комп'ютерній мережі. В електронну форму переведено значну кількість підручників і навчальних посібників, авторами яких є науково-педагогічні працівники НУБіП України, створено електронні варіанти цілого ряду курсів лекцій, що викладаються студентам університету, електронні методичні розробки до вивчення окремих дисциплін, розроблено навчально-контролюючі системи. Всього підготовлено: ЕНК дисциплін – 1407, у тому числі атестованих – 653, підручників і навчальних посібників – 121, методичних розробок – 567, лекцій – 3124 (табл. 2.8-2.9).

Таблиця 2.8. Динаміка підготовки ЕНК дисциплін і навчально-методичної літератури в електронній формі у 2019-2023 рр.

Роки	Електронні навчальні курси дисциплін, кількість		Підручники та навчальні посібники, кількість	Методичні розробки, кількість	Лекції з дисциплін, кількість
	всього	у т.ч. атестованих			
2019	1083	501	84	404	1104
2020	1860	568	107	452	2810
2021	1419	484	102	507	3383
2022	1786	817	128	514	2476
2023	1407	653	121	567	3130

Таблиця 2.9. Підготовка ЕНК дисциплін і навчально-методичної літератури в електронній формі у 2023 р.

ННІ, факультет	Електронні навчальні курси дисциплін, кількість		Підручники та навчальні посібники, кількість	Методичні розробки, кількість	Лекції з дисциплін, кількість
	всього	у т.ч. атестованих			
Енергетики, автоматики і енергозбереження	17	6	11	15	6
Лісового і садово-паркового господарства	25	25	–	3	19
Неперервної освіти і туризму	31	10	–	82	33
Аграрного менеджменту	14	7	13	13	8
Агробіологічний	61	27	7	70	59
Ветеринарної медицини	168	95	4	19	15
Гуманітарно-педагогічний	358	65	17	51	480
Економічний	126	74	5	105	1593
Інформаційних технологій	131	21	3	29	304
Захисту рослин, біотехнологій та екології	8	4	5	30	25
Землевпорядкування	28	20	3	4	10
Конструювання та дизайну	122	48	13	16	378
Механіко-технологічний	28	12	6	42	79
Тваринництва та водних біоресурсів	69	49	18	28	51
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	114	91	3	26	70
Юридичний	107	99	13	34	–
Разом	**1407**	**653**	**121**	**567**	**3130**

Інформацію про якісний склад факультетів і ННІ стосовно кількості кафедр, у тому числі випускаючих, спеціальностей і освітніх програм наведено у табл. 2.10- 2.11.

Таблиця 2.10. Динаміка якісного складу факультетів (ННІ) за 2019-2023 рр.

Роки	Кількість кафедр		Кількість випускаючих кафедр			Кількість спеціальностей	Кількість освітніх програм
	всього	у т.ч. соціально-гуманітарних дисциплін	всього	з них очолюють:			
				професори	доценти		
2019	110	8	86	61	25	58	70
2020	103	8	85	55	30	58	109
2021	101	8	84	49	36	52	101
2022	100	8	87	48	39	52	108
2023	98	8	89	47	42	52	102

Таблиця 2.11. Якісний склад факультетів (ННІ) станом на 31.12.2023 р.

ННІ, факультет	Кількість кафедр		Кількість випускаючих кафедр			Кількість спеціальностей	Кількість освітніх програм
	всього	у т.ч. соціально-гуманітарних дисциплін	всього	з них очолюють: професори	з них очолюють: доценти		
Енергетики, автоматики і енергозбереження	5	–	3	1	2	4	10
Лісового і садово-паркового господарства	6	–	6	2	4	3	9
Неперервної освіти і туризму	2	–	2	1	1	3	4
Аграрного менеджменту	5	–	5	3	2	2	5
Агробіологічний	10	–	8	5	3	2	7
Ветеринарної медицини	8	–	8	4	4	2	2
Гуманітарно-педагогічний	12	8	11	6	5	10	18
Економічний	7	–	7	4	3	4	7
Інформаційних технологій	4	–	4	–	4	6	7
Захисту рослин, біотехнологій та екології	6	–	6	3	3	3	5
Землевпорядкування	5	–	5	3	2	1	2
Конструювання та дизайну	6	–	3	1	2	2	9
Механіко-технологічний	5	–	5	3	2	3	7
Тваринництва та водних біоресурсів	8	–	8	7	1	2	2
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	4	–	3	–	3	3	7
Юридичний	5	–	5	4	1	1	1
Разом	**98**	**8**	**89**	**47**	**42**	**51**	**102**

Для покращання вивчення навчальних дисциплін та з метою прищеплення студентам навичок використання комп'ютерної техніки у професійній діяльності на кафедрах університету проводилася розробка відповідного програмного забезпечення. У цьому плані слід відзначити кафедри інформаційних систем і технологій, комп'ютерних систем, мереж та кібербезпеки, автоматики та робототехнічних систем. У той же час ще не на всіх факультетах і в ННІ створено електронні варіанти лекцій та навчальної літератури на високому рівні. Передові позиції у цій справі займають ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження, факультети гуманітарно-педагогічний, інформаційних технологій, механіко-технологічний, конструювання та дизайну.

Важливою складовою навчально-методичної роботи стала участь співробітників університету в роботі науково-методичних комісій Міністерства освіти і науки України та Міністерства аграрної політики та продовольства України, на які покладаються такі завдання: внесення пропозицій щодо удосконалення організаційного та методичного забезпечення навчально-виховного процесу, інтенсифікації навчального процесу на основі впровадження сучасних стандартів вищої освіти, передових методів навчання, освітніх та інформаційних технологій; визначення вимог до кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2019 р. № 582 «Про затвердження персонального складу науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України» 19 провідних науково-педагогічних працівників університету увійшли до складу зазначених комісій (підкомісій), а саме: із загальної, професійної освіти та спорту (підкомісія «015. Професійна освіта (за спеціалізаціями)»), з бізнесу, управління та права (підкомісії «051. Економіка», «071.

Облік і оподаткування», «293. Міжнародне право»), з інформаційних технологій, автоматизації та телекомунікацій (підкомісія «151. Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»), з інженерії (підкомісія «141. Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»), з будівництва та технологій (підкомісії «181. Харчові технології», «187. Деревообробні та меблеві технології», «193. Геодезія та землеустрій»), з аграрних наук та ветеринарії (підкомісії «201. Агрономія», «202. Захист і карантин рослин», «203. Садівництво та виноградарство», «204. Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», «205. Лісове господарство», «206. Садово-паркове господарство», «207. Водні біоресурси та аквакультура», «208. Агроінженерія», «211. Ветеринарна медицина», «212. Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»).

У 2023 р. співробітники НУБіП України брали участь у роботі 20 науково-методичних комісій Міністерства аграрної політики та продовольства України з наступних напрямів підготовки: агрономія; захист рослин; технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; ветеринарна медицина; екологія та біотехнологія; рибне господарство та аквакультура; геодезія та землеустрій; лісове і садово-паркове господарство; енергетика та електротехнічні системи в АПК; процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва; економіка та підприємництво, менеджмент і адміністрування; харчові технології та інженерія; впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес; загальноосвітні, суспільні і гуманітарні дисципліни; педагогічна освіта, фізичне виховання і спорт; виховна робота; післядипломна освіта та дорадництво; міжнародне співробітництво; правознавство. Очолюють зазначені науково-методичні комісії провідні науково-педагогічні працівники університету, як правило доктори наук і професори, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр.

Науково-педагогічні працівники Університету брали участь в інформаційно-консультаційному забезпеченні реформування та прогресивного розвитку села та надавали аграрним підприємствам інформаційно-дорадницькі послуги (табл. 2.12-2.13).

Таблиця 2.12. Динаміка показників діяльності інформаційно-дорадницької служби (центрів) за 2019-2023 рр.

Роки	Кількість НПП, які беруть участь у роботі служб (центрів)	Кількість звернень за консультаційними послугами
2019	220	911
2020	223	2789
2021	145	1290
2022	159	1168
2023	127	3028

Таблиця 2.13. Наявність інформаційно-дорадницької служби (центрів) у 2023 р.

ННІ, факультет	Кількість НПП, які беруть участь у роботі служб (центрів)	Кількість звернень за консультаційними послугами
1	**2**	**3**
Енергетики, автоматики і енергозбереження	25	5
Лісового і садово-паркового господарства	15	30
Неперервної освіти та туризму	1	712
Агробіологічний	19	93
Ветеринарної медицини	15	45
Гуманітарно-педагогічний	2	5
Інформаційних технологій	4	1500
Захисту рослин, біотехнологій та екології	2	8
Землевпорядкування	8	340
Конструювання та дизайну	13	124
Тваринництва та водних біоресурсів	17	120

1	2	3
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	6	46
Разом	**127**	**3028**

Протягом 2023 р. було проведено 8 засідань навчально-методичної ради Університету. На засіданнях ради розглядалися питання концепції розвитку університету у розрізі прийнятих МОН України та НАЗЯВО нових умов акредитації освітніх програм: проблеми надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки фахівців, відкриття нових магістерських програм та освітньо-професійних програм підготовки за першим і другим рівнем, внесення змін у цикли дисциплін за вибором університету у навчальних планах підготовки фахівців, підтримано клопотання вчених рад факультетів та ННІ щодо надання рекомендацій до розгляду Вченою радою НУБіП України рукописів підручників, навчальних посібників, термінологічних словників і довідників, про зміни порядку перевірки навчальних і наукових видань НПП та дипломних робіт студентів на наявність академічного плагіату програмою Unicheck тощо.

Загалом станом на листопад 2023 р. навчально-методична рада розглянула, ухвалила і підтримала клопотання вчених рад факультетів та ННІ щодо рекомендацій вченої ради університету таким рукописам: 19 підручникам (з них 5 англомовних), 90 навчальним посібникам (з них 17 англомовних) та 5 словникам.

На порядок денний виносились на розгляд та подання на затвердження Вченою радою НУБіП України: графіки освітнього процесу підготовки фахівців ОС «Бакалавр» та «Магістр» на 2023-2024 н.р. за денною та заочною формами навчання для всіх спеціальностей та освітніх програм; навчальні плани підготовки фахівців ОС «Фаховий молодший бакалавр», «Бакалавр» та «Магістр» на 2023-2024 н.р. за денною та заочною формами навчання для всіх спеціальностей та освітніх програм базового закладу та відокремлених підрозділів НУБіП України. Також було розглянуто та затверджено «Перелік вибіркових дисциплін» на 2023-2024 навчальний рік за уподобанням студентів ОС «Бакалавр», «Перелік вибіркових дисциплін» на 2023-2024 навчальний рік за уподобанням студентів ОС «Магістр», «Каталоги вибіркових дисциплін для студентів бакалаврату та магістратури». Затвердженні освітньо-професійні програми першого (бакалаврського) та освітньо-професійних та освітньо-наукових програм другого (магістерського) рівня вищої освіти на 2023 рік вступу базового закладу м. Київ та ВП, ВСП НУБіП України.

На засіданнях ради розглядалась низка таких питань: відкриття нової ОПП «Комп'ютерні системи захисту інформації» для здобувачів вищої освіти за ОС «Магістр» спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія»; відкриття нової ОПП «Готельно-ресторанний бізнес» для здобувачів вищої освіти за ОС «Магістр» спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа; відкриття нової ОПП «Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю» (ліцензійним обсягом 45 осіб) спеціальності 073 «Менеджмент» за рахунок скорочення ОПП «Управління інноваційною діяльністю» та ОПП «Дорадництво».

Кожні півроку розглядались результати засідань стипендіальних комісій факультетів та ННІ щодо нарахування додаткових балів до особистого рейтингу студентів.

Під час засідань ради розглянуто започаткування нової спеціальності за першим (бакалаврським) рівнем 076 «Підприємництво та торгівля» (обсягом 45 осіб) в межах наявного ліцензійного обсягу за рахунок перерозподілу зі спеціальностей 208 «Агроінженерія» (30 осіб) та 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (15 осіб) у ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут», започаткування у 2023-2024 навчальному році підготовку фахівців ОС «Магістр» за ОПП «Робототехнічні системи і комплекси сільськогосподарського виробництва» у межах спеціальності 133 «Галузеве машинобудування».

Розглянуто і ухвалено розширення провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент на 25 осіб до загального ліцензованого обсягу 60 осіб та спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на 25 осіб до загального ліцензованого обсягу 60 осіб у ВСП «Рівненський фаховий коледж НУБіП України»; започаткування підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології» з ліцензованим обсягом 50 осіб у ВСП «Рівненський фаховий коледж НУБіП України». Також відбувся щорічний розгляд «Рекомендацій кандидатур на іменні стипендії студентів НУБіП України на І і ІІ півріччя 2023 р.», на якому рекомендували 8 найкращих студентів за поданням деканів факультетів.

Затверджено голів Екзаменаційних комісій з установлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти та присвоєння їм кваліфікації за ступенем вищої освіти «Бакалавр» чи «Магістр» у НУБіП України на 2023 рік.

2.1.3. Навчальна лабораторна база

У 2023 році здобувачі вищої освіти базового закладу університету (м. Київ) навчалися у 17 навчальних корпусах і проживали у 14 гуртожитках (у навчально-дослідних господарствах і дослідних станціях університету є 6 гуртожитків для проживання студентів під час проходження практичного навчання).

Навчально-наукові інститути та факультети розміщені у таких навчальних корпусах:

1, 1а – ННІ лісового та садово-паркового господарства;

1, 3 – гуманітарно-педагогічний факультет;

2, 4 – агробіологічний факультет та факультет захисту рослин, біотехнологій і екології;

1, 7а – факультет тваринництва та водних біоресурсів;

6 – факультет землевпорядкування та юридичний факультет;

5, 7, 7а, 11 – механіко-технологічний факультет та факультет конструювання та дизайну;

8, 11 – ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження;

9 – Кафедра фізичного виховання.

10 – економічний факультет; факультет аграрного менеджменту; ННІ неперервної освіти і туризму;

12 – факультет ветеринарної медицини та факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК;

15 – факультет інформаційних технологій;

Кафедра військової підготовки має свій окремий корпус.

Університет у різних ґрунтово-кліматичних зонах України (Полісся, Лісостеп, Степ) має потужну базу для проведення практичного навчання здобувачів вищої освіти, а саме: Ботанічний сад НУБіП України, 6 відокремлених підрозділів (ВП) та 9 відокремлених структурних підрозділів (ВСП), навчально-науково-виробничі підрозділи та виробничі бази Бережанського агротехнічного інституту; Ніжинського агротехнічного інституту; Заліщицького фахового коледжу імені Є. Храпливого; Немішаївського фахового коледжу; Ірпінського фахового коледжу; Боярського фахового коледжу; Бобровицького фахового коледжу ім. О. Майнової; Мукачівського фахового коледжу; Рівненського фахового коледжу.

У навчально-дослідних господарствах і дослідних станціях університету створено понад 70 навчально-виробничих і навчально-науково-виробничих лабораторій, де проводяться лабораторні та практичні заняття, студенти проходять навчальну та виробничу практики тощо. Загальна навчальна площа цих лабораторій становить 1161 м^2.

Загальна площа земельних угідь, що закріплені за господарствами, становить понад 37 тис. га (у т.ч. близько 18 тис. га лісу). Тут знаходяться дослідні поля, теплиці, тваринницькі комплекси, функціонують машинно-тракторні парки, майстерні, полігони, цехи тощо. До матеріально-технічної бази університету, окрім навчальних корпусів і гуртожитків, входять також їдальня, навчально-науково-виробнича лабораторія конярства, наукова бібліотека та її філії в навчальних корпусах, інформаційний центр, обладнаний сучасною комп'ютерною технікою, міжнародним зв'язком, електронною поштою. Університет має свою автомобільну базу та телефонну станцію.

Загальна площа навчально-лабораторних споруд університету становить 112518 м^2. На кафедрах університету створені і функціонують навчальні лабораторії, кабінети, класи персональних комп'ютерів, майстерні, полігони загальною площею понад 74134 м^2.

Для забезпечення освітнього процесу функціонують структурні підрозділи кафедр університету в наукових установах та виробництвах на площах близько 8000 м^2.

При цьому студенти мають можливість проживати в гуртожитках цих установ і виробництв, кількість місць в яких перевищує 500.

Кількісні показники щодо навчальної лабораторної бази університету наведені у табл. 2.14.

Таблиця 2.14. Наявність та використання навчально-лабораторних будинків та гуртожитків (м^2) у 2023 р.

	Загальна площа	Із загальної площі				
		нав-чальна	навчально-допоміжна	підсобна	житлова	
					всього	у т. ч. зайнята студентами
Всього:	189759	74134	32157	33231	50237	50237
у т. ч.:						
навчально-лабо-раторні споруди	112518	74134	29337	2047		
гуртожитки	77241		2820	24184	50237	50237

2.1.4. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Прийом вступників до університету у 2023 р. на освітньо-професійні програми підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» денної і заочної форм навчання здійснювався у літній період з 19.07. до 21.08.2023 р.

Конкурсний відбір вступників з повною загальною середньою освітою здійснювався за результатами зовнішнього незалежного оцінювання, проведеного Українським центром оцінювання якості освіти, за виключенням окремих категорій вступників, а саме: особи, які мають захворювання, що зазначені у Переліку захворювань, що можуть бути перешкодою для проходження громадянами зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 25 лютого 2008 року №124/95, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 07 березня 2008 року за №189/14880.

Конкурсний відбір вступників, які мали диплом молодшого спеціаліста чи фахового молодшого бакалавра (з неповною вищою освітою) та вступали на відповідну спеціальність, здійснювався за результатами фахових вступних випробувань в університеті.

Згідно з Правилами прийому конкурсний відбір вступників, які вступали з 16.08.2023 р. до 06.09.2023 р. на освітні програми підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» та «Магістр», здійснювався за результатами вступних випробувань з фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін та іноземної мови.

У табл. 2.15 наведено обсяги прийому за державним замовленням до базового закладу університету (м. Київ) на 2023 р. та ліцензований обсяг прийому за переліком галузей знань та ступенями підготовки бакалаврів і магістрів (денна форма навчання), у табл. 2.16 – те ж для заочної форми навчання.

Таблиця 2.15. Обсяги прийому за державним замовленням до базового закладу університету на 2023 р. та ліцензований обсяг прийому за переліком галузей знань та освітніми ступенями

Денна форма навчання

№ п/п	Галузь знань, код спеціальності, найменування спеціальності	Ліцензовані обсяги прийому, осіб		Державне замовлення на підготовку фахівців, осіб	
		ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»
1	2	3	4	5	6
1	**01 Освіта**				
	011 Освітні, педагогічні науки		80		9
	015 Професійна освіта (технологія в-ва і переробки с.г. продукції)	125		33	
	017 Фізична культура і спорт	50		6	
2	**03 Гуманітарні науки**				
	035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)	100	45	9	6
3	**05 Соціальні та поведінкові науки**				
	051 Економіка	180	110	6	3
	053 Психологія	120	30	6	5
	061 Журналістика	50	30	2	1
4	**07 Управління та адміністрування**				
	071 Облік і оподаткування	150	170	3	4
	072 Фінанси, банківська справа та страхування	130	100	5	4
	073 Менеджмент	140	290	9	12
	074 Публічне управління та адміністрування				
	075 Маркетинг	80	60	11	6
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	60	50	4	10
5	**08 Право**				
	081 Право	140	75	2	3
6	**10 Природничі науки**				
	101 Екологія	100	70	61	30
7	**12 Інформаційні технології**				
	121 Інженерія програмного забезпечення	105	50	41	15
	122 Комп’ютерні науки	100	40	41	25
	123 Комп’ютерна інженерія	55	35	15	14
	125 Кібербезпека	50		13	
	126 Інформаційні системи та технології	50		9	
8	**13 Механічна інженерія**				
	133 Галузеве машинобудування	230	150	53	37
9	**14 Електрична інженерія**				
	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	235	150	88	55
	144 Теплоенергетика	50	50	10	

1	2	3	4	5	6
10	**15 Автоматизація та приладобудування**				
	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	70	60	36	25
	152 Інформаційно-вимірювальна техніка		65		4
11	**16 Хімічна та біоінженерія**				
	162 Біотехнології та біоінженерія	100	35	30	24
	163 Біомедична інженерія	25		3	
12	**18 Виробництво та технології**				
	181 Харчові технології	150	60	55	35
	187 Деревообробні та меблеві технології	80	40	17	11
13	**19 Архітектура та будівництво**				
	192 Будівництво та цивільна інженерія	75	35	33	13
	193 Геодезія та землеустрій	120	110	60	26
14	**20 Аграрні науки та продовольство**				
	201 Агрономія	385	200	233	99
	202 Захист і карантин рослин	100	100	63	30
	203 Садівництво та виноградарство	53	80	26	12
	204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	150	90	97	48
	205 Лісове господарство	250	155	68	29
	206 Садово-паркове господарство	110	75	50	17
	207 Водні біоресурси та аквакультура	75	75	35	20
15	**1001 Техніка та енергетика аграрного виробництва**				
	208 Агроінженерія	150	190	97	61
16	**21 Ветеринарна медицина**				
	211 Ветеринарна медицина		350		185
	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза		75		
17	**22 Охорона здоров'я**				
	229 Громадське здоров'я	50		5	
18	**23 Соціальна робота**				
	231 Соціальна робота	80	50	31	17
19	**24 Сфера обслуговування**				
	241 Готельно-ресторанна справа	70		8	1
	242 Туризм	50	20	3	3
20	**27 Транспорт**				
	274 Автомобільний транспорт	50	50	4	5
21	**0701 Транспорт та транспортна інфраструктура**				
	275 Транспортні технології (автомобільний транспорт)	100	60	23	16
22	**29 Міжнародні відносин**				
	281 Публічне управління та адміністрування	30	70	1	3
	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	100	40	1	3
	Всього	**4723**	**3670**	**1406**	**926**

Таблиця 2.16. Обсяги прийому за державним замовленням до базового закладу університету на 2023 р. та ліцензований обсяг прийому за переліком галузей знань та освітніми ступенями

Заочна форма навчання

№ п/п	Галузь знань, код спеціальності, найменування спеціальності	Ліцензовані обсяги прийому, осіб		Державне замовлення на підготовку фахівців, осіб	
		ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»
1	2	3	4	5	6
1	**01 Освіта**				
	011 Освітні, педагогічні науки		45		
	015 Професійна освіта (технологія в-ва і переробки с.г. продукції)				
2	**03 Гуманітарні науки**				
	035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)	24	50		
3	**05 Соціальні та поведінкові науки**				
	051 Економіка	60	85		
	053 Психологія	30	40		
	061 Журналістика		30		
4	**07 Управління та адміністрування**				
	071 Облік і оподаткування	120	180		
	072 Фінанси, банківська справа та страхування	90	100		
	073 Менеджмент	70	250		
	074 Публічне управління та адміністрування		80		26
	075 Маркетинг	40	60		
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	35	25		
5	**08 Право**				
	081 Право	110	75		
6	**10 Природничі науки**				
	101 Екологія	50	60		
7	**12 Інформаційні технології**				
	121 Інженерія програмного забезпечення	25			
	122 Комп’ютерні науки	25			
	123 Комп’ютерна інженерія	50			
8	**13 Механічна інженерія**				
	133 Галузеве машинобудування	60	50		3
9	**14 Електрична інженерія**				
	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	40	140	2	1
10	**15 Автоматизація та приладобудування**				
	151 Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	15	25	4	
	152 Інформаційно-вимірювальна техніка		50		1
11	**16 Хімічна та біоінженерія**				
	162 Біотехнології та біоінженерія	50	20		
12	**18 Виробництво та технології**				
	181 Харчові технології	50	60	5	2
	187 Деревообробні та меблеві технології	70	40		

1	2	3	4	5	6
13	**19 Архітектура та будівництво**				
	192 Будівництво та цивільна інженерія	25	15	3	3
	193 Геодезія та землеустрій	55	65	2	
14	**20 Аграрні науки та продовольство**				
	201 Агрономія	50	75	15	5
	202 Захист і карантин рослин	25	70	3	
	203 Садівництво та виноградарство	12	20	2	2
	204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	55	60	4	
	205 Лісове господарство	165	140	5	8
	206 Садово-паркове господарство	50	75	6	1
	207 Водні біоресурси та аквакультура	75	50		
15	**1001 Техніка та енергетика аграрного виробництва**				
	208 Агроінженерія	150	120	4	1
16	**21 Ветеринарна медицина**				
	211 Ветеринарна медицина				
	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза				
17	**23 Соціальна робота**				
	231 Соціальна робота	20	30		2
18	**24 Сфера обслуговування**				
	241 Готельно-ресторанна справа	20	20		1
	242 Туризм	40	25		1
19	**0701 Транспорт та транспортна інфраструктура**				
	274 Автомобільний транспорт	50		1	
	275 Транспортні технології (автомобільний транспорт)	100	30	2	1
	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	5	30		
	Всього	**1911**	**2290**	**58**	**58**

До базового закладу університету (м. Київ) у 2023 р. на перший курс на денну форму навчання за державним замовленням було прийнято на програми підготовки бакалаврів 1406 осіб (1604 особи – на контрактній основі).

У 2023 р. на перший курс на заочну форму навчання було прийнято 58 осіб за державним замовленням та 862 – на контрактній основі. Крім того, за заочною формою навчання за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців, які здобувають другу вищу освіту (термін навчання 2 роки), у 2023 р. навчалося 938 осіб, випущено 272 особи.

За результатами набору на 1 курс у 2023 р. зараховано 21 % – випускників коледжів, серед зарахованих – 28 сиріт. Інформація щодо прийому на навчання та формування контингенту студентів наведена в таблицях 2.17–2.36.

Таблиця 2.17. Динаміка прийому на програми підготовки бакалаврів у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	повний термін навчання	скорочений термін навчання	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	всього	
1	2	3	4	5	6	7	8
2019	1851	721	2572	225	586	811	3383
2020	2198	528	2726	136	439	575	3301

1	2	3	4	5	6	7	8
2021	2463	504	2967	137	432	570	3537
2022	2194	519	2713	268	528	796	3509
2023	2458	662	3120	241	630	871	3991

Таблиця 2.18. Прийом на програми підготовки бакалаврів у 2023 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	повний термін навчання	скорочений термін навчання	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	всього	
1	2	3	4	5	6	7	8
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	57	63	120	13	14	27	147
Автоматизація, комп`ютерно-інтег-ровані технології та робототехніка	31	16	47	7	3	10	57
Теплоенергетика	17	7	24	–	–	–	24
Біомедична інженерія	4	–	4	–	–	–	4
Лісове господарство	65	14	79	6	128	134	213
Садово-паркове господарство	54	13	67	11	18	29	96
Деревообробні та меблеві технології	23	2	25	1	6	7	32
Готельно-ресторанна справа	63	1	64	10	4	14	78
Туризм і рекреація	15	2	17	3	–	3	20
Публічне управління та адміністрування	21	1	22	–	–	–	22
Маркетинг	62	13	75	9	20	29	104
Менеджмент (ОП «Менеджмент»)	41	4	45	14	11	25	70
Менеджмент (ОП «Менеджмент міжнародного бізнесу»)	34	–	34	–	–	–	34
Агрономія	271	54	325	30	55	85	410
Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство	27	2	29	4	–	4	33
Професійна освіта	76	42	118	–	–	–	118
Фізична культура і спорт	35	–	35	–	–	–	35
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	45	–	45	7	–	7	52
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	16	–	16	6	–	6	22
Психологія	102	2	104	9	8	17	121
Журналістика	33	–	33	–	–	–	33
Соціальна робота	53	10	63	5	12	17	80
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	48	–	48	–	–	–	48
Економіка	48	9	57	9	4	13	70
Облік і оподаткування	35	10	45	3	63	66	111
Фінанси, банківська справа та страхування	33	16	49	3	67	70	119
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	43	3	46	2	18	20	66
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	16	–	16	–	–	–	16
Комп'ютерні науки	72	14	86	–	–	–	86

1	2	3	4	5	6	7	8
Інженерія програмного забезпечення	56	32	88	–	–	–	88
Комп'ютерна інженерія	17	16	33	–	40	40	73
Кібербезпека та захист інформації	36	–	36	–	–	–	36
Інформаційні системи та технології	31	–	31	–	–	–	31
Захист і карантин рослин	74	7	81	3	–	3	84
Біотехнології та біоінженерія	28	–	28	4	–	4	32
Екологія	58	7	65	1	–	1	66
Геодезія та землеустрій	65	22	87	3	5	8	95
Галузеве машинобудування	52	18	70	8	2	10	80
Будівництво та цивільна інженерія	37	18	55	8	8	16	71
Агроінженерія	82	46	128	9	39	48	176
Транспортні технології	37	17	54	9	9	18	72
Автомобільний транспорт	29	18	47	6	7	13	60
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	98	51	149	7	9	16	165
Водні біоресурси та аквакультура	62	10	72	5	6	11	83
Харчові технології	131	48	179	15	16	31	210
Громадське здоров’я	26	–	26	–	–	–	26
Право	99	54	153	11	58	69	222
Разом	**2458**	**662**	**3120**	**241**	**630**	**871**	**3991**

Таблиця 2.19. Динаміка прийому на програми підготовки магістрів у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
2019	1551	724	2275
2020	1709	632	2341
2021	1140	584	1724
2022	2179	1040	3219
2023	2655	701	3356

Таблиця 2.20. Прийом на програми підготовки магістрів у 2023 р.

Спеціальність	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
1	2	3	4
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	98	13	111
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	58	4	62
Теплоенергетика	36	–	36
Лісове господарство	44	62	106
Садово-паркове господарство	38	8	46
Деревообробні та меблеві технології	22	1	23
Менеджмент (ОП «Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю»)	43	–	43
Готельно-ресторанна справа (ОП «Готельно-ресторанний бізнес»)	17	4	21
Туризм і рекреація (ОП «Міжнародний туристичний бізнес»)	21	6	27
Публічне управління та адміністрування	61	66	127
Маркетинг	24	12	36
Менеджмент	141	23	164
Агрономія	196	35	231
Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство	77	6	83

1	2	3	4
Ветеринарна медицина	275	–	275
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	24	1	25
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	32	8	40
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	20	7	27
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	7	4	11
Психологія	19	45	64
Журналістика	11	5	16
Менеджмент (ОПП «Управління навчальним закладом»)	12	16	28
Менеджмент (ОНП «Управління навчальним закладом»)	19	–	19
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	42	36	78
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	34	21	55
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	28	22	50
Економіка	20	13	33
Облік і оподаткування	27	26	53
Фінанси, банківська справа та страхування	31	29	60
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	30	5	35
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	8	–	8
Інженерія програмного забезпечення (ОП «Програмне забезпечення інформаційних систем»)	41	–	41
Комп'ютерні науки (ОП «Інформаційні управляючі системи і технології»)	28	–	28
Комп'ютерні науки (ОП «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг»)	11	–	11
Комп'ютерна інженерія (ОП «Комп'ютерні системи і мережі»)	23	–	23
Комп'ютерна інженерія (ОП «Комп'ютерні системи і захисту інформації»)	11	–	11
Захист і карантин рослин	78	12	90
Біотехнології та біоінженерія	33	3	36
Екологія	52	21	73
Геодезія та землеустрій	38	8	46
Галузеве машинобудування	125	6	131
Будівництво та цивільна інженерія	40	7	47
Агроінженерія	149	3	152
Транспортні технології	55	8	63
Автомобільний транспорт	42	–	42
Водні біоресурси та аквакультура	57	3	60
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	82	4	86
Харчові технології (ОП «Технології зберігання, консервування та переробки м’яса»)	45	6	51
Харчові технології (ОП «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»)	49	–	49
Харчові технології (ОНП «Нутриціологія»)	62	–	62
Харчові технології (ОПП «Нутриціологія»)	–	68	68
Інформаційно-вимірювальні технології (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	65	14	79
Право	54	60	114
Разом	**2655**	**701**	**3356**

Таблиця 2.21. Динаміка кількості здобувачів вищої освіти, які навчалися на програмах підготовки бакалаврів у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	всього	
2019	3188	4204	7392	1107	1411	2518	9910
2020	3447	4345	7792	1103	1368	2471	10263
2021	3767	5229	8996	1152	1243	2395	11391
2022	2776	4873	7649	1061	1078	2139	9788
2023	3816	6054	9870	1378	1342	2720	12590

Таблиця 2.22. Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються на програмах підготовки бакалаврів на 01.10.2023 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	всього	
1	2	3	4	5	6	7	8
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	21	288	309	6	67	73	382
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	8	128	136	4	13	17	153
Теплоенергетика	2	55	57	–	–	–	57
Біомедична інженерія	7	13	20	–	–	–	20
Лісове господарство	56	226	282	47	265	312	594
Садово-паркове господарство	132	46	178	64	14	78	256
Деревообробні та меблеві технології	1	67	68	2	14	16	84
Готельно-ресторанна справа	132	75	207	39	7	46	253
Туризм	69	31	100	21	2	23	123
Публічне управління та адміністрування	37	13	50	–	–	–	50
Маркетинг	110	99	209	54	17	71	280
Менеджмент	154	147	301	50	36	86	387
Агрономія	239	761	1000	72	124	196	1196
Садівництво та виноградарство	35	59	94	8	14	22	116
Професійна освіта	90	159	249	–	–	–	249
Фізична культура і спорт	22	126	148	–	–	–	148
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	174	41	215	45	5	50	265
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	55	16	71	15	2	17	88
Психологія	229	50	279	88	9	97	376
Журналістика	129	48	177	–	–	–	177
Соціальна робота	182	61	243	90	8	98	341
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	122	78	200	12	7	19	219
Економіка	94	95	189	32	26	58	247

1	2	3	4	5	6	7	8
Облік і оподаткування	112	54	166	148	65	213	379
Фінанси, банківська справа та страхування	105	83	188	125	76	201	389
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	49	107	156	40	43	83	239
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	27	38	65	–	1	1	66
Економіка (ОП «Цифрова економіка»)	12	12	24	–	–	–	24
Інженерія програмного забезпечення	38	323	361	–	–	–	361
Комп'ютерні науки	60	228	288	1	2	3	291
Комп'ютерна інженерія	9	139	148	6	76	82	230
Кібербезпека	18	92	110	–	–	–	110
Кібербезпека та захист інформації	4	31	35	–	–	–	35
Інформаційні системи та технології	9	66	75	–	–	–	75
Захист і карантин рослин	95	151	246	16	11	27	273
Біотехнології та біоінженерія	110	59	169	20	10	30	199
Екологія	134	83	217	30	13	43	260
Геодезія та землеустрій	144	218	362	22	20	42	404
Галузеве машинобудування	22	234	256	5	22	27	283
Будівництво та цивільна інженерія	44	139	183	16	20	36	219
Агроінженерія	24	382	406	3	106	109	515
Транспортні технології	21	139	160	14	31	45	205
Автомобільний транспорт	1	46	47	2	11	13	60
Технологія виробництва і переробки продукції тварин-ва	172	244	416	24	29	53	469
Водні біоресурси та аквакультура	44	161	205	19	13	32	237
Харчові технології	170	159	329	62	26	88	417
Громадське здоров’я	36	28	64	–	–	–	64
Право	256	156	412	176	137	313	725
Разом	**3816**	**6054**	**9870**	**1378**	**1342**	**2720**	**12590**

Таблиця 2.23. Динаміка кількості здобувачів вищої освіти, які навчалися на програмах підготовки магістрів, у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	всього	
2019	1473	1769	3242	855	760	1615	4857
2020	1588	1900	3508	724	750	1474	4982
2021	1580	1663	3243	745	592	1336	4579
2022	1566	2334	3900	770	671	1441	5341
2023	1727	3637	5364	975	727	1702	7066

Таблиця 2.24. Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються на програмах підготовки магістрів, на 01.10.2023 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	всього	
1	2	3	4	5	6	7	8
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	4	170	174	4	25	29	203
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	3	90	93	4	8	12	105
Теплоенергетика	–	36	36	–	–	–	36
Лісове господарство	7	75	82	29	123	152	234
Садово-паркове господарство	22	31	53	23	8	31	84
Деревообробні та меблеві технології	–	35	35	2	6	8	43
Менеджмент (ОП «Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю»; ОП «Управління інноваційною діяльністю»)	–	21	21	–	43	43	64
Готельно-ресторанна справа	2	15	17	3	1	4	21
Туризм і рекреація (ОП «Міжнародний туристичний бізнес»)	3	18	21	6	–	6	27
Публічне управління та адміністрування	5	56	61	84	64	148	209
Маркетинг	10	36	46	20	2	22	68
Менеджмент	30	221	251	49	31	80	331
Агрономія	52	344	396	36	51	87	483
Садівництво та виноградарство	11	105	116	5	11	16	132
Ветеринарна медицина	906	401	1307	–	–	–	1307
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	48	10	58	–	–	–	58
Психологія	14	21	35	79	7	86	121
Журналістика	9	11	20	12	–	12	32
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	10	42	52	5	2	7	59
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	22	38	60	17	5	22	82
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	13	21	34	38	4	42	76
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	9	6	15	8	1	9	24
Менеджмент (ОПП «Управління навчальним закладом»)	2	20	22	27	4	31	53
Менеджмент (ОНП «Управління навчальним закладом»)	–	19	19	–	–	–	19
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	4	59	63	46	23	69	132

1	2	3	4	5	6	7	8
Соціальна робота (ОП «Соціальна робота»)	7	10	17	8	–	8	25
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	31	20	51	39	5	44	95
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	18	27	45	30	5	35	80
Економіка	9	39	48	26	16	42	90
Облік і оподаткування	35	36	71	42	12	54	125
Фінанси, банківська справа та страхування	17	51	68	48	20	68	136
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	6	46	52	5	7	12	64
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	5	19	24	–	–	–	24
Інженерія програмного забезпечення (ОП «Програмне забезпечення інформаційних систем»)	1	70	71	–	–	–	71
Комп'ютерні науки (ОП «Інформаційні управляючі системи і технології»)	4	42	46	–	–	–	46
Комп'ютерні науки (ОП «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг»)	2	22	24	–	–	–	24
Комп'ютерна інженерія (ОП «Комп'ютерні системи і мережі»)	4	54	58	–	–	–	58
Комп'ютерна інженерія (ОП «Комп'ютерні системи захисту інформації»)	-	11	11	–	–	–	11
Захист і карантин рослин (ОП «Захист рослин»)	15	58	73	12	5	17	90
Захист і карантин рослин (ОП «Карантин рослин»)	11	3	14	1	2	3	17
Біотехнології та біоінженерія (ОП «Екологічна біотехнологія та біоенергетика»)	36	25	61	8	3	11	72
Екологія (ОП «Екологія та охорона навколишнього середовища»)	18	21	39	8	21	29	68
Екологія (ОП «Екологічний контроль та аудит»)	17	35	52	11	8	19	71
Геодезія та землеустрій	40	65	105	19	11	30	135
Галузеве машинобудування	6	206	212	1	27	28	240
Будівництво та цивільна інженерія	11	65	76	2	20	22	98
Агроінженерія	1	200	201	2	19	21	222
Транспортні технології	–	85	85	3	19	22	107
Автомобільний транспорт	2	72	74	–	–	–	74
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	49	117	166	6	10	16	182

1	2	3	4	5	6	7	8
Водні біоресурси та аквакультура	83	6	89	2	6	8	97
Харчові технології (ОП «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса»)	16	54	70	9	8	17	87
Харчові технології (ОП «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»)	–	75	75	–	–	–	75
Харчові технології (ОНП «Нутриціологія»)	28	71	99	–	–	–	99
Харчові технології (ОПП «Нутриціологія»)	–	–	–	98	3	101	101
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	6	25	31	11	8	19	50
Інформаційно-вимірювальні технології (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	6	59	65	10	4	14	79
Право	57	47	104	77	69	146	250
Разом	**1727**	**3637**	**5364**	**975**	**727**	**1702**	**7066**

Таблиця 2.25. Динаміка кількості здобувачів вищої освіти, які навчалися за контрактом на програмах підготовки бакалаврів, у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
2019	3039	2220	5259
2020	3654	2185	5839
2021	4405	2090	6495
2022	2954	2057	5011
2023	4952	2429	7381

Таблиця 2.26. Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за контрактом на програмах підготовки бакалаврів, на 01.10.2023 р.

Спеціальність	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
1	**2**	**3**	**4**
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	58	61	119
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	31	12	43
Теплоенергетика	25	–	25
Біомедична інженерія	11	–	11
Лісове господарство	31	293	324
Садово-паркове господарство	24	63	87
Деревообробні та меблеві технології	18	16	34
Готельно-ресторанна справа	189	46	235
Туризм	95	23	118
Публічне управління та адміністрування	49	–	49
Маркетинг	175	71	246
Менеджмент	259	83	342
Агрономія	190	150	340

1	2	3	4
Садівництво та виноградарство	32	9	41
Професійна освіта	148	–	148
Фізична культура і спорт	128	–	128
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	177	50	227
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	63	17	80
Психологія	240	95	335
Журналістика	148	–	148
Соціальна робота	141	88	229
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	182	19	201
Економіка	167	54	221
Облік і оподаткування	136	211	347
Фінанси, банківська справа та страхування	158	200	358
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	139	79	218
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	55	1	56
Економіка (ОП «Цифрова економіка»)	17	–	17
Інженерія програмного забезпечення	208	–	208
Комп'ютерні науки	142	3	145
Комп'ютерна інженерія	73	82	155
Кібербезпека	81	–	81
Кібербезпека та захист інформації	23	–	23
Інформаційні системи та технології	60	–	60
Захист і карантин рослин	46	16	62
Біотехнології та біоінженерія	33	30	63
Екологія	34	34	68
Геодезія та землеустрій	128	33	161
Галузеве машинобудування	47	17	64
Будівництво та цивільна інженерія	58	21	79
Агроінженерія	92	69	161
Транспортні технології	79	39	118
Автомобільний транспорт	44	–	44
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	73	43	116
Водні біоресурси та аквакультура	47	25	72
Харчові технології	171	63	234
Громадське здоров’я	52	–	52
Право	375	313	688
Разом	**4952**	**2429**	**7381**

Таблиця 2.27. Динаміка кількості здобувачів вищої освіти, які навчалися за контрактом на програмах підготовки магістрів, у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
2019	962	1267	2229
2020	1247	1284	2531
2021	1044	1185	2229
2022	1476	1118	2594
2023	2962	1484	4446

Таблиця 2.28. Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за контрактом на програмах підготовки магістрів, на 01.10.2023 р.

Спеціальність	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
1	2	3	4
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	69	21	90
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	42	9	51
Теплоенергетика	36	-	36
Лісове господарство	24	134	158
Садово-паркове господарство	22	25	47
Деревообробні та меблеві технології	16	3	19
Менеджмент (ОП «Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю», ОП «Управління інноваційною діяльністю»)	60	11	71
Менеджмент (ОП «Управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом»)	–	6	6
Готельно-ресторанна справа (ОП «Готельно-ресторанний бізнес»»)	16	3	19
Туризм і рекреація (ОП «Міжнародний туристичний бізнес)	23	21	44
Публічне управління та адміністрування	55	101	156
Маркетинг	35	20	55
Менеджмент	226	79	305
Агрономія	182	67	249
Садівництво та виноградарство	89	11	100
Ветеринарна медицина	484	–	484
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	17	–	17
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	46	8	54
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	42	22	64
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	29	41	70
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад)	7	7	14
Психологія	22	84	106
Журналістика	17	12	29
Менеджмент (ОПП «Управління навчальним закладом»)	21	31	52
Менеджмент (ОНП «Управління навчальним закладом»)	19	–	19
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	60	69	129
Соціальна робота (ОП «Соціальна робота»)	9	7	16
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	26	40	66
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	40	35	75
Економіка	40	41	81
Облік і оподаткування	39	51	90
Фінанси, банківська справа та страхування	52	66	118
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	33	11	44
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	18	–	18
Інженерія програмного забезпечення (ОП «Програмне забезпечення інформаційних систем»)	41	–	41
Комп'ютерні науки (ОП «Інформаційні управляючі системи і технології»)	21	–	21

1	2	3	4
Комп'ютерні науки (ОП «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг»)	4	–	4
Комп'ютерна інженерія (ОП «Комп'ютерні системи і мережі»)	39	–	39
Комп'ютерна інженерія (ОП «Комп'ютерні системи захисту інформації»)	6	–	6
Захист і карантин рослин (ОП «Захист рослин»)	38	15	53
Захист і карантин рослин (ОП «Карантин рослин»)	15	3	18
Біотехнології та біоінженерія (ОП «Екологічна біотехнологія та біоенергетика»)	9	3	12
Екологія (ОП «Екологія та охорона навколишнього середовища»)	10	9	19
Екологія (ОП «Екологічний контроль та аудит»)	23	17	40
Геодезія та землеустрій	34	29	63
Галузеве машинобудування	126	24	150
Будівництво та цивільна інженерія	35	13	48
Агроінженерія	90	16	106
Транспортні технології	58	17	75
Автомобільний транспорт	59	–	59
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	48	16	64
Водні біоресурси та аквакультура	43	7	50
Харчові технології (ОП «Технології зберігання, консервування та переробки м’яса»)	42	11	53
Харчові технології (ОП «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»)	56	–	56
Харчові технології (ОНП «Нутриціологія»)	72	–	72
Харчові технології (ОПП «Нутриціологія»)	–	94	94
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	22	15	37
Інформаційно-вимірювальні технології (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	61	13	74
Право	94	146	240
Разом	**2962**	**1484**	**4446**

Таблиця 2.29. Динаміка кількості здобувачів вищої освіти випускного курсу, які були відраховані до закінчення терміну навчання за неуспішність, у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	всього (2+3)	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	всього (5+6)	
2019	68	30	98	20	10	30	128
2020	125	31	156	17	6	23	179
2021	89	55	144	40	19	59	203
2022	34	18	52	20	4	24	76
2023	132	89	221	28	28	56	277

Таблиця 2.30. Кількість здобувачів вищої освіти випускного курсу, які були відраховані до закінчення терміну навчання за неуспішність у 2023 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	всього (2+3)	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	всього (5+6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	7	2	9	–	1	1	10
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	3	1	4	–	–	–	4
Лісове господарство	2	3	5	3	5	8	13
Садово-паркове господарство	–	2	2	1	4	5	7
Деревообробні та меблеві технології	2	2	4	–	–	–	4
Готельно-ресторанна справа	6	–	6	–	–	–	6
Туризм	2	–	2	–	–	–	2
Менеджмент	1	–	1	–	–	–	1
Агрономія	12	6	18	1	1	2	20
Садівництво та виноградарство	4	3	7	–	–	–	7
Ветеринарна медицина	–	13	13	–	–	–	13
Професійна освіта	7	–	7	–	–	–	7
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	11	2	13	1	5	6	19
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад)	7	–	7	–	1	1	8
Психологія	1	–	1	8	5	13	14
Журналістика	6	–	6	–	1	1	7
Соціальна робота	9	1	10	7	–	7	17
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	–	–	–	–	1	1	1
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	3	1	4	1	–	1	5
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	–	1	1	–	–	–	1
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	–	9	9	–	1	1	10
Менеджмент (ОП «Управління навчальним закладом»)	–	1	1	–	–	–	1
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	–	2	2	–	–	–	2
Облік і оподаткування	–	–	–	1	–	1	1
Інженерія програмного забезпечення	3	–	3	–	–	–	3
Комп'ютерні науки	5	–	5	–	–	–	5
Захист і карантин рослин	–	1	1	–	–	–	1
Біотехнології та біоінженерія	–	1	1	–	–	–	1
Екологія	–	1	1	–	–	–	1
Геодезія та землеустрій	6	–	6	2	–	2	8
Галузеве машинобудування	5	–	5	1	–	1	6
Будівництво та цивільна інженерія	1	–	1	–	–	–	1
Агроінженерія	14	15	29	1	–	1	30
Транспортні технології	5	2	7	1	3	4	11

1	2	3	4	5	6	7	8
Автомобільний транспорт	2	1	3	–	–	–	3
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	5	12	17	–	–	–	17
Водні біоресурси та аквакультура	3	5	8	–	–	–	8
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	–	2	2	–	–	–	2
Разом	**132**	**89**	**221**	**28**	**28**	**56**	**277**

Таблиця 2.31. Динаміка прийому сільської молоді на програми підготовки бакалаврів у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
2019	1136	326	1462
2020	1395	273	1668
2021	1366	336	1702
2022	1173	425	1598
2023	1210	561	1771

Таблиця 2.32. Прийом сільської молоді на програми підготовки бакалаврів у 2023 р.

Спеціальність	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
1	2	3	4
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	55	12	67
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	20	1	21
Теплоенергетика	6	–	6
Лісове господарство	63	120	183
Садово-паркове господарство	34	12	46
Деревообробні та меблеві технології	15	3	18
Готельно-ресторанна справа	18	4	22
Туризм	5	1	6
Публічне управління та адміністрування	4	–	4
Маркетинг	8	1	9
Менеджмент	11	2	13
Агрономія	244	72	316
Садівництво та виноградарство	23	3	26
Професійна освіта	12	–	12
Фізична культура і спорт	4	–	4
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	2	1	3
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	1	–	1
Психологія	14	–	14
Журналістика	3	–	3
Соціальна робота	2	1	3
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	4	–	4
Економіка	3	8	11
Облік і оподаткування	1	40	41
Фінанси, банківська справа та страхування	4	43	47
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	7	12	19

1	2	3	4
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	8	–	8
Інженерія програмного забезпечення	13	–	13
Комп'ютерні науки	25	–	25
Комп'ютерна інженерія	3	–	3
Кібербезпека та захист інформації	10	–	10
Інформаційні системи та технології	3	–	3
Захист і карантин рослин	28	1	29
Біотехнології та біоінженерія	6	–	6
Екологія	10	1	11
Геодезія та землеустрій	28	2	30
Галузеве машинобудування	36	7	43
Будівництво та цивільна інженерія	24	6	30
Агроінженерія	98	87	185
Транспортні технології	35	38	73
Автомобільний транспорт	20	–	20
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	92	5	97
Водні біоресурси та аквакультура	32	4	36
Харчові технології	103	21	124
Громадське здоров’я	14	–	14
Право	59	53	112
Разом	**1210**	**561**	**1771**

Таблиця 2.33. Конкурс вступників на програми підготовки бакалаврів у 2019-2023 рр.

Роки	Форма навчання	
	денна	заочна
2019	6,5	1,5
2020	5,9	1,7
2021	6,6	1,6
2022	5,0	2,0
2023	8,6	1,7

Таблиця 2.34. Конкурс вступників на програми підготовки бакалаврів (магістрів ветеринарного спрямування) на основі повної загальної середньої освіти у 2023 р.

Шифр спеціальності	Спеціальність/спеціалізація	Форма навчання	
		денна	заочна
1	2	3	4
015.37	Професійна освіта (*Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології*)	2,5	
017	Фізична культура і спорт	6,2	
035.041	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно) (Англійська мова та друга іноземна мова)	28,4	4,2
035.043	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно) (Німецька мова та друга іноземна мова)	5,6	2,0
051	Економіка (*Економіка підприємства*)	35	
051	Економіка (*Міжнародна економіка*)	30	
051	Економіка (*Економічна кібернетика*)	20,5	
053	Психологія	52,2	
061	Журналістика	23,8	
071	Облік і оподаткування (*Облік і аудит*)	18,3	
071	Облік і оподаткування (*Аналітичне та обліково-правове забезпечення бізнесу*)	14,5	

1	2	3	4
072	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (*Фінанси і кредит*)	18,7	
072	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (*Корпоративні фінанси*)	16	
073	Менеджмент *(Менеджмент)*	41,8	
073	Менеджмент (*Менеджмент міжнародного бізнес*у)	34	
075	Маркетинг	32,3	
076	Підприємництво та торгівля	17,2	
081	Право	46,3	
101	Екологія	2,6	
121	Інженерія програмного забезпечення	17,1	
122	Комп'ютерні науки	8	
123	Комп'ютерна інженерія	7,1	
125	Кібербезпека та захист інформації	20,9	
126	Інформаційні системи та технології	13,2	
133	Галузеве машинобудування (*Галузеве машинобудування*)	2,6	0,8
	Галузеве машинобудування (*Робототехнічні системи та комплекси*)	2	
141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (*Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка*)	3	1,4
	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (*Інжиніринг електроенергетичних систем з відновлювальними джерелами*)	2,8	
144	Теплоенергетика	5,3	
162	Біотехнології та біоінженерія	3,4	
163	Біомедична інженерія	4	
174	Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	3,5	1,6
181	Харчові технології	3,4	2,9
187	Деревообробні та меблеві технології	2,5	
192	Будівництво та цивільна інженерія	5,8	1,7
193	Геодезія та землеустрій	3	1,6
201	Агрономія	3	2,6
202	Захист і карантин рослин	2,2	1,2
203	Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство	3,2	1,3
204	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	1,5	1,0
205	Лісове господарство	2,4	1,2
206	Садово-паркове господарство	2,4	1,4
207	Водні біоресурси та аквакультура	2,1	0,8
208	Агроінженерія	2,8	1,0
211	Ветеринарна медицина	2,5	
229	Громадське здоров'я (*Нутриціологія здорового харчування*)	6,6	
231	Соціальна робота	4,1	
241	Готельно-ресторанна справа (*Готельно-ресторанний бізнес*)	20,8	
242	Туризм і рекреація	9,6	
274	Автомобільний транспорт	12,2	1,4
275.03	Транспортні технології *(на автомобільному транспорті)*	4,9	1,6
281	Публічне управління та адміністрування	8,6	
291	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	24,2	
У середньому		**12,6**	**1,7**

Таблиця 2.35. Конкурс вступників на програми підготовки магістрів у 2019-2023 рр.

Роки	Форма навчання	
	денна	заочна
2019	2,5	4,0
2020	3,3	7,0
2021	2,3	7,3
2022	3,5	5,5
2023	4,4	5,1

Таблиця 2.36. Конкурс вступників на програми підготовки магістрів у 2023 р.

Шифр спеціальності	Спеціальність	Освітня програма	Форма навчання	
			денна	заочна
1	2	3	4	5
011	Освітні, педагогічні науки	Педагогіка вищої школи	12,7	
		Інформаційно-комунікаційні технології в освіті	15,0	
035.041	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)	Філологія (Англійська мова та друга іноземна мова)	6,5	16,0
035.043	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька)	Філологія (Німецька мова та друга іноземна мова)	4,0	3,5
051	Економіка	Економіка підприємства	6,4	23,0
		Економічна кібернетика	3,5	
053	Психологія	Психологія	3,8	15,0
061	Журналістика	Журналістика	2,2	
071	Облік і оподаткування	Облік і аудит	1,7	51,0
072	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Фінанси і кредит	3,5	21,0
073	Менеджмент	Адміністративний менеджмент	8,0	14,0
		Менеджмент ЗЕД	12,5	
		Менеджмент організацій і адміністрування	9,5	
		Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами	7,7	
		Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю	5,5	
		Управління навчальним закладом	4,5	
		Управління навчальним закладом (ОНП)	2,4	
		Управління персоналом	4,5	
075	Маркетинг	Маркетинг	8,5	7,5
076	Підприємництво та торгівля	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	3,3	6,0
081	Право	Право	5,0	
101	Екологія	Екологічний контроль та аудит	2,3	8,5
		Екологія та охорона навколишнього середовища	2,3	7,0

1	2	3	4	5
121	Інженерія програмного забезпечення	Програмне забезпечення інформаційних систем	4,0	
122	Комп’ютерні науки	Інформаційні управляючі системи та технології	3,9	
		Комп’ютерний еколого-економічний моніторинг	2,2	
123	Комп’ютерна інженерія	Комп’ютерні системи і мережі	3,8	
		Комп’ютерні системи захисту інформації	3,2	
133	Галузеве машинобудування	Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва	17,5	1,0
		Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва (освітньо-наукова програма)	1,9	
		Обладнання лісового комплексу	6,4	
		Роботехнічні системи і комплекси сільськогосподарського виробництва	5,7	
		Технічний сервіс машин та обладнання сільськогосподарського виробництва	4,9	
141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	2,4	0,2
		Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (ОНП)	2,4	
144	Теплоенергетика	Інженерія відновлювальних джерел енергії та енергоменеджмент	2,3	
162	Біотехнології та біоінженерія	Екологічна біотехнологія та біоенергетика	1,6	
174	Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	2,8	0,5
		Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології (ОНП)	3,1	
175	Інформаційно-вимірювальні технології	Якість, стандартизація та сертифікація	1,8	4,0
181	Харчові технології	Технології зберігання, консервування та переробки м`яса	1,7	4,6
		Технології зберігання та переробки водних біоресурсів	1,1	
		Нутриціологія	1,2	2,5
187	Деревообробні та меблеві технології	Деревообробні та меблеві технології	2,3	1,2
192	Будівництво та цивільна інженерія	Будівництво та цивільна інженерія	6,7	2,7
		Будівництво та цивільна інженерія (ОНП)	1,6	
193	Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій	1,7	29,0
201	Агрономія	Агрономія	2,2	3,0
		Агрохімія і ґрунтознавство	2,5	1,5
		Селекція і генетика сільськогосподарських культур	3,7	
		Агрохімсервіс у прецизійному агровиробництві	3,8	2,0

1	2	3	4	5
202	Захист і карантин рослин	Захист рослин	1,9	4,0
		Карантин рослин	2,5	
203	Садівництво, плодоовочів-ництво та виноградарство	Садівництво, плодоовочів-ництво та виноградарство	1,7	3,5
204	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	1,0	
205	Лісове господарство	Лісове господарство	1,2	1,7
206	Садово-паркове господарство	Садово-паркове господарство	1,9	12,0
207	Водні біоресурси та аквакультура	Водні біоресурси та аквакультура	1,2	
208	Агроінженерія	Агроінженерія	1,5	0,4
		Агроінженерія (ОНП)	2,0	
231	Соціальна робота	Соціально-психологічна реабілітація	2,2	6,5
241	Готельно-ресторанна справа	Готельно-ресторанний бізнес	14,0	2,0
242	Туризм і рекреація	Міжнародний туристичний бізнес	5,0	5,0
274	Автомобільний транспорт	Автомобільний транспорт	7,4	
275.03	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	Транспортні технології на автомобільному транспорті	3,5	1,5
281	Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування	3,4	2,0
291	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	6,8	
У середньому			**4,4**	**5,1**

2.1.5. Організація освітньої діяльності

2.1.5.1. Ступенева система освіти

У 2023 році згідно із Законом України «Про вищу освіту» в Університеті підготовка фахівців з вищою освітою здійснювалась за ступеневою системою, що надає широкі можливості для забезпечення освітніх потреб особистості, підвищує гнучкість підготовки фахівців та рівень їх соціального захисту в умовах динамічних змін на ринку праці. Ця система забезпечує здобуття відповідної кваліфікації, її підвищення і перепідготовку за певною спеціальністю і базується на відповідних освітньо-професійних (освітньо-наукових) програмах. Основні положення і зміст ступеневої системи освіти висвітлено у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУБіП України», затвердженого Вченою радою Університету (протокол № 10 від 26.04.2023 р.).

У 2023 р. Міністерством освіти і науки України було акредитовано освітні програми, за якими здійснюється підготовка фахівців у НУБіП України (табл. 2.37). НУБіП України має право на підготовку фахівців відповідних спеціальностей за такими освітньо-професійним, освітніми та науковими ступенями:

- фаховий молодший бакалавр – за 28 спеціальностями (у своїх відокремлених структурних підрозділах);
- бакалавр – за 45 спеціальностями та 51 освітніми програмами;
- магістр – за 42 спеціальністю та 74 освітніми програмами;
- доктор філософії та доктор наук – за 42 спеціальностями з 7 галузей науки.

Таблиця 2.37. Сертифікати на право підготовки фахівців з вищою освітою у базовому закладі Університету в розрізі освітніх програм і спеціальностей, отримані у 2023 р.

№ п/п	Освітня програма Код − Спеціальність
1	**2**
ОС «Бакалавр»	
1	Кібербезпека 125 Кібербезпека
2	Публічне управління та адміністрування 281 Публічне управління та адміністрування
3	Цифрова економіка 051 Економіка
4	Готельно-ресторанний бізнес 241 Готельно-ресторанна справа
5	Теплоенергетика 144 Теплоенергетика
ОС «Магістр»	
1	Ветеринарна медицина 211 Ветеринарна медицина
2	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
3	Адміністративний менеджмент 073 Менеджмент
4	Технічний сервіс машин та обладнання сільськогосподарського виробництва 133 Галузеве машинобудування
5	Агроінженерія (ОНП) 208 Агроінженерія
6	Агроінженерія (ОПП) 208 Агроінженерія
7	Журналістика 061 Журналістика
8	Міжнародний туристичний бізнес 242 Туризм і рекреація
9	Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології (ОПП) 151 Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології

Для кожного освітнього ступеня підготовки фахівців у межах ліцензованих спеціальностей розроблені освітньо-професійні (освітньо-наукові) програми, узгоджені з Міністерством освіти і науки України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Державним агентством лісових ресурсів та затверджені Міністерством освіти і науки України.

У черговий раз в Університеті проведено випуск фахівців ОС «Бакалавр». Переважна частина із них успішно витримала вступні випробування на програми підготовки фахівців ОС «Магістр». У звітному році кількість вступників на програми підготовки магістрів суттєво збільшилася.

Навчальним і навчально-методичним відділами університету спільно з деканатами факультетів та дирекціями ННІ підготовлені та затверджені відповідним чином навчально-методичні комплекси дисциплін, до складу яких входять робочі навчальні плани, силабуси та електронні навчальні курси дисциплін, відповідне методичне забезпечення тощо.

2.1.5.2. Особливості організації освітнього процесу в Університеті в умовах воєнного стану

Воєнний стан, введений в Україні в лютому 2022 року, вніс низку особливостей в організацію освітнього процесу в університеті. Перед університетом стоїть виклик забезпечити активний освітній процес з використанням усіх наявних інструментів і форм взаємодії зі здобувачами вищої освіти з дотримання безпечних умов. В умовах, коли під постійною загрозою не тільки якість вищої освіти, а й життя всіх учасників освітнього процесу, факторами, що обмежують планування графіку освітнього процесу в університеті на сьогодні є:

– кількість місць в укриттях;
– кількість академічних груп здобувачів освіти бакалаврату та магістратури;
– кількість науково-педагогічних працівників;
– необхідність навчання у 2 зміни;
– «ранній» початок навчального року, пов'язаний з ризиком виникнення можливих перебоїв з енергоносіями;
– ймовірність збою дистанційного формату навчання у разі тривалої відсутності енергоживлення.

З метою обмеження впливу названих факторів на організацію освітнього процесу в університеті було:

– забезпечено максимально можливі умови для якісного проведення освітнього процесу, підготовлено укриття у більшості навчальних корпусів та студентських гуртожитків;
– розкладом занять передбачено загальну кількість здобувачів освіти, які одночасно перебувають на очному навчанні, щоб їх кількість не перевищувала суми кількості місць в укриттях університету;
– сформовано розклад занять, що передбачає навчання в дві зміни для факультетів та ННІ, де спостерігається зростання контингенту здобувачів освіти, а кількість місць в укриттях залишилась незмінною;
– забезпечено цілодобовий доступ до навчально-інформаційного порталу з електронними навчальними курсами шляхом використання за потреби резервних генераторів;
– всі здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники та обслуговуючий персонал пройшли навчання з безпеки життєдіяльності в умовах воєнного стану;
– враховуючи минулорічний досвід, навчальні заняття 2023-2024 навчального року розпочато 14 серпня 2023 р. для зменшення негативного впливу ймовірних перебоїв з енергоносіями на організацію освітнього процесу;
– з метою покращення психоемоційного стану викладачів, навчальний відділ спільно з гуманітарно-педагогічним факультетом у серпні провели науково-методичний семінар «Школа педагогічної майстерності» для науково-педагогічних і педагогічних працівників університету, де розглянуто психолого-педагогічні аспекти навчальної діяльності студентської молоді в умовах воєнного стану.

Незважаючи на умови воєнного стану, університет продовжує дотримуватися високих вимог в організації освітнього процесу, зважаючи на майбутні євроінтеграційні процеси у нашій державі, зберігає унікальні особливості організації освітнього процесу.

Так, в університеті на факультетах та ННІ збереглося викладання окремих дисциплін англійською мовою. Це дозволило випускникам, які вільно володіють англійською мовою, швидше адаптуватися до вимог сучасного ринку праці, у тому числі й міжнародного, або продовжити навчання у провідних університетах світу та займати відповідні посади у різних міжнародних структурах. У 2022-2023 н.р. факультети та ННІ за 16 спеціальностями мали можливість забезпечити навчання окремих груп здобувачів вищої освіти, де викладання окремих дисциплін здійснюється англійською мовою (табл. 2.38).

Таблиця 2.38. Кількість спеціальностей підготовки фахівців, де викладання дисциплін здійснювалося англійською мовою у 2022-2023 н.р.

№ п/п	Спеціальність	ОС, курс (рік) навчання
1	2	3
1	Менеджмент	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 2
2	Ветеринарна медицина	Магістр, 1-6
3	Агрономія	Бакалавр, 1-4
4	Захист і карантин рослин	Бакалавр, 1-4
5	Біотехнології та біоінженерія	Бакалавр, 1-4
6	Екологія	Бакалавр, 1-4
7	Економіка	Бакалавр, 1-4
8	Облік і оподаткування	Бакалавр, 1-4
9	Фінанси, банківська справа та страхування	Бакалавр, 1-4
10	Геодезія та землеустрій	Бакалавр, 1-4
11	Право	Бакалавр, 1-4
12	Галузеве машинобудування	Бакалавр, 1-4
13	Будівництво і цивільна інженерія	Бакалавр, 1-4
14	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Бакалавр, 1-3
15	Маркетинг	Бакалавр, 1-4
16	Лісове господарство	Магістр, 1,2

У 2022-2023 н.р. здійснювалось викладання 268 дисциплін англійською мовою, а кількість НПП, які їх викладають – 192 особи.

На рис. 2.1 наведено динаміку змін кількості дисциплін, що викладаються англійською мовою, та кількості НПП, які їх викладають, за останні три навчальні роки.

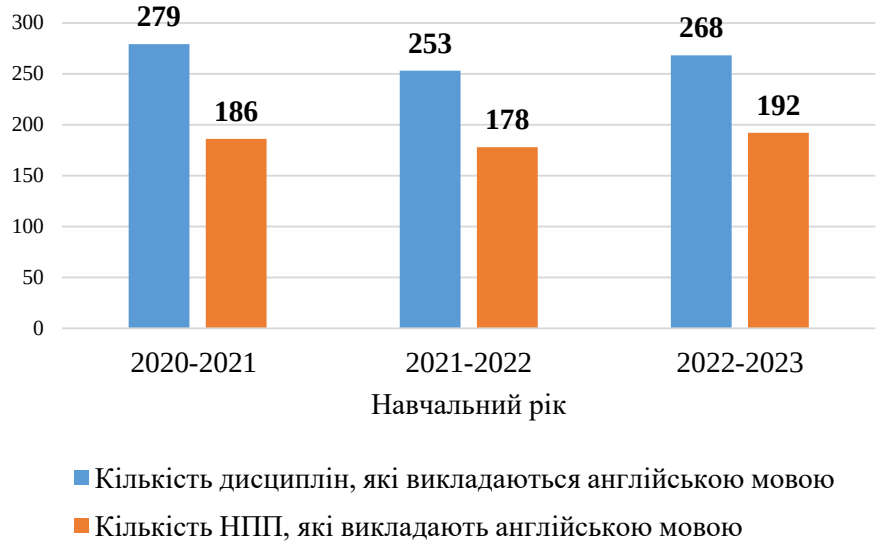

Рис. 2.1. Динаміка змін кількості дисциплін, що викладаються англійською мовою, та кількості НПП, які їх викладають

У табл. 2.39 наведено кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися в групах з викладанням дисциплін англійською мовою, у розрізі спеціальностей підготовки фахівців ОС «Бакалавр» та ОС «Магістр». Випускникам, які навчалися в таких групах, видаються відповідні сертифікати.

Таблиця 2.39. Кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися в групах з викладанням дисциплін англійською мовою та отримали сертифікати

Спеціальність	Кількість здобувачів вищої освіти
ОС «Бакалавр»	
1	**2**
Ветеринарна медицина	14
Агрономія	33
Економіка	8
Фінанси, банківська справа та страхування	13
Облік і оподаткування	22
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	8
Геодезія та землеустрій	21
Менеджмент	10
Маркетинг	14
Захист і карантин рослин	17
Екологія	12
Біотехнології та біоінженерія	17
Право	10
ОС «Магістр»	
Лісове господарство	3
Всього	**202**

На рис. 2.2 наведена динаміка кількості виданих сертифікатів про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою за останні три навчальні роки.

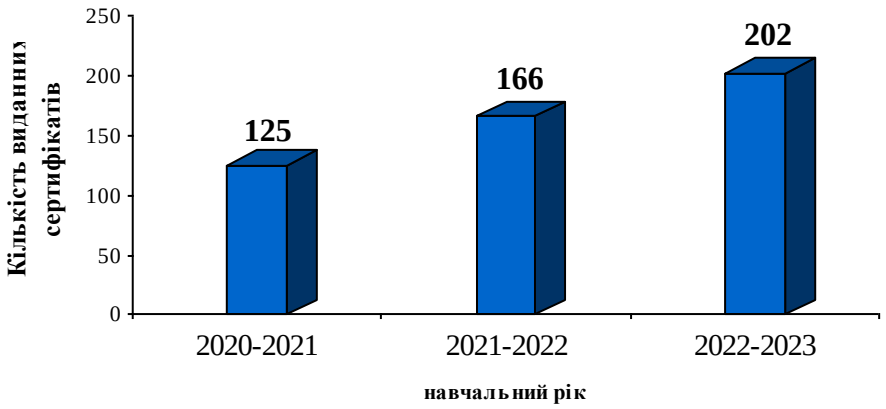

Рис. 2.2. Динаміка кількості виданих сертифікатів про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою

У НУБіП України реалізуються дві програми підготовки магістрів за освітньою програмою «Адміністративний менеджмент» – міжнародна версія «Master of Business Administration» (MBA) за участю і допомогою ряду закордонних університетів-партнерів і з викладанням іноземними мовами.

Одна з них – міжнародна програма «Магістр ділового адміністрування (у сільському господарстві)» – заснована НУБіП України і Університетом прикладних наук Вайєнштефан та Університетом ім. Гумбольдта (Німеччина). Дисципліни викладаються німецькою мовою, а практична підготовка проводиться у Німеччині. По закінченню програми випускникам видаються українські та німецькі дипломи.

Друга міжнародна магістерська програма «Магістр ділового адміністрування (у сфері фінансів)» затверджена FEM CUAP за підтримки та координації міжнародного комітету в складі ряду аграрних університетів Шотландії, Нідерландів, Німеччини,

Польщі, Чехії і України. Викладання дисциплін здійснюється англійською мовою.

24 липня 2023 р. НУБіП України отримав оригінал Сертифікату про Міжнародну акредитацію Інститутом акредитації, сертифікації та забезпечення якості Accreditation, Certification and Quality Assurance Institute – ACQUIN (Німеччина) освітньої програми «Адміністративний менеджмент» (сертифікаційний орган ACQUIN є членом Європейської кваліфікаційної агенції гарантії якості EQAR). Освітня програма «Адміністративний менеджмент» є акредитованою достроково до вересня 2029 року.

Отримана акредитація підтверджує відповідність навчального плану до аналогічних програм в Європі, високу якість викладання в НУБіП України на магістерській ОП «Адміністративний менеджмент» та дає можливість студентам, які за нею навчаються, отримати подвійні дипломи НУБіП та Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина).

За майже 20 років спільної роботи з Університетом прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина) за освітньою програмою «Адміністративний менеджмент», що функціонує з 2002 року на факультеті аграрного менеджменту НУБіП України, випущено понад 500 фахівців в Україні, з них більше 70 отримали подвійні дипломи, паралельно навчаючись в Україні та Німеччині за погодженими ідентичними навчальними планами.

У 2023 році у рамках спеціальності «Менеджмент» продовжено реалізацію нової магістерської програми «Агрокебети». Це програма підготовки фахівців широкого профілю, які будуть знати основи агротехнологій, успішно орієнтуватись в інструментах менеджменту, управлінні бізнес-процесами. Новизна програми у тому, що кожен учасник супроводжується ментором – ТОП-менеджером успішної агрокомпанії. У програмі – достатній рівень теоретичної бази для набуття практичних навичок під час виробничого стажування під супроводом ментора та практиків агробізнесу.

Для активізації аудиторної та самостійної роботи студентів навчальним відділом було розроблено «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», згідно з яким були перероблені всі навчально-методичні комплекси дисциплін, у тому числі й англійською мовою. Для обліку навчального навантаження запроваджена система залікових кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Рейтингове оцінювання знань студентів із навчальних дисциплін, захисту курсових робіт (проектів), кваліфікаційних бакалаврських та магістерських робіт здійснюється за 100-бальною шкалою.

Запровадження кредитно-модульної системи навчання та викладання більшості дисциплін іноземними мовами забезпечує: якість освіти і підготовки кадрів на європейському рівні; гарантії студентам їх свободи і необхідні умови для досягнення відповідного освітнього і культурного рівня; вільний взаємний обмін між закладами вищої освіти інформацією і документами, збільшення числа спільних освітніх і наукових проектів; мобільність НПП і студентів.

У НУБіП України передбачена можливість для осіб із числа молодших спеціалістів чи фахових молодших бакалаврів навчатися за бакалаврськими програмами за скороченим терміном (до двох років), якщо їх спеціальності належать до відповідних спеціальностей, на які здійснюється вступ, а саме: автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології; автомобільний транспорт; агроінженерія; агрономія; біотехнології та біоінженерія; будівництво та цивільна інженерія; ветеринарна медицина; водні біоресурси та аквакультура; галузеве машинобудування; геодезія та землеустрій; готельно-ресторанна справа; деревообробні та меблеві технології; екологія; економіка; електроенергетика, електротехніка та електромеханіка; захист і карантин рослин; інженерія програмного забезпечення; кібербезпека; комп’ютерна інженерія; комп’ютерні науки; лісове господарство; маркетинг; менеджмент; облік і оподаткування; підприємництво, торгівля та біржова діяльність; право; професійна освіта; публічне управління та адміністрування; садівництво та виноградарство; садово-паркове господарство; соціальна робота; теплоенергетика; технологія виробництва і переробки продукції тваринництва;

транспортні технології (на автомобільному транспорті); туризм; фінанси, банківська справа та страхування; харчові технології.

За результатами вступних випробувань молодші спеціалісти чи фахові молодші бакалаври зараховуються на 1-й курс окремого потоку зі скороченим терміном навчання або на вакантні місця 2-го чи 3-го курсів залежно від академічної різниці у навчальних планах (у цьому випадку навчання здійснюється за індивідуальними навчальними планами).

Така особливість організації навчального процесу відповідає Закону України «Про вищу освіту» і започаткована в Університеті з 2005 р. Динаміку збільшення кількості спеціальностей підготовки бакалаврів за скороченим терміном навчання за 2019-2023 рр. наведено на рис. 2.3.

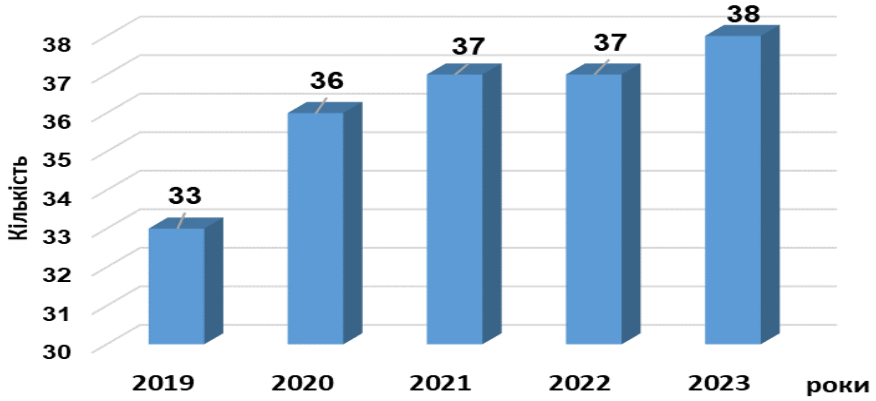

Рис. 2.3. Динаміка збільшення кількості спеціальностей підготовки бакалаврів за скороченим терміном навчання

У 2023 році МОН України повернулося до практики застосування єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ). У НУБіП України апробаційне проведення ЄДКІ відбулося 16 травня 2023 року вперше для випускників спеціальності 125 «Кібербезпека», участь у якому взяли 16 із 18 бакалаврів. Під час апробаційного проходження результати студентів не беруться до уваги та не оприлюднюються.

На 26 грудня 2023 р. вперше в університеті у апробаційному ЄДКІ запланована участь 46 студентів бакалавратури спеціальності 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».

2.1.5.3. Організація нових та реорганізація існуючих підрозділів

Протягом 2023 р. в університеті було створено, перейменовано та реорганізовано:

У структурі факультету тваринництва та водних біоресурсів:

• перейменовано кафедру конярства і бджільництва на кафедру бджільництва.

У структурі агробіологічного факультету:

• реорганізовано кафедру кормовиробництва, меліорації і метеорології шляхом приєднання до кафедри рослинництва. Новоствореній кафедрі надано назву кафедра рослинництва.

У структурі факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК:

• створено кафедру громадського здоров’я та нутриціології.

У структурі гуманітарно-педагогічного факультету:

• реорганізовано кафедру романо-германських мов і перекладу шляхом приєднання до кафедри іноземної філології і перекладу. Новоствореній кафедрі надано назву кафедра іноземної філології і перекладу.

У структурі ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження:

• об’єднано кафедру електропостачання і кафедру теплоенергетики. Новоствореній кафедрі надано назву кафедра інженерії енергосистем.

2.1.5.4. Підготовка магістрів

Підготовка фахівців освітнього ступеня (ОС) «Магістр» у 2023 році проводилась за 74 освітніми програмами у межах 42 спеціальностей згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (у 2022 році було за 63 освітніми програмами у межах 41 спеціальності, у 2021 році було 62 освітніх програми у межах 39 спеціальностей). Перелік спеціальностей (освітніх програм), за якими здійснюється підготовка магістрів у базовому закладі НУБіП України за різними формами навчання, наведено у табл. 2.40.

Таблиця 2.40. Перелік спеціальностей (освітніх програм), за якими здійснюється підготовка магістрів у базовому закладі НУБіП України

№	Спеціальність		Освітні програми	Форма навчання
	код	найменування		
1	2	3	4	5
1	011	Освітні, педагогічні науки	Педагогіка вищої школи	+ (д, з)
			Інформаційно-комунікаційні технології в освіті	+ (д, з)
2	035.041	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Англійська мова та друга іноземна мова	+ (д, з)
3	035.043	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька	Німецька мова та друга іноземна мова	+ (д, з)
4	051	Економіка	Економіка підприємства	+ (д, з)
			Економічна кібернетика	+ (д)
5	053	Психологія	Психологія	+ (д, з)
6	061	Журналістика	Журналістика	+ (д, з)
7	071	Облік і оподаткування	Облік і аудит	+ (д, з)
8	072	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий	Фінанси і кредит	+ (д, з)
9	073	Менеджмент	Адміністративний менеджмент	+ (д, з)
			Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	+ (д, з)
			Менеджмент організацій і адміністрування	+ (д, з)
			Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами (ОПП)	+ (д, з)
			Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами (ОНП)	+ (д)
			Дорадництво	+ (з)
			Управління інноваційною діяльністю (ОПП)	+ (д, з)
			Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю	+ (д)
			Управління туристичним і готельно-ресторанним бізнесом	+ (з)
			Управління навчальним закладом (ОПП)	+ (д, з)
			Управління навчальним закладом (ОНП)	+ (д)
			Управління персоналом	+ (д, з)

1	2	3	4	5
10	075	Маркетинг	Маркетинг	+ (д, з)
11	076	Підприємництво та торгівля	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	+ (д, з)
12	081	Право	Право	+ (д, з)
13	101	Екологія	Екологічний контроль та аудит	+ (д, з)
			Екологія та охорона навколишнього середовища	+ (д, з)
14	121	Інженерія програмного забезпечення	Програмне забезпечення інформаційних систем	+ (д)
15	122	Комп'ютерні науки	Інформаційні управляючі системи та технології	+ (д)
			Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг	+ (д)
16	123	Комп'ютерна інженерія	Комп'ютерні системи і мережі	+ (д)
			Комп'ютерні системи захисту інформації	+ (д)
17	133	Галузеве машинобудування	Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва (ОПП)	+ (д, з)
			Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва (ОНП)	+ (д)
			Обладнання лісового комплексу	+ (д)
			Технічний сервіс машин та обладнання сільськогосподарського виробництва	+ (д)
			Робототехнічні системи та комплекси сільськогосподарського виробництва	+ (д)
18	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (ОПП)	+ (д, з)
			Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (ОНП)	+ (д)
19	144	Теплоенергетика	Інженерія відновлювальних джерел енергії та енергоменеджмент	+ (д)
20	162	Біотехнології та біоінженерія	Екологічна біотехнологія та біоенергетика	+ (д, з)
21	174	Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка (ОПП)	+ (д, з)
			Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка (ОНП)	+ (д)
22	152	Інформаційно-вимірювальні технології	Якість, стандартизація та сертифікація	+ (д, з)
23	181	Харчові технології	Технології зберігання, консервування та переробки м'яса	+ (д, з)
			Технології зберігання та переробки водних біоресурсів	+ (д)
			Нутриціологія (ОПП)	+ (з)
			Нутриціологія (ОНП)	+ (д)
24	187	Деревообробні та меблеві технології	Деревообробні та меблеві технології	+ (д, з)
25	192	Будівництво та цивільна інженерія	Будівництво та цивільна інженерія (ОПП)	+ (д, з)
			Будівництво та цивільна інженерія (ОНП)	+ (д)
26	193	Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій	+ (д, з)

1	2	3	4	5
27	201	Агрономія	Агрономія	+ (д, з)
			Агрохімія і ґрунтознавство	+ (д, з)
			Селекція і генетика с.-г. культур	+ (д)
			Агрохімсервіс у прецизійному агровиробництві	+ (д)
28	202	Захист і карантин рослин	Захист рослин	+ (д, з)
			Карантин рослин	+ (д, з)
29	203	Садівництво, плодоовочів-ництво та виноградарство	Садівництво та виноградарство	+ (д, з)
30	204	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	+ (д, з)
31	205	Лісове господарство	Лісове господарство	+ (д, з)
32	206	Садово-паркове господ-во	Садово-паркове господарство	+ (д, з)
33	207	Водні біоресурси та аквакультура	Водні біоресурси та аквакультура	+ (д, з)
34	208	Агроінженерія	Агроінженерія (ОПП)	+ (д, з)
			Агроінженерія (ОНП)	+ (д)
35	211	Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина	+ (д)
36	231	Соціальна робота	Соціальна робота	+ (д, з)
			Соціально-психологічна реабілітація	+ (д, з)
37	241	Готельно-ресторанна справа	Готельно-ресторанний бізнес	+ (д, з)
38	242	Туризм і рекреація	Міжнародний туристичний бізнес	+ (д, з)
39	274	Автомобільний транспорт	Автомобільний транспорт	+ (д)
40	275.03	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	Транспортні технології на автомобільному транспорті	+ (д, з)
41	281	Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування	+ (з*)
42	291	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	+ (д, з)

Примітка: + – підготовка здійснюється; д – денна форма навчання; з – заочна форма навчання;
* – підготовка здійснюється лише на базі повної вищої освіти

Загальна кількість студентів магістратури на 01.11.2023 р. у базовому закладі НУБіП України становила 7299 осіб (на 01.11.2022 р – 5796 осіб; 01.10.2021 р – 4754 особи; 01.10.2020 р. – 5184 особи; 01.10.2019 р. – 4994 особи (рис. 2.4)).

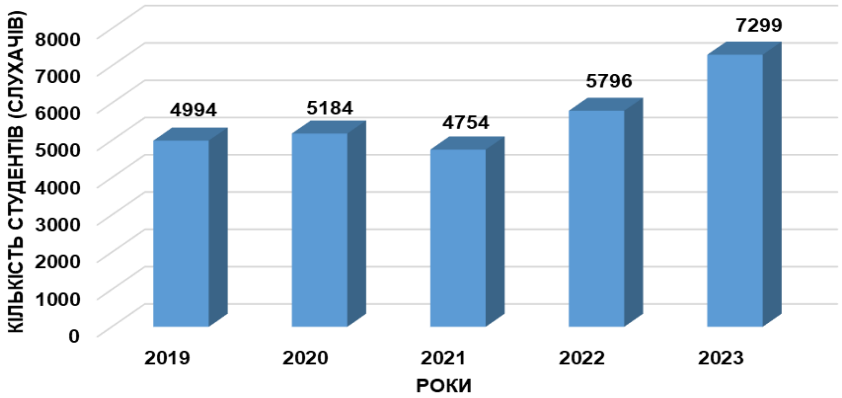

Рис. 2.4. Динаміка кількості студентів магістратури у базовому закладі НУБіП України за роками

У 2023 р. у базовому закладі НУБіП України навчались 5530 (76 %) студентів магістратури за денною, 1769 (24 %) – за заочною формами навчання. Відповідно за денною та заочною формами навчання: у 2022 р. – 4064 (70 %), 1732 (30 %); у 2021 р. – 3271 (69 %), 1483 (31 %); у 2020 р. – 3550 (68 %), 1634 (32 %); у 2019 р. – 3257 (65 %), 1737 (35 %) (табл. 2.41).

Таблиця 2.41. Динаміка кількості студентів магістратури за 2019-2023 рр. за формами навчання (базовий заклад університету)

Роки	Всього, осіб	Кількість студентів та слухачів за формами навчання, осіб					
		денна			заочна		
		всього	у т.ч. за держза-мовленням	у т.ч. за умов договору	всього	у т.ч. за держза-мовленням	у т.ч. за умов договору
2019	4994	3257	2318	939	1737	339	1398
2020	5184	3550	2259	1291	1634	240	1394
2021	4754	3271	2259	1012	1483	152	1331
2022	5796	4064	2385	1679	1732	187	1545
2023	7299	5530	2494	3036	1769	192	1577

Прийом до магістратури в базовому закладі НУБіП України у 2023 р. становив 3380 осіб, з них на денну форму навчання було зараховано 2647 осіб (78%), на заочну – 733 (22%) особи, у 2022 р. – 3276 осіб, з них на денну форму навчання – 2189 осіб (67%), на заочну – 1087 (33%) осіб, у 2021 р. – 1785 осіб, з них на денну форму навчання – 1120 осіб (63%), на заочну – 665 осіб (37%); у 2020 р. – 2563 особи, з них на денну форму навчання – 1727 осіб (67%), на заочну – 836 осіб (33%); у 2019 р. – 2317 осіб, з них на денну форму – 1528 осіб (66%), на заочну – 789 осіб (34%) (табл. 2.42).

Таблиця 2.42. Динаміка прийому студентів та слухачів на програми підготовки магістрів за 2019-2023 рр. за формами навчання та фінансування (базовий заклад університету)

Роки	Всього, осіб	Обсяги прийому за формами навчання та фінансування, осіб					
		денна			заочна		
		всього	у т.ч. за держзамов-ленням	у т.ч. за умов договору	всього	у т.ч. за держзамов-ленням	у т.ч. за умов договору
2019	2317	1528	1061	467	789	155	634
2020	2563	1727	1035	692	836	87	749
2021	1785	1120	941	179	665	68	597
2022	3276	2189	1037	1152	1087	123	964
2023	3380	2647	926	1721	733	58	675

Особливості підготовки магістрів у НУБіП України полягають у максимальному наближенні змісту освіти до майбутнього працевлаштування випускників.

Підготовка магістрів у НУБіП України здійснюється за:

- орієнтацією освітньої програми:
  - освітньо-професійною;
  - освітньо-науковою;
- спеціальністю **«Публічне управління та адміністрування»** з освітньою програмою **«Публічне управління та адміністрування».**

На **освітньо-професійну програму** (1,5 роки навчання (90 ЄКТС)) приймаються особи, які навчались та мають намір продовжувати навчання у межах обраної спеціальності для більш глибокої освітньої програми. Ці програми реалізуються з метою забезпечення виробничої наукоємної сфери висококваліфікованими фахівцями, які володіють інноваційними знаннями і здатні втілити їх у сучасні високоефективні технології.

Підготовка магістрів **освітньо-наукової програми** (2 роки навчання (120 ЄКТС)) проходить виключно на кафедрах, які мають право на підготовку докторів філософії, достатнє фінансування на проведення дослідницьких робіт і досягли суттєвих успіхів у науково-дослідній роботі. Вступники повинні вільно володіти, як мінімум, однією з іноземних мов. Освітньо-наукова програма обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків.

Підготовка магістрів за цією програмою передбачає продовження дослідницької діяльності за обраною спеціальністю на програмі підготовки доктора філософії в аспірантурі або в науковій установі.

У НУБіП України користується попитом освітня програма **«Публічне управління та адміністрування»**, яка спрямована на підготовку фахівців для органів державної влади та місцевого самоврядування, здатних ефективно розвивати та впроваджувати надані їм знання у сфері державного регулювання на основі сучасного законодавства та інформаційних технологій.

Вибіркові блоки освітньо-професійної програми підготовки магістрів розроблялися відповідними факультетами (ННІ) та випусковими кафедрами, затверджувалися вченою радою університету після відповідного розгляду на засіданнях вчених рад факультетів (ННІ) та навчально-методичної ради університету.

Важливою особливістю вибіркових блоків освітньо-професійної програми підготовки магістрів є їх практична складова, яка перш за все включає проходження практики на університетських базах (навчально-дослідні господарства, станції, центри тощо). Використовується також матеріально-технічна база багатьох відомих фірм.

У цьому році у базовому закладі університету на освітні програми підготовки магістрів прийнято 3191 особу на 63 освітньо-професійні програми та 189 осіб на 7 освітньо-наукових програм (рис. 2.5, 2.6).

Рис. 2.5. Динаміка кількості студентів магістратури освітньо-професійної і освітньо-наукової програм підготовки у базовому закладі НУБіП України

Рис. 2.6. Динаміка кількості спеціальностей (освітніх програм) освітньо-професійної і освітньо-наукової програм підготовки у базовому закладі НУБіП України

У 2023 року проведена акредитація освітньо-професійних програм підготовки магістрів «Журналістика», «Міжнародний туристичний бізнес», «Агроінженерія», «Технічний сервіс машин та обладнання сільськогосподарського виробництва», «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та освітньо-наукових програм підготовки магістрів «Агроінженерія».

Організовано підсумкову атестацію у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) з підготовки здобувачів вищої освіти ОС «Магістр», які навчаються за освітніми програмами спеціальностей 081 «Право», 211 «Ветеринарна медицина», 281 «Публічне управління та адміністрування» на виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 р. № 497 «Про атестацію здобувачів ступенів вищої освіти на першому бакалаврському та другому магістерському рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту», згідно графіку з наказу МОН України від 01.03.2023 р. № 226.

31 травня 2023 р. одночасно відбулося проведення ЄДКІ за двома спеціальностями – 211 «Ветеринарна медицина» та 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза». Із 135 студентів, які брали участь у тестуванні, іспит не склали лише 2 особи (1,5%).

16 листопада 2023 р. відбулося проведення ЄДКІ за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Із 75 учасників іспиту не змогли подолати завдання у необхідному обсязі лише 2 особи (2,6%).

24 листопада 2023 р. вдруге складали ЄДКІ здобувачі спеціальностей 211 «Ветеринарна медицина» та 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» другого (магістерського) рівня вищої освіти, на якому із 44 учасників лише 1 особа не змогла подолати мінімальний прохідний бал.

30 листопада 2023 р. відбувся ЄДКІ за спеціальностями 081 «Право» на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Цього року у ньому взяли участь 143 магістри університету. 24 особи (16,7%) не змогли подолати мінімальний поріг і не склали ЄДКІ.

Студенти, які не подолали мінімальний поріг мали можливість повторного складання кваліфікаційного іспиту.

У червні-липні 2023 р. була проведена організація та координація проведення на базі навчальних корпусів № 10 та № 15 ЄВІ та ЄФВВ для вступників до магістратури зі спеціальностей галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, 06 Журналістика, 07 Управління та адміністрування, 08 Право.

Підготували необхідні документи та зібрали дані для участі у процедурі проведення конкурсного відбору виконавців державного замовлення на 2023 рік на підготовку магістрів (на базі бакалавра).

Протягом 2023 р. проводились перевірки навчально-методичного забезпечення дисциплін, які заплановані у 2023-2024 навчальному році на кафедрах відповідних факультетів (ННІ) університету за спеціальностями та організації освітнього процесу, проведення ЕКів, екзаменаційних сесій та відвідування занять студентами ОС «Магістр».

Спільно з деканами факультетів і директорами ННІ здійснено перевірку та погодження навчальних планів підготовки студентів ОС «Магістр» 2023 року вступу, графіків навчального процесу за спеціальностями та освітніми програмам на 2023-2024 навчальний рік.

У вересні-жовтні 2023 р. була проведена робота з організації вибору студентами магістратури 2023 року вступу вибіркових дисциплін із загальноуніверситетського переліку (за уподобаннями студентів магістратури). Із 112 вибіркових дисциплін студенти вибрали 72 дисципліни для вивчення упродовж 2-го семестру в 2023-2024 н.р.

Спільно з деканами факультетів і директорами ННІ оновлені вибіркові дисципліни за уподобаннями студентів магістратури для вивчення упродовж 2-го семестру на 2024-2025 н.р., сформований загальноуніверситетського переліку для вибору студентами магістратури та розміщені оновлені анотації на центральній веб-сторінці університету.

Організовано проведення загальноуніверситетської конференції для студентів магістратури 2-го року навчання з метою представлення результатів досліджень у вигляді постерних презентацій.

Спільно з деканами факультетів і директорами ННІ з метою забезпечення ефективного контролю за навчальною, науковою, інноваційною та виробничою діяльністю проведено дві атестації (травень та листопад 2023 р.) студентів та попередній захист магістерських робіт на засіданнях випускових кафедр відповідних факультетів та ННІ.

У 2023 році продовжувалась видача Сертифікатів і додатків до них випускникам, які навчалися у групах із вивченням окремих дисциплін англійською мовою (наказ від 10.05.2012 р. № 433 «Щодо видачі сертифікатів про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою»). У червні 2023 року отримали Сертифікати про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою 185 випускників бакалаврату, 14 випускників ОС «Магістр» ветеринарного спрямування та в листопаді 2023 року – 3 випускника магістратури (табл. 2.43).

Таблиця 2.43. Кількість виданих Сертифікатів і додатків до них випускникам бакалаврату та магістратури, які навчалися у групах із вивченням окремих дисциплін англійською мовою

Факультети/ННІ	Кількість виданих сертифікатів				
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Ветеринарної медицини	9	15	18	-	14
Економічний	33	25	13	44	51
Захисту рослин, біотехнологій та екології	40	58	37	33	46
Аграрного менеджменту	42	17	11	16	24
Інформаційних технологій	13	-	-	-	-
Землевпорядкування	13	3	11	19	21
Гуманітарно-педагогічний	13	15	22	10	-
Агробіологічний	22	13	2	25	33
Юридичний	11	14	10	15	10
Конструювання та дизайну	9	-	1	-	-
ННІ лісового на садово-паркового господарства	-	-	-	4	3
Всього	**205**	**234**	**160**	**125**	**202**

2.1.5.5. Організація практичного навчання здобувачів вищої освіти

У 2023 році проведення практичного навчання регламентувалось «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України», Закону України «Про вищу освіту», «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», «Положенням про практичне навчання студентів НУБіП України».

Основними видами практичного навчання студентів НУБіП України були лабораторні та практичні заняття, навчальні, виробничі практики. Заключною ланкою практичного навчання була

виробнича переддипломна практика. Перелік видів практики, їх зміст визначається навчальними планами та програмами практик, у т.ч. наскрізними, а терміни її проведення – графіками освітнього процесу.

У зв'язку з карантинними обмеженнями, військовим станом в Україні та відповідно до наказу від 11.07.2022 р № 460 «Про організацію практичного навчання студентів у 1 семестрі 2022-2023 н.р. в НУБіП України» та від 24.01.2023 р №40 «Про організацію практичного навчання студентів у 2 семестрі 2022-2023 н.р. в НУБіП України» навчальні та виробничі практики студентів університету проводились у очному та змішаному форматі.

Базами для проведення практичного навчання студентів є відокремлені підрозділи університету: ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» (Київська обл.); ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» (Київська обл.); ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» (Київська обл.); ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» (Київська обл.); ВСП «Заліщицький фаховий коледж імені Є. Храпливого НУБіП України»; ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України»; ВСП «Боярський фаховий коледж НУБіП України»; ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»; ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»; спеціальні бази практичного навчання регіональних ЗВО І-ІІ рівнів акредитації; Ботанічний сад НУБіП України; навчально-виробничі та навчально-науково-виробничі лабораторії, міжкафедральні технологічні лабораторії; провідні господарства України, країн Західної Європи та США.

Особливістю організації практичного навчання студентів університету є створення баз практичної підготовки студентів, у яких організовано відповідні структурні підрозділи університету, а саме, понад 50 навчально-виробничих та навчально-науково-виробничих лабораторій, де студенти проходять лабораторні та практичні заняття, навчальну, технологічну, науково-дослідну, переддипломну та інші практики. Ці лабораторії є базою практичної підготовки фахівців в галузях рослинництва, тваринництва, переробки та зберігання продукції цих галузей, розведення тварин та риби, розробки методів діагностики та профілактики хвороб тварин, технологій ремонту, обслуговування та випробування сільськогосподарської техніки, лісознавства, деревообробної промисловості, мисливської справи та їх правового забезпечення, економіки, обліку, маркетингу та менеджменту в аграрній сфері виробництва тощо.

Велика увага ректорату та навчального відділу приділяється забезпеченню навчальних лабораторій університету. Проведення зустрічей з керівництвом деканатів, кафедр, організація навчально-виробничих семінарів дає можливість зосередити зусилля та визначити шляхи покращення матеріально-технічної бази навчальних лабораторій, зокрема продовження ініціативи створення навчальних (навчально-науково-виробничих) лабораторій спільно з провідними виробничими компаніями за прикладом вже існуючих з компаніями «АгріЛаб», КУН, Ельворті, Штіль ПАТ «МХП» та інші, а також центрів практичного навчання студентів у провідних аграрних підприємствах України, зокрема «АГРОФІРМА «КОЛОС» розташована у Сквирському районі, Київської області.

З метою забезпечення практичної складової підготовки фахівців у 2022-2023 н.р. істотно зросла кількість угод між університетом та провідними підприємствами України, у тому числі, з підприємствами рад роботодавців НУБіП України. У зв'язку з цим зросла

кількість виробничих практик, які реалізуються на базі провідних підприємств України. Частка таких практик на сьогодні досягла 71% від загального обсягу виробничих практик.

Слід відмітити активну участь НПП та студентів у інших заходах, організованих аграрними компаніями України. НПП та студенти протягом року брали участь у «Днях поля», які були організовані провідними аграрними компаніями України та зарубіжжя, а саме: Сингента, Амако Україна, Адама Україна, Євраліс та інші.

Кафедри та деканати факультетів, дирекції ННІ університету мають не тільки продовжувати роботу щодо кількісного розширення місць практики, але і посилити контроль за її проходженням, та постійно проводити роботу щодо оновлення матеріально-технічного забезпечення навчальних лабораторій. Постійно ведеться робота щодо підготовки до атестації навчальних та навчально-науково-виробничих лабораторій базового закладу університету.

Слід зауважити, що у закладах вищої освіти більшості Європейських країн практична підготовка становить більше 50% часу та проходить як у практичних центрах, так і в умовах реального виробництва. Тому для якісної реалізації виробничої практики бажано розглянути і інші можливості, особливо для ОС «Магістр», а саме – проведення виробничої практики у період, не пов'язаний з аудиторними заняттями. Частка практичної підготовки в середньому по факультетах університету становить 48%, у тому числі на факультетах технологічного напряму підготовки 52-54% та має тенденцію до збільшення.

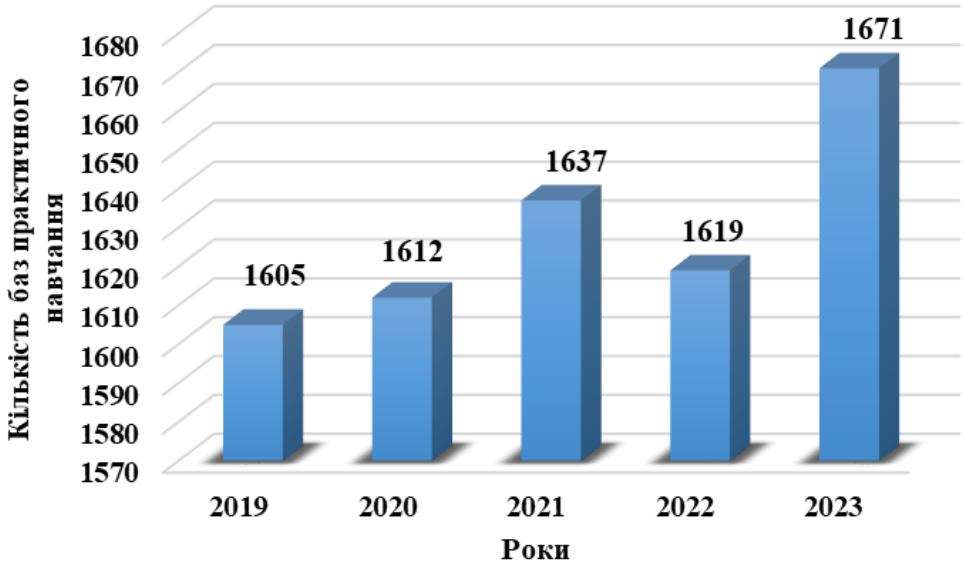

Рис. 2.7. Кількість баз практичного навчання у провідних аграрних підприємствах України

З кожним роком покращується якість навчальних практик у навчально-дослідних господарствах НУБіП України, а саме:

ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» є базовим господарством для проходження практик студентами таких факультетів: ветеринарної медицини; механіко-технологічного; тваринництва та водних біоресурсів; економічного; агробіологічного; захисту рослин, біотехнологій та екології; конструювання та дизайну та гуманітарно-педагогічного факультету; ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження;

Протягом 2022-2023 н.р. у реалізації практичного навчання студентів головні спеціалісти НДГ брали участь у формуванні змісту практичного навчання та забезпеченні неухильного виконання вимог програм практики під час безпосередньої участі студентів у процесі виробництва. Надано допомогу у адаптації методичного забезпечення

практичного навчання студентів та слухачів університету до конкретних умов виробничих процесів. Створено та постійно поновлюється електронна база документації у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка», що використовується студентами у навчальному процесі та при оформленні звітних документів та випускних бакалаврських та магістерських робіт.

Базами практичного навчання студентів (слухачів) університету є навчальні, навчально-наукові, навчально-науково-виробничі лабораторії та виробничі об'єкти навчально-дослідних господарств, де проводяться лабораторні й практичні заняття, навчальні, технологічні, науково-дослідні, переддипломні та інші практики. Студенти мають можливість практично оволодіти вміннями і навичками технології ремонту сільськогосподарських машин і агрегатів, технічного обслуговування та зберігання машин, професійного випробування техніки, виробництва продукції рослинництва, виробництва кормів, оволодіти технологіями зберігання та застосування пестицидів, переробки продукції рослинництва, використання машин і обладнання з переробки зерна, виробництва продукції тваринництва, переробки молока, діагностики і профілактики хвороб тварин, нетрадиційних джерел енергії та біогазових установок, економіки і менеджменту, екологічного моніторингу та паспортизації об'єктів довкілля та ін.

У 2022-2023 н.р. практичне навчання у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» пройшли 296 студентів, у т. ч. 74 – лабораторні заняття, 210 – навчальну практику і 13 – виробничу практику. Кількість студентів, які пройшли практичну підготовку у господарстві у 2022-2023 н.р. наведено у табл. 2.44.

Таблиця 2.44. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» у 2022-2023 н.р.

Факультет/ННІ	Кількість студентів у НДГ			
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	всього
Агробіологічний	63	4	51	117
Механіко-технологічний	-	4	-	4
Тваринництва та водних біоресурсів	53	2	-	55
Ветеринарної медицини	94	3	23	120
ВСЬОГО	**210**	**13**	**74**	**296**

ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» є базою навчальних практик для факультетів: ветеринарної медицини; механіко-технологічного; тваринництва та водних біоресурсів; економічного; агробіологічного; захисту рослин, біотехнологій та екології; конструювання та дизайну; гуманітарно-педагогічного; ННІ лісового і садово-паркового господарства; ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження. Його наукова база, дослідні поля дозволяють вести наукові роботи як студентам на рівні розробки дипломних робіт, так і для аспірантських та докторантських наукових пошуків. Студенти успішно проходять практичне навчання у міжкафедральних лабораторіях: навчальна лабораторія технологічної наладки сільськогосподарських машин; навчально-науково-виробнича лабораторія механізація виробничих процесів у тваринництві; навчально-науково-виробнича лабораторія «Дослідне поле».

У 2022-2023 н.р. у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» практичне навчання пройшли 942 студенти. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» у 2022-2023 н.р. наведено у табл. 2.45.

Таблиця 2.45. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» у 2022-2023 н.р.

Факультет/ННІ	Кількість студентів у НДГ			Всього
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	
Агробіологічний	703	14	54	771
Захист рослин, біотехнологій та екології	-	-	47	47
Механіко-технологічний		4		4
Тваринництва та водних біоресурсів		6	49	55
Ветеринарної медицини	59	6	-	65
ВСЬОГО	**762**	**30**	**150**	**942**

ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» є основною виробничою базою для студентів ННІ лісового і садово-паркового господарства, а також факультетів конструювання і дизайну; землевпорядкування, захисту рослин, біотехнологій та екології.

Студенти проходять практичне навчання у таких навчально-виробничих лабораторіях: лісознавства і лісівництва; лісових культур; механізації лісового господарства; обліку лісу; економіки та менеджменту лісового господарства; навчально-науково-виробниче мисливське господарство.

Практичне навчання у 2022-2023 н.р. у ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» пройшли 249 студентів (табл. 2.46).

Таблиця 2.46. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» у 2022-2023 н.р.

Факультет	Кількість студентів у НДГ			Всього
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	
Лісового господарства	125	7	94	226
Захисту рослин, біотехнологій та екології	23	-	-	23
ВСЬОГО	**148**	**7**	**94**	**249**

У ***господарстві ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України»*** здійснювалось практичне навчання 63 студентів факультету тваринництва та водних біоресурсів, з них 58 студентів пройшли навчальну практику (спеціальність «Водні біоресурси та аквакультура»), а 5 студентів – виробничу практику.

У ***господарстві ВСП «Боярський фаховий коледж НУБіП України»*** практичне навчання пройшли 57 студентів факультету землевпорядкування.

Таблиця 2.47. Студенти, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України в 2022-2023 н.р.

База практичної підготовки	Навчальні практики	Виробничі практики	Лабораторні заняття	Всього
ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»	762	30	150	942
ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка	210	13	74	296
ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»	148	7	94	249
ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України»	58	5	-	63
ВСП «Боярський фаховий коледж НУБіП України»	57	-	-	57
ВСЬОГО	**1235**	**55**	**318**	**1607**

Можливості баз практичного навчання одночасного прийому і розміщення студентів такі:

- ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» – 100 осіб;
- ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» – 110 осіб;
- ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» – 120 осіб;
- ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» – 75 осіб.

З метою забезпечення умов для проведення практичної підготовки студентів базового закладу НУБіП України формується графік проведення практичного навчання у НДГ НУБіП України.

Постійно ведеться робота щодо оснащення лабораторій базового закладу та навчально-дослідних господарств університету методичними матеріалами та необхідним лабораторним устаткуванням.

Протягом 2023 року в університеті було створено 12 сучасних навчальних лабораторій, що дозволить більш якісно реалізувати практичну складову підготовки студентів університету.

Таблиця 2.48. Перелік навчальних та навчально-наукових лабораторій, створених у 2023 році

Назва лабораторії	Назва кафедри
1	**2**
Факультет ветеринарної медицини	
Зала «Фауна світу» ННЛ музею анатомії	Анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка
Факультет тваринництва та водних біоресурсів	
Навчальна лабораторія якості м’яса	Технологій виробництва молока та м’яса
Агробіологічний факультет	
ННВЛ моніторингу якості грунтів	Каф ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф М.К. Шикули
Гуманітарно-педагогічний факультет	
Навчально-наукова лабораторія інформаційно-комунікаційних технологій в освіті	Кафедра педагогіки
Економічний факультет	
Навчально-наукова лабораторія «Музей грошей, банківської та страхової справи»	Банківської справи та страхування
Факультет аграрного менеджменту	
Навчально-науково-виробнича лабораторія «Бізнес аналітики»	Адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності
Механіко-технологічний факультет	
Навчальна лабораторія трансмісії тракторів і автомобілів	Тракторів, автомобілів та біоенергоресурсів
Навчальна лабораторія енергетичних установок тракторів і автомобілів	
Навчальна лабораторія вузлів та агрегатів тракторів і автомобілів	
Факультет конструювання та дизайну	
Навчально-наукова лабораторія віртуальної, доповненої та змішаної реальності	Нарисної геометрії, комп’ютерної графіки та дизайну
ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження	
Навчальна лабораторія «Розумні мережі 10 кВ з децентралізованим секціонуванням та пунктом диспетчеризації на основі SCADA»	Електропостачання ім. проф. В.М. Синькова
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	
ННВЛ моніторингу пестицидів у технологіях захисту рослин	Ентомології, інтегрованого захисту і карантину рослин

Протягом 2023 р. проводились корегування графіку освітнього процесу відповідно до карантинних обмежень та військового стану в Україні. Для цього було розглянуто та узгоджено пропозиції керівництва відокремлених підрозділів НУБіП України та відповідних деканатів і дирекцій ННІ. Створено умови для участі студентів під час проходження практик у виробничих процесах господарств відповідно до спеціальності підготовки студентів.

2.1.5.6. Заочне (дистанційне) навчання

У 2023 році підготовка фахівців за заочною (дистанційною) формою навчання здійснювалась у базовому закладі університету, відокремлених підрозділах (ВП) та відокремлених структурних підрозділах (ВСП) НУБіП України (2 інститутах і 9 коледжах) і міжкафедральних навчальних лабораторіях у такій кількості:

– освітньо-фаховий ступінь «Фаховий молодший бакалавр» – 737 осіб;

– освітній ступінь «Бакалавр» – 3365 осіб;

– освітній ступінь «Магістр» – 1749 осіб.

Кількість фахівців, які навчаються за заочною (дистанційною) формою навчання у базовому закладі університету, ВСП НУБіП України за період з 2022 по 2023 р. мала тенденцію до збільшення. Кількість студентів заочної (дистанційної) форми навчання у базовому закладі університету станом на 01.10.2023 р. становить 3335 осіб (табл. 2.49), з яких 452 особи навчаються за рахунок державного бюджету, 2883 особи – за умов договору. Частка студентів, які навчаються за умов договору, складає 86,4 %.

Таблиця 2.49. Контингент студентів заочної форми навчання станом на 01.10.2023 р.

№	Спеціальність	Державне замовлення	Контракт	Всього
1	**2**	**3**	**4**	**5**
1	Агрономія	66	142	208
2	Садівництво і виноградарство	18	19	37
3	Захист і карантин рослин	15	31	46
4	Екологія	12	60	72
5	Харчові технології	38	168	206
6	Біотехнології та біоінженерія	-	40	40
7	Геодезія та землеустрій	10	62	72
8	Право	-	292	292
9	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	10	59	69
10	Водні біоресурси та аквакультура	8	32	40
11	Лісове господарство	38	116	154
12	Садово-паркове господарство	23	79	102
13	Деревообробні та меблеві технології	5	9	14
14	Галузеве машинобудування	25	30	55
15	Будівництво та цивільна інженерія	24	33	57
16	Агроінженерія	19	59	78
17	Транспортні технології	11	56	67
18	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	19	66	85
19	Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	8	21	29
20	Економіка	5	86	91
21	Облік і оподаткування	4	87	91
22	Фінанси, банківська справа та страхування	-	126	126
23	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	5	37	42
24	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	-	54	54

1	2	3	4	5
25	Менеджмент організацій і адміністрування	3	61	64
26	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	-	8	8
27	Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами	-	13	13
28	Адміністративний менеджмент	1	44	45
29	Маркетинг	2	72	74
30	Соціальна робота	14	103	117
31	Філологія	3	115	118
32	Менеджмент (Управління навчальним закладом)	-	31	31
33	Менеджмент (Управління персоналом)	-	69	69
34	Менеджмент (Управління інноваційною діяльністю)	-	11	11
35	Менеджмент (Дорадництво)	-	1	1
36	Туризм	-	29	29
37	Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	5	28	33
38	Публічне управління та адміністрування	58	87	145
39	Психологія	2	180	182
40	Журналістика	-	12	12
41	Комп'ютерні науки	-	3	3
42	Економічна кібернетика	-	1	1
43	Освітні педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	-	22	22
44	Освітні педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології в освіті)	-	8	8
45	Менеджмент «Управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом»	-	6	6
46	Туризм	-	29	29
47	Готельно- ресторанна справа	-	50	50
48	Економіка (друга вища) «Магістр»	-	8	8
49	Агрономія (друга вища) «Бакалавр»	-	25	25
50	Право (друга вища) «Бакалавр»	-	58	58
51	Лісове господарство (друга вища) «Магістр»	-	16	16
52	Облік і оподаткування (друга вища) «Магістр»	-	4	4
53	Екологія (друга вища) «Магістр»	-	16	16
54	Геодезія та землеустрій (друга вища) «Магістр»	-	10	10
Всього		**452**	**2883**	**3335**

Підготовка фахівців у міжкафедральних навчальних лабораторіях здійснюється для випускників коледжів за скороченим терміном навчання, на базі освітнього-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» та освітнього ступеня «Фаховий молодший бакалавр». Така система підготовки дає можливість отримати вищу освіту за заочною (дистанційною) формою навчання сільській молоді, наблизити процес навчання студентів до місця їх роботи і проживання, вирішити проблеми зайнятості молоді в сільській місцевості.

На 01.10.2023 року в міжкафедральних навчальних лабораторіях навчалося 1204 особи, з них: на базі Таращанського технічного та економіко-правового фахового коледжу навчалось 32 особи, Лубенського лісотехнічного фахового коледжу – 111 осіб, Малинського фахового коледжу – 122 особи, ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України» – 195 осіб, ВСП «Бобровицький фаховий коледж ім. О. Майнової НУБіП України» – 89 осіб, ВСП «Рівненський фаховий коледж НУБіП України» – 171 особа, ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» та ВСП «Бережанський фаховий коледж НУБіП України» – 93 особи, ВСП «Заліщицький фаховий коледж ім. Є. Храпливого НУБіП України» – 117 осіб, ВСП «Ірпінський фаховий коледж НУБіП України» – 182 особи, ВСП «Боярський фаховий коледж НУБіП України» – 18 осіб, Шацького лісового фахового коледжу ім. В.В. Сулька – 74 особи. У порівнянні з минулим

роком, в 2023 році кількість студентів, які вступили на 1 курс заочної (дистанційної) форми скороченого терміну навчання до міжкафедральних навчальних лабораторій НУБіП України, збільшилася з 434 осіб у 2022 р. до 490 осіб у 2023 р. (табл. 2.50).

Зросла кількість вступників у Малинській (67 проти 38 осіб у 2022 р.), Рівненській (81 проти 50 у 2022 р.), Бобровицькій (40 проти 24 у 2022 р.), Лубенській (49 проти 31 у 2022 р.), Таращанській (13 проти 6 у 2022 р.) міжкафедральних навчальних лабораторіях, проте у Бережанській, Мукачівській, Ірпінській, Шацькій лабораторіях кількість вступників зменшилась.

Таблиця 2.50. Кількість студентів заочної (дистанційної) форми навчання у базовому закладі університету станом на 01.11.2023 р.

Назва міжкафедральної навчальної лабораторії	Зараховано				
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Бобровицька	53	33	33	24	40
Лубенська	55	32	37	31	49
Малинська	71	36	17	38	67
Мукачівська	83	78	71	73	61
Таращанська	16	7	13	6	13
Рівненська	46	55	42	50	81
Бережанська	73	47	17	56	39
Заліщицька	46	40	29	50	48
Ірпінська	68	56	63	71	60
Боярська	-	11	10	3	5
Шацька	-	-	21	32	27
Разом	**511**	**395**	**353**	**434**	**490**

Науково-педагогічний персонал, який задіяний в освітній діяльності у міжкафедральних навчальних лабораторіях, в основному, з базового закладу (не менше 75% НПП з науковим ступенем або науковим званням). У 2023 р. для забезпечення освітнього процесу у міжкафедральних навчальних лабораторіях було залучено 299 НПП (табл. 2.51).

Таблиця 2.51. Науково-педагогічний персонал, який задіяний в освітній діяльності у міжкафедральних навчальних лабораторіях

НПП	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Професори	25	28	27
Доценти	252	246	256
Старші викладачі	6	7	5
Асистенти	8	11	11

Крім НПП університету в освітній діяльності брали участь викладачі інституту та коледжів, на базі яких розміщені міжкафедральні навчальні лабораторії.

У кожній міжкафедральній навчальній лабораторії функціонують бібліотеки і читальні зали. Всі лабораторії мають комп'ютерні класи. Через воєнний стан в країні всі заняття у 2023 році проводилися в дистанційному форматі через мережу Інтернет та сервіси он-лайн комунікацій. Навчальні плани для студентів заочної (дистанційної) форми навчання освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр» приведені до вимог освітньо-професійних програм або базових навчальних планів.

У Національному університеті біоресурсів і природокористування України затверджено Положення про реалізацію пілотного проекту з організації навчання студентів за дистанційною формою, яке розроблено відповідно до статті 49 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. Реалізації пілотного проекту з організації навчання студентів за дистанційною формою здійснюється згідно з дотриманням принципів автономії та самоврядування НУБіП України, забезпечення якості надання освітніх послуг, забезпечення навчальних дисциплін, що викладаються

студентам університету, підручниками (навчальними посібниками), тлумачними (термінологічними) словниками і довідниками та стимулювання видавничої діяльності.

З метою забезпечення студентів та науково-педагогічних працівників середовищем для отримання інформаційно-методичного забезпечення дисципліни та інструментів для комунікації в процесі навчання використовується: навчально-інформаційний портал факультету – it.nubip.edu.ua, який функціонує на базі платформи Moodle, на якому розміщуються електронні навчальні курси для студентів з відповідних дисциплін; сервіси он-лайн комунікацій (Google Classroom, Zoom, Cisco WebEx, Google Apps, Viber, Skype, соціальні мережі).

2.1.5.7. Випуск і розподіл фахівців

За звітний період в Університеті здійснено випуск фахівців ОС «Магістр» денної форми навчання – 1818 осіб, у т.ч. випускників-іноземців – 2 особи, заочної форми навчання – 1062 особи, у т.ч. випускників-іноземців – 1 особа, випуски фахівців ОС «Бакалавр» денної форми навчання – 1985 осіб, у т.ч. випускників-іноземців – 10 осіб, заочної форми навчання – 684 особи, у т.ч. випускників-іноземців – 1 особа. Видано дублікатів диплома – 100 шт., студентських квитків – 5683 шт.

Упродовж 2023 року здійснювалася робота щодо:

- апґрейд сайту університету у розділі «Працевлаштування»;
- створення телеграм-каналу NUBiP_work та постійне ведення і поповнення вакансіями, стажуваннями і заходами;
- проведення заходу на тему: «Я – бренд або як заробити на власній особистості» за підтримки Департаменту «Академії інтелектуальної власності» УКРНОІВІ, спікер: д-р юрид. наук, професор Ольга Кулініч, 12.04.2023 р., на базі НУБіП України;
- підтримка партнерських зв’язків із виробництвами, організаціями і установами та поповнення інформації щодо партнерів-роботодавців на сайті університету (база даних потенційних працедавців);
- проведення заходу на тему: «Як написати сучасне резюме» для студентів НУБіП за підтримки нашого партнера Timac Agro Ukraine, 12.06.2023 р.;
- профорієнтація серед вступників у магістратуру з підготовки та пошуку роботи, 17-19.09.2023 р.;
- запис відео на YouTube для НУБіП.inside: «Як написати резюме і знайти роботу - поради Лідії Галайдюк»;
- активна участь та організація загальноукраїнського міжуніверситетського кар’єрного заходу «Час працювати 2023» (задіяно більше 15 ЗВО України та участь більше 50 компаній);
- навчання у сфері рекрутинга з видачою сертифіката: конференція-воркшоп для центрів кар’єри й працевлаштування ЗВО України «UNI-BIZ Bridge: Career centers»;
- організація блоку заходів «Ярмарок професій» у структурних підрозділах Університету за І семестр 2023/24 н.р. – 12 заходів;
- зустріч з магістрами 1 року навчання щодо сприяння працевлаштуванню у НУБіП України та консультування студентів з питань планування професійної кар’єри, 07.09.2023 р.;
- розробка покроково плану дій для кандидата початківця, що вирішив скористатися послугами відділу з працевлаштування випускників;
- сприяння працевлаштуванню студентів та моніторинг їх зайнятості на ринку праці, надання консультацій випускникам щодо можливостей перепідготовки та отримання другої вищої освіти, з метою прискорення подальшого працевлаштування;
- створення та наповнення бази даних працевлаштованих випускників та моніторинг їх кількості;

- відповідно до «Порядку замовлення, виготовлення, видачі, обліку документів про вищу освіту та додатків до дипломів європейського зразка здійснено перевірку інформації в ЄДЕБО, яка відображається в дипломах;
- перевірка Замовлення відповідно до вихідних даних для внесення в макети документів;
- конвертація інформації з ЄДЕБО до «е-Деканат» у розділі друку дипломів про вищу освіту;
- оформлення журналів реєстрації виданих дипломів, а також внесення в журнал інформації про рішення ДЕК;
- видача дипломів представникам факультетів/ННІ відповідно до наказів про завершення навчання для вручення; збір, зберігання та подальша видача своєчасно не одержаних документів про вищу освіту;
- прийом документів та документальне оформлення дублікатів дипломів випускниками університету, згідно з результатами перевірки архівних даних;
- підготовка даних випускника для створення замовлення в ЄДЕБО (робота з архівними даними);
- надання консультацій по підготовці наказів про видачу дубліката диплома та додатка до нього;
- формування та підготовка до друку дублікатів документів про вищу освіту (за аналогією процедури видачі документа про вищу освіту вперше): замовлення, виготовлення, видачу та облік дублікатів дипломів випускників Університету минулих років відповідно до чинних нормативних документів та наказів по університету, а також згідно з результатами перевірки архівних даних (анулювання номерів втрачених дипломів в базі ЄДЕБО);
- здійснено видачу документів про вищу освіту випускникам, згідно наказів «Про завершення навчання» спільно з працівниками деканатів;
- підготовка графіку випуску фахівців НУБіП України на 2024 календарний рік;
- підготовка документів щодо проведення тендерної процедури (договір №93 від 13.03.2023 р. і договір №420-550 від 03.11.2023 р.);
- реєстрація і обробка інформації щодо студентів в ЄДЕБО згідно Замовлень про видачу студентських квитків, наданих структурними підрозділами;
- підготовлено матеріали для виготовлення та отримання в ПрАТ «Науково-дослідний інститут прикладних інформаційних технологій» студентських квитків з безконтактним чипом АСОП (Автоматизована система оплати проїзду) м. Київ та дублікатів студентських квитків.

Всього у 2023 р. випущено 5549 фахівців з вищою освітою. Динаміку випуску фахівців за 2019-2023 рр. у базовому закладі університету наведено у табл. 2.52.

Таблиця 2.52. Динаміка випуску фахівців за 2019-2023 рр.

Рік закінчення	ОС «Магістр»		ОС «Бакалавр»		Всього за рік
	денна	заочна	денна	заочна	
2019	1348+6 ін	1064	1716 + 7 ін	1010 + 4 ін	5155
2020	1143 (9 ін)	820 (2 ін)	2154 (6 ін)	840 (4 ін)	4957
2021	1379 (5 ін)	874 (2 ін)	1496 (14 ін)	756 (3 ін)	4505
2022	824 (10 ін)	631 (5 ін)	1983 (13 ін)	826 (3 ін)	4264
2023	1818 (2 ін)	1062 (1 ін)	1985 (10 ін)	684 (1 ін)	5549

Кількісні показники щодо випуску і розподілу фахівців у базовому закладі університету наведено у табл. 2.53-2.68.

Таблиця 2.53. Випуск магістрів денної форми навчання у 2023 році

Назва спеціальності	Всього	З них навчалися		У т. ч. дипломи з відзнакою
		за держ. замов-ленням	за контрак-том	
1	2	3	4	5
І півріччя				
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	9	9		1
208 Агроінженерія	10	10	0	3
192 Будівництво та цивільна інженерія	9	9	0	3
211 Ветеринарна медицина	119 (1 ін)	79	40 (1 ін)	3
212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	14	6	8	
133 Галузеве машинобудування	16	15	1	3
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	19	19	-	3
181 Харчові технології /(Нутриціологія)	14	13	1	4
Всього	***210*** *(1 ін)*	***160***	***50*** *(1 ін)*	***20***
ІІ півріччя				
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	24	16	8	1
274 Автомобільний транспорт	32	10	22	0
201 Агрономія	195	113	82	26
208 Агроінженерія	65	35	30	7
192 Будівництво та цивільна інженерія	21	17	4	2
162 Біотехнології та біоінженерія	28 (1 ін)	14	14 (1 ін)	8
211 Ветеринарна медицина	45	26	19	2
207 Водні біоресурси та аквакультура	33	28	5	10
133 Галузеве машинобудування	69	34	35	6
193 Геодезія та землеустрій	66	45	21	12
187 Деревооброблювальні та меблеві технології	11	7	4	0
101 Екологія	38	28	10	6
051 Економіка	28	7	21	6
Інформ.техн	15	4	11	0
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	52	16	36	0
061 Журналістика	9	2	7	0
202 Захист і карантин рослин	38	26	12	9
121 Інженерія програмного забезпечення	30	14	16	2
122 Комп'ютерні науки	29	19	10	5
123 Комп'ютерна інженерія	35	10	25	5
205 Лісове господарство	39	30	9	3
075 Маркетинг	19	5	14	3
073 Менеджмент	93	9	84	21
ДВ	21	0	21	7
Педаг	31	2	29	0
152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	29	7	22	2
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	17	2	15	0
071 Облік і оподаткування	44	28	16	12
011 Освітні, педагогічні науки	61	15	46	0
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	20	8	12	0
081 Право	49	7	42	5

1	2	3	4	5
053 Психологія	15	8	7	0
203 Садівництво та виноградарство	38	15	23	4
206 Садово-паркове господарство	13	12	1	4
231 Соціальна робота	34	16	18	0
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	74	61	13	9
275 Транспортні технології	32	11	21	1
242 Туризм і рекреація	8	0	8	1
035 Філологія	21	6	15	0
072 Фінанси, банківська справа та страхування	36	12	24	5
181 Харчові технології	51	27	24	8
Всього	***1608***	***752***	***856***	***192***
Всього	**1818** (2 ін)	**912**	**906** (2 ін**)**	**182**

Таблиця 2.54. Випуск магістрів заочної форми навчання у 2023 р.

Назва спеціальності	Всього	З них навчалися		у т.ч. дипломи з відзнакою
		за держ. замов-ленням	за контрак-том	
1	2	3	4	5
І півріччя				
193 Геодезія та землеустрій(ДВ)	19		19	2
205 Лісове господарство (ДВ)	11		11	
101 Екологія(ДВ)	16		16	3
051 Економіка(ДВ)	17		17	2
071 Облік і оподаткування(ДВ)	7		7	3
206 Садово-паркове господарство(ДВ)	5		5	3
Всього	***75***		***75***	***13***
ІІ півріччя				
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	8	3	5	0
201 Агрономія	51	14	37	6
208 Агроінженерія	18	4	14	0
162 Біотехнології та біоінженерія	8	0	8	1
192 Будівництво та цивільна інженерія	15	6	9	0
207 Водні біоресурси та аквакультура	7	1	6	2
133 Галузеве машинобудування	22	11	11	0
193 Геодезія та землеустрій	21	1	20	1
187 Деревообробльювальні та меблеві технології	7	5	2	0
101 Екологія	21	4	17	4
051 Економіка	20	1	19	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	18	7	11	0
061 Журналістика	7	0	7	0
202 Захист і карантин рослин	8	2	6	0
205 Лісове господарство	86	10	76	1
075 Маркетинг	9	2	7	2
073 Менеджмент	57	1	56	17
ДВ	28	0	28	5
Педаг	48	0	48	0
152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	18	4	14	0

1	2	3	4	5
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	13	0	13	0
071 Облік і оподаткування	27	2	25	1
011 Освітні, педагогічні науки	14	0	14	0
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	7	1	6	1
281 Публічне управління та адміністрування	81	21	60	16
053 Психологія	41	2	39	0
081 Право	99	0	99	6
203 Садівництво та виноградарство	10	3	7	3
206 Садово-паркове господарство	21	3	18	0
231 Соціальна робота	31	3	28	0
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	12	0	12	1
275 Транспортні технології	11	2	9	0
242 Туризм і рекреація	16	0	16	3
035 Філологія	40 (1 ін)	3	37 (1 ін)	0
072 Фінанси, банківська справа та страхування	39	2	37	3
181 Харчові технології	48	10	38	0
Всього	***987*** *(1 ін)*	***128***	***859*** *(1 ін)*	***74***
Всього	**1062** (1 ін)	**128**	**934** (1 ін)	**87**

Таблиця 2.55. Випуск бакалаврів денної форми навчання

Назва спеціальності	Всього	Бюджет	Контракт	З відзнакою
1	2	3	4	5
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	42	31	11	2
208 Агроінженерія	88	86	2	7
275 Транспортні технології	32	30	2	2
201 Агрономія	177 (1 ін)	145	32 (1 ін)	22
162 Біотехнологія та біоінженерія	48	41	7	15
192 Будівництво та цивільна інженерія	20 (3 ін)	16	4 (3 ін)	4
133 Галузеве машинобудування	46 (1 ін)	44	2 (1 ін)	3
211 Ветеринарна медицина	45	30	15	1
207 Водні біоресурси та аквакультура	35	30	5	5
193 Геодезія та землеустрій	66	51	15	2
205 Лісове господарство	58	56	2	6
206 Садово-паркове господарство	15	15		
187 Деревооброблювальні та меблеві технології	12	12		
101 Екологія	65 (3 ін)	57	8 (3 ін)	5
051 Економіка	40 (1 ін)	12	28 (1 ін)	6
051 Економіка (економічна кібернетика)	19	2	17	3
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	54	50	4	1
202 Захисті карантин рослин	44	43	1	5
121 Інженерія програмного забезпечення	56 (2 ін)	20	36 (2 ін)	6
122 Комп'ютерні науки	45	28	17	5
123 Комп'ютерна інженерія	42	29	13	6
075 Маркетинг	20	6	14	5
073 Менеджмент	69	15	54	10
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	69	3	66	9

1	2	3	4	5
061 Журналістика	31	1	30	1
071 Облік і оподаткування	60	38	22	16
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	20	5	15	2
081 Право	135	14	121	13
053 Психологія	56	11	45	4
203 Садівництво та виноградарство	36	15	21	2
231 Соціальна робота	40	15	25	12
015 Професійна освіта	40	32	8	6
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	100	92	8	9
242 Туризм	31	3	28	2
035 Філологія	101 (2 ін)	10	91 (2 ін)	9
072 Фінанси, банківська справа та страхування	54	22	32	10
181 Харчові технології	72	55	17	8
Всього	**1983 (13 ін)**	**1165**	**818 (13 ін)**	**225**

Таблиця 2.56. Випуск бакалаврів заочної форми навчання

Назва спеціальності	Всього	Бюджет	Контракт	З відзнакою
1	**2**	**3**	**4**	**6**
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	3		3	
208 Агроінженерія	37	5	32	
275 Транспортні технології	10		10	
201 Агрономія	64	16	48	
202 Захист і карантин рослин	4	2	2	
162 Біотехнологія та біоінженерія	11		11	
192 Будівництво та цивільна інженерія	8	4	4	
133 Галузеве машинобудування	7	2	5	
207 Водні біоресурси та аквакультура	5	1	4	
193 Геодезія та землеустрій	8	4	4	
187 Деревообробні та меблеві технології	3		3	
101 Екологія	11	1	10	
051 Економіка	7		7	
051 Економіка	4		4	
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	7	2	5	
121 Інженерія програмного забезпечення	4		4	
123 Комп'ютерна інженерія	16		16	
205 Лісове господарство	10	7	3	
205 Лісове господарство(Лубни)	27		27	
205 Лісове господарство(Малин)	14		14	
206 Садово-паркове господарство	13	5	8	
203 Садівництво та виноградарство	10	4	6	
075 Маркетинг	8	1	7	2
073 Менеджмент	19	1	18	1
071 Облік і оподаткування	3 (1 ін)		3 (1 ін)	
071 Облік і оподаткування	60		60	5
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	9		9	1
081 Право	41		41	
081 Право (Мукачево)	42		42	2
081 Право (Рівне)	11		11	

1	2	3	4	6
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	7		7	1
053 Психологія	23		23	
231 Соціальна робота	21	6	15	3
035 Філологія	13		13	
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	2		2	
181 Харчові технології	6	4	2	
072 Фінанси, банківська справа та страхування	9		9	
072 Фінанси, банківська справа і страхування	61		61	1
Всього	***618***	***65***	***553***	***16***
081 Право (ДВ)	30		30	
201 Агрономія (ДВ)	13		13	
051 Економіка(ДВ)	9		9	2
242 Туризм(ДВ)	14		14	
Всього (ДВ)	***66***		***66***	***2***
Всього	**684**	**65**	**619**	**18**

Таблиця 2.57. Динаміка середнього балу з дисциплін, що входять у додаток до диплома випускників, у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання			
	денна		заочна	
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»
2019	4,1	4,4	4,0	4,2
2020	4,2	4,3	3,8	4,2
2021	4,1	4,3	3,8	4,2
2022	4,2	4,3	4,0	4,3
2023	4,2	4,4	4,2	4,4

Таблиця 2.58. Середній бал з дисциплін, що входять у додаток до диплома випускників 2023 р. (за 5-ти бальною шкалою)

Спеціальність	Форми навчання			
	денна		заочна	
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»
1	2	3	4	5
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	4,3	4,5	3,9	4,1
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	4,2	4,2	3,8	4,0
Теплоенергетика	4,4	4,5	–	–
Лісове господарство	4,0	4,0	3,4	3,7
Садово-паркове господарство	4,3	4,3	4,1	4,1
Деревообробні та меблеві технології	4,1	4,2	3,7	3,8
Готельно-ресторанна справа	4,0	–	–	–
Туризм	4,3	–	–	–
Публічне управління та адміністрування	4,2	–	–	–
Маркетинг	4,7	4,7	4,4	4,6
Менеджмент	4,6	4,7	4,5	4,7
Агрономія	3,9	4,1	4,1	4,1
Садівництво та виноградарство	3,9	3,9	3,9	4,0

1	2	3	4	5
Ветеринарна медицина (т.н. 6 років)	–	4,5	–	–
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза (т.н. 6 років)	–	4,2	–	–
Ветеринарна медицина (т.н. 1,4 роки)	–	4,0	–	–
Професійна освіта	4,7	–	–	–
Фізична культура і спорт	4,7	–	–	–
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	4,8	4,8	4,7	4,7
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	4,8	4,8	4,8	4,7
Психологія	4,7	4,7	7,7	4,7
Журналістика	4,8	4,9	-	4,8
Соціальна робота	4,8	4,8	7,7	4,8
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	–	4,8	–	4,7
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	4,8	4,8	4,7	4,8
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	–	4,7	–	4,8
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	–	4,7	–	4,8
Менеджмент (ОП «Управління навчальним закладом»)	–	4,8	–	4,7
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	–	4,8	–	4,7
Економіка	4,0	4,0	3,9	4,2
Облік і оподаткування	4,1	4,2	4,0	4,2
Фінанси, банківська справа та страхування	4,0	4,1	4,0	4,2
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	3,7	3,9	4,0	4,1
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	3,0	–	–	–
Економіка (ОП «Цифрова економіка»)	4,0	–	–	–
Комп'ютерні науки	4,0	–	-	–
Інженерія програмного забезпечення	4,0	–	3,0	–
Комп'ютерна інженерія	4,0	–	3,0	–
Кібербезпека	4,0	–	–	–
Захист і карантин рослин	4,6	4,8	4,4	4,6
Біотехнології та біоінженерія	4,7	4,7	4,6	4,8
Екологія	4,4	4,5	4,6	4,7
Геодезія та землеустрій	3,8	3,8	4,1	4,1
Галузеве машинобудування	4,0	4,1	3,8	4,1
Будівництво та цивільна інженерія	4,0	4,2	3,9	4,0
Агроінженерія	3,7	3,8	3,4	3,6
Транспортні технології	4,0	4,2	3,8	3,7
Автомобільний транспорт	–	3,9	–	–
Водні біоресурси та аквакультура	4,3	4,5	4,1	4,1
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	4,4	4,6	4,2	4,4
Харчові технології (ОП «Харчові технології»)	4,4	–	3,6	–
Харчові технології (ОП «Технології зберігання, консервування та переробки м’яса»)	–	4,3	–	4,3
Харчові технології (ОП «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»)	–	4,2	–	–

1	2	3	4	5
Харчові технології (ОНП «Нутриціологія»)	–	4,8	–	–
Харчові технології (ОПП «Нутриціологія»)	–	-	–	4,7
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	–	4,3	–	4,2
Право	4,2	4,1	3,9	4,2
У середньому	**4,2**	**4,4**	**4,2**	**4,4**

Таблиця 2.59. Динаміка кількості здобувачів вищої освіти, які отримали диплом з відзнакою у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	всього (2+3)	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	всього (5+6)	
2019	118	204	322	5	67	72	394
2020	233	156	389	16	59	75	464
2021	160	187	347	9	80	93	440
2022	188	187	375	33	94	127	502
2023	219	200	419	21	68	89	508

Таблиця 2.60. Кількість здобувачів вищої освіти, які отримали диплом з відзнакою у 2023 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	всього (2+3)	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	всього (5+6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	6	3	9	–	–	–	9
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	1	2	3	–	–	–	3
Теплоенергетика	1	–	1	–	–	–	1
Лісове господарство	4	3	7	–	1	1	8
Садово-паркове господарство	2	4	6	–	1	1	7
Деревообробні та меблеві технології	1	–	1	–	–	–	1
Готельно-ресторанна справа	3	–	3	–	–	–	3
Туризм	2	–	2	–	–	–	2
Публічне управління та адміністрування	5	–	5	–	–	–	5
Маркетинг	4	3	7	2	2	4	11
Менеджмент	10	17	27	1	16	17	44
Агрономія	16	25	41	–	6	6	47
Садівництво та виноградарство	5	4	9	–	2	2	11
Ветеринарна медицина (т.н. 6 років)	–	3	3	–	–	–	3
Ветеринарна медицина (т.н. 1,4 роки)	–	1	1	–	–	–	1
Професійна освіта	5	–	5	–	–	–	5
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	8	3	11	–	–	–	11

1	2	3	4	5	6	7	8
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	2	1	3	–	–	–	3
Психологія	3	2	5	–	–	–	5
Журналістика	5	1	6	–	–	–	6
Соціальна робота	13	2	15	4	1	5	20
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	–	3	3	–	1	1	4
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	15	4	19	1	–	1	20
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	–	2	2	–	–	–	2
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	–	3	3	–	–	–	3-
Менеджмент (ОП «Управління навчальним закладом»)	–	1	1	–	2	2	3
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	–	1	1	–	2	2	3
Економіка	4	6	10	–	2	2	12
Облік і оподаткування	11	9	20	5	1	6	26
Фінанси, банківська справа та страхування	10	5	15	1	1	2	17
Економіка (ОП «Цифрова економіка»)	3	–	3	–	–	–	3
Інженерія програмного забезпечення	4	2	6	–	–	–	6
Комп'ютерні науки	3	5	8	–	–	–	8
Комп'ютерна інженерія	6	5	11	–	–	–	11
Кібербезпека	2	–	2	–	–	–	2
Захист і карантин рослин	4	3	7	2	–	2	9
Біотехнології та біоінженерія	6	7	13	1	–	1	14
Екологія	5	3	8	2	–	2	10
Геодезія та землеустрій	–	12	12	–	1	1	13
Галузеве машинобудування	2	4	6	–	–	–	6
Будівництво та цивільна інженерія	3	5	8	–	–	–	8
Агроінженерія	3	5	8	–	–	–	8
Транспортні технології	6	5	11	–	–	–	11
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	5	9	14	–	1	1	15
Водні біоресурси та аквакультура	3	8	11	–	2	2	13
Харчові технології (ОП «Харчові технології»)	13	–	13	–	–	–	13
Харчові технології (ОП «Технології зберігання, консервування та переробки м’яса»)	–	4	4	–	2	2	6
Харчові технології (ОП «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»)	–	4	4	–	–	–	4
Харчові технології (ОНП «Нутриціологія»)	–	4	4	–	–	–	4
Харчові технології (ОПП «Нутриціологія»)	–	–	–	–	12	12	12
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	–	2	2	–	6	6	8
Право	15	5	20	2	6	8	28
Разом	**219**	**200**	**419**	**21**	**68**	**89**	**508**

Таблиця 2.61. Динаміка кількості здобувачів вищої освіти, які виконали кваліфікаційну роботу на замовлення підприємств або отримали рекомендації ЕК на впровадження у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього (2+3)	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього (5+6)	
2019	244	358	602	88	165	253	855
2020	383	347	730	175	126	301	1031
2021	332	425	757	170	203	373	1130
2022	148	350	498	45	236	281	779
2023	153	331	484	68	154	222	706

Таблиця 2.62. Кількість здобувачів вищої освіти, які виконали кваліфікаційну роботу на замовлення підприємств або отримали рекомендації ЕК на впровадження у 2023 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього (2+3)	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього (5+6)	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	45	52	97	7	18	25	122
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	29	24	53	3	8	11	64
Теплоенергетика	4	–	4	–	–	–	4
Лісове господарство	4	10	14	31	12	43	57
Садово-паркове господарство	2	8	10	10	8	18	28
Публічне управління та адміністрування	1	–	1	–	–	–	1
Маркетинг	3	4	7	–	–	–	7
Менеджмент	3	18	21	–	–	–	21
Агрономія	–	67	67	–	29	29	96
Садівництво та виноградарство	–	17	17	–	4	4	21
Професійна освіта	2	–	2	–	–	–	2
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»	4	2	6	–	1	1	7
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	–	1	1	–	–	–	1
Психологія	4	4	8	1	2	3	11
Журналістика	3	–	3	–	–	–	3
Соціальна робота	6	4	10	–	3	3	13
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	–	5	5	–	2	2	7
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	5	3	8	–	2	2	10
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	–	4	4	–	–	–	4
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	–	4	4	–	1	1	5

1	2	3	4	5	6	7	8
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	–	2	2	–	4	4	6
Менеджмент (ОП «Управління навчальним закладом»)	–	3	3	–	–	–	3
Економіка	–	–	–	–	1	1	1
Облік і оподаткування	–	–	–	–	3	3	3
Фінанси, банківська справа та страхування	–	–	–	–	2	2	2
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	–	–	–	2	2	2
Галузеве машинобудування	4	13	17	1	3	4	21
Будівництво та цивільна інженерія	3	8	11	3	3	6	17
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	11	9	20	–	2	2	22
Водні біоресурси та аквакультура	5	6	11	–	1	1	12
Харчові технології (ОП «Харчові технології»)	15	–	15	12	–	12	27
Харчові технології (ОП «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса»)	–	16	16	–	10	10	26
Харчові технології (ОП «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»)	–	17	17	–	–	–	17
Харчові технології (ОНП «Нутриціологія»)	–	14	14	–	–	–	14
Харчові технології (ОПП «Нутриціологія»)	–	–	–	–	19	19	19
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	–	16	16	–	14	14	30
Разом	**153**	**331**	**484**	**68**	**154**	**222**	**706**

Таблиця 2.63. Динаміка кількості здобувачів вищої освіти, які склали атестаційний екзамен, захистили кваліфікаційну роботу на «4» і «5» у 2019-2023 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього (2+3)	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього (5+6)	
2019	1469	1007	2476	689	644	1333	3809
2020	1849	615	2464	504	436	940	3404
2021	1203	792	1995	446	445	883	2878
2022	1222	541	1763	407	225	632	2395
2023	1596	943	2539	424	543	967	3506

Таблиця 2.64. Кількість здобувачів вищої освіти, які склали атестаційний екзамен, захистили кваліфікаційну роботу на «4» і «5» у 2023 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (4+7)
	денна			заочна			
	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього (2+3)	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього (5+6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	52	19	71	2	11	13	84
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	36	9	45	3	5	8	53

1	2	3	4	5	6	7	8
Теплоенергетика	8	–	8	–	–	–	8
Лісове господарство	36	29	65	7	32	39	104
Садово-паркове господарство	30	10	40	8	19	27	67
Деревообробні та меблеві технології	22	7	29	3	5	8	37
Готельно-ресторанна справа	31	–	31	–	–	–	31
Туризм	37	–	37	10	–	10	47
Публічне управління та адміністрування	14	–	14	–	–	–	14
Маркетинг	34	20	54	10	9	19	73
Менеджмент	46	93	139	29	57	86	225
Агрономія	121	179	300	26	57	83	383
Садівництво та виноградарство	16	35	51	5	9	14	65
Професійна освіта	28	–	28	–	–	–	28
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	35	11	46	5	28	33	79
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	17	8	25	4	4	8	33
Психологія	19	16	35	17	39	56	91
Журналістика	32	9	41	–	7	7	48
Соціальна робота	35	14	49	15	7	22	71
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	–	13	13	–	20	20	33
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	63	15	78	5	11	16	94
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	–	24	24	–	5	5	29
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	–	24	24	–	12	12	36
Менеджмент (ОП «Управління навчальним закладом»)	–	10	10	–	15	15	25
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	–	21	21	–	32	32	53
Економіка	22	–	22	6	16	22	44
Облік і оподаткування	36	–	36	51	10	61	97
Фінанси, банківська справа та страхування	47	–	47	48	12	60	107
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	21	–	21	6	7	13	34
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	7	–	7	–	–	–	7
Економіка (ОП «Цифрова економіка»)	5	–	5	–	–	–	5
Інженерія програмного забезпечення	41	–	41	2	–	2	43
Комп'ютерні науки	43	–	43	-	–	–	43
Комп'ютерна інженерія	29	–	29	4	–	4	33
Кібербезпека	14	–	14	–	–	–	14
Захист і карантин рослин	54	38	92	4	8	12	104
Біотехнології та біоінженерія	50	27	77	11	8	19	96
Екологія	58	38	96	11	21	32	128
Геодезія та землеустрій	43	–	43	8	–	8	51
Галузеве машинобудування	31	46	77	9	8	17	94
Будівництво та цивільна інженерія	17	24	41	6	6	12	53
Агроінженерія	71	20	91	20	1	21	112
Транспортні технології	36	8	44	9	–	9	53
Автомобільний транспорт	–	9	9	–	–	–	9
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	101	67	168	2	8	10	178
Водні біоресурси та аквакультура	35	30	65	5	5	10	75

1	2	3	4	5	6	7	8
Харчові технології (ОП «Харчові технології»)	45	–	45	5	–	5	50
Харчові технології (ОП «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса»)	–	18	18	–	7	7	25
Харчові технології (ОП «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»)	–	15	15	–	–	–	15
Харчові технології (ОНП «Нутриціологія»)	–	13	13	–	–	–	13
Харчові технології (ОПП «Нутриціологія»)	–	–	–	–	30	30	30
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	–	24	24	–	12	12	36
Право	78	–	78	68	–	68	146
Разом	**1596**	**943**	**2539**	**424**	**543**	**967**	**3506**

Таблиця 2.65. Динаміка кількості замовлень з виробництва на випускників денної форми навчання у 2019-2023 рр.

Роки	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього
2019	419	678	1097
2020	412	531	943
2021	279	595	874
2022	332	365	697
2023	332	704	1036

Таблиця 2.66. Кількість замовлень з виробництва на випускників денної форми навчання 2023 р.

Спеціальність	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього
1	**2**	**3**	**4**
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	34	51	85
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	22	11	33
Теплоенергетика	6	–	6
Лісове господарство	35	10	45
Садово-паркове господарство	6	12	18
Деревообробні та меблеві технології	5	7	12
Менеджмент (Агрокебети)	–	18	18
Агрономія	51	113	164
Садівництво та виноградарство	5	19	24
Ветеринарна медицина (т.н. 6 років)	–	48	48
Ветеринарна медицина (т.н. 1,4 роки)	–	45	45
Професійна освіта	12	10	22
Фізична культура і спорт	4	8	12
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	2	25	27
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	1	28	29
Психологія	14	21	35
Журналістика	3	10	13
Соціальна робота	2	8	10
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	4	13	17
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	12	18	30
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	4	8	12
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	2	11	13

1	2	3	4
Менеджмент (ОП «Управління навчальним закладом»)	1	8	9
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	14	10	24
Захист і карантин рослин	–	3	3
Біотехнології та біоінженерія	–	1	1
Екологія	–	1	1
Галузеве машинобудування	1	11	12
Будівництво та цивільна інженерія	3	8	11
Агроінженерія	8	12	20
Транспортні технології	6	8	14
Автомобільний транспорт	–	2	2
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	25	14	39
Водні біоресурси та аквакультура	11	8	19
Харчові технології (ОП «Харчові технології»)	16	–	16
Харчові технології (ОП «Технології зберігання, консервування та переробки м’яса»)	–	20	20
Харчові технології (ОП «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»)	–	16	16
Харчові технології (ОНП «Нутриціологія»)	–	18	18
Харчові технології (ОПП «Нутриціологія»)	–	34	34
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	–	21	21
Право	23	15	38
Разом	**332**	**704**	**1036**

Таблиця 2.67. Динаміка кількості випускників денної форми навчання, працевлаштованих за фахом у 2019-2023 рр.

Роки	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього
2019	745	1031	1776
2020	749	811	1560
2021	544	918	1442
2022	574	784	1358
2023	995	1267	2262

Таблиця 2.68. Кількість випускників 2023 р. денної форми навчання, які працевлаштовані за фахом

Спеціальність	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Всього
1	**2**	**3**	**4**
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	56	17	73
Автоматизація, комп`ютерно-інтегровані технології та робототехніка	35	8	43
Теплоенергетика	6	–	6
Лісове господарство	6	10	16
Садово-паркове господарство	1	3	4
Деревообробні та меблеві технології	3	10	13
Готельно-ресторанна справа	40	–	40
Туризм	43	9	52
Публічне управління та адміністрування	6	30	36
Маркетинг	23	16	39
Менеджмент	34	78	112

Агрономія	31	149	180
1	**2**	**3**	**4**
Садівництво та виноградарство	5	31	36
Ветеринарна медицина (т.н. 6 років)	–	118	118
Ветеринарна медицина (т.н. 1,4 роки)	–	45	45
Професійна освіта	7	–	7
Філологія (ОП «Англійська мова та переклад»)	10	12	22
Філологія (ОП «Німецька мова та переклад»)	8	8	16
Психологія	25	14	39
Журналістика	28	–	28
Соціальна робота	21	18	39
Соціальна робота (ОП «Соціально-психологічна реабілітація»)	–	10	10
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіон. студії	10	14	24
Освітні, педагогічні науки (ОП «Інформаційно-комунікаційні технології»)	–	10	10
Освітні, педагогічні науки (ОП «Педагогіка вищої школи»)	–	7	7
Менеджмент (ОП «Управління навчальним закладом»)	–	16	16
Менеджмент (ОП «Управління персоналом»)	–	22	22
Економіка	10	8	18
Облік і оподаткування	39	32	71
Фінанси, банківська справа та страхування	10	15	25
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	15	11	26
Економіка (ОП «Економічна кібернетика»)	8	14	22
Економіка (ОП «Цифрова економіка»)	4	–	4
Інженерія програмного забезпечення	54	27	81
Комп'ютерні науки	56	28	84
Комп'ютерна інженерія	32	33	65
Кібербезпека	16	–	16
Захист і карантин рослин	50	32	82
Біотехнології та біоінженерія	40	24	64
Екологія	54	30	84
Геодезія та землеустрій	19	45	64
Галузеве машинобудування	2	54	56
Будівництво та цивільна інженерія	2	25	27
Агроінженерія	12	46	58
Транспортні технології	6	16	22
Автомобільний транспорт	–	8	8
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	45	24	69
Водні біоресурси та аквакультура	21	11	32
Харчові технології (ОП «Харчові технології»)	37	–	37
Харчові технології (ОП «Технології зберігання, консервування та переробки м’яса»)	–	21	21
Харчові технології (ОП «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»)	–	20	20
Харчові технології (ОНП «Нутриціологія»)	–	16	16
Харчові технології (ОПП «Нутриціологія»)	–	32	32
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (ОП «Якість, стандартизація та сертифікація»)	–	34	34
Право	65	6	71
Разом	**995**	**1267**	**2262**

2.1.5.8. Підготовка військових спеціалістів

У 2023 році на кафедрі військової підготовки здійснювалась підготовка військових спеціалістів – офіцерів кадру – фахівців служби ветеринарної медицини та офіцерів запасу за п'ятьма військово-обліковими спеціальностями: «Бойове застосування механізованих з'єднань, військових частин і підрозділів»; «Бойове застосування танкових з'єднань, військових частин і підрозділів»; «Організація перевезень і управління на автомобільному транспорті»; «Організація експлуатації та ремонту бронетанкової техніки»; «Радіологія та токсикологія ветеринарна».

Кафедра має у своєму складі чотири предметно-методичні комісії (ПМК):

ПМК №1 – тактичної і тактико-спеціальної підготовки;

ПМК №2 – військово-технічної підготовки;

ПМК №3 – військово-спеціальної підготовки;

ПМК №4 – підготовки фахівців ветеринарної медицини.

Кафедра укомплектована НПП на 80,6%, навчально-допоміжним складом на 66% (табл. 2.69).

Таблиця 2.69. Укомплектування науково-педагогічними працівниками та навчально-допоміжним персоналом

№ з/п	Найменування підрозділів	НПП		НДП	
		за штатом	за списком	за штатом	за списком
1.	Науково-педагогічні працівники	18	14,5		
2.	Педагогічні працівники			4,5	3
3.	Навчально-допоміжний персонал			17	10
4.	Робітники			5	4,5
Разом:		**18**	**14,5**	**26,5**	**17,5**

З 01 вересня 2017 року на кафедрі військової підготовки за рахунок державного бюджету здійснюється підготовка фахівців ветеринарної медицини для Збройних Сил України та інших військових формувань зі спеціальності «Ветеринарна медицина»:

1 рік навчання – 7 курсантів;

2 рік навчання – 3 курсантів;

3 рік навчання – 4 курсантів;

4 рік навчання – 5 курсантів;

5 рік навчання – 14 курсантів;

6 рік навчання – 19 курсантів.

На кафедрі у 2022-2023 навчальному році за кошти юридичних та фізичних осіб по програмі підготовки офіцерів запасу навчалось 448 осіб, у 2023-2024 навчальному році – 414 осіб. Програма військової підготовки громадян України виконана на 100% із загальною оцінкою «задовільно».

При організації навчання основна увага зверталася на доведення до тих, хто навчається практичного досвіду ведення бойових дій в різних видах бою, застосування в бою БпАП, виховання психологічної стійкості, більш повне втілення у навчальний процес сучасних технологій і технічних засобів навчання, виконання практичних робіт на озброєнні та техніці. Методична підготовка була спрямована на удосконалення навчально-виховного процесу, підвищення якості навчання студентів та методичного рівня викладачів. На кафедрі проводилася робота з доопрацювання методичної документації для підготовки офіцерів запасу з урахуванням стандартів НАТО, досвіду бойових дій та проведення занять в умовах дистанційного навчання.

Кафедра військової підготовки розташована ізольовано у двох пунктах розміщення, має 21 клас та 2 лабораторії, навчально-тренувальний комплекс з стрілецьким тиром, стройовий плац, пункт технічного обслуговування, стоянку машин і необхідну кількість підсобних приміщень. Технічними засобами навчання кафедра забезпечена в повному

обсязі. Військовою технікою, озброєнням, майном та навчальною літературою для підготовки студентів кафедра укомплектована в межах табельної необхідності на 75%, потребує доукомплектування новітніми зразками озброєння та техніки. Річний бюджет кафедри військової підготовки за звітний 2023 рік становить 8289500,00 грн.

Внутрішня служба організована згідно Статутів Збройних Сил України. Охорона приміщень, зброї та техніки здійснюється державною службою охорони та позавідомчою охороною. Стан дисципліни – «задовільний».

2.1.5.9. Неперервна (післядипломна) освіта

У 2023 році з метою задоволення потреб у професійному та інтелектуальному розвитку кадрів у ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України разом з іншими факультетами та ННІ проводилось підвищення кваліфікації керівних працівників підприємств, установ та організацій, фахівців агропромислового комплексу України, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти, представників інших галузей та сфер, а також надання вищої освіти на базі раніше отриманого освітнього ступеня за іншою спеціальністю (друга вища освіта).

Загальна кількість слухачів, які пройшли підвищення кваліфікації, зросла більш як на 30%, за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб в 2023 році відбулося зростання майже в 2 рази. Кількість слухачів, які пройшли одноосібні стажування на кафедрах ННІ та факультетів у 2023 році, порівняно з 2022 роком, збільшилась на 37% (табл. 2.70).

Таблиця 2.70. Показники підвищення кваліфікації, 2023 р.

Показники	Підвищення кваліфікації		2023 р. до 2022 р., %	Стажування		2023 р. до 2022 р., %
	2022 р.	2023 р.		2022 р.	2023 р.	
Кількість слухачів, осіб	3606	4701	130,4			
у т.ч. за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб	650	1149	177	158	216	137

За державним замовленням підвищення кваліфікації проходили керівники і спеціалісти: Держпродспоживслужби України – 1007 осіб, Держрибагентства України – 191 особа, Держгеокадастру – 200 осіб, науково-педагогічних і педагогічних працівників – 1165 осіб із п’яти закладів вищої освіти та дев’ятнадцяти закладів фахової передвищої освіти. Державне замовлення виконано в повному обсязі.

У 2023 р. в ННІ неперервної освіти і туризму продовжувалась підготовка здобувачів на основі раніше здобутого освітнього ступеня за іншою спеціальністю. Підготовка здійснюється за освітніми програмами: «Лісове господарство», «Геодезія та землеустрій», «Облік і аудит», «Економіка підприємства», «Екологія та охорона навколишнього середовища», «Право», «Агрономія». За вище зазначеними освітніми програмами навчається 157 здобувачів вищої освіти: першого (бакалаврського) рівня – 90 осіб, другого (магістерського) рівня вищої освіти – 67 осіб.

Користується попитом освіта за ОПП «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Кількість вступників 2023 року становило: денної форми навчання – 58 осіб, заочної форми – 67 здобувачів, у т.ч. 26 осіб навчаються за державним замовленням (державний замовник – Національне агентство України з питань державної служби).

У 2023 році вперше здійснено набір здобувачів на навчання за ОП «Готельно-ресторанний бізнес» (17 осіб денної форми та 4 особи заочної форми навчання). Проведено набір магістрів для навчання за ОПП «Управління інноваційною та

консалтинговою діяльністю» (39 здобувачів денної форми навчання), «Міжнародний туристичний бізнес» (18 осіб денної форми та 6 осіб заочної форми навчання).

Загальний обсяг фінансових надходжень ННІ неперервної освіти і туризму у 2023 році порівняно з попереднім роком збільшився на 6% і становив 16338,1 тис. грн. (табл. 2.71).

Таблиця 2.71. Фінансові надходження ННІ неперервної освіти і туризму, тис. грн

Джерела надходження	Роки			2023 р. до 2022 р., %
	2021	2022	2023	
Підвищення кваліфікації, всього тис. грн., у тому числі:	9091,6	8261,5	8756,0	106
- бюджетна програма - за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб	7668,9 1422,7	6910,8 1350,7	6728,5 2027,5	97,4 150,1
Друга вища освіта	7472,33	7187,7	7582,1	150,5
Разом, тис. грн.	**16563,9**	**15449,2**	**16338,1**	**105,8**

У 2023 році відбулось зростання фінансових надходжень (на 50%) від програм підвищення кваліфікації за рахунок фізичних та юридичних осіб

2.2. Виховна, культурно-масова і спортивна робота

Виховна робота в Національному університеті біоресурсів і природокористування України впродовж І семестру 2023-2024 навчального року була направлена на створення сприятливих умов для всебічного розвитку студентів, їх адаптації в соціумі, формування демократичного світогляду, ціннісних орієнтирів, засвоєння морально-етичних норм, сприйняття власної індивідуальності, впевненості в собі, на усвідомлений вибір здорового способу життя, на осмислення самовизначення в обраній професії, на пропаганду духовних надбань українського народу, мови, на формування правової культури, негативного ставлення до протиправних діянь. Виховна робота у позанавчальний час в рамках традиційної «Школи першокурсника – 2023» була спрямована на подальший розвиток творчих здібностей, формування якостей, необхідних майбутньому фахівцеві.

Особливе місце в організації виховної роботи відводилось розв’язанню завдань національно-патріотичного виховання, метою якого є підвищення рівня патріотичної і громадянської свідомості, загальної ерудиції студентів, формування потреб, інтересів, поведінки й діяльності патріотичного змісту.

Основними завданнями виховного процесу в університеті були:

– підготовка національно свідомої інтелігенції, збереження інтелектуального генофонду нації, примноження культурного потенціалу, який забезпечить високу ефективність діяльності майбутніх спеціалістів;

– виховання майбутніх фахівців авторитетними, високоосвіченими носіями високої загальної політичної, правової, інтелектуальної, соціально-психологічної, естетичної та фізичної культури;

– сприяння вирішенню освітніх і виховних завдань, професійної гнучкості студентів, формуванню соціальної компетентності як передумови ефективної соціалізації молоді;

– надання допомоги студентам у визначенні своїх можливостей з урахуванням індивідуальних особливостей, соціально-психологічний супровід осіб різних соціальних категорій;

– створення умов для вільного розвитку особистості, її мислення і загальної культури, залучення до різних видів творчої діяльності (науково-дослідної, культурно-

просвітницької, суспільно-гуманістичної, фізкультурно-оздоровчої, спортивної, правоохоронної);

– формування громадянської, соціальної активності та відповідальності, залучення молоді до участі в процесі державотворення, розвитку суспільних відносин;

– усвідомлення взаємозв'язку індивідуальної свободи з правами людини та її громадянським обов'язком;

– культивування кращих рис української ментальності: працелюбності, прагнення до свободи, гармонії з природою, любові до рідної землі, підняття престижу української мови в академічному середовищі, розвиток україномовного освітнього простору, збагачення естетичного досвіду, участь у відродженні та створенні національно-культурних традицій міста, регіону, розширення творчих зв'язків з установами культури, розвиток художніх здібностей;

– збереження та збагачення українських культурно-історичних традицій, виховання шанобливого ставлення до національних святинь, а також до історії та культури всіх корінних народів і національних меншин, які проживають в Україні, формування культури міжетнічних і міжособистісних відносин;

– створення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, суспільних і власних інтересів;

– пропаганда здорового способу життя, викорінення шкідливих звичок і запобігання правопорушень;

– створення необхідних умов для ефективного розвитку студентського самоврядування, виявлення потенційних лідерів та організаторів;

– формування поваги до свого університету, дотримання і розвиток демократичних та академічних традицій Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Виховна робота в Національному університеті біоресурсів і природокористування України проводилась відповідно до основних положень Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року (затверджена наказом МОН від 06 червня 2022 р. №527), Стратегії національно-патріотичного виховання (затверджена Указом Президента України від 18 травня 2019 року №286/2019), Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки (затверджена постановою КМУ від 2 червня 2021 року №579), Програми національно-патріотичного виховання в Київській області на 2022-2025 роки, Комплексної міської цільової програми «Молодь та спорт столиці» на 2022-2024 роки, Положення про Координаційну раду з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при виконавчому органі Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Статуту Національного університету біоресурсів і природокористування України, Програми розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України на 2021-2025 роки «Голосіївська ініціатива – 2025», Програми виховання студента «Громадянин, патріот, фахівець», Положення «Про організацію виховної роботи в Національному університеті біоресурсів і природокористування України», наказів ректора, розпоряджень проректорів, плану виховної роботи зі студентами НУБіП України на 2023-2024 навчальний рік.

Основні завдання виховання особистості студента реалізовувалися в університеті у єдності тріади складових освіти – навчання, розвитку і виховання. У діяльності викладачів навчання і виховання були нероздільними факторами. Організація виховної роботи здійснювалася комплексно, через залучення до цього процесу всього науково-педагогічного колективу навчально-наукових інститутів, факультетів, ректорату, навчально-наукового центру виховної роботи і соціального розвитку, відділу виховної роботи та студентських справ, адміністрації студентського містечка, органів

студентського самоврядування (Сенат студентської організації, студентські ради гуртожитків), первинної профспілкової організації студентів та аспірантів НУБіП України.

Організація виховної роботи здійснювалась відповідно до Програми виховання студента «Громадянин, патріот, фахівець» проводилась за такими напрямами: національно-патріотичне виховання; інтелектуально-духовне виховання; громадянсько-правове виховання; моральне виховання; екологічне виховання; естетичне виховання; трудове виховання; фізичне виховання та формування здорового способу життя.

Пріоритетними напрямами у виховній роботі були національно-патріотичне та фізичне виховання, утвердження здорового способу життя студентської молоді. Головним завданням було формування у студентства громадянської позиції, патріотизму, почуття гордості за свою країну, навчальний заклад, родину, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свою долю, майбутнє суспільства, держави та людства.

Складовою частиною національно-патріотичного виховання, а в часи війни – пріоритетною, є військово-патріотичне виховання. Військово-патріотичне виховання студентів університету проводилось з метою формування у них високих морально-патріотичних і психологічних якостей, необхідних для військової служби, прищеплення їм почуття особистої відповідальності за захист Батьківщини.

Заходи національно-патріотичного та громадянсько-правового виховання, які проводились з студентами у звітний період:

- посвята студентів у першокурсники (14 серпня 2023 р). Зокрема, в усіх навчально-наукових інститутах та на факультетах проведені урочисті посвяти студентів у першокурсники, здобувачами прийнято присягу студента НУБіП України.
- вперше від початку пандемії Covid-19 та повномасштабної російської агресії, всупереч обставинам, вдалося повноцінно в очному форматі провести традиційну «Школу першокурсника – 2023» для студентів першого курсу, яка увібрала в себе зустрічі з адміністрацією університету, знайомство з історією, музеями та локаціями закладу, проведенням спортивних та мистецьких змагань і конкурсів.
- вагомими в частині національно-патріотичного виховання у університеті стали бесіди-концерти «Людина і нація. Благодать Духу Героїв» Володимира Васильовича Гонського, заслуженого діяча мистецтв України, барда, волонтера, публіциста, ведучого сцени Євромайдану.
- з 01 до 22 січня 2023 р. студенти університету брали участь у конкурсі «Національно-патріотичне становлення молоді» з нагоди відзначення Дня Соборності України.
- 27.01.2023 р. наставники академічних груп, вихователі гуртожитків провели для студентів виховні бесіди, приурочені вшануванню подвигу Героїв бою під Крутами.
- 22.02.2023 р. Сенат студентської організації спільно з ННЦ виховної роботи і соціального розвитку та первинною профспілковою організацією студентів та аспірантів НУБіП України відвідали меморіал Героїв Небесної Сотні, вшанували борців за майбутнє України.
- традиційно щороку 9-го березня до дня народження великого поета, художника, мислителя-пророка Тараса Григоровича Шевченка студенти і співробітники НУБіП України на чолі з ректором, керівниками нашого ЗВО та його підрозділів улаштовують величний артфлешмоб виконання творів Великого Кобзаря на Алеї слави.
- 08.05.2023 р. колектив університету вшановував захисників України, полеглих у війнах до Дня пам’яті та примирення. В інститутах та на факультетах наставниками академічних груп проведені виховні бесіди зі здобувачами до Дня пам’яті та примирення та Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.
- 18.05.2023 р. колектив університету традиційно відзначив День вишиванки.
- 23-24.08.2023 р. в університеті проведено урочисту церемонію підняття Державного Прапора України та заходи з нагоди Дня Незалежності України (конференції, семінари, виховні години).

- 19.09.2023 р. для студентів університету було проведено патріотично-виховний захід за участю актора, співака, автора пісень Сергія Файфури.

Моральна, емоційна підтримка, налагодження стосунків на індивідуальному й колективному рівні дуже важлива в жорстокий час російської військової агресії. Постійні соціально-психологічні консультації зі студентами і співробітниками НУБіП проводили впродовж звітного року провідні фахівці відділу виховної роботи та студентських справ Казанцева Ірина Володимирівна, Кузьменко Зоя Михайлівна. Практичне застосування знайшло себе в наданні психологічної підтримки працівникам університету – з початку повномасштабного вторгнення надається консультація та підтримка всім учасникам освітнього процесу НУБіП України. Через вплив стресів, спричинених повномасштабною війною, зріс запит на подолання тривоги, панічних атак, занепад сил, апатії тощо. Внаслідок постійного напруження збільшились випадки девіантної поведінки серед студентів, яка могла порушити освітні процеси.

Студенти беруть активну участь у суспільному житті держави, м. Києва, Голосіївського району, за що неодноразово відзначені подяками Голосіївської районної в м. Києві державної адміністрації.

Реалізовано комплекс виховних заходів у навчальних групах, гуртожитках з формування патріотичного ставлення молоді до захисників і захисниць України (проведено зустрічі ректорату зі студентами-мешканцями гуртожитків зі згаданих питань, систематично працюють наставники академічних груп, вихователі студентських гуртожитків). Реалізація заходів військово-патріотичного виховання студентів відбувалося із залученням викладачів кафедри військової підготовки університету, військових Сил оборони (проведено майстер-класи з надання першої домедичної допомоги, лекції щодо використання БПЛА в умовах війни та ін.).

Підтримано регулярні ініціативи студентства у співпраці з громадськими організаціями, благодійними фондами на збір коштів для потреб ЗСУ. Зібрано кошти на автомобілі для працівників університету, які боронять Україну (Марус О.А., Довгань К.А.); зібрано кошти, придбано й передано антидронову рушницю (Марус О.А.), дрон нічного бачення і станцію Ecoflow (Блозва А.І.).

Колектив університету не лишався осторонь драматичних подій, які відбувалися на Херсонщині внаслідок підриву ГЕС. 22 червня 2023 року на прохання Херсонської міської військової адміністрації делегація НУБіП України передала мотопомпи, акумуляторні прожектори, набори посуду, набори постільної білизни, ковдри, матраци, подушки загальною вартістю 316,0 тис. грн. Також для підтримки належного функціонування МКП Херсонський водоканал отримав від НУБіП України трансформатори різної потужності та лічильники на суму 170,5 тис. грн. Зібрані студентами та колективами університету продуктові набори, одяг, взуття, воду делегація передала до шелтерів Херсонської МВА, в яких мешкають жителі підтоплених територій внаслідок підриву Каховської ГЕС.

18.04.2023 р. та 28.11.2023 р. в університеті біло проведено Дні Донора «НУБіП для ЗСУ. В нас тече одна кров» на підтримку Збройних Сил України, фахівців енергетичної сфери України та ін., до яких долучилися понад 120 донорів. Сенатом студентської організації організовано та діє на регулярній основі проєкт «ІМпульс» з оперативного пошуку донорів крові серед здобувачів університету.

01-08.12.2023 р. у студентському центрі «IQ-простір» проведено виставку картин В. Моісєєва «Я намалюю мирну Україну» до Дня Збройних Сил України.

Від початку повномасштабного вторгнення російських загарбників на територію України університетська родина консолідувалася навколо оборони держави, збереження її цілісності та незалежності. Навіть найменші члени колективу НУБіП України – діти співробітників університету – знайшли себе у цьому форматі. Так, вперше за історію ЗВО було сформовано навчально-патріотичний клуб «Тризубчик», метою діяльності якого став всебічний розвиток дітей, які проживають у студентському містечку НУБіП України, на основі національно-патріотичних цінностей і любові до України, дружніх взаємин і

взаємоповаги. Щотижня діти співробітників, аспірантів і студентів нашого ЗВО приходять у читальну залу гуртожитку №9 для різноманітних занять. 20 травня 2023 року в читальній залі Наукової бібліотеки НУБіП України відбулися виставка близько півсотні дитячих шедеврів і урочисте нагородження дітей-переможців цього конкурсу. Така ж виставка патріотичних малюнків «Тризубчиків», присвячена 32-й річниці Незалежності України тріумфально відбулася у серпні-вересні 2023 р. у Національному музеї літератури України.

Ініційовано електронну петицію до Президента України №22/201642-еп «Повернути землю студентам» про недопущення ухвалення законопроєкту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель сільськогосподарського призначення державної власності. Зібрано 25009 голосів, петиція розглянута Президентом, отримано відповідь про подальший розгляд Прем'єр-міністром України Д. Шмигалем порушених у ній питань.

Центром студентського культурного життя в НУБіП України, осередком художніх колективів, гуртків, студій, є кафедра культурології, що включає: Народний ансамбль пісні і танцю «Колос» ім. С. Семеновського, Народний театр «Березіль», студія академічного, джазового та естрадного співу, народна студія естрадного вокалу «ВойтВойс», студія сольного виконавства «Солоспів», народний чоловічий вокальний ансамбль «Амеро», народний жіночий вокальний ансамбль «Октава», мистецька студія «Сім сходинок», хореографічний ансамбль «Сузір'я ритмів», ансамбль бального танцю «Чарівність» та ін. До музично-пісенної творчості студенти залучаються через участь у цих та інших творчих гуртках та мистецьких студіях.

Викладачами кафедри також організована робота ряду гуртків та секцій за інтересами студентів. Це – гурток «Декоративна флористика», художня студія «Голосіївська палітра», прес-студія «Ідеал», гурток «Мистецтво сервірування», гурток «Кіно як вид мистецтва» та ін.

Вагомими подіями у житті як колективу кафедри зокрема, так і університету загалом стали:

– підтвердження звання «народний» жіночим вокальним ансамблем «Октава»;
– присвоєння звання «народна» студії академічного, естрадного і джазового співу;
– присвоєння звання «народна» мистецькій студії «7 сходинок»;
– підтвердження звання «народний аматорський колектив» театром «Березіль»;
– підтвердження звання «народний» ансамблю пісні і танцю «Колос» ім. С.А.Семеновського.

Такі події стали можливими завдяки активній участі студентської молоді у роботі цих колективів та відданій праці їх керівників.

У звітному році вихованці кафедри культурології здобули ряд перемог в міжнародних та всеукраїнських конкурсах:

– Всеукраїнський двотуровий конкурс мистецтв «Незалежна творча Україна» – лауреат 1-ої премії Анастасія Кулакевич (студентка 1-го курсу гуманітарно-педагогічного факультету).

– Всеукраїнський конкурс «День народження таланту» – лауреат 1-ої премії Єлизавета Титенко (студентка 4-го курсу агробіологічного факультету).

– Міжнародний конкурс мистецтв – володарка гран-прі Софія Майструк (студентка 1-го курсу гуманітарно-педагогічного факультету) та лауреат 1-ої премії Єлизавета Титенко (студентку 4-го курсу агробіологічного факультету).

– Переможець міжнародного конкурсу «Італійська симфонія-2023» – Народний ансамбль пісні і танцю «Колос» імені С.А. Семеновського.

– III Всеукраїнський багатожанровий конкурс «Kyiv Muses of Talents», переможець Уляна Гринь – (студентка 2-го курсу гуманітарно-педагогічного факультету).

01.04.2023 р. в університеті проведено творчий вечір народного артиста України Вадима Крищенка, який зібрав навколо себе інтелігенцію як міста Києва, так і України.

Непересічною подією для університету до 125-річного ювілею стало відкриття студентського центру «IQ-простір», облаштуванням якого опікалися представники компанії «Каргілл». Так, у центрі студентами регулярно проводяться засідання, наради, творчі конкурси, кіберспортивні змагання, виставки творчих робіт, а для найменших членів колективу – дітей співробітників – покази мультиків та інтелектуальні конкурси.

Плідно працювала Рада з організації виховної діяльності НУБіП України (проведено 11 нарад) та Комісія з контролю за дотриманням правил внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках (проведено 4 засідання). Проводилася регулярна роз'яснювальна робота зі студентами на засіданнях Сенату студентської організації, старостатах ННІ та факультетів, засіданнях профспілки студентів та аспірантів НУБіП України, засіданнях студентських рад гуртожитків щодо дотримання присяги студента НУБіП України.

Розроблені та успішно реалізовуються річні комплексні програми виховної роботи зі студентством ННІ та факультетів (включаючи програму тренінгу «Школа першокурсника – 2023») силами заступників директорів ННІ, деканів факультетів з виховної роботи, наставниками академічних груп, вихователями студентських гуртожитків, фахівцями відділу виховної роботи та студентських справ ННЦ виховної роботи і соціального розвитку, іншими фахівцями галузі.

Проведено цикл тренінгів та майстер-класів для Сенату студентської організації «Мистецтво лідерства та публічних виступів». Провідний фахівець відділу виховної роботи та студентських справ Соколова Олександра Максимівна проводила різноманітні інтелектуальні конкурси, арт-терапевтичні виставки, зустрічі, лекції, тренінги.

28.09.2023 р. на стадіоні НУБіП України проведено масштабний конкурс патріотичної пісні «Пісня першокурсника – 2023».

15-17.11.2023 р. в університеті проведено конкурс «Найкраща інтелектуальна академічна група НУБіП України – 2023» серед студентів першого курсу.

06.12.2023 р. на кафедрі військової підготовки НУБіП України проведено інтелектуальний конкурс серед курсантів з нагоди Дня Збройних Сил України.

Університет визнає важливість екологічної свідомості та відповідальності перед природою серед студентів.

Так, 13.04.2023 р. студенти та співробітники університету взяли участь в екоакції «Шевченко єднає Україну» – висадці «праправнуків» Шевченкового дуба в Студентському сквері НУБіП України.

26.10.2023 р. колектив університету та студентство висадили дерева у Ботанічному саду НУБіП України, вшанувавши пам'ять про подвиг оборонців України, які поклали свої життя звільняючи Батьківщину від фашистських загарбників 79 років тому.

Упродовж першого семестру 2023-2024 навчального року студенти ННІ лісового і садово-паркового господарства, факультету захисту рослин біотехнологій та екології, агробіологічного факультету допомагали працівникам Ботанічного саду НУБіП України у догляді за рослинами та прилеглою територією.

У контексті екологічного виховання у навчально-наукових інститутах та на факультетах проведено значну кількість заходів з прибирання прилеглих територій, аудиторій, укриттів, гуртожитків тощо. Щотижня студентські ради проводять у гуртожитках акцію «чистий четвер», підтримуючи належний санітарний стан у приміщеннях та місцях загального користування.

У рамках підтримки талановитої студентської молоді з нагоди 125-ї річниці НУБіП України та з нагоди Міжнародного дня студента відзначено 321 кращий студент університету подяками та грошовими преміями.

З метою розширення співпраці зі стейкхолдерами укладено договори про співпрацю навчальних закладів із освітніми закладами спортивного профілю щодо залучення молоді до навчання в НУБіП України та популяризації здорового способу життя між НУБіП України та Громадською Організацією «Федерація академічного

веслування України» (ГО «ФАВУ»); Дитячо-юнацькою спортивною школою з академічного веслування та байдарках та каное «Київ»; Комунальним закладом Київської обласної ради «Броварський спортивний фаховий коледж» (КЗ КОР БСФК).

Фізичне виховання та формування здорового способу життя

У 2023 році фізичне виховання та формування здорового способу життя на здійснювалися ННЦ виховної роботи і соціального розвитку, кафедрою фізичного виховання, навчально-оздоровчо-спортивним центром, профспілковою організацією НУБіП України, профспілковою організацією студентів та аспірантів НУБіП України шляхом залучення студентів, науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників університету до занять фізичною культурою і спортом.

Для здійснення цієї роботи, використовуються наявні спортивні споруди університету у навчальні та позанавчальні години і проводяться наступні заходи:

– навчальні заняття студентів 1 і 2 курсів з фізичного виховання в обсязі 2 год. на тиждень;

– навчально-тренувальні заняття студентів у збірних командах університету з різних видів спорту під керівництвом викладачів, відповідальних за підготовку збірних команд університету з різних видів спорту;

– навчально-тренувальні заняття для усіх бажаючих в абонементних групах за видами спорту;

– оздоровчі заняття науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників університету в оздоровчих групах з різних видів спорту (волейбол, баскетбол, бадмінтон, міні-футбол, теніс настільний) у вечірні години та вихідні дні;

– проведення спортивних змагань в університеті відповідно до «Положення про фізкультурно-масову та спортивну роботу в НУБіП України», затвердженого ректором університету: змагання спартакіади студентів НУБіП України, змагання на кубок, першість НУБіП України, окремих факультетів з різних видів спорту, фізичних вправ, багатоборств серед студентів і НПП;

– створення умов для самостійних занять різними оздоровчими видами спорту (волейбол, футбол, теніс настільний, шахи та ін.) студентів, які перебувають на навчально-виробничій практиці у науково-дослідних господарствах університету в літні місяці;

– направлення кращих спортивних команд і сильніших спортсменів університету на участь у районних, міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних спортивних змаганнях.

В університеті працює навчально-оздоровчо-спортивний центр НУБіП України, який надає послуги з організації оздоровчої роботи у платних абонементних групах. Оздоровчими заняттями мають можливість займатись усі бажаючі: студенти, викладачі і співробітники університету, діти і дорослі, переважно мешканці Голосіївського району міста Києва.

Перелік спортивних змагань проведених в університеті:

6 змагань 66-ої спартакіади студентів НУБіП України 2022-2023 навчального року: бадмінтон чоловіки, бадмінтон жінки, баскетболу чоловіки, легкоатлетичний крос, легкоатлетична 10-тиетапна естафета «Голосіївське кільце». футбол 7х7, міні-футбол 5х5, волейбол, баскетбол 3х3 чоловіки, баскетбол 3х3 жінки, гирьовий спорт, шахи, теніс настільний.

Змагання 67-ої спартакіади студентів НУБіП України 2023-2024 навчального року: футбол 6+1, перетягування канату, теніс настільний, футбол «Кубок ректора», волейбол жінки, гирьовий спорт.

Таблиця 2.72. 67-ма спартакіада студентів НУБіП України 2023-2024 н.р.

Місце	Команда (ННІ, факультет)	Спартакіада студентів І курсів		Футбол		Гирьовий спорт		Волейбол жінки		Сума балів 10 видів
		місце	бали	місце	бали	місце	бали	місце	бали	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Гуманітарно-педагогічний факультет	7	65	1	140	1	140	1	140	485
2	Факультет аграрного менеджменту	3	105	2	120	7	65	13-16	28	318
3	Агробіологічний факультет	1	140			6	70	5-6	75	285
4	Механіко-технологічний факультет	2	120			2	120	13-16	28	268
5	Факультет ветеринарної медицини	8	60			3	105	4	90	255
6	Факультет конструювання та дизайну	12	40	4	90	-	-	3	105	235
7	Факультет тваринництва та водних біоресурсів	5	80			4	90	9-12	48	218
8	Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	15	25	3	105	12	40	13-16	28	198
9	Економічний факультет	6	70			9	55	9-12	48	173
10	Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	9	55			10	50	7-8	63	168
11	ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	10	50			5	80	13-16	28	158
12	Факультет землевпорядкування	13	35			-	-	2	120	155
13	Факультет інформаційних технологій	11	45			8	60	9-12	48	153
14	ННІ лісового і садово-паркового господарства	14	30			13	35	5-6	75	140
15	Юридичний факультет	4	90			-	-	9-12	48	138
16	ННІ неперервної освіти і туризму	16	20			11	45	7-8	63	128

Проведені змагання на кубок НУБіП України з кінного спорту, кубок декана факультету землевпорядкування, змагання на факультетах з різних видів спорту і рухових вправ. Разом зі студентським активом університету проводилися благодійні турніри з футболу та волейболу на підтримку ЗСУ. У травні 2023 року за ініціативи органів студентського самоврядування було організовано й проведено турнір з футболу імені Сергія Романчука – випускника факультету аграрного, менеджменту, капітана збірної команди університету з футболу, який загинув, боронячи Україну від російських загарбників.

Збірні команди університету беруть участь у змаганнях як міських, так і всеукраїнських. Кращі спортсмени університету беруть участь у міжнародних змаганнях.

Кращі результати участі команд і сильніших спортсменів НУБіП України міжнародних і всеукраїнських спортивних змаганнях.

Чемпіонати Світу:

– 2 і 3 місця на чемпіонаті світу зі спортивної радіопеленгації 2023 року у змаганнях серед юніорок в особистому і командному заліку посіла Жанна Бєлаш, студентка факультету інформаційних технологій, групи КіБ-21001б;

– 1 і 2 місця на чемпіонаті світу зі спортивної радіопеленгації 2023 року у змаганнях серед жінок в особистому заліку посіла Олександра Пархоменко, асистент кафедри фізичного виховання гуманітарно-педагогічного факультету;

– 1 і 3 місця на чемпіонаті світу зі спортивної радіопеленгації 2023 року у змаганнях серед ветеранів в командному заліку посів В'ячеслав Пархоменко, старший викладач кафедри фізичного виховання гуманітарно-педагогічного факультету.

Чемпіонати і кубки Європи:

– 1 місце на чемпіонаті Європи з гирьового спорту у вправі Р-12 отримав Ілля Фурса, студент гуманітарно-педагогічного факультету, групи ФКС-20002, квітень 2023 р.;

– 1 місце на чемпіонаті Європи з гирьового спорту у вправі Р-12 отримав Володимир Кульківський, студент гуманітарно-педагогічного факультету, лютий 2023 р.;

– 1 місце на чемпіонаті Європи з боротьби ММА отримав В'ячеслав Голенко, студент гуманітарно-педагогічного факультету, жовтень 2023 р.;

– 2 місце на чемпіонаті Європи з кіокушин карате отримала Юлія Седельнікова, студентка факультету ветеринарної медицини, групи Вет-19002б, травень 2023 р.;

– 2 і 3 місця на чемпіонаті Європи зі спортивного радіоорієнтування у змаганнях серед юніорок отримала Жанна Бєлаш, студентка факультету інформаційних технологій, групи КіБ-21001б травень 2023 р.

– 3 місце на чемпіонаті Європи з карате кіокушин (WKB) отримав Вадим Ілляшенко, студент гуманітарно-педагогічного факультету травень 2023 р.;

– 1, 2, 3 місця на чемпіонаті Європи зі спортивного радіоорієнтування у змаганнях серед ветеранів отримав В'ячеслав Пархоменко, старший викладач кафедри фізичного виховання гуманітарно-педагогічного факультету, травень 2023 р.

Чемпіонати України і Всеукраїнські змагання:

– 1 місце на чемпіонаті України з гирьового спорту отримав Ілля Фурса, студент гуманітарно-педагогічного факультету, групи ФКС-20002, березень 2023 р.;

– 1 місце на чемпіонаті України з гирьового спорту отримав Володимир Кульківський, студент гуманітарно-педагогічного факультету, березень 2023 р.;

– 1 місце на чемпіонаті України з гирьового спорту серед ЗВО отримав Володимир Кульківський, студент гуманітарно-педагогічного факультету, квітень 2023 р.;

– 3 місце посіла команда НУБіП України у XVIII літній Універсіаді України з баскетболу серед жіночих команд 2023 р.

– 3 місце у кубку України з кіокушин БуДо карате WKB посів Вадим Ілляшенко, студент гуманітарно-педагогічного ф-ту, групи ФКіС-20001б, травень 2023;

– 5 місце посіла команда НУБіП України універсіада України з футзалу серед жіночих команд ЗВО, березень-травень 2023 р.;

– 6 місце посіла команда «НУБіП – Локомотив» у XXXII чемпіонаті України з волейболу (чоловіки) «Перша ліга-Дмарт» сезон 2022/2023 років;

– команда НУБіП України була учасником зональних змагань XVIII літньої Універсіади України з баскетболу травень 2023 р.;

– команда НУБіП України була учасником Кубку України з волейболу серед чоловічих команд сезонів 2022-2023, 2023-2024;

– спортсмени НУБіП України були учасниками чемпіонату України з важкої атлетики 2023 р.

– команда НУБіП України була учасником чемпіонату України з футболу, 2 ліга сезону 2023-2024 років.

У міських змагання команди НУБіП України посіли:

– 1 місце у XXIV чемпіонаті міста Києва серед команд ЗВО з футболу серед чоловічих команд сезону 2022-2023 під егідою ГО «Футбольна асоціація студентів м. Києва» (чемпіонат ФАСК), фінальна гра відбулася 11.05.2023 р. на стадіон ім. В. Лобановського;

– 1 місце на чемпіонаті міста Києва з міні-футболу серед чоловічих команд ЗВО (чемпіонат ФАСК) 2023 р.;

– 1 місце на чемпіонаті Києва серед ЗВО з баскетболу 3х3 серед жіночих команд 2023 р.;

– 2 місце на чемпіонаті міста Києва з футзалу серед жіночих команд ЗВО (чемпіонат ФАСК), травень 2023 р.;

– 3 місце у Столичній лізі з волейболу серед чоловічих команд сезону 2022-2023 років, 2 дивізіон;

– 3 місце у кубку Києва з баскетболу 3х3 серед жіночих команд 2023 р.;

– 3 місце у кубку Києва «Столичний» з волейболу серед чоловічих команд 2023 р.;

– 4 місце у чемпіонаті Києва серед ЗВО з баскетболу 3х3 серед жіночих команд 2023 р.;

– 4 місце в XVIII літній Універсіада України з баскетболу серед чоловічих команд травень 2023 р.;

– 5 місце в універсіада міста Києва з бадмінтону серед команд ЗВО 2023 р.;

– була учасником Кубку Столичної ліги з волейболу серед чоловічих команд сезону 2022-2023 років;

– була учасником фіналу чемпіонату Києва серед молодіжних команд ЗВО з баскетболу 3х3 серед чоловічих команд 2023 р.;

– була учасником чемпіонату Києва з баскетболу серед молодіжних команд ЗВО з баскетболу 3х3 2023 р.

У міських змагання також приймали участь представники університету:

– у чемпіонаті Київської області з гирьового спорту 1 місця посіли Ілля Фурса, Володимир Кульківський, 2 місце Євгенія Кедич, студенти гуманітарно-педагогічного факультету, лютий 2023 р.;

– у чемпіонаті Київської області з важкої атлетики 1 місця посіли Богдан Горовий, студент механіко-технологічного факультету, Іван Кузьмич, аспірант механіко-технологічного факультету; 3 місце Герогій Герцен, студент ф-ту інформаційних технологій, студент факультету інформаційних технологій, квітень 2023 р.;

– 1 місце у чемпіонаті Києва з самбо посів Гліб Валькович, студент гуманітарно-педагогічного факультету, квітень 2023 р.;

– 2 місце в універсіаді м. Києва з боксу посів Гліб Валькович, студент гуманітарно-педагогічного факультету, березень 2023 р.;

– отримали 1 місце у змаганнях серед студентів ЗВО III-IV р.а., розташованих на території Голосіївського району Києва, з баскетболу 3х3 серед жіночих команд 2023 р.

– отримали 3 місце у змаганнях серед студентів ЗВО III-IV р.а., розташованих на території Голосіївського району Києва, з швидких шахів, 2023 р.

– отримали 1 місце у змаганнях серед НПП ЗВО III-IV р.а., розташованих на території Голосіївського району Києва, з міні-футболу серед чоловічих команд, 2023 р.

– отримали 1 місце у змаганнях серед НПП ЗВО III-IV р.а., розташованих на території Голосіївського району Києва, з волейболу серед чоловічих команд 2023 р.

– отримали 1 місце у змаганнях серед студентів ЗВО III-IV р.а., розташованих на території Голосіївського району Києва, з баскетболу 3х3 (чоловіки) 2023 р.

Присвоєння спортивних звань:

Спортивне звання «Майстер спорту України з радіоспорту» присвоєно Жанні Бєлаш, студентці факультету інформаційних технологій (наказ Міністерства молоді та спорту України № 6855 від 10.11.2023 р., посвідчення № 5601).

Спортивне звання «Кандидат у майстри спорту України з баскетболу» присвоєно 9 студенткам НУБіП України наказом Департаменту молоді та спорту ВО Київської міської ради (КМДА) №Н-687 від 12.10.2023 р.

Фізичне виховання і спортивно-масова робота є системними і постійними. Зокрема, цього року з ініціативи ННЦ виховної роботи і соціального розвитку університет уклав угоду про співпрацю з Федерацією академічного веслування України. Співпраця з ФАВ

України вже втілилася в наданні університету двох ергометрів – комп'ютеризованих тренажерів для занять академічним веслуванням.

Першим спільним заходом стало змагання з академічного веслування на ергометрах, яке відбулося 15 березня в ігровій залі навчального корпусу № 9. У змаганнях взяли участь збірні команди студентів ННІ, факультетів. Переможцями стала команда економічного факультету.

23 травня 2023 р. відбулося друге загальноуніверситетське змагання з академічного веслування на ергометрах. Переможцем стала команда факультету захисту рослин, біотехнології та екології.

25 травня 2023 р. на Алеї слави проведено шаховий турнір «125 шахістів – 125-й річниці НУБіП України».

27 квітня за сприянням адміністрації студмістечка в гуртожитку №5 був організований відкритий турнір з армреслінгу. У змаганнях брали участь мешканці всіх гуртожитків НУБіП України. 48 учасників розділили на 5 вагових категорій, у кожній з яких були свої чемпіони.

11 травня на футбольному полі із штучним покриттям біля гуртожитку №2 стартували спортивні змагання серед студентів ННІ та факультетів, що є мешканцями гуртожитків. Участь у змаганнях взяли 10 команд від кожного гуртожитку студентського містечка. Студенти не тільки показали свої вміння на спортивному майданчику, а й проявили креативність у підході до назв своїх команд: гуртожиток № 1 – «Лісники», гуртожиток № 2 – «Альянс», гуртожиток № 4 – «Patriot», гуртожиток № 5 – «Вовки», гуртожиток № 6 – «ОПГ Квіточка», гуртожиток № 7 – «Зевс», гуртожиток № 8 – «Леви», гуртожиток № 9 – «Jungle team», гуртожиток № 10 – «Голосуха», гуртожиток № 11 – «Оболонь».

22 травня 2023 року на футбольному майданчику біля гуртожитків №10, №11 відбувся турнір з доджболу серед команд гуртожитків, який викликав неабияке зацікавлення та зібрав найспритніших мешканців студмістечка.

З 2-го по 24-те жовтня було проведено першість студмістечка «Влучний удар». Це видовищна гра з пробиття штрафних ударів з різних відстаней. Абсолютним переможцем стала команда гуртожитку №8, 2-ге місце – гуртожиток №5, 3-тє – гуртожиток №1.

Студентське містечко

В університеті налічується 13 гуртожитків, два з яких призначені для поселення співробітників. На 2023-2024 навчальний рік в гуртожитки поселилося 5733 студенти, з них 52 студенти військової кафедри. Протягом року в гуртожитках проживають співробітники, аспіранти та сторонні особи разом з членами сімей, які співпрацюють з підрозділами університету – їх налічується 849 осіб разом з членами сімей.

Станом на грудень 2023 року працівники паспортного столу університету здійснили реєстрацію 1687 осіб з числа студентів, аспірантів, співробітників університету та зняли з реєстрації місця проживання 2391 особу.

У зв'язку з воєнним станом в країні, в підвальних приміщеннях гуртожитків №1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 облаштовано найпростіші укриття. Вони обладнані вентиляційними системами, первинними засобами пожежогасіння, найнеобхіднішими медичними препаратами, шанцевим інструментом, біотуалетами, питною та технічною водою. Впродовж року кожне укриття доукомплектували потрібною кількістю посадкових місць (лавки, табурети) провели косметичні ремонти, підтримували належний стан та слідкували за забезпеченням питною, технічною водою.

До свята з нагоди 125-річчя заснування університету колектив студентського містечка виготовив та встановив цифри «125» біля експозиції «Я люблю НУБіП», що знаходиться на біля гуртожитку № 1.

З метою покращення соціально-побутових умов проживання було створено Центр з надання побутових послуг для мешканців гуртожитків в складі студентського містечка.

Задля належного функціонування Центру закупили 50 холодильників і розробили алгоритм оренди та оформлення договорів. Також одним із важливих проєктів у 2023 році є закупівля та встановлення 3 аквабоксів для очищення і розливу питної води в гуртожитках № 6, 8, 11, яким активно та із задоволенням користуюся усі мешканці.

Після вимушеного закриття відновили функціонування гуртожитку № 3 та поселили студентів гуманітарно-педагогічного факультету. Для студентів і працівників університету проводили неодноразові інструктажі щодо дотримання загальних Правил поведінки мешканців гуртожитків студентського містечка в умовах воєнного стану та неухильного виконання Алгоритму дій під час сигналу «Повітряна тривога!». Встановлено відповідні знаки про заборону паління і вжили заходи для попередження та недопущення паління на території студентського містечка. Спільно з Голосіївським ДСНС України у м. Києві проводили навчання з дотримання правил протипожежної безпеки для студентів та співробітників гуртожитків.

Для підготовки гуртожитків до поселення студентів на 2023-2024 навчальний рік, навіть у час війни, силами студентських бригад, завідувачів гуртожитків було проведено косметичні ремонти в місцях загального користування, читальних залах, спортивних кімнатах, пофарбовано сходові клітини, тощо. Силами університету було підготовлено та відремонтовано близько 300 кімнат для поселення студентів нового набору. Залучено до ремонтних робіт підрядників, спонсорів та ремонтні бригади університету, студентські будівельні загони. Оновили м'який інвентар, закуплено 700 матраців та пошито постільну білизну.

Кожного місяця проводилися заходи з дезінфекції, дезінсекції та дератизації в гуртожитках (також комплексно було проведено під час літніх канікул дератизацію та дезінсекцію в всіх кімнатах гуртожитків) а також прання білизни. Для облаштування кімнат та укриттів гуртожитків меблями, силами столярного цеху університету виготовлено табурети та лавки, меблевого цеху – антресолі, письмові столи, тумби, шафи.

2.3. Студентське самоврядування

У звітному році студентське самоврядування Університету зазнало змін, починаючи з того, що було змінено формат зі студентської організації на Сенат студентської організації. У 2023 році відновилися вибори голів Сенатів факультетів та студентських рад гуртожитків. Головою Сенату було обрано Вертелецького Олександра.

У 2023 році Сенатом було проведено комплекс робіт та створено можливості для розвитку студентської спільноти університету. До діяльності студентського самоврядування долучалася як адміністрація університету, так і запрошені особи, випускники та студентське самоврядування університетів України.

Цього року Сенатом було розподіллено роботу на більшу кількість секторів, кожен з яких займався своєю справою та плідно працював задля розвитку студентства НУБіП України.

Наймасштабнішими заходами, організованими Сенатом студентської організації, стали: Nubip Fest; меморіал з міні-футболу імені Сергія Романчука; студвиїзд; Школа українського республіканця; квест до Хелоувіну; дебют першокурсника; інтелектуальні дебати; лекція від психологині Анастасії Забели «Міфи про секс».

Важливими напрямками в роботі Сенату за звітний період були:

Розвиток соціального сектору та благодійність. За підтримки Сенату студентської організації було організовано і проведено збір макулатури в гуртожитках Університету 14.02.2023 р. Усього було зібрано 746 кг, а на вилучені кошти за здачу макулатури було закуплено жіночі бокси. Створено БІБІП-барахолку, на якій кожен зміг знайти те, що йому потрібно (31.03.2023 р.). Проведено збір та придбано авто для підрозділу, в якому служить заступник декана факультету конструювання та дизайну Марус Олег Анатолійович. Також для Олега Анатолійовича проведено збір на Антидронову рушницю – зібрано 515 442,00 грн. Проведено тестування на ВІЛ, гепатит

В/С та сифіліс від ГО «Глобальне Альянс». Студентством проведено прибирання Голосіївського лісу (19.05.2023 р. та 23.09.2023 р.). Організовано великий збір на пікап для випускниці факультету землевпорядкування Катерини Довгань. У гуртожитках НУБіП встановлено бутлі для збору кришечок. 24.11.2023 р. проведено Благодійну вечерю, завдяки якій було зібрано кошти на подарунки до Дня Святого Миколая діткам в ДМЦПР «ДЖЕРЕЛО», а також поїздка в медичний центр.

Загалом Сенатом Університету та факультетів і ННІ було проведено низку зборів, направлених на допомогу військовим, серед них збори речей для Херсонщини, мега-збір на дрон нічного бачення та інші.

Науково-просвітницька діяльність студентства. Протягом звітного року Студентським сенатом було ініційовано і проведено велику кількість лекцій та конференцій, серед яких: базова лекція з ПДД (29.03.2023 р.), конференція з бджільництва (18.05.2023 р.), тренінг «Як написати резюме» (07.06.2023 р.), лекція «Проблеми забруднення повітря» (06.09.2023 р.), лекція «Охорона озонового шару» (21.09.2023 р.), лекція до Дня захисту тварин (04.10.2023 р.), тренінг «Правильне оформлення документації» (31.10.2023 р.), лекція «Вплив військових дій на навколишнє середовище», лекція «Як навчитися правильно економити енергію»; інтелектуальні ігри «Що? Де? Коли?»; інтелектуальну гру «Солов'їне шоу», «Шерлокоманія»; Круглий стіл для студентів з учасниками Революції Гідності.

Культурно-масова діяльність завжди залишається одним з найпопулярніших напрямів студентського життя. Тому було проведено ряд заходів: вечір до Дня усіх закоханих «Любов і СОН», задіяно приблизно 100 студентів; виставка писанок, проведена до Великодня; патріотичний благодійний концерт від гурту Крутий Заміс; онлайн-флешмоб до Дня матері; квест першокурсника, задіяно 92 студенти; зустріч ССО з першим курсом, задіяно 220 студентів.

Завжди досить розвиненим залишається **спортивний напрямок діяльності**. Так було організовано і проведено проведено жіночий стрітбол, 03.03.2023 р.; меморіал з міні-футболу імені Сергія Романчука, було проведено впродовж місяця, починаючи з 03.03.2023 р.; змагання з волейболу між гуртожитками, 11.05.2023 р.; турнір з доджболу, 22.05.2023 р.; допомога кафедрі фізичного виховання в організації Кубку Ректора, 20.10.2023 р.

З 2022 року доволі популярним напрямом з більш широкою діяльністю став **кібер-спортивний напрям**. Було проведено турніри, для залучення найбільшої кількості студентів, що грають в комп'ютерні ігри, серед них найпопулярніші це DOTA 2 NGA CHARITY CUP, 45 студентів задіяно, NULES CS:GO WINGMAN TOURNAMENT – задіяно 32 студенти, PUBG WINGMAN TOURNAMENT – залучено 16 студентів, NGA BRAWL STARS TOURNAMENT – 50 студентів задіяно.

Працював і **міжнародний сектор**. Проведено онлайн-зустріч зі студентським активом University of Reading, 24.02.2023 р. Старт початку безкоштовних курсів польської мови, які були організовані разом з Uniwersytet Pomorski w Słupsku, 25.05.2023 р. Speaking club «Study abroad: the Impossible Dream or Reality?», 01.11.2023 р. Speaking club «Studying at University: Survival Guide, Based on Real Stories», 16.11.2023 р. Конкурс есе «Світові відкриття», 18.11.2023 р.

Розпочали свою роботу відносно **нові сектори, один з яких по роботі з Сенатами студентських організацій відокремлених підрозділів університету**. Було проведено 09.09.2023 р. онлайн-конференцію для знайомства з новообраними членами ОСС (присутні 10 коледжів). До дня українського кіно організовано співпрацю із ВСП, створено сторіз студентів за переглядом українського кіно з відміткою коледжу та університету. Проведено онлайн-конференцію для оголошення дня відкритих дверей в університеті, також обговорення організації до свята дня студента – були присутні 6 коледжів. Прийнято участь у Днях відкритих дверей для коледжів, встигли поспілкуватись з представниками Немішаївського, Ірпінського та Ніжинського фахових коледжів.

Створено **сектор по роботі зі студентськими кураторами на факультетах і ННІ.** В цьому семестрі було задіяно 120 студентських кураторів, 90 з них отримали додаткові бали відповідно своєї роботи.

Цього року до роботи Сенату було **впроваджено HR-менеджера**, завдяки чому було налагоджено комунікацію між секторами, Головою ССО, заступниками, факультетами, ННІ та студентськими радами гуртожитків. Проведено великий набір кадрів в команду, різноманітні тімбілдінги та стратегічні сесії, під час яких планувалася подальша робота команди. А також щомісячне заповнення Гугл-календаря, задля більш чіткого бачення того, що відбувається в ССО та загалом в Університеті.

Важливою складовою роботи Сенату студентської організації безперечно є зовніш**ні зв'язки зі студентськими самоврядуваннями університетів Києва та країни в цілому**. Студенти університету є активними учасниками, форумів, організованих іншими закладами ЗВО та студентськими організаціями, серед них: 3 студенти взяли участь у форумі «Державотворець Київ»; 3 студенти взяли участь у форумі в Чернівцях; 3 студенти взяли участь в форумі в Івано-Франківську; 3 студенти взяли участь в форумі в Харкові; 4 студенти взяли участь в молодіжному форумі Міністерства молоді та спорту. Проведено зустріч з Київським молодіжним центром щодо спільної роботи.

Кожного року велика кількість заходів в Університеті проводиться спільно з українською студентською лігою: чемпіонат з жіночого баскетболу 3х3; турніри з футболу та волейболу між університетами; благодійний стенд-ап у колаборації з УСЛ та «STANDUP ART HOUSE Kyiv»; благодійні зустрічі, на яких можна за донат зустрітися з цікавою для тебе людиною, пов'язаною зі студентськими самоврядуваннями; донації спільно з українською студентською лігою.

Діяльність Сенату була спрямована на допомогу університету загалом, представники студентського самоврядування завжди є активними учасниками в допомозі при організації університетських заходів, таких як: День відкритих дверей, День донора, конкурс «Краща інтелектуальна група» тощо.

3. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Науково-дослідна діяльність

У звітному році зусилля науковців університету були спрямовані на проведення фундаментальних і прикладних досліджень, науково-технічних розробок в області рослинництва, тваринництва, ветеринарії, харчових технологій, механізації, електрифікації, автоматизації, лісівництва, радіології, екології, землевпорядкування, інформатизації, економіки, педагогіки, правознавства тощо.

Наукові дослідження вчених університету виконуються відповідно до: Закону України від 26.11.2015 р. № 848-VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність» (із змінами); Закону України від 11.07.2001 р. № 2623-III «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки (із змінами)»; Закону України від 04.07.2002 р. «Про інноваційну діяльність» (із змінами); Закону України від 08.09.2011 р. № 3715-VI «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» із змінами; Закону України від 12.01.2023 р. №2859-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності»; Постанови Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 р. № 942 «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2022 року» (із змінами); Постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1056 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2023 рік» (із змінами); Постанови Кабінету Міністрів України від 18.10.2017 р. № 980 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2017-2022 рр.»; Постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 р. № 13 «Про затвердження Порядку

формування тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»; Постанови Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 р. № 639 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти»; Постанови Кабінету Міністрів України від 12.07.2022 р. № 782 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок та середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного та галузевого рівнів».

Наукові дослідження проводились за такими напрямами:

Фундаментальні дослідження у сферах вивчення біоресурсів і сталого природокористування в Україні та підготовки фахівців відповідних спрямувань і спеціальностей

1. Біологія і хімія рослин, ґрунтів, води та повітря (біорізноманіття, морфологія, фізіохімія, біохімія, генетика, біотехнології, вірусологія, ентомологія, паразитологія, генна інженерія, екологія, гідробіологія, кліматологія, якість і безпека рослинних біоресурсів).

2. Біологія тварин та мікроорганізмів (біорізноманіття, морфологія, фізіологія, біохімія, імунологія, генетика, мікробіологія, вірусологія, паразитологія, біотехнології, генна інженерія, екологія, гідробіологія, кліматологія, якість і безпека тваринних біоресурсів).

3. Хімія і біохімія біологічно активних речовин. Матеріалознавство.

4. Математика, фізика, механіка, інформатика, телекомунікації, енергетика у сталому природокористуванні.

5. Гуманітарні, соціально-політичні, управлінські, педагогічні та філологічні науки (історія, філософія, соціологія, культурологія, психологія, політична економіка і стратегічний менеджмент в нормальних та в екстремальних умовах та природі, суспільстві).

6. Проблеми охорони навколишнього середовища та підвищення якості життя людей сільських територій.

7. Соціальна і економічна політики у сільських регіонах.

Прикладні дослідження у сферах вивчення біоресурсів і сталого природокористування в Україні та підготовки фахівців відповідних спрямувань і спеціальностей

1. Теорія і практика збільшення кількості і покращання якості рослинних (сільськогосподарських, харчових, фармацевтичних тощо) біоресурсів та забезпечення сталого природокористування.

2. Теорія і практика збільшення кількості і покращання якості лісових біоресурсів та забезпечення сталого природокористування. Переробка деревини. Глобальне значення лісів.

3. Теорія і практика збільшення кількості і покращання якості тваринних і водних біоресурсів та забезпечення сталого природокористування.

4. Ветеринарна медицина та фіто- і ветеринарно-санітарний контроль сільськогосподарської та продовольчої сировини і готової кормової та харчової продукції.

5. Методи контролю якості та безпеки біоресурсів. Управління якістю. Екобезпечні сільськогосподарські і харчові технології.

6. Техніка і технології в природокористуванні та у зберіганні і переробці сільськогосподарської і харчової (кормової) продукції. Машинобудування, технічний менеджмент і сервіс, промислове і житлове будівництво у сільських регіонах.

7. Енергетика. Техніка безпеки і охорона праці у природокористуванні.

8. Біосоціальна економіка і менеджмент сталого природокористування. Торгівля. Фінансовий менеджмент.

9. Землеустрій і кадастр. Правознавство. Правове забезпечення регулювання біоресурсів та сталого природокористування.

10. Інформаційно-консультативне та телекомунікаційне забезпечення сталого природокористування та моніторингу біоресурсів.

11. Теорія і практика державного управління та інноваційної діяльності.

Для виконання науково-дослідних робіт використовувалась матеріально-технічна база навчально-наукових, науково-дослідних інститутів і факультетів, наукових лабораторій, Центру колективного користування науковим обладнанням з новітніх агротехнологій «Агропромисловий комплекс, лісове і садово-паркове господарство, ветеринарна медицина», Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК (УЛЯБП АПК), Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської радіології, навчально-науково-інноваційних центрів, ВП НУБіП України «Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції» (м. Одеса), ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція», ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В.Музиченка», ВП НУБіП України «Навчально-дослідне господарство «Ворзель», ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція», господарств інших навчальних підрозділів, підпорядкованих університету.

3.1.1. Науковий потенціал, визнання досягнень вчених

Наукові дослідження за бюджетною, госпдоговірною та ініціативною тематиками здійснювали 1325 науково-педагогічних працівників, у т.ч. 307 докторів наук і професорів, 813 кандидати наук і доценти (84% науково-педагогічних працівників мають наукові ступені і вчені звання), 212 наукових працівників. У виконанні досліджень також брали участь 2 докторанти, 850 аспірантів, 50 працівників науково-дослідних станцій та навчально-дослідних господарств.

Таблиця 3.1. Кількість НПП, задіяних у наукових дослідженнях

Показник	Роки		
	2021	**2022**	**2023**
Науково-педагогічні працівники:	1337	1310	1325
у т.ч.: доктори наук і професори	313	314	307
кандидати наук і доценти	854	809	813
Наукові працівники	132	214	212

Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення НУБіП України зареєстровано суб’єктом у сфері друкованих медіа та внесено до Реєстру суб’єктів у сфері друкованих медіа з присвоєнням ідентифікатора.

Так, НУБіП України є визнаним на міжнародній арені та посідає чільні місця в національних і міжнародних рейтингах. Центр міжнародних проєктів «Євроосвіта» у партнерстві з міжнародною групою експертів IREGObservatory on Academic Ranking and Excellence оприлюднили сімнадцятий академічний рейтинг закладів вищої освіти **«ТОП-200 Україна 2023»**. При його складанні експерти враховували сучасні тенденції розвитку вищої освіти, яка зазнала глибинних змін у результаті впливу пандемії COVID-2019 та воєнного вторгнення рф. Університет увійшов до десятки лідерів закладів вищої освіти України, посівши 8 місце, закріпивши минулорічний успіх.

НУБіП України завжди бере участь у міжнародних оцінювальних системах з метою створення конкуренції міжнародним університетам. Так, вже 8-й рік поспіль університет позиціонується у визнаному світовою академічною спільнотою **рейтингу університетів QS Europe**. У вересні 2023 року було оприлюднено рейтинг QS Europe на 2024 рік. НУБіП України посів 541-550 місце серед усіх університетів Європи, які були допущені до рейтингування. Серед східноєвропейських університетів НУБіП України посідає 78 місце,

серед українських − 11 місце. Цього року, кількість учасників рейтингу збільшилася на 238 нових. Серед показників ранжування університет продовжує утримувати найкращі позиції за кількістю НПП зі ступенем кандидата наук (PhD). Також поліпшено показники репутації серед академічної спільноти, міжнародної дослідницької мережі і роботодавців, рівень наукових досліджень.

QS World University Rankings – один з найбільш глобальних рейтингів університетів, який оцінює цитованість наукових публікацій, кількість іноземних студентів і ставлення до випускників на ринку праці (1500 закладів вищої освіти у 104 містах світу). Одинадцять українських університетів увійшли до цього рейтингу. 11-м у списку українських університетів, які потрапили до рейтингу, став Національний університет біоресурсів і природокористування України.

НУБіП України представлений у міжнародному рейтингу **THE World University Rankings 2024** за трьома галузями знань «Науки про життя», «Бізнес і економіка», «Інженерія». В оновленій версії предметного рейтингу журналу Times Higher Education, що оприлюднена 26 жовтня 2023 року, НУБіП України за галуззю знань «Науки про життя» – другий серед українських університетів, за галуззю знань «Бізнес і економіка» – третій, за галуззю знань «Інженерія» – четвертий.

Дослідницька група Cybermetrics Lab, яка є частиною найбільшої дослідницької установи Іспанії Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), опублікувала черговий рейтинг університетів світу за рівнем їх присутності в інтернеті. Результати цього дослідження публікують уже 20 років поспіль двічі на рік – у січні та липні.

У процесі складання **Webometrics Ranking of World's Universities** враховується кількість проіндексованих пошуковими системами сторінок сайту закладу освіти, зовнішні посилання на нього, цитованість сайту, кількість завантажених на веб-сторінку файлів та інші показники. Автори рейтингу оцінюють змістову та інформаційну складові сайту певного університету, показники відвідуваності та дизайн сайтів до уваги не беруться. Загалом рейтинг охоплює понад 32 тисячі освітніх установ з усього світу, з них 300 − заклади вищої освіти з України. Новий рейтинг університетів світу Ranking Web of Universities складений з урахуванням систематизованих даних, отриманих розробниками в липні 2023 року.

Згідно з результатами рейтингу цього року Національний університет біоресурсів і природокористування України увійшов до **трійки** найкращих в Україні.

Міжнародний неакадемічний рейтинг **UniRank** оголосив 15 найпопулярніших університетів України. Національний університет біоресурсів і природокористування України посів 8 місце (серед 181 українського закладу вищої освіти).

Також університет приєднався до відкритого **Меморандуму про партнерство та співпрацю між Фондом розвитку інновацій (Український фонд стартапів) та закладами вищої освіти**. Метою Меморандуму є здійснення заходів, спрямованих на реалізацію оптимальних рішень щодо розвитку інноваційної екосистеми в Україні у відповідних контекстах – співпраця та партнерство щодо медійної та інформаційної підтримки; поширення інформації про діяльність на своїх інформаційних ресурсах; обмін інформацією про найкращі практики розбудови інноваційної екосистеми в Україні; проведення спільних інформаційних заходів тощо.

У лютому на базі ННІ лісового і садово-паркового господарства відбувся Всеукраїнський **круглий стіл «Перспективи відтворення лісів України: можливості використання інтродуцентів та загрози інвазійних видів»** (у змішаному форматі). На заході були розглянуті питання, які стоять перед лісівниками, екологами та суспільством у цілому стосовно створення та відтворення лісів з використанням аборигенних та інтродукованих деревних рослин, що пов’язані з кліматичними змінами, які провокують зміни умов зростання та видового складу деревних рослин у лісах різного призначення всіх природних зон нашої країни. За результатами цього заходу були прийняті пропозиції

щодо формування рекомендацій з використання інтродукованих деревних рослин для відтворення лісових насаджень різного цільового призначення.

У березні факультет землевпорядкування спільно з Асоціацією сертифікованих геодезистів України та ГО «Асоціація фахівців землеустрою України» провели **круглий стіл «Проблеми вибору земельних ділянок для тимчасового зберігання відходів від руйнувань внаслідок бойових дій»**, до якого залучились понад 90 учасників. Ця тема надзвичайно актуальна і необхідна, оскільки масштаби збройної агресії рф на території України колосальні. Багато населених пунктів вже не підлягають відновленню. Відбудова як частково пошкоджених, так і повністю зруйнованих житлових будинків, навчальних і медичних закладів, об'єктів інженерної інфраструктури обов'язково потребуватиме вирішення проблеми вибору земельних ділянок для тимчасового зберігання відходів від руйнувань внаслідок бойових дій.

Також науковці кафедри лісівництва, д-р с.-г. наук Сергій Зібцев та канд. с.-г. наук Олександр Сошенський, побували на стажуванні у Бернському університеті прикладних наук (Bern University of Applied Sciences, Швейцарія) за програмою мобільності для науковців з України. Вони вивчали передовий досвід навчання студентів, проведення наукових досліджень, знайомилися з пріоритетними напрямами наукових досліджень в університеті на факультеті сільськогосподарських, лісових та харчових наук (HAFL). Упродовж заходу вчені працювали над науковою роботою, розпочатою в Україні, укріплювали партнерські стосунки з науковцями факультету сільськогосподарських, лісових та харчових наук. Одним з важливих елементів стажування було обговорення та складання меморандуму про співпрацю між Національним університетом біоресурсів і природокористуванням України та Бернським університетом прикладних наук.

У квітні Комітетом Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування було затверджено склад Робочої групи з розробки Містобудівного кодексу, куди увійшли 189 осіб, які представляли відповідні інституції. Представляти університет у складі цієї робочої групи було делеговано декана факультету землевпорядкування Тараса Євсюкова та завідувача кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну Олену Колісніченко.

Ключовою подією у науковій діяльності Університету було проведення 25 травня 2023 року Міжнародної науково-практичної конференції **«Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу»**, присвяченої 125-й річниці заснування НУБіП України. Цей ювілейний захід зібрав понад 1100 представників 25 країн світу, 140 закладів вищої освіти, наукових установ, органів державної влади, громадських організацій та бізнесу.

Учасники конференції у Резолюції підкреслюють необхідність: визнання важливості продовольчої безпеки та стійкості екологічного середовища в умовах війни та повоєнної відбудови, як одних з головних факторів забезпечення миру, стабільності та сталого розвитку; розуміння того, що збройний конфлікт та повоєнна відбудова створюють серйозні виклики для продовольчої та екологічної безпеки щодо можливостей та періоду досягнення в Україні Цілей Сталого Розвитку, розвитку економіки країни за принципами та політикою Європейського зеленого курсу, Паризької кліматичної угоди, Четвертої промислової революції, інших зобов'язань євроінтеграційного та глобального характеру; важливості співпраці між урядами, міжнародними організаціями, громадськими організаціями, академічними установами та приватним сектором для розробки та реалізації ефективних стратегій і програм, спрямованих на забезпечення продовольчої безпеки та екологічної стійкості, протидії різноманітним деструктивним процесам, пов'язаним із військовою агресією та російською пропагандою.

Крім того, підкреслено необхідність розроблення нових технологій та методів виробництва, які б забезпечували збільшення врожайності, зменшення втрат врожаю та використання більш екологічно безпечних методів обробітку ґрунту та виробництва продуктів харчування, реконструкцію будівель і споруд, створення гнучких виробничих

ліній за рахунок роботизації виробництва, розвиток смарт-технологій, інформаційних систем, створення нової та модернізацію існуючої транспортної інфраструктури тощо.

У рамках міжнародної співпраці у червні науково-педагогічні працівники кафедри екології агросфери та екологічного контролю доцент Марина Ладика та професор Володимир Стародубцев взяли участь у воркшопі та **10-й річниці Регіональної інформаційної мережі НАСА для Центральної, Східної та Південно-Східної Європи (SCERIN)** на тему «Останні зміни наземних екосистем, земельного покриву і землекористування (LCLU), їх рушійні сили – виклики для дистанційного зондування та сталого управління». Науковцями було зроблено доповідь на тему «Water Reservoirs and the War in Ukraine: Environmental Consequences» («Водосховища і війна в Україні: екологічні наслідки». Також ними було надано інформацію про екологічні проблеми долини річки Ірпінь та представлено постерну презентацію. На цьому заході за десятирічну активну участь у програмі Land Cover/Land Use Change професору В. Стародубцеву координаторами SCERIN було вручено **пам'ятну медаль НАСА**.

У липні на базі університету відбувся **круглий стіл**, на якому обговорювались чотири блоки питань: екологічні наслідки підриву Каховської ГЕС; парламентський контроль за додержанням органами державної влади та місцевого самоврядування права людини на безпечне для життя та здоров'я довкілля в умовах воєнного стану; проблемні питання, пов'язані з поводженням з відходами, що утворились у зв'язку з руйнуванням будівель та споруд внаслідок бойових дій; державний нагляд і контроль за додержанням природоохоронного законодавства у сфері поводження з відходами. У заході взяли участь Олег Бондаренко, голова комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування; Олександр Краснолуцький, заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів України; Дмитро Заруба, перший заступник голови Державної екологічної інспекції України; представники центральних і місцевих органів місцевого самоврядування, громадських організацій, освіти, науки.

Науковцями університету, зокрема деканом факультету захисту рослин, біотехнологій та екології Юлією Коломієць та канд. с.-г. наук, доцентом Оленою Наумовською та іншими були представлені актуальні матеріали по проблемі Круглого столу.

У липні завідувач кафедри глобальної економіки, д-р екон. наук Наталія Вдовенко взяла участь у міжнародному семінарі «Європейський досвід функціонування організацій виробників рибної продукції та озвучена роль громадських організацій у формуванні рибогосподарської політики». Захід відбувся за участю міжнародних учасників, заступника міністра аграрної політики та продовольства України Віталія Головні, т.в.о. голови Державного агентства меліорації та рибного господарства України Ігоря Клименка. Метою заходу було ознайомлення українського бізнесу з основами роботи організацій виробників рибної продукції в ЄС, обговорення можливості запровадження європейського досвіду для консолідації аквакультурної спільноти в Україні, вплив громадських організацій на формування рибогосподарської політики та їх взаємодія з органами влади.

У змішаному форматі відбулось засідання Президії Національної академії аграрних наук України, на якому було розглянуто питання стану та перспектив селекції кукурудзи в умовах кліматичних флуктуацій. До участі було запрошено науковців усіх провідних науково-дослідних установ України, у т.ч. з університету − селекціонерів-кукурудзоводів завідувача кафедри генетики, селекції і насінництва, канд. с.-г. наук, доцента Олександра Макарчука; канд. с.-г. наук, доцента Віталія Жемойди та асистента кафедри Романа Спряжки. Були обговорені питання актуальності використання різноманіття вихідного матеріалу для створення гібридів, які відповідають вимогам виробництва та охоплюють низку напрямів використання, зокрема харчового, кормового та інших.

У серпні в університеті факультетом землевпорядкування спільно з Асоціацією сертифікованих геодезистів України та ГО «Асоціація фахівців землеустрою України»

проведено **круглий стіл «Відновлення пілотного проекту з реєстрації земельних ділянок сертифікованими інженерами-землевпорядниками: організаційні та технологічні аспекти»**. На ньому були розглянуті питання реалізації Пілотного проекту щодо внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки сертифікованими інженерами-землевпорядниками в умовах воєнного стану. Онлайн-захід зібрав близько 90 учасників, які брали активну участь в обговоренні актуальних питань.

У вересні Верховна Рада України ратифікувала Угоду між Україною та ЄС про участь України у Програмі ЄС LIFE – Програмі дій з довкілля та клімату, яка сприятиме відновленню країни після руйнувань війни. Підпрограма LIFE Clean Energy Transition (CET) спрямована на продовження реалізації політики ЄС у сфері сталої енергетики.

Науковці ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження Віктор Каплун, Олена Шеліманова, Світлана Макаревич, Євген Антипов, Андрій Березюк разом з низкою європейських університетів і установ Бельгії, Болгарії, Італії, Іспанії та Греції долучились до проєкту LIFE «New Skills for Nearly Zero Energy Buildings» (LIFE22-CET-NS4nZEBs). Основні проєктні завдання − розробка нових та адаптація існуючих технічних рішень у сфері електроенергетичних систем у будівлях.

На базі НУБіП України за ініціативою Державного агентства меліорації та рибного господарства України пройшов представницький **круглий стіл «Сучасний стан та перспективи розвитку наукових досліджень у рибогосподарських водних об'єктах України»**. До його роботи долучилися представники Міністерства аграрної політики та продовольства України, мережі НДІ НААН України, науковці факультету тваринництва та водних біоресурсів університету. Йшлося про сучасний стан справ у галузі рибного господарства України, пріоритетні напрями досліджень, наукові засади здійснення діяльності в сфері аквакультури та промислового рибальства, сталого використання водних біоресурсів у Азово-Чорноморському басейні та Світовому океані, наукові дослідження у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах та їх застосування у рибництві й рибальстві. Було проаналізовано сучасний стан вітчизняного рибного господарства під час воєнної агресії рф, шляхи подолання негативних наслідків та забезпечення продовольчої безпеки держави.

Також у вересні на базі Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого відбувся VII Харківський міжнародний юридичний форум. У цьому значимому для юридичної науки заході взяв активну участь завідувач кафедри аграрного, земельного та екологічного права, д-р юрид. наук, професор Володимир Єрмоленко. У рамках панельної дискусії на платформі «Еколого-правова доктрина України: на шляху до безпеки, відновлення та зеленого порядку денного ЄС» він виступив з доповіддю «Злет і падіння сучасного міжнародного екологічного права», де комплексно розкрив питання системної кризи сучасного міжнародного екологічного права, зумовленої агресивними діями сусідньої країни. На платформі «Агробізнес в умовах агроекоциду: сучасні виклики, проблеми відповідальності та уроки сталості» науковцем було апробовано доповідь «Організаційно-правові форми сучасного агробізнесу: стан і примарні перспективи», у якій він розкрив стан законопроектної діяльності та негативні наслідки для агробізнесу у разі прийняття окремих законів.

Професор кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій Василь Юхновський взяв участь у форумі «Брокерська подія HORIZON Europe для кластеру 6 – проєкти 2024 року», який відбувся у вересні у м. Брюссель за сприяння організації CARE4BIO. У форумі взяли участь понад 200 учасників з 29 країн, які представляли університети, малі та середні підприємства, науково-дослідні установи, великі компанії, консалтингові групи тощо. Науковцем було представлено доповідь «Післявоєнне відновлення лісової компоненти агроландшафтів методом інноваційного агролісівництва». Основна ідея запропонованого проекту − оптимізація просторової структури агроландшафтів із застосуванням різних видів систем агролісівництва. При цьому значна увага приділяється

реконструкції існуючих лісових смуг, пошкоджених природними і антропогенними факторами та військовими діями.

У жовтні на базі університету відбулося засідання **круглого столу «Обґрунтування Концепції реформування державної екологічної інспекції як нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища»**, ініціатором і модератором проведення якого стала ГС «Асоціація професіоналів довкілля» (PAEW). У заході взяли участь представники законодавчої та виконавчої гілок влади, бізнес-структур, менеджери підприємств, фахівці науково-дослідних установ, науковці університету − декан факультету захисту рослин, біотехнологій та екології Юлія Коломієць, заступник декана Валерія Бондарь, доценти кафедри екології агросфери та екологічного контролю Олена Наумовська, Світлана Паламарчук, Марина Ладика, Євгеній Бережняк, Віта Строкаль, Ганна Сербенюк. Колективне обговорення на круглому столі стосувалося питань змісту, обґрунтування і доповнення Концепції реформування Державної екологічної інспекції (ДЕІ) та можливої доцільності заміни її на Державну природоохоронну інспекцію.

У цьому ж місяці в м. Умань відбулося чергове засідання учасників **Ради Кластера цифрової енергетики**, серед яких були представники ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження – д-р техн. наук Віктор Каплун, канд. техн. наук Світлана Макаревич і Євген Антипов. На засіданні йшлося про новий формат співпраці у сфері цифровізації об’єктів енергетичної інфраструктури, були заслухані звіти про підсумки роботи Кластера.

Національний університет біоресурсів і природокористування України, Громадська Спілка «Асоціація розвитку льонарства і коноплярства України» і ТОВ «ХЕМПІ ЮА» уклали Меморандум про партнерство та співпрацю, яким визначили необхідність об’єднання зусиль для ефективної діяльності у галузі вирощування луб’яних культур. Д-р с.-г. наук Оксана Тонха і канд. с.-г. наук Олександр Макарчук визначили основні вектори наукового співробітництва.

На базі кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі було проведено **круглий стіл «Маркетингово-логістичне забезпечення агроформувань: реалії сьогодення»**, на якому були розглянуті актуальні питання функціонування та подальшого розвитку маркетингу в аграрному секторі України. У роботі круглого столу взяли участь представники наукової спільноти, агробізнесу, державних структур, аспіранти та студенти.

У листопаді на базі Міжнародного інституту прикладного системного аналізу (IIASA) у місті Лаксембург (Австрія) проходив **Форум «Ukraine-IIASA-IUFRO Forum on Forest Science and Education: Needs and Priorities for Collaboration»**, мета якого − формування рішень, необхідних для скоординованих та ефективних міжнародних дій, спрямованих на задоволення потреб та пріоритетів України у сфері лісових досліджень та освіти. Захід організовано НУБіП України, Міжнародним інститутом прикладного системного аналізу (IIASA) та Міжнародним союзом лісодослідних організацій (IUFRO) за підтримки Федерального міністерства сільського господарства, лісового господарства, регіонів та водного господарства Австрії (BML). Серед модераторів та організаторів форуму був професор кафедри лісівництва Сергій Зібцев. На секції «Матеріали для обговорення за круглим столом – вплив війни та змін клімату на лісову науку, ліси та лісове господарство в Україні» доповіді, присвячені впливу війни та зміни клімату на лісову науку, ліси та лісове господарство України, а також важливість збору та обробки даних для сталого управління лісами в Україні, представили науковці: Іван Лакида, Андрій Білоус, Павло Кравець, Олександр Сошенський, Світлана Білоус, Віктор Миронюк.

У листопаді відбулося перше засідання нового складу Науково-технічної ради Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, яка була утворена як консультативно-дорадчий орган міністерства з питань реалізації науково-технічної

політики, формування перспективних напрямів науково-технічного розвитку, впроваджень досягнень науки, техніки і технологій у сфері охорони навколишнього природного середовища. Головою секції «Збереження біорізноманіття, заповідна справа та охорона земельних ресурсів» обрано завідувача кафедри землевпорядного проектування, д-ра екон. наук, професора Андрія Мартина.

3.1.2. Фінансування науково-дослідних робіт

У 2023 р. науковці університету здійснювали дослідження за кошти Державного бюджету, що виділялись Міністерством освіти і науки України; за договорами з окремими організаціями, господарствами та за ініціативною тематикою.

Залучення коштів до спеціального фонду здійснювалось за рахунок проведення науково-дослідних робіт та надання наукових послуг згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796.

Згідно з тематичним планом у звітному році виконувалась 549 наукових тем. З них за рахунок бюджетного фінансування – 37 тем (34 – прикладні, 3 – фундаментальні); по базовому фінансуванню – 3 теми; за замовленням Міністерства освіти і науки України – 5 тем; за замовленням Національного фонду досліджень України – 2 теми, за договорами з окремими організаціями і господарствами виконувались – 121 тема; в УЛЯБП АПК – 216 тем. За ініціативою кафедр (без фінансування) виконувалось 165 тем.

У 2023 р. завершено 380 наукових тем, у т.ч. 18 тем – прикладні дослідження; за замовленням Міністерства освіти і науки України – 3; за замовленням Національного фонду досліджень України – 2 теми, госпдоговірних – 112 тем; в УЛЯБП АПК – 215 тем; ініціативних – 30 тем.

Разом по університету та відокремлених підрозділах НУБіП України у 2023 р. було профінансовано науково-дослідних робіт та договорів з надання послуг на суму 90192,0 тис. грн., у т.ч. по загальному фонду – 29892,5 тис. грн.; по спеціальному фонду – 60299,5 тис. грн.

Кошти, передбачені Державним бюджетом України на виконання науково-дослідних робіт (програма 2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ»), склади 21833,6 тис. грн.

Кошти, передбачені Державним бюджетом України, у межах підтримки пріоритетних напрямів наукової діяльності (програма 2201390 «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти»), склали 1186,8 тис. грн.

В УЛЯБП АПК надійшли кошти з Державного бюджету України (видатки споживання) на суму 6872,1 тис. грн.

Міністерством освіти і науки України було заплановано фінансування науково-дослідних робіт за білатеральними міжнародними проєктами на суму 2167,3 тис. грн., які виплачені повністю.

Національним фондом досліджень України було заплановано фінансування науково-дослідних робіт на суму 2588,0 тис. грн., які виплачені повністю.

Господарських договорів було виконано на суму 8850,5 тис. грн., у т.ч. по УЛЯБП АПК – 529,1 тис. грн.

Договорів з надання послуг було виконано на суму 9713,7 тис. грн., у т.ч. по УЛЯБП АПК – 8057,4 тис. грн.

Інших надходжень фактично надійшло на суму 503,7 тис. грн.

ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» у межах здійснення науково-технічної діяльності забезпечила надходження до спеціального фонду 36476,3 тис. грн.

Таблиця 3.2. Обсяг фінансування науково-дослідних робіт у 2023 р., тис. грн., (на 27.12.2023 р.)

Підрозділ (навчально-науковий інститут, науково-дослідний інститут, факультет, відокремлений підрозділ)	Загальна кількість тем	Обсяг фінансування	Джерела фінансування						Госпдоговірна тематика		Договори на надання послуг		Інші надходження	Чисельність науково-педагогічного персоналу (штатних посад), ос.	Обсяг фінансування у розрах. на 1 співробітника
			Держбюджет		Нац. фонд досліджень України		Міністерство освіти і науки України								
			кількість тем	обсяг фінансування	кількість тем	обсяг фінансування	кількість тем	обсяг фінансування	кількість тем	обсяг фінансування	кількість тем	обсяг фінансування			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Укр НДІ с.-г. радіології	5	2969,8	2	1648,6					3	1321,3				9	330,0
НДІ фітомедицини, біотехнологій та екології (ф-т захисту рослин, біотехнологій та екології)	9	3609,7	3	1770,0	1	1094,2	1	199,0	1	498,4	3	48,1		62	58,2
НДІ рослинництва та ґрунтознавства (агробіологічний ф-т)	15	3942,5	4	2385,0					7	1557,5	4	5,7		114	74,1
Ф-т конструювання та дизайну	4	1083,8	1	360,0			1	199,0		494,8	2	30,0		52	20,8
Механіко-технологічний ф-т	4	1670,1					1	1150,3	1	494,8	2	25,0		59	28,3
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	7	4322,3	4	2380,0	1	1493,8	1	420,0			1	28,5		74	54,5
Ф-т інформаційних технологій	3	3169,6	1	720,0					2	2449,6				65	46,5
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	10	3613,6	4	3150,0			1	199,0			5	264,6		77	41,7
НДІ здоров’я тварин (ф-т ветеринарної медицини)	27	3686,0	6	3200,0					4	86,0	17	400,0		110	33,5
НДІ технологій та якості продукції тваринництва:	23	2684,5	3	1700,0					6	559,0	14	425,5		109	23,2
- ф-т тваринництва та водних біоресурсів	14	1305,5	2	900,0					2	50,0	10	355,5		69	18,9
- ф-т харчових технологій та управління якістю продукції АПК	9	1379,0	1	800,0					4	509,0	4	70,0		40	30,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Ф-т аграрного менеджменту	5	520,0	1	240,0							4	280,0		70	7,4
Економічний ф-т	10	1900,9	3	1800,0							7	95,9	5,0	96	19,8
Ф-т землевпорядкування	3	60,0									3	15,0	45,0	34	1,8
Юридичний ф-т	2	810,1	1	800,0							1	5,0	5,1	45	14,4
Гуманітарно-педагогічний ф-т	2	195,0	1	180,0							1	3,0	12,0	200	1,0
ННІ неперервної освіти і туризму	1	55,0									1	30,0	25,0	25	2,2
НДЧ		411,6											411,6	25	16,5
Всього по університету	**130**	**34720,3**	**34**	**20333,6**	**2**	**2588,0**	**5**	**2167,3**	**24**	**7471,4**	**65**	**1656,3**	**503,7**	**1226**	**31,0**
ВП НУБіП України «Боярська ЛДС»	1	660,0	1	660,0										11	60,0
ВП НУБіП України «Науково-дослідний і проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»	36	1690,0	2	840,0					34	850,0				9	187,8
ВСЬОГО	**167**	**37070,3**	**37**	**21833,6**	**2**	**2588,0**	**5**	**2167,3**	**58**		**65**	**1656,3**	**503,7**	**1246**	**32,4**
Базове фінансування	3	1186,8	3	1186,8											
ВСЬОГО	**170**	**38257,1**	**40**	**23020,4**	**2**	**2588,0**	**5**	**2167,3**	**58**		**65**	**1656,3**	**503,7**	**1246**	**33,4**
УЛЯБП АПК	216	15458,6	1	6872,1					1	529,1	214	8057,4		78	198,2
ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»		36476,3											36476,3		
РАЗОМ	**386**	**90192,0**	**41**	**29892,5**	**2**	**2588,0**	**5**	**2167,3**	**59**	**8850,5**	**279**	**9713,7**	**36980,0**	**1324**	**43,1**

******Видатки споживання*

3.1.3. Основні показники науково-дослідної роботи

Наукові розробки вчених університету є вагомим внеском у напрямі інноваційної моделі розвитку університету, спрямованої на впровадження інтелектуальних інвестицій. За результатами наукових досліджень у звітному році:

розроблено:

- 45 нових або удосконалених видів устаткування (пристрої, вузли машин, прилади робочих органів тощо);
- 55 нових або удосконалених технологій (елементів технологічних процесів), з них:
  - 7 технологій, пов'язаних з харчовою промисловістю;
  - 3 технології, пов’язані з тваринництвом
  - 5 технологій, пов'язаних з лісівництвом;
  - 12 технологій, пов’язаних з ветеринарією;
  - 1 технологія, пов'язана з металургією;
  - 7 технологій, пов'язаних з енергетикою;
  - 5 технологій, пов’язаних з рослинництвом;
  - 1 технологія, пов’язана з ґрунтознавством;
  - 14 біотехнологій;

отримано (станом на 29.12.2023 р.):

- 12 патентів на винахід;
- 38 патентів на корисну модель;
- 70 авторських свідоцтв на службовий науковий твір;
- 1 патент на сорт рослини: вігна спаржева «Кафедральна».

Таблиця 3.3. Основні показники науково-дослідної роботи

Показник	Роки		
	2021	2022	2023
1	3	4	
Науково-дослідних тем, всього	675	495	549
у т.ч.:			
бюджетні	58	60	37
з них: фундаментальні дослідження	-	1	3
прикладні дослідження та науково-технічні розробки	58	59	34
базове фінансування	4	3	3
МОН України	4	2	5
Національний фонд досліджень України			2
госпдоговірні	157	86	121
ініціативні	170	164	165
УЛЯБП АПК	280	180	216
Разом, тис. грн.	64969,371	46059,74	34647,8
Обсяг фінансування наукових досліджень, всього, тис. грн.	52631,609	34017,84	90192,0
у т.ч. :			
бюджетні	44120,69	29456,24	23020,4
базове фінансування	8804,1	1212,0	1186,8
МОН України	660,0	240,0	2167,3
Національний фонд досліджень України			2588,0
госпдоговірні	9472,9	3001,0	8850,5
за договорами на надання послуг	1067,0	1046,6	9713,7
інші надходження	274,6	274,0	503,7
ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»		18345,714	36476,3
УЛЯБП АПК, всього, тис. грн.	12337,76	12041,9	15458,6
у т.ч.:			
бюджет (видатки споживання)	8653,6	8272,1	6872,1

1	2	3	4
спецфонд	3684,16	3769,8	8586,5
Державна премія, премії та гранти Президента України, премії Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України та ін.	4	2	1
Іменна стипендія Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук, стипендія Кабінету Міністрів України, Державна іменна стипендія найкращим молодим вченим для увічнення подій Революції Гідності та вшанування подвигу Героїв України – Героїв Небесної Сотні	1	17	17
Завершено тем науково-дослідних робіт (у т.ч. УЛЯБП АПК)	487	346	380
Розроблено нові та удосконалені елементи технологічних процесів та технологій	56	44	55
Створено сортів, гібридів і ліній сільськогосподарських культур	1	3	1
Передано сортів у Центр генетичних ресурсів рослин України	8	-	-
Розроблено складових: живильних середовищ, удосконалено харчових рецептур	12	11	22
Розроблено нових видів устаткування (вузлів машин, приладів, робочих органів тощо)	54	22	45
Створено речовин хімічним шляхом	1	1	2
Розглянуто та рекомендовано до тиражування рекомендацій:	24	14	25
міністерствами і відомствами України	3	-	-
місцевими сільськогосподарськими органами, проблемними вченими радами науково-дослідних інститутів	21	14	25
Участь у виставках, всього	24	6	8
у т. ч.: у міжнародних	24	6	5
Наукові спеціальності, за якими здійснюється підготовка кандидатів і докторів наук	49	37	37
Підготовка наукових кадрів, всього з них: докторантів аспірантів	448 8 440	661 18 643	881 31 850
Кількість докторських спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій	19	17	17
Захищено дисертацій у спецрадах університету, всього	149	6	58
з них: докторських	31	-	5
кандидатських	59	-	3
доктора філософії	59	8	50
Опубліковано: монографій	278	254	179
довідників, словників, брошур	33	12	55
статей у наукових виданнях	1369	1778	2094
статей у міжнародних виданнях	772	773	802
Фахові наукові видання	16	16	16
Подано заявок на об’єкти права інтелектуальної власності	181	157	130
Отримано позитивних рішень на ОПІВ	104	138	121
Отримано патентів та свідоцтв на ОПІВ	254	131	121
Укладено ліцензійних договорів на об’єкти інтелектуальної власності	9	2	2
Проведено семінарів, конференцій, всього	193	153	270
у т. ч.: міжнародних	92	73	82
всеукраїнських	80	56	98
вузівських, обласних, районних	21	24	90
Участь у конгресах, семінарах, з’їздах, симпозіумах, конференціях (всього НТЗ)	1044	1652	903

3.1.4. Найважливіші результати досліджень за пріоритетними напрямами

3.1.4.1. Гуманітарно-педагогічні науки

Робота вчених **гуманітарно-педагогічного факультету** у звітному році була спрямована на виконання наукових досліджень за напрямами суспільних та гуманітарних наук, зокрема у галузі педагогіки, філології, соціології, історії, філософії, соціальної роботи та психології.

Науковцями кафедри соціальної роботи та реабілітації завершені прикладні дослідження щодо професійної підготовки соціальних працівників до роботи з інформування населення, постраждалого від надзвичайних ситуацій. У ході виконання дослідження здійснено експериментальну перевірку формування готовності майбутніх соціальних працівників до інформування населення, постраждалого від надзвичайних ситуацій. Готовність майбутніх соціальних працівників до інформування населення, яке зазнало впливу надзвичайних ситуацій, визначаємо як комплексний особистісний стан, що характеризується сформованістю внутрішнього образу дій та структурованого плану реалізації, зі стійкою концентрацією уваги на успішне виконання завдань. Він охоплює широкий спектр мотиваційних складових, спрямованих на глибоке розуміння і виконання поставлених завдань, планування ймовірних моделей поведінки, визначення специфічних методів діяльності, а також оцінку власних ресурсів та потенційних майбутніх труднощів у контексті досягнення задуманого позитивного результату. Виділено такі компоненти готовності: мотиваційно-ціннісний (позитивне ставлення до професійної діяльності); інформаційно-когнітивний (система необхідних знань та пізнавальний інтерес до соціальної роботи); організаційно-діяльнісний (уміння та навички необхідні для професійної діяльності); особистісно-рефлексивний (сформованість якостей, здібностей та здатностей до фахової роботи).

Розроблено алгоритм інформування населення, постраждалого від надзвичайних ситуацій, що знайшло своє відображення в авторській програмі «Інформаційне коло». В основу програми покладено технологію проведення Кіл спільноти, як способу розв'язання конфліктів і відновлення стосунків, розроблену К. Праніс, Б. Стюартом, М. Веджі та представлену в книзі «Кола примирення: від злочину до спільноти».

Відмінність Програми полягала в інформуванні населення, постраждалого від наслідків військових дій. Основним принципом Кола виступала опора на цінності. Коло охоплювало респондентів віком від 22 до 70 років. Незалежно від віку, ситуації учасники називали подібні цінності: любов, повагу, довіру, відповідальність тощо. Це універсальні цінності: поважати символ слова; говорити від щирого серця; говорити з повагою; слухати з повагою; залишатися в Колі до його завершення; дотримуватися конфіденційності; хід можна пропустити, але краще висловитися.

У контексті дослідження Інформаційне коло – це арена для розмови, форма згуртування, можливість висловитися, почути ровесників і бути почутим ними, соціалізація та ресоціалізація у суспільство.

За звітний період опубліковано 1 монографію, 7 статей у наукометричних базах даних, 10 – у фахових виданнях, прийнято учать у 6 конференціях різного типу, отримано 4 свідоцтва на авторські твори, залучено 20 тис. позабюджетних коштів, 3 акти впровадження у навчальний процес закладів вищої освіти.

За 2022-2023 рр. опубліковано 2 монографії, 17 статей у наукометричних базах даних, 10 – у фахових виданнях, прийнято учать у 6 конференціях різного типу, отримано 6 свідоцтв на авторські твори, залучено 20 тис. позабюджетних коштів, 3 акти впровадження у навчальний процес закладів вищої освіти (науковий керівник, д-р пед. наук, проф. Н.Т. Тверезовська).

На кафедрі журналістики та мовної комунікації проводились наукові дослідження за ініціативними темами: «Мова засобів масової комунікації: динаміка, інновації, медіаосвіта».

Дослідженнями встановлено, що теоретичне значення виконаних студій полягає в тому, що його узагальнення поглиблюють теорію про український публіцистичний (газетний) дискурс і вчення про медійну метафору, удокладнюють відомості про функційні, стилістичні, комунікативно-прагматичні особливості переносно вжитих мовних одиниць, розширюють уявлення про їхню тематичну спеціалізацію та семантичний діапазон. Застосований алгоритм дослідження може слугувати методологійним підґрунтям для нових наукових студій, побудованих на матеріалі текстів інших медійних видань, соціальних мереж, блогів та ін. Лексику масмедіа класифіковано за тематичними групами: (військова, економічна, релігійна, інформаційних технологій та ін.). Висновок і перспективи дослідження. Використані в сучасних медійних текстах мовні одиниці дають змогу яскраво, емоційно й експресивно подати інформацію та підкреслюють глибокий психологічний зміст. У публіцистичній палітрі початку XXI століття номінації зазвичай розширюють свій зміст чи зазнають активізації внаслідок дії зовнішніх чинників, зокрема негативних явищ у суспільстві, порушень у діяльності владних структур, а також повномасштабного вторгнення російських військ та їхніх безчинств на українській землі. Проникнення новітніх лексем до журналістських текстів сприяє частковому стиранню меж між стилями сучасної української мови, слугує засобом привертання уваги читача й надає публікації відтінку неформального спілкування.

Перспективу дослідження становить докладний аналіз різновидів вторинних найменувань у текстах сучасної газетної публіцистики, соціальних мережах, блогах та ін.

Результати досліджень за звітний період відображено в 1 монографії (одноосібній), 5 публікаціях у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus/Web of Science, 40 фахових наукових статтях, 34 тез доповідей(науковий керівник д-р філол. наук, проф. М.І. Навальна, ініціативна)

Ще один напрям досліджень кафедри – «Мовні знаки культури в різностильових вимірах». Описано феномен мовного знака: природу мовних знаків в українській лінгвокультурі, особливості їх вербалізації, семантичної трансформації та аксіологічної маркованості; відстежено механізми творення та чинники актуалізації мовних знаків культури; визначено місце та роль мовних знаків в українському лінгвокультурному просторі; проаналізовано систему об’єктивації національно-маркованих мовних одиниць із прозорою лінгвокраїнознавчою семантикою, як от: фразеологізми, колоративи, стереотипи тощо.

Результати досліджень за звітний період відображено в 1 колективній монографії, 6 публікаціях у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus/Web of Science, 6 фахових наукових статтях, 22 тез доповідей (науковий керівник д-р філол. наук, проф. Т.Ф. Семашко, ініціативна).

Науковцями кафедри управління та освітніх технологій завершені дослідження з ініціативної тематики щодо розвитку педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти в умовах освітніх трансформацій. Результати досліджень за звітний період відображені у 4-х монографіях; 2-х навчальних посібниках; 6 статтях, опублікованих у вузівських (фахових) виданнях; 7 статтях, перекладених на іноземні мови; 5 статтях, опублікованих в міжнародній базі Scopus; 8 статтях, опублікованих в міжнародній базі Web of Science; 2-х статтях, опублікованих в інших міжнародних наукометричних базах (окрім вузівських); 83-х тезах доповідях, опублікованих у міжнародних виданнях; 44-х тезах доповідях, опублікованих у вишівських виданнях; 2-х методичних рекомендаціях (науковий керівник доц. В.Г. Базелюк, ініціативна).

На кафедрі педагогіки наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо теоретико-методичних основ навчально-виховної роботи у природоохоронних та аграрних закладах вищої освіти. За результатами проведеної роботи: обґрунтовано теоретичні аспекти забезпечення якості вищої освіти в Україні; концептуальні підходи до підготовки фахівців з використанням мультимедійних технологій; формування нових підходів до використання інформаційних технологій та пошук інноваційних методів підготовки

фахівців у загальноєвропейському освітньому просторі; формування ціннісного світогляду та лідерських якостей; професійне самовдосконалення фахівців в умовах неперервної освіти; тощо; розкрито сутність екологічної освіти як компоненти загальної культури фахівця закладу вищої освіти, естетичного виховання особистості; кластер лідерських якостей; способи і прийоми маніпулятивних впливів у службових відносинах між учасниками освітнього процесу; особливості віртуалізації та можливості її використання в освіті тощо; описано значення мультимедіа для професійної підготовки майбутніх фахівців; розвиток вищої освіти XXI століття у світовому контексті в умовах глобальних викликів; практику інклюзивної освіти в сучасному інноваційному просторі; умови розвитку інноваційної здатності студентів у професійній роботі в постепідемічний період; результати компаративного аналізу організації педагогічної освіти тощо; охарактеризовано дидактичні особливості використання smart-комплексів у освіті; розвиток логічного мислення майбутніх педагогів у процесі професійного самовдосконалення; організацію освітнього простору з використанням хмарних обчислень у професійній підготовці фахівців тощо; наведено результати дослідження стану здоров'я студентів-першокурсників в умовах військового стану; результати дослідження міжпредметних зв'язків підготовки інженерів-конструкторів сільськогосподарських машин в аграрних закладах вищої освіти тощо; запропоновано поради з реалізації лідерського потенціалу особистості від успішних людей; шляхи формування екологічної культури майбутніх фахівців у сучасному освітньому просторі; способи програмування педагогічних технологій; розробку інтеграційно-прозорого освітнього середовища підготовки інженерів сільськогосподарського виробництва; технології професійного розвитку майбутніх фахівців тощо.

Результати досліджень за звітний період відображені у 48 наукових публікаціях, 21 тезі доповідей, а також були використані викладачами кафедри під час освітнього процесу: лекцій та семінарських занять, круглих столів тощо (науковий керівник доц. Р.В. Сопівник, ініціативна).

Науковцями кафедри також здійснювались наукові дослідження щодо теоретичних і методичних основ організації освітнього процесу в аграрних закладах фахової передвищої та вищої освіти. За результатами досліджень розглянуті теоретичні аспекти організації освітнього процесу в аграрних закладах, а також здійснено огляд сучасних теоретичних підходів до організації навчально-виховного процесу в аграрних установах. Проведено аналіз моделей та концепцій освіти, специфічних для аграрного сектора та визначені методичні підходи до організації навчання та виховання. Розроблені програми професійної підготовки, спрямовані на розвиток ключових навичок та знань для майбутніх фахівців в аграрній галузі, та визначені інноваційні підходи до викладання та навчання.

Результати досліджень за звітний період відображені у 23 наукових публікаціях, 11 тезах доповідей, а також були використані викладачами кафедри під час освітнього процесу (науковий керівник д-р пед. наук О.В. Кучай, ініціативна).

На кафедрі іноземної філології і перекладу у звітному році тривали дослідження з ініціативної тематики щодо підготовки та реалізації перекладацьких проектів у вищих навчальних закладах. За результатами проведеної роботи визначено особливості використання хмарної платформи Phrase для роботи і формі перекладацьких проєктів; обґрунтовано функції учасників перекладацьких проєктів з використанням системи Phrase; встановлено подібності й відмінності функціоналу десктопних і хмарних систем, які використовуються в перекладацьких проєктах.

Результати досліджень за звітний період відображені у 5-ти монографіях (1 одноосібній та 4-х колективних), 59 наукових публікаціях (40 статтях у фахових виданнях, 11 – у Scopus, 8 – у Web of Science), 103 тезах доповідей, а також були використані викладачами кафедри під час навчального процесу (науковий керівник д-р пед. наук С.М. Амеліна, ініціативна).

На кафедрі філософії та міжнародної комунікації у звітному році продовжувалися дослідження за ініціативною тематикою «Сучасна філософія науки та освіти: проблеми гуманітарного дискурсу». У процесі дослідницької роботи продовжувалося опрацювання таких основних напрямів наукових досліджень: 1) провідні сучасні напрями філософських досліджень; 2) системний підхід в соціально-гуманітарних дослідженнях в контексті синергетичної парадигми; 3) соціально-гуманітарні теоретичні та прикладні дослідження; 4) філософські аспекти філологічних, педагогічних, політичних, міжнародно-правових, гендерних досліджень.

Результати досліджень за звітний період відображені в розділах 4 монографій; 1 словника; 62 наукових публікаціях у фахових та міжнародних виданнях, з них 31 – іноземними мовами; 24 публікаціях, опублікованих в міжнародних базах Scopus та Web of Sciense; 173 тезах доповідей українською та 11 тезах доповідей іноземними мовами та 17 тез, опублікованих у міжнародних виданнях. Результати досліджень були використані науково-педагогічними працівниками кафедри під час навчального процесу: лекційні та семінарські заняття, науково-методичні семінари, круглі столи, гостьові лекції відомих науковців України та закордоння. З початку звітного 2023 р. співробітниками кафедри проведено 10 заходів (Науково-практичний семінар «ІІІ Кантівські читання», Науково-практичний семінар «Національна українська ідентичність очима молодих науковців», Міжнародний науково-практичний семінар «Історичні уроки Української держави Павла Скоропадського» (до 150-річчя останнього Гетьмана України і 125-річчя НУБіП України) та інші), відомості щодо яких висвітлено на інформаційних порталах кафедри, факультету, Університету. На кафедрі працює 11 студентських наукових гуртків, за результатами роботи яких опубліковано понад 884 тези доповідей студентів різних факультетів на науково-практичних семінарах, які проводились на рівні кафедри, факультету, загальноуніверситетських, міжвузівських, всеукраїнських та міжнародних та 16 статей у співавторстві з науковими керівниками (науковий керівник доц. І.М. Савицька, ініціативна).

Науковцями кафедри англійської мови для технічних і агробіологічних спеціальностей розпочаті наукові дослідження за темою: «Психолого-педагогічні механізми та технології формування професійної іншомовної компетентності у студентів університетів наук про життя у світлі сучасних євроінтеграційних процесів».

За результатами проведеної роботи *визначено* теоретичні аспекти формування професійної іншомовної компетентності у студентів технічних та агробіологічних спеціальностей; *запропоновано шляхи формування* soft skills у сфері професійної іншомовної компетентності у студентів технічних та агробіологічних спеціальностей; *охарактеризовано* теоретико-методологічні засади виховання особистості студента в аграрному закладі вищої освіти; *описано* теоретичні та практичні аспекти використання професійної іншомовної лексики у майбутніх фахівців аграрних закладів вищої освіти; *запропоновано* застосування інформаційних технологій в освітньому процесі, а також практико-орієнтований підхід в системі підготовки майбутніх спеціалістів технічної та аграрної сфери закладів вищої освіти; *охарактеризовано шляхи* професійного становлення конкурентоспроможного фахівця, що володіє іноземною мовою, в умовах закладу вищої освіти. Результати досліджень за звітний період відображені у 2-х монографіях (колективних), 10 наукових публікаціях, 47 тезах доповідей, а також були використані викладачами кафедри під час навчального процесу: лекційні та семінарські заняття, круглі столи (науковий керівник доц. М.О. Сопіга, ініціативна).

На кафедрі фізичного виховання проводились дослідження щодо теоретико-методичних засад підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту». За результатами проведеної роботи було вивчено та систематизовано сучасні теоретичні підходи до підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту; здійснено аналіз існуючих теоретичних концепцій та визначено ключові принципи та завдання; розглянуто практичні аспекти підготовки майбутніх

фахівців спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», що дозволяє визначити ефективні методи навчання, які сприяють глибокому розумінню та вмінню застосовувати здобуті знання в професійній діяльності. підкреслено необхідність постійного оновлення та адаптації навчальних програм до сучасних викликів і стандартів у галузі фізичної культури і спорту; результати дослідження вказують на важливість використання сучасних технологій у процесі підготовки майбутніх фахівців, що сприяє підвищенню ефективності навчання та розвитку професійних навичок; охарактеризовано соціокультурний вплив фізичної культури і спорту на суспільство, що підкреслює важливість формування у майбутніх фахівців ціннісних орієнтацій та етичних стандартів.

Результати досліджень за звітній період відображено в 1 монографії (колективній), 9 наукових публікацій, 12 тезах доповідей, а також були використані під час навчального процесу (науковий керівник доц. Костенко М.П.).

3.1.4.2. Рослинництво, ґрунтознавство, фітомедицина, біотехнології та екологія

Науково-дослідна робота вчених **факультету захисту рослин, біотехнологій та екології** спрямована на: оцінку ролі вторинного радіоактивного забруднення агроекосистем органічними добривами; біотехнологію ідентифікації та контролю збудників бактеріальних хвороб пасльонових для вирішення продовольчої кризи в України; регуляція внутрішньоклітинних механізмів стресостійкості сільськогосподарських рослин за використання вуглецевих наноматеріалів та ін.

На кафедрі екобіотехнології та біорізноманіття у звітному році розпочаті прикладні наукові дослідження щодо біотехнологія ідентифікації та контролю збудників бактеріальних хвороб пасльонових для вирішення продовольчої кризи в України.

У ході виконання наукових досліджень здійснено оцінку впливу природних шляхів поширення і збереження збудників бактеріальних хвороб в посівах овочевих культур в Україні. Запропоновано методи обстеження насаджень рослин картоплі з врахуванням ураженості їх бактеріальними хворобами. Наведено характеристику симптомів бактеріальних хвороб картоплі. Встановлено, що розповсюдження бактерій відбувається системно зараженими частинами рослин, оскільки в цьому випадку симптоми хвороби не завжди помітні. У післязбиральних рослинних рештках фітопатогенні бактерії зберігаються до повної їхньої мінералізації. Чим повільніше відбувається процес руйнування рослинних решток, тим триваліший час збереження бактеріями життєздатності. Виділено з уражених листків і плодів овочевих і лікарських рослин родини Пасльонових ізоляти бактерій і доведено їх причетність до патологічного процесу. Встановлено, що найбільшу шкоду картоплярству завдають мокрі (м’які) гнилі. При цьому шкідливість гнилей є значною як під час вирощування картоплі, так і її зберігання. Ця тенденція посилюється за використання не сертифікованого насіннєвого матеріалу, а також вирощування сортів, які чутливі до бактеріальних фітопатогенів під час вегетації. Нами виділено основні збудники бактеріальних гнилей картоплі – грамнегативні бактерії родів Pectobacterium та Dickeya (науковий керівник д-р с.-г. наук Ю.В. Коломієць, д/б № 110/2-пр-2023).

Триває «Розробка натурального захисту деревних рослин від основних видів комах-фітофагів у населених пунктах»

Проведено моніторингові дослідження щодо наявності шкідливої ентомофауни деревних рослин Київського Полісся. Визначено домінантні комахи-фітофаги, що шкодять деревним насадженням в населених пунктах Київського Полісся (науковий керівник проф. М.М. Лісовий, ініціативна).

Розпочаті наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо біотехнологічних методів отримання стійких до стрес-факторів рослин лаванди (Lavandula angustifolia L) (науковий керівник проф. О.Л. Кляченко, ініціативна).

Науковцями кафедри фізіології, біохімії рослин та біоенергетики розпочаті фундаментальні дослідження щодо регуляція внутрішньоклітинних механізмів стресостійкості сільськогосподарських рослин за використання вуглецевих наноматеріалів.

Проаналізовано вітчизняні і закордонні літературні дані про перспективність використання вуглецевих наноматеріалів у сільському господарстві. Приготовлено водні колоїдні розчини вуглецевих наноматеріалів за використання ультразвуку (8 Гц) та оцінено їх структурну організацію та стабільність за використання фізико-хімічних методів. За використання спектрофотометрії оцінено спектри поглинання ВНЧ та виявлено інтенсивні смуги поглинання з максимумами в УФ ділянці при 220 та 265 нм, у діапазоні ближнього УФ - при 345 нм, а також у довгохвильовому діапазоні спектру - при 450 нм та 600 нм. За використання динамічного розсіювання світла оцінено розмін ВНЧ та виявлено, що у водному колоїдному розчині містяться наночастинки гідродинамічного розміру від 40 до 100 нм. Фотокореляційна спектроскопія показала, що значну частину (42%) складають ВНЧ діаметром 80 нм. Стабільність водного колоїдного розчину ВНЧ оцінено за значенням ζ дзета–потенціалу, яке становило -23 мВ та не змінювалося через 1 місяць після приготування розчинів. Оцінено фітотоксичні ефекти вуглецевих наночастинок на модельній рослинній тест-системі цибулі *Allium cepa*. Довжина та кількість корінців цибулин пофарбованих ацетокарміном через 72 год після обробки фулереном С60 у досліджуваному діапазоні концентрацій значно зростала порівняно з контролем. Фулерен С60 спричиняв незначні морфологічні зміни корінців цибулі, що супроводжувалося їх деформацією та загинанням. Мітотичний індекс в меристемі корінців цибулі через 72 год після дії фулерену С60 у діапазоні досліджуваних концентрацій підвищувався незначно на 2,3% – при концентрації 25 мкг/мл; на 3,18% – при концентрації 50 мкг/мл; на 2,32% – при концентрації 75 мкг/мл; на 0,28% – при концентрації 100 мкг/мл. Рівень генотоксичності в меристемі корінців цибулі через 72 год зростав незначно на 1,1% – при концентрації 25 мкг/мл; на 0,4% – при концентрації 50 мкг/мл; на 0,6% – при концентрації 75 мкг/мл. При концентрації 100 мкг/мл зафіксовано зниження рівня генотоксичності на 1,4%. При дослідженні фазних індексів було зафіксовано підвищення профазного індексу порівняно з контролем в клітинах меристеми корінців цибулі після дії фулерену С60, що може бути викликано порушеннями надмолекулярної структури хромосом. Найбільша кількість хромосомних аберацій спостерігалась при концентрації фулерену С60 – 50 мкг/мл. Найчастіше серед аберацій зустрічалась нерегулярна анафаза (науковий керівник д-р біол. наук С.В. Прилуцька, д/б № 110/1-ф-.2023).

На кафедрі загальної екології, радіобіології та безпеки життєдіяльності завершені наукові дослідження щодо оцінки ролі вторинного радіоактивного забруднення агроекосистем органічними добривами.

За звітний період проаналізовано основні види місцевих добрив, що використовують мешканці на забрудненій радіонуклідами території і, зокрема, території зони безумовного (обов'язкового) відселення – с. Народичі Житомирської області. Результати досліджень встановили, що вміст радіоактивного цезію (^{137}Cs) в золі після спалювання деревини сягає 10 000 Бк/кг і вище, що за законодавством України відноситься до радіоактивних відходів і повинно вилучатися та утилізуватися за певною процедурою. Ця зола використовується населенням як добриво на присадибних ділянках і слугує додатковим джерелом радіоактивного забруднення ґрунту, що відповідно може викликати підвищення радіоактивного забруднення продукції. Експериментально встановлено, що внесення радіоактивно забрудненої золи (1300, 3500, 6700, 8700, та 13700 Бк/кг) при вирощуванні картоплі не призводить до достовірного підвищення щільності радіоактивного забруднення ґрунту і складає до 1% від початкового її значення. Застосування забрудненої ^{137}Cs деревної золи у всьому діапазоні апробованої радіоактивності (1300 та 13700 Бк/кг) у якості добрива під картоплю на дерново-середньо

підзолистому оглеєному ґрунті не призводить до перевищення встановленого ДР-2006 нормативу (ДР-06 для картоплі – 60 Бк/кг), хоча і має тенденцію до підвищення її радіоактивності. На основі експериментальних даних проведено розрахунки прогнозних оцінок використання радіоактивної золи і перегною на забрудненій радіонуклідами території. Показано, що за умов щорічного (на протязі 30 років) внесення радіоактивної золи до 40 кБк/кг і перегною до 4 кБк/кг при нормах відповідно 1 т/га і 20 т/га на угіддях із щільністю радіоактивного забруднення 185 кБк/м^2 не призведе до перевищення вимог державних санітарно-гігієнічних нормативів вмісту ^{137}Cs в картоплі.

Встановлені основні причини радіозахисної дії деревної золи при внесенні її у ґрунт на радіоактивно забрудненій території. Основною причиною є вміст калію, який виконує роль конкурента для цезію, і інших макро- і мікроелементів, що містяться у золі. Важливу роль також виконує зола у якості речовини, що розкислює ґрунт і покращую його родючість(науковий керівник доц. М.М. Лазарєв, д/б № 110/4-пр-.2022).

У рамках ініціативної тематики тривали дослідження щодо особливостей дії іонізуючого випромінювання на процес гаметогенезу у вищих еукаріот.

У результаті проведених досліджень було визначено дозові та часові інтервали перебігу процесів репопуляції та відновлення сперматогенного епітелію, а також нормалізації сперматогенезу та спермоутворення у лабораторних щурів після тотальної та локальної дії іонізуючої радіації в діапазоні доз 1,0 – 7,0 Гр. Показано, що відновлення пулу сперматогоній спостерігається уже через 155 діб після локального опромінення тварин в дозах 1,0 Гр та 2,0 Гр, тоді як за доз 4,0 Гр та 7,0 Гр кількість сперматогоній, сперматоцитів та сперматид залишається на рівні 15-20 % відносно контролю. Відновлення кількості сперматогоній за тотального опроміненні щурів в дозі 1,0 Гр спостерігається в більш ранні терміни – через 105 діб, а через 210 діб кількість майже всіх генеративних клітин сягає контрольної величини, окрім пулу сперматид. Виявлені залежності дали змогу встановити дозові закономірності регенерації А-сперматогоній та репопуляції звивистих сім’яних канальців за умов тотального та локального опромінення лабораторних щурів. Також встановлено, що затримка репопуляції звивистих сім’яних канальців при збільшенні дозових навантажень на сім’яники до 7,0 Гр за локального опромінення відбувається за рахунок уповільнення диференціації As сперматогоній та посилення їх апоптозу, що супроводжується появою гігантських стовбурових клітин, а також утворенням малочисельних клонів (2-4 клітини) А-сперматогоній, здатних до зворотної трансформації у одноклітинні стовбурові клони. Оцінка морфологічних характеристик сперматозоїдів у відділені терміни після опромінення також підтвердила часткове відновлення спермопродукуючої функції сім’яників щурів через 210 діб після локального опромінення в дозах 1,0 Гр та 2,0 Гр, тоді як за дози 4,0 Гр спостерігається помірна олігозооспермія. Разом з тим, дія іонізуючої радіації в дозі 7,0 Гр спричиняє довготривалу азооспермію протягом всього пострадіаційного періоду, на що вказує критично низька кількість сперматозоїдів в сім’яниках та епідидимісах, що становить в середньому 0,72-106 клітин, тоді як контрольні значення в середньому дорівнюють 270-106 клітин. Показано, що відновлення сперматогенного епітелію та репопуляція клітин сім’яників лабораторних тварин може відбуватися через 155-210 діб після іонізуючого опромінення та залежить від дози іонізуючої радіації, режиму опромінення та тривалості пострадіаційного терміну (науковий керівник канд. біол. наук А.В. Клепко, ініціативна).

Продовжуються дослідження з наукового обґрунтування системи екологічного моніторингу регіонального рівня. Виходячи з отриманих даних можна констатувати безпосередній негативний вплив ракетних обстрілів на якість атмосферного повітря, ґрунти, воду та здоров’я людини. Завислі частки тримаються у повітрі впродовж тривалого часу та переносяться вітром на доволі великі відстані, що у свою чергу розширює зону негативного впливу. Суть пропозиції полягає у забезпеченні систематичних моніторингових досліджень, а також пошуку можливостей прогнозування можливих негативних змін якості атмосферного повітря з метою попередження

подальшого його забруднення цими полютантами шляхом розробки науково-обґрунтованих рекомендацій і доопрацюванні нормативної бази (науковий керівник проф. В.М. Боголюбов, ініціативна).

На кафедрі проводились наукові дослідження щодо наукового обґрунтування методології екологічного оцінювання технологій рослинництва. Дослідження проведено в умовах польових стаціонарних дослідів. Досліджували базову технологію вирощування та технології з внесенням мінеральних і органічних добрив у різних комбінаціях з врахуванням грунтово-кліматичних умов розташування дослідів. Проведено агроекологічну оцінку родючості грунтів, яка засвідчила певне зниження показників родючості грунтів та екологічну оцінку вирощування зернових культур і кормових культур, кукурудзи та соняшнику, результати якої дозволили встановити невідповідність окремих технологічних ланок за показниками впливу на родючість грунту та продуктивність культур. Здійснено комплексне оцінювання сучасного стану сільськогосподарського підприємства як цілісної агроекосистеми, за результатами якої виявлено причини негативних явищ та науково обґрунтовано комплекс заходів щодо попередження розвитку негативних процесів та їх усунення (науковий керівник доц. В.І. Бондарь, ініціативна).

На кафедрі екології агросфери та екологічного контролю продовжувались наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо адаптації агроекосистем України до екологічних ризиків змін клімату. За результатами досліджень доведено, що саме біологічне різноманіття є фактором, який підтримує нормальне функціонування екосистем та біосфери. Та за цей час було багато зроблено для розуміння самого явища та розробки методів його вимірювання. Першим етапом до збереження є звичайно моніторинг, прогнози та аналіз динамік чисельності. На сьогоднішній день, чисельність ентомофауни не достатньо досліджується на глобальному рівні. Хоча їх збіднення призводить до значних зрушень в ієрархічних процесах у трофічних ланцюгах, та призводить до нестабільності екосистем (науковий керівник доц. А.А. Міняйло, ініціативні).

Науковцями кафедри продовжені дослідження у напрямі наукового обґрунтування оцінювання локальних джерел забруднення агроценозів. За результатами досліджень основних показників стану едафону за впливу застосування різних технологій аграрного сектору при вирощуванні сільськогосподарських культур, а також за впливу локальних джерел забруднення, встановлено, що в грунту переважають процеси мінералізації органічної речовини. При тривалому застосуванні збалансованої системи удобрення спостерігалось достовірне збереження вищого вмісту органічної речовини. Найбільш ефективним меліоративним заходом, який впливає на рівень мобільності важких металів визнано вапнування ВАС. За результатами досліджень у господарстві ТОВ «ШІМ» (Степ України) та фермерському господарстві «Русич» (Лісостеп України) застосування елементів технологій в якості органо-мінерального удобрення суттєво покращувало баланс поживних речовин у сівозміні агроценозів. Залежно від доз та співвідношень поживних елементів, строків та способів внесення добрив показники якості культур суттєво змінювались. Аналіз впливу локальних джерел забруднення, моніторинг стану агроценозів за рівнем забруднення дає можливість контролювати надходження забруднюючих речовин у продукцію і сировину (науковий керівник доц. О.І. Наумовська, ініціативна).

Завершені дослідження по темі «Популяційний поліморфізм екстер'єрних ознак колорадського жука в агроценозах з різним ступенем антропогенного навантаження» щодо фенотичної структури локальних популяцій колорадського жука та обґрунтування механізму спрямованого добору. У 2023 році був проведений аналіз перерозподілу радіоактивного забруднення чорнобильського походження за впливу артилерійських обстрілів та ракетних ударів. Зазначено, що внаслідок вибухів на поверхні ґрунту під час утворення вибухової вирви відбувається частковий перерозподіл ^{137}Cs в товщі ґрунту. Як було показано раніше (Гайченко, 2007; Хомутінін, 2007; Кашпаров, 2009 та багато ін.)

внаслідок природного перерозподілу радіонуклідів, що випали на поверхню ґрунту, в залежності від типу ґрунту заглибились на 30 – 60 сантиметрів і знаходяться, найчастіше, в шарі живлення рослин. Вибухова діяльність суттєво переміщує значні маси ґрунту, внаслідок чого відбувається часткове перемішування радіонукліда з корінними шарами, а частково відбувається його розсіювання разом з частинками ґрунту на поверхні з утворенням нового шару забруднення, за характеристикою дещо відмінного від чорнобильських випадінь. Прогнозується поновлення міграції ^{137}Cs з поверхні ґрунту до його глибших шарів за впливу, зокрема, і метеорологічних факторів, що потребує додаткових досліджень (науковий керівник проф. В.А. Гайченко, ініціативна).

Продовжувались наукові дослідження за ініціативною тематикою «Вплив російської воєнної агресії на стан природних ресурсів: методологія оцінювання порушень та способи відновлення». Здійснено аналіз екологічної ситуації під впливом російської агресії на стан природних ресурсів країни та обґрунтовано наслідки цього впливу. Визначено основні ризики для забезпечення країни продовольством та водопостачання галузей народного господарства та запропоновано пропозиції щодо оцінки екологічної шкоди навколишньому середовищу. До основних наслідків впливу воєнних дій: на земельні ресурси викличе незворотну деградацію чорноземних ґрунтів, руйнування цілісність ґрунтових профілів та ландшафтів призведе до значної фрагментації територій, порушення функціонування та руйнування структури агроландшафтів; на водні ресурси віднесено забруднення води важкими металами та азотовмісними елементами, підтоплення територій та погіршення їх санітарного стану, відсутність централізованого водопостачання.

Ще один напрям наукових досліджень за ініціативною тематикою «Прогнозування стану водних ресурсів Дніпровського басейну України внаслідок антропогенного навантаження». За результатами досліджень здійснено аналіз наслідків затоплення заплавної зони нижнього Дніпра (дніпровські плавні) та прилеглої території в результаті руйнування греблі Каховської ГЕС, затоплено 612 км^2 територій, зокрема у Херсонській області – 554,6 км^2 (55459 га), Миколаївській області – 57,8 км^2 (5776,8 га). Було встановлено погіршення епідеміологічної ситуації регіонів, у яких основним джерелом водопостачання було Каховське водосховище. Відбувся виніс забруднюючих речовин різного походження водою через р. Дніпро до Чорного моря (майже 4 тисячі тон твердих побутових відходів з полігонів та стихійних сміттєзвалищ, що були затоплені, виникла загроза появи гострої кишкової інфекції (науковий керівник доц. В.П. Строкаль, ініціативні).

У рамках ініціативної тематики «Дослідити зміни еколого-меліоративного стану осушуваних заболочених земель в Україні» оцінено площу затоплення осушуваних меліорованих земель в заплаві р. Ірпінь. Станом на 16 березня 2022 р. (після підриву Козаровицької дамби) в зоні затоплення і підтоплення опинилося 2187 га території, що склало понад 31% від загальної площі меліорованих земель в заплаві. З них понад 50% – торфові грунти. Відновлення гідротехнічної споруди із подальшим відкачуванням води зменшило площу затоплення до 20% або 1425 га (станом на 03 листопада 2023 р.). Поверхневе затоплення обумовило трансформацію грунтових процесів з розвитком вторинного гідроморфізму.

Встановлено, що в зоні затоплення відбувається забруднення води органічними сполуками в межах 5,2-6,0 мгО^2/дм^3 у зимовий період та 13,5-17,7 мгО^2/дм^3, що обумовлено, у т.ч. і затопленням площ з органогенними ґрунтами (науковий керівник доц. М.М. Ладика, ініціативна).

Продовжувались дослідження за ініціативною тематикою щодо екологічної оцінки видів антропогенної діяльності на стан навколишнього природного середовища. Проведено екологічну оцінку земель сільськогосподарського призначення Васильківського району Київської області. Здійснено розрахунки екологічної стійкості

угідь, коефіцієнта просторової ураженості та сумарного показника хімічного забруднення ґрунту (науковий керівник доц. С.П. Паламарчук).

На кафедрі проводяться дослідження по темі «Екологія шкідливого ентомокомплексу посівів пшениці озимої в умовах Лісостепу України за змін клімату». Результатами досліджень встановлено, що ступінь привабливості феромонної пастки для самців відповідає популяційно-видовій нормі реакції на феромон самок. Внаслідок структурованості популяцій шкідників за рівнем феромонного зв'язку, підсумок конкуренції природних та штучних феромонів в агроценозах має ймовірний характер.

Встановлено, що феромонна пастка відловлює не більше 5-6% самців в зоні дії штучного феромону, що дозволяє розраховувати чисельність шкідників в агроценозі. На ранній стадії заселення агроценозу імовірність вилову метеликів феромонною пасткою може бути дуже малою. Для того, щоб зареєструвати початок заселення (наприклад, для біологічного регулювання чисельності) може знадобитися велика кількість пасток, тоді як в подальшому ця кількість буде зайвою. За вивченими даними оптимальна кількість пасток для визначення заселеності посівів кукурудзи кукурудзяним метеликом в процесі вегетації становить близько 10 шт.

У звітному році розпочато наукові дослідження щодо збереження та відтворення біорізноманіття Київського Полісся. У результаті польових фауністичних досліджень та аналізу зборів ентомофауни було визначено стан видового біорізноманіття комах-дендробіонтів на досліджуваних агроландшафтах. Було встановлено, що наявна ентомофауна комах-дендробіонтів включає в себе 125 видів, які належать до 20 родин із 6 рядів. Кількісний аналіз різноманіття ентомофауни за видами, деревних та чагарникових насаджень за результатами фауністичних досліджень показав, що домінуючими видами виявились комахи із рядів Coleoptera та Lepidoptera. Чисельність виявлених видів становила 57 та 30 видів відповідно. Менш чисельними були види із рядів Diptera, Hymenoptera та Homoptera, які становили 15, 12 та 7 видів відповідно. Найменшу кількість видів комах було виявлено у ряді Hemiptera 4 види відповідно. Результати аналізу трофічних зв'язків виявлених видів комах-дендробіонтів з видами дерев свідчать, що існуюча різноманітність видів дерев забезпечує необхідними місцями проживання та трофічними ресурсами лише 22% від загальної кількості комах-дендробіонтів. Порівняльний аналіз таксономічної структури фітоценозів досліджуваних лісосмуг с. Данилівки показав, що видовий склад деревних і чагарникових насаджень відрізняється від рекомендованої структури полезахисних насаджень Лісостепу. Так, наприклад, родина Fabaceae в досліджуваних лісосмугах має 5 видів, а в рекомендованій структурі 11, Salicaceae – 6 і 12, Oleaceae – 4 і 10, Aceraceae – 3 і 6 відповідно (науковий керівник доц. Л.В. Вагалюк, ініціативні).

Науковцями кафедри фітопатології у рамках ініціативної тематики «Моніторинг патогенної мікобіоти квітково-декоративних рослин в умовах Ботанічного саду НУБіП».

Під час вегетаційного періоду 2023 року було виявлено рослини Berberis vulgaris L. із симптомами фітоплазмового ураження, тобто спостерігали скручування листя, знебарвлення його та укорочення міжвузля. Було виявлено і ідентифіковано збудника фітоплазмової хвороби. Тиростромоз липи призводить до втрати дорослими деревами декоративності, в той час, як молоді дерева засихають після зараження. Гриб Thyrostroma compactum формує на уражених тканинах спороношення у вигляді строми. Кондії можуть мати різне забарвлення від бурого до оливкового з 3-6 поперечними перегородками та з однією поздовжньою. У результаті досліджень стійкості до чорної плямистості сортів чайно-гібридних троянд та флорибунда імунних не виявлено. Усі вони уражувались збудником хвороб. Серед сортів чайно-гібридних троянд найменшим ступенем ураження характеризувались сорти Аскот, Фієста та Чармінг (стійкі). Сорт Блю фо Ю (троянди флорибунда) віднесено до високо стійких Сорти групи флорибунда Сім Салабім, Бернштейн і Фур Еліс охарактеризовано як стійкі (науковий керівник доц. М.Ф. Піковський, ініціативна).

Тривають дослідження щодо розробки екологічно безпечної системи захисту лікарських рослин від хвороб. Вивчено вплив біологічних фунгіцидів Фітоцид, Мікохелп та Фітохелп на ураження лікарських рослин збудниками хвороб під час вегетації. Досліджено ефективність внесення біологічних препаратів Екостерн, Мікохелп та Граундфікс для контролю грунтових фітопатогенів. Досліджено стійкість сортів нагідок лікарських та м'яти перцевої до хвороб. Встановлено вплив біопрепаратів на морфолого-біохімічні показники лікарської сировини ехінацеї пурпурової, нагідок лікарських, м'яти перцевої (науковий керівник доц. О.В. Башта, ініціативна).

На кафедрі ентомології продовжувалась розробка природоохоронної системи контролю шкідливих та корисних комах, інтродукованих квітково-декоративних рослин закритого ґрунту. Розглянуто екологічні особливості утворення популяційної структури фітофагів, зокрема інвазійних видів комах, що проникають в Україну і становлять загрозу для квітникарства, лісівництва, овочівництва закритого ґрунту. Охарактеризовано біологічні особливості морфотипів популяцій. Вивчено зміни ознак на різних кормових рослинах. Досліджено особливості морфотипів, що вижили після дії елімінуючих факторів або потрапили до кольорових пасток та пасток з різними принадними речовинами. Проведено аналіз результатів досліджень впливу хімічних препаратів. Розроблено алгоритм превентивної екологічно безпечної системи захисту рослин у закритому ґрунті від фітофагів (науковий керівник доц. О.О. Сикало, ініціативна).

Продовжується «Розробка і впровадження у виробництво ресурсоощадних технологій захисту та підвищення стійкості генофонду зернових культур від комплексу шкідливих організмів в Лісостепу України». Проведено фітосанітарну оцінку короткоротаційних сівозмін із визначення структур шкідливих організмів та особливостей біології та екології у Лісостепу та Степу України. Встановлена особливість формування комплексу шкідливих організмів на фоні застосованих агрохімікатів та факторів зовнішнього середовища і окремих технологічних прийомів, що впливали на виживання та поширення шкідливих організмів у часі та просторі. При застосування протягом одного сезону препаратів, що мають у своєму складі різні діючі речовини, але спрямовані на контроль шкідника, може виникнути ефект подвійного пристосування. Нагальним є моніторинг комплексу видів шкідників, які отримали нелетальні дози цих препаратів, можуть формувати нащадків, які вже не чутливі до подібних обробок. При цьому збільшення концентрації чи частоти обробки лише підвищують витрати, але не сприяє отриманню очікуваного ефекту. За сучасних умов ведення рослинництва нагальним є мінімальне використання засобів захисту рослин з порівняно пролонгованим ефектом розпаду, а також оптимізація сівозмін, що забезпечить контроль комплексу шкідників та мінімальну тривалість впливу на агроценозі із обмеженням негативного впливу на популяції ентомофагів та формування комплексу видів фітофагів (науковий керівник проф. М.М. Доля, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики тривали наукові дослідження щодо наукового обґрунтування контролю чисельності кліщів на декоративних культурах урбофітоценозів. Проведено еколого-фауністичні дослідження щодо видового біорізноманіття чотириногих кліщів у фітоценозах м. Київ. Досліджено таксономічну структуру чотириногих кліщів і характер їх шкідливості. В результаті проведених обстежень встановлено, що за сучасного стану фітоценозів м. Києва фауна чотириногих кліщів налічує 28 видів із 11 родів (Acalitus – 2 види, Aceria – 9, Aculops – 1, Aculus – 5, Anthocoptes – 1, Epitrimerus – 1, Eriophyes – 4, Phyllocoptes – 1, Phytoptus – 1, Trisetacus – 2, Vasates – 1 вид). Інвазивні види становлять 21,4 %. Вперше виявлений чотириногий кліщ *Anthocoptes platynotus* Nalepa. Це найбільш північніша зона поширення виду в Україні. Отримано нові дані про шкідливість цього виду.

Встановлено, що при живленні *A. platynotus* спостерігається незначна деформація листової пластини по обидва боки жилок, знебарвлення листків відсутнє. Визначили рівень заселеності *A. platynotus* на шести сортах рослин subg. Cornus. Встановлено, що

вона була різною. Кліщ-фітофаг найбільше пошкоджував сорти: «Елегантний» і «Кубанський». Найменше заселяв сорти «Мосвір-1» і «Новий». Середній ступінь пошкодження мали сорти «Билда» і «Світлячок». A. platynotus мешкає з нижнього боку листка і не утворює гали чи повсть. Пік чисельності фітофага в регіоні досліджень припадає на кінець липня. Відмічено, що за низької чисельності A. platynotus не впливає суттєво на ріст і розвиток листків кормової рослини. Діагностичними ознаками пошкоджених кліщем листків кизилу є незначна деформація листкової пластинки з обох боків біля основи бічних жилок листка. Пожовтіння листя не спостерігається (науковий керівник доц. Л.М. Бондарева, ініціативна).

Проводились наукові дослідження щодо оцінки фітопатогенної активності мікроорганізмів в посівах соняшнику, що вирощується в зоні забруднення важкими металами після розмінування території у ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель».

У перший рік досліджень на посівах соняшнику у ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» встановлено накопичення важких металів в грунті на полях, де проводили розмінування. За результатами досліджень аналізу грунту виявлено значне забруднення важкими металами, зокрема перевищення вмісту цинку більше від норми в 63 рази, марганцю в 1,5 рази. Встановлено значне ураження рослин соняшнику вірусними та грибними хворобами (септоріоз, вугільна гниль, вертицильозне в`янення). Значно постраждала грунтова біота. Зроблено висновок про необхідність спеціальних агрохімічних заходів для очищення грунтів і відновлення біоти, як то вапнування, використання бобових культур або їх суміші з зерновими культурами, можливо виведення окремих полів на деякий час і проведення їх рекультивації.

Ще один з напрямів досліджень «Моніторинг патогенної мікробіоти і бінарних посівах в умовах ВП НУБіП України». У бінарному посіві визначено ураження компонентів хворобами, що характерні для традиційного однорідного посіву. Однак, прояв таких хвороб як борошниста роса, піоренофороз, фузаріоз колоса на озимій пшениці та аскохітоз, жовта мозаїка на сої був нижчим у бінарному посіві у порівнянні з однорідним посівом, що очевидно є результатом взаємного впливу комбінації культур на зниження інфекційного навантаження. Це дозволяє знизити додаткові витрати на засоби захисту рослин і отримати при цьому високі врожаї. Для підвищення ефективності технології необхідно застосовувати її на бідних та еродованих грунтах. Виникає також необхідність розробити та випробувати нові бінарні комбінації, що дозволить збільшити продуктивність культур, що входять до її складу (науковий керівник канд. с.-г. наук І.П. Артемчук, ініціативні).

Науковцями факультету виконується спільний українсько-турецький науково-дослідний проект «Зміни земельного покриву у дельтах річок басейну Чорного моря» (науковий керівник проф. В.М. Стародубцев).

За рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України виконується проект «Наукове обґрунтування щодо повернення виведених з обігу радіоактивно забруднених земель 2-ї зони ЧАЕС для поповнення продовольчого потенціалу України» (науковий керівник доц. М.М. Лазарєв).

Науково-дослідна робота **НДІ рослинництва та ґрунтознавства (агробіологічний факультет)** спрямована на розроблення інноваційних технологій вирощування малопоширених овочевих культур; дослідження азотно-вуглецевого балансу як основи секвестрації вуглецю в чорноземах Лісостепу України; стале виробництво продукції рослинництва для забезпечення продовольчої, енергетичної безпеки за ефективного використання природніх ресурсів; управління біологічною активністю і органічною речовиною для підвищення продуктивності чорноземів Лісостепу України за зміни клімату.

Вченими кафедри рослинництва розпочаті наукові дослідження по темі «Стале виробництво продукції рослинництва для забезпечення продовольчої, енергетичної безпеки за ефективного використання природніх ресурсів». Проведено комплексні польові

та лабораторні дослідження щодо вирішення проблеми продовольчої та енергетичної безпеки шляхом розробки та впровадження принципово нових підходів в рослинництві за глобальних кліматичних змін, за «потепління» планети, зростання емісії газів, ресурсної кризи шляхом комплексного вирішення цих проблем, за одночасно суттєвого зниження ресурсного забезпечення, можливо за ефективного використання природніх ресурсів рослин з різним типом фотосинтезу – С4 і С3. Відпрацьовувалися елементи технологій вирощування, оцінювання економічної та енергетичної ефективності технологій вирощування культур. Створенні колекції малопоширених олійних культур за співпраці з Національним ботанічним садом ім. Гришка та науковими установами НААН України. На базі ННЛ «Демонстраційне колекційне поле» Національним університетом біоресурсів і природокористування України спільно з Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді (НЕНЦ) МОН України та Київським обласним комунальним позашкільним навчальним закладом «Мала академія наук учнівської молоді» започатковано освітньо-науковий проєкт «Рослинне біорізноманіття України».

За результатами досліджень подано заявку на патент «Спосіб вирощування гречки в умовах Правобережного Лісостепу» та підготовлено науково-практичних рекомендацій «Експрес-методи визначення потенційної урожайності сільськогосподарських культур»; навчального посібника «Насіннєзнавство» (науковий керівник проф. С.М. Каленська, д/б № 110/5-пр-2023).

Продовжувались дослідження за ініціативними темами «Адаптивність та продуктивність сортів вівса (Avena sativa L.) за вирощування в Правобережному Лісостепу України», «Продуктивність пшениці м’якої озимої за біологізації технології вирощування у Правобережному Лісостепу України», «Формування продуктивності гібридів кукурудзи залежно від удобрення та системи захисту» (науковий керівник проф. С.М. Каленська, ініціативні).

Науковцями кафедри розпочато наукові дослідження по ініціативній темі «Особливості вирощування кіноа (Chenopodium quinoa) в Правобережному Лісостепу України». За результатами досліджень встановлено, що на проходження фаз вегетації кіноа мали вплив метеорологічні умови та фон удобрення. Усі досліджувані варіанти встигали пройти цикл розвитку від насіння до насіння. Виявлено, що найшвидше проходили фенологічні фази росту і розвитку рослини на контрольному варіанті. Найдовшу тривалість вегетаційного періоду 117 днів, було відмічено за рівня удобрення $N_{60}P_{60}K_{60}$. Встановлено, що рівні удобрення впливали на формування елементів структури врожаю кіноа. Найвищі рослини було отримано на дослідній ділянці із рівнем мінерального удобрення $N_{60}P_{60}K_{60}$: висота рослини становила 113,2 см і довжина волоті – 64,5 см, що є на 17,7 і 15,9 см більше контрольного варіанту. З цього ж варіанту було отримано найбільшу масу зерна з однієї рослини кіноа – 29,4 г/рослину, що є 14,9 г/рослину, або у 2 рази, більше контрольного варіанту. На врожайність кіноа сорту Квартет значний вплив мали погодні умови вегетаційного періоду. Найвищий показник врожаю було отримано за норми добрив $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 1,82 т/га, що є на 11,5 ц/га або на 135 % вище контролю.

Ще один напрям досліджень – «Адаптивність гібридів соняшника до чинників довкілля». Встановлено, що обробка посівів соняшнику комплексними мікродобривами у фазу 5-6 листків забезпечує приріст урожайності насіння на 10-19%, покращує його якість, а найбільшою ефективністю характеризується комплексне добриво Інтермаг Олійні + Бор. Максимальну врожайність насіння, в межах 3,42-3,59 т/га, сформував гібрид Бріо при обробці посівів препаратами Квантум Технічні + Бор Актив і Інтермаг Олійні + Бор. Максимальний вміст жиру в насінні був зафіксований у гібридів Арізона та Конді – 50,5-50,7 %. Умовний вихід соняшникової олії був найбільшим – 1,79 т/га отримали при вирощуванні гібриду Бріо з препаратом Інтермаг Олійні + Бор за рахунок вищої врожайності.

За результатами науково-дослідної роботи «Формування продуктивності сої залежно від агротехнічних заходів в різних грунтово-кліматичних зонах України» встановлено, що в умовах Лівобережного Лісостепу України доцільним є зміщення строків сівби сої до більш ранніх строків – за прогрівання ґрунту до 8–10 °С, що дозволяє більш ефективно використовувати теплові ресурси, вологу грунту, подовжити період вегетації, сформувати більшу урожайність. За пізніх строків сівби, коли грунт прогрівається на глибині 10 см до 12–14 °С, формується урожайність яка поступається раннім строкам сівби за прогрівання грунту до + 6–8 °С. Єдиним лімітуючим чинником ранніх строків сівби є ймовірність пізніх приморозків. В умовах північного Правобережного Лісостепу України для максимального накопичення протеїну в насінні сої середньоранніх сортів сої слід вносити до сівби мінеральні добрива у дозі $N_{30}P_{60}K_{60}$, проводити інокуляцію насіння ризоторфіном (штам 634 б) та застосовувати підживлення мінеральним азотом (N_{30}) у фазі бутонізації у фазі зелених бобів.

Завершились дослідження щодо продуктивності гороху озимого залежно від строку сівби та удобрення в умовах Правобережного Лісостепу України. Встановлено, що використання більшої кількості азотних добрив восени виявилось малоефективним і хоча рослини отримували азот від симбіотичної азотфіксації рівень урожайності був в межах 3,54-3,64 т/га. За внесення $N_{15}P_{45}K_{45}$ за осіннього внесення у поєднанні з весняним підживленням N_{45} отримано 4,06 т/га насіння. За поліпшення умов живлення рослин гороху озимого за підживлення азотними добривами зросли показники середньої висоти рослин на 7,8 см, кількості бобів на рослині на 1,1 шт. та маси 1000 насінин на 16,8 г. За результатами досліджень розроблені і впроваджені інновації в технології вирощування гороху озимого в умовах Правобережного Лісостепу України (науковий керівник д-р с.-г. наук, доц. Н.В. Новицька, ініціативні).

Розпочаті наукові дослідження щодо оцінки реакції гібридів соняшнику на умови вирощування (науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. Л.А. Гарбар, ініціативна).

На кафедрі ґрунтознавства та охорони ґрунтів розпочаті наукові дослідження щодо управління біологічною активністю і органічною речовиною для підвищення продуктивності чорноземів Лісостепу України за зміни клімату. За результатами досліджень встановлено, що використання біостимуляторів різного складу як ґрунтових, так і за внесення позакоренево (фоліарно) впливає на біогенність та загальну чисельність мікроорганізмів чорнозему типового. Зокрема у верхньому 0-20 см шарі ґрунту вона до 1,3-2,5 разів вища за контрольний варіант (без внесення) особливо на 30-й та 60-й день вирощування горохово-ячмінної суміші. Найвищі показники біогенності чорнозему типового та звичайного отримано за використання біостимулятору Інсект фрасс, що обумовлюється зменшенням коефіцієнта мінералізації-іммобілізації на 21-32%, педотрофних – до 40% та гуматрозкладаючих мікроорганізмів – у 1,6 рази, а також підвищенням на 17% коефіцієнта накопичення гумусу порівняно з контролем.

Вирощування горохово-ячмінної суміші за використання біостимуляторів (Вермикомпост, Інсект фрас, Компост чай) призводить до покращення мікробіологічних властивостей, відбувається прискорений розвиток бактерій, особливо тих, які не культивуються на селективних середовищах.

За використання компост чаю щільність складення ґрунту мала найбільш оптимальні результати 1,18-1,26 г/см^3, хоча на усіх варіантах не спостерігається переущільнення. Також використання біостимуляторів достовірно вплинуло на вологість ґрунту впродовж вегетаційного періоду.

Найсуттєвіше збільшення вмісту рухомого фосфору спостерігається за внесення біостимулятору Інсект фрас і становило 40%, відповідно за цим показником і рухомим калієм перевага була у вермикомпосту – 26 -33%.

Найкраще проростання насіння та утворення сходів у змішаних посівах гороху та ячменю було зафіксовано за внесенні біостимулятору Біочар, кількість рослин гороху становила 64 росл/м^2 і 140 росл/м^2. Найвищі результати наростання маси на 30-й день

внесення було отримано в варіанті з використанням Компосту чаю, де вага гороху становила 166 г для зеленої маси та 23,1 г для сухої речовини, а вага ячменю становила 165 г для зеленої маси та 18,4 г для сухої речовини.

Найбільша урожайність гороху та ячменю на пізньому отримано за використання біостимулятору Гумус екстракт, тоді як Біочар мав менший вплив на урожайність цих культур на цьому етапі. Використання Гумусу екстракту значно підвищило врожайність обох культур. Врожайність гороху становила 1,56 т/га, а ячменю – 4,52 т/га. Найбільший умовно чистий прибуток отримано за використання компост чаю і складає 13072,00 грн, з рентабельністю 80,4%. Собівартість однієї тони сумішки становила 2422,00 грн.

За результатами досліджень опубліковано 4 статі у журналах, що входять до наукометричних баз Web of Science, Scopus та/або Index Copernicus, 4 статті у журналах, що входять до переліку фахових видань України і мають ISSN, опубліковано монографію, захищено 3 магістерські роботи (науковий керівник проф. О.Л. Тонха, д/б № 110/11-пр-2023).

Завершились наукові дослідження за науковим проєктом «Азотно-вуглецевий баланс як основа секвестрації вуглецю в чорноземах Лісостепу України». Проведено дослідження впливу різних систем обробітку ґрунту та удобрення на особливості балансу вуглецю та азоту в чорноземах Лісостепу України та встановлено їх роль у секвестрації вуглецю в агроценозах. Встановлено, що критичний рівень співвідношення в удобренні C:N складає 10:1. Нижче цього рівня можуть відбуватися значні втрати азоту, що негативно впливає на грунт та довкілля. Велике співвідношення C:N призводить до втрати значної кількості вуглецю і посилення парникового ефекту. Результати модельного досліду показують, що діапазон співвідношення, за якого проходить інтенсивне удобрення гумусових речовин може коливатися від 12:1 до 30:1, тоді як оптимальним воно стає за 15-20:1 і навіть нижче, як у даному модельному досліді.

Мінімізація обробітку ґрунту і внесення органо-мінерального удобрення сприяє посиленню гумусово-акумулятивного процесу, збільшує кількість гумусу і лабільних органічних речовин (ЛОР), підвищує їх співвідношення в чорноземах типових. Тривале застосування безполицевого обробітку ґрунту і удобрення суттєво збільшує вміст гумусу, особливо у верхньому шарі у порівнянні з оранкою. Встановлена сильна кореляційна залежність між вмістом ЛОР у чорноземах типових і врожайністю озимої пшениці і кукурудзи на зерно з коефіцієнтами кореляції відповідно 0,83 і 0,85. За результатами досліджень видано монографію (науковий керівник проф. А.Д. Балаєв, № 110/7-пр-2022).

На кафедрі землеробства та гербології продовжувались дослідження щодо вивчення біологічних показників родючості ґрунту та продуктивності ланки сівозміни залежно від систем землеробства в Правобережному Лісостепу України.

Досліджено вплив різних заходів основного обробітку ґрунту та інших елементів промислової та біологічної системи землеробства (в ланці зерно-просапної сівозміни горох-пшениця озима-буряки цукрові-ячмінь ярий)на формування біологічних показників ґрунтової родючості та на продуктивність культур (науковий керівник доц. В.М. Рожко, ініціативна).

Науковцями кафедри овочівництва та закритого ґрунту завершились дослідження щодо розробки інноваційних технологій вирощування малопоширених овочевих культур.

Впродовж 2023 р. проводили експертизу нового сорту вігни спаржевої з метою державної реєстрації сорту для поширення в Україні та державної реєстрації прав на нього. У 2023 р. отримано Свідоцтво № 230516 про державну реєстрацію та Патент №230332 на сорт Кафедральна вігни спаржевої Vigna unguiculata (L) Walp. subsp. sesquipedalis (L.) Verde.

Серед сортів батату, які випробовували впродовж 2022-2023 рр. найвищими адаптивними властивостями та високими господарсько-цінними показниками характеризувалися сорти Боніта, Хау Бей і Ред Кумара з товарною урожайністю 24,7-27,2 т/га з середньою масою кореневих бульб 229,5-246,8 г.

Найвищу здатність до тривалого зберігання показали сорти Вінницький рожевий (контроль), Боніта, Ред Кумара. Решту сортів варто зберігати меншу кількість часу, для збереження гарних біохімічних показників. Розподіленням сортів, придатних для переробки безпосередньо після збирання або тривалого зберігання, можна сприяти розробці технології зберігання або переробки батату в Україні.

Високі господарсько-цінні показники батату виявлено у сорту Боніта за схеми розміщення 120×30 см з густотою рослин 28 тис. шт./га і Вінницький рожевий за схеми 120×20 см з густотою рослин 42 тис. шт./га, за яких формувалася найвища товарна урожайність, відповідно 33,7 і 36,0 т/га з середньою масою кореневих бульб 231,0-260,6 г.

Високий приріст врожаю чуфи сорту Фараон отримано за висаджування бульбочок у I та II декаді травня на глибину 6, 9 см з товарною врожайністю з товарною врожайністю висушених до вологості 15% бульбочок 7,72-8,22 т/га.

Високі господарсько-цінні показники отримано у сортів редьки Лоба за 3-4 строків сівби (III декада липня – I декада серпня) за яких встановлено менше пошкодження шкідниками і вищу товарну врожайність коренеплодів 29,1-30,6 т/га у сорту Трояндова та 31,5-39,7 т/га – у сорту Лебідка з середньою масою коренеплодів відповідно 204,3-243,8 і 238,5-244,7 г.

Високою товарністю і стійкістю проти капустяної мухи (30,0-49,7%) формували сорти редьки дайкон за 3-4 строків сівби (III декада липня – I декада серпня), за якого встановлена вища товарна врожайність коренеплодів 49,2-52,4 т/га у сорту Міновасі та 41,9-49,4 т/га – у сорту Гулівер з середньою масою коренеплодів відповідно 355,9-357,0 та 311,5-318,4 г (науковий керівник доц. І.О. Федосій, д/б № 110/13-пр-2022).

Продовжені дослідження щодо обґрунтування та розроблення технологій вирощування нових овочевих культур. Підібрано нове видове і сортове різноманіття.

Дослідження щодо вивчення строків сівби насіння в касети проводили з сортами васильків справжніх *(Ocimum basilicum* L.*)* зеленого (Доллі) та фіолетового (ЛС-2712) забарвлення листків. За першого (01.04) і другого (26.05) строків сівби насіння в касети васильків справжніх встановлено більшу середню масу рослин з 1 м^2, яка становила у сорту Доллі 57,2-59,8 г, ЛС 2712 – 43,1-44,9 г та вищу урожайність зеленої маси, відповідно 0,63-0,66 і 0,47-0,49 кг/м^2.

У дослідженнях щодо оптимізації густоти рослин шафрану, стабільно високої врожайності досягнуто за висаджування культури за схеми 20х5 см та 20х10 см, що забезпечило на другий рій вирощування середню урожайність висушених квіток 0,26-0,44 кг/га із середньою урожайністю висушених приймочок маточки 41-60 г/га (науковий керівник доц. І.М. Бобось, ініціативна).

На кафедрі здійснювались дослідження з ініціативної тематики «Практичні аспекти викладання хімії в аграрних вищих навчальних закладах».

Представлено методологію розробки для дистанційного навчання студентів курсу органічної хімії для спеціальності «Харчові технології» в оболонці Moodle. Такий електронний навчальний курс пропонується для організації і поліпшення дистанційного навчання студентів. Електронний навчальний курс з органічної хімії для дистанційного навчання активізує самостійну роботу студентів та дозволяє проводити контроль одержаних знань.

Ще один напрям досліджень по ініціативній тематиці – «Фізико–хімічні методи аналізу природних об’єктів та засобів хімізації сільського господарства». Розроблено методику лабораторного контролю ксенобіотиків для вимірювання різних груп пестицидів, суміші поліциклічних ароматичних вуглеводнів (ПАВ) у складі дикорослих та культивованих ягід чорниці. Застосування запропонованого підходу отримання витяжки ксенобіотиків та синхронного аналізу трьома хроматографічними методами дозволяє на протязі 90 хв виміряти вміст залишкових кількостей ксенобіотиків у екстрактах дикорослих та культивованих ягід чорниці (науковий керівник проф. Л.О. Ковшун, ініціативні).

Здійснювались дослідження з ініціативних тем «Практичні аспекти викладання хімії в аграрних вищих навчальних закладах», а також «Фізико–хімічні методи аналізу природних об'єктів та засобів хімізації сільського господарства» (науковий керівник проф. Л.О. Ковшун, ініціативні).

У рамках ініціативної тематики «Використання нанофільтраційних методів для очищення водних розчинів від органічних сполук» продовжувались дослідження щодо ефективності використання методів нанофільтрації для вилучення із водних розчинів органічних забруднювачів (науковий керівник доц. О.Д. Кочкодан, ініціативна).

На кафедрі технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва тривають дослідження особливостей біохімічного складу хмелепродуктів з метою оптимізації способів і режимів їх зберігання для ефективного використання в пивоварінні.

Результати, отримані при проведенні комплексних досліджень біохімічних показників якості гранул хмелю тип 90 українського виробництва, дали можливість встановити їх високу технологічну оцінку та відповідність якості українських хмелепродуктів світовому рівню. На основі порівнянь біохімічних характеристик гранул хмелю тип 90, вироблених в Україні та країнах Європи встановлено, що українські хмелепродукти відповідають світовим аналогам, а саме: гранули хмелю сортів Клон 18 та Злато Полісся за біохімічними та технологічними показниками, відповідають характеристиці гранул чеського сорту Жатецький, гранули, виготовлені з гіркого сорту Альта за біохімічними показниками відповідають гранулам німецького сорту Магнум, а гранули таких сортів, як Слов`янка та Заграва за складом та якістю гірких речовин та ефірної олії значно перевищують світові аналоги та є унікальними.

Кількісний вміст та якісний склад гірких речовин, ефірної олії, поліфенольних сполук та ксантогумолу в гранулах хмелю українського виробництва стабільний та відповідає паспортним даним сорту хмелю, з якого були виготовлені гранули.

За звітний період по темі досліджень підготовлено 2 і опубліковано 1 статтю у виданні, яке входить до міжнародної бази Web of Science, підручник , де використані дані наукових досліджень та 5 тез доповідей на конференціях (науковий керівник доц. А.В. Бобер, ініціативна).

Продовжувались дослідження у напрямі аналізу та моделювання впливу фракційного складу на якісні показники зерна (насіння) різних культур.

У результаті проведених досліджень встановлено, ,що найвищі показники вмісту олії із постійним зростанням значень упродовж усього терміну зберігання були у фракція насіння 5,0-5,5 мм у обох досліджуваних гібридів. Найвищі значення вміст олії мав після п`яти місяців зберігання. Потім поступово зменшувався у контрольному варіанті (уся маса насіння) та фракції насіння 4,0-4,5 мм. Кислотне число олії у досліджуваних варіантах насіння соняшника були відносно не високими та відповідало вимогам до першого класу якості. Найменші значення показника були у фракції насіння 4,0-4,5 мм.

Доведено, що з метою отримання високоякісної сировини для переробки за збереження її упродовж тривалого періоду (понад 5 місяців) насіннєву масу соняшника гібридів П64ЛЕ25 та Рімі 2 необхідно калібрувати із виділенням фракції 5,0-5,5 мм.

Для забезпечення максимальної якості сировини для виготовлення олії та рівня рентабельності, насіння соняшника гібридів П64ЛЕ25 та Рімі 2 варто реалізовувати та переробляти у період 2-5 місяців зберігання (науковий керівник доц. Н.О. Ящук, ініціативна).

Продовжуються дослідження щодо наукового обґрунтування і розробки екологічно безпечних технологій зберігання та переробки плодоовочевої продукції.

За результатами досліджень виділено сорти картоплі з високими господарсько-біологічними властивостями, найпридатнішими для зберігання в умовах стаціонарного заглибленого сховища без штучного охолодження та конвективного сушіння. Виявлено кореляційні взаємозв`язки між досліджуваними показниками, що дасть змогу виробникам

бульб картоплі спрогнозувати їх придатність до сушіння чи тривалого зберігання (науковий керівник доц. О.В. Завадська, ініціативна).

Проведено технологічну оцінку якості зерна кукурудзи у межах виконання наукової роботи «Оцінка якості зернових та пошук шляхів її поліпшення». Вивчена динаміка зміни посівних і технологічних показників якості обраних сортів пшениці озимої в грунтово-кліматичних умовах конкретного регіону.

Встановлено, що на момент закладання на зберігання найкращими якісними показниками характеризується сорт Смуглянка, який був віднесений до 2-го класу якості. Посівні якості зерна на момент закладання його на зберігання не є задовільними для використання на насіннєві цілі. Найбільшою врожай в господарстві показав себе сорт Шестипалівка 8,2 т/га, найменшою сорт Богдана.

Проведені дослідження дозволять обрати сорт пшениці озимої, який забезпечить максимально-високий урожай, з максимально високими якісними показниками зерна (науковий керівник доц. В.А. Насіковський, ініціативна).

За результатами удосконалення технології виробництва сушених овочів на основі підбору придатних сортів і гібридів та режимів і параметрів їх переробки.

За результатами досліджень встановлено, сорти сировини для сушіння необхідно підбирати для кожної місцевості залежно від особливостей кліматичних і грунтових умов.

Проаналізовано сировину: моркви сортів Сатіно Вайт та Нерак, буряка сорту Бордо та часнику сорту Харківський фіолетовий за комплексом агро-біологічних показників та проведено визначення їх основних біохімічних показників. За результатами комплексної оцінки встановлено, що вся овочева сировина, яка досліджувалась, є придатною для переробки на скушену продукцію (науковий керівник доц. С.М. Гунько, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики «Теоретичне обґрунтування удосконалення технологій післязбиральної доробки, зберігання і переробки плодоовочевої продукції»

За результатами досліджень звітного року теоретично та практично обгрунтовано вплив окремих компонентів післязбиральної обробки та зберігання бульб картоплі з метою підвищення ефективності та тривалості зберігання бульб пізніх сортів. Було здійснено порівняльний аналіз вітчизняних та інтродукованих районованих пізніх сортів картоплі та підбір найкращих вітчизняних сортів та інтродукованих сортів картоплі за низкою важливих хіміко-технологічних та господарських показників.

У результаті аналізу наукових джерел виявлено, що на формування якості та лежкості можуть істотно впливати на сортові особливості та умови зберігання. Визначено, що кращу лежкість мають сорти Пікассо та Челенджер (науковий керівник доц. В.І. Войцехівський, ініціативна).

На кафедрі аналітичної і біонеорганічної хімії та якості води започатковані дослідження щодо моніторингу якості води різного господарського використання і утилізація осадів забруднених водних об’єктів (науковий керівник проф. В.А. Копілевич, ініціативна).

Продовжуються дослідження щодо оцінки токсичності наночасток металів методами біотестування (науковий керівник канд. біол. наук О.О. Кравченко, ініціативна).

Тривають дослідження щодо удосконалення енергоощадних технологій вирощування кормових культур в основних та проміжних посівах Правобережного Лісостепу України. Проводилось вивчення продуктивності кормових культур в одновидових та сумісних посівах в умовах Правобережного Лісостепу України (науковий керівник канд. с.-г. наук І.В. Свистунова, ініціативна).

На кафедрі садівництва розпочаті дослідження щодо адаптивних властивостей та продуктивність плодових культур і винограду на Київщині в умовах змін клімату.

У звітному році проводилось дослідження впливу кліматичних змін на ріст, розвиток і урожайність плодових культур та винограду (науковий керівник доктор філософії, О.С. Гаврилюк, ініціативна).

Продовжувались наукові дослідження з метою добору і розмноження кращих місцевих форм волоського горіха в Лісостепу та Поліссі України (науковий керівник д-р с.-г. наук В.М. Меженський, ініціативна).

Продовжуються дослідження з ініціативної тематики «Інноваційні методи діагностики живлення та агрохімічного забезпечення вирощування сільськогосподарських культур» (науковий керівник доц. Н. П. Бордюжа, ініціативна).

Продовжується тематика щодо управління родючістю лучно-чорноземного ґрунту та продуктивністю польової сівозміни в Правобережному Лісостепу України з метою вивчення ефективність тривалого застосування добрив, розробити заходи підвищення родючості ґрунту та якості продукції рослинництва у Правобережному Лісостепу України (науковий керівник доц. О. В. Грищенко, ініціативна).

Продовжувались наукові дослідження з ініціативних тематик: «Удосконалення елементів адаптивної технології вирощування високо олеїнового соняшника» (науковий керівник доц.т А.В. Юник); «Моделювання урожайності сільськогосподарських культур за впливу чинників довкілля» (науковий керівник доц. Л.А. Грабар); «Інноваційні сортові технології вирощування квасолі в умовах Правобережного Лісостепу України» (науковий керівник проф. О.В. Овчарук), «Продуктивність кукурудзи за різного матеріально-ресурсного забезпечення технології вирощування» (науковий керівник доц. В.А. Мокрієнко; «Ефективність застосування біологічних препаратів на посівах круп'яних культур в умовах Правобережного Лісостепу України» (науковий керівник доц. Л.М. Гончар); «Оптимізація технології вирощування інулінвмісних культур для отримання сировини для потреб альтернативної енергетики» (науковий керівник Мазуренко Б.О.); «Ефективність передпосівної обробки насіння лікарських рослин» (науковий керівник канд. с.-г. наук Л.Д. Карпенко).

3.1.4.3. Технології та якість продукції тваринництва

Науковий напрям діяльності **факультету тваринництва та водних біоресурсів** спрямований на наукові дослідження щодо науково-практичного обґрунтування протеїнового живлення тварин; розробку технології молекулярно-генетичного забезпечення селекційного процесу зі створення стад корів-продуцентів А2 молока; удосконалення фізіолого-біохімічних та молекулярно-генетичних методів прогнозування продуктивності тварин тощо.

Науковцями кафедри годівлі тварин та технології кормів завершені наукові дослідження щодо науково-практичного обґрунтування протеїнового живлення тварин.

Отримані нові знання щодо використання дріжджового екстракту, соняшникового білкового концентрату у годівлі птиці м'ясного напряму продуктивності та ферментованого соєвого шроту ЕР500 у годівлі риб. Експериментально встановлено, що згодовування молодняку перепелів дріжджового екстракту, багатого на нуклеїнові кислоти, у складі комбікорму на рівні 0,3 мг/кг сприяє вірогідному збільшенню на 5,2 % ($p<0,001$) живої маси. Згодовування курчатам-бройлерам комбікормів з вмістом екстракту дріжджів на рівні 0,5% сприяло зростанню живої маси на 4,6 % ($p<0,01$). Згодовування молодняку перепелів комбікорму із вмістом соняшникового білкового концентрату зумовлює збільшення живої маси птиці на 2,7 % ($p<0,05$) та зменшенню витрат корму на 0,7 %. Використання у комбікормах перепілок-несучок м'ясного напрямку продуктивності соняшникового білкового концентрату у кількості 10 % впливає на інкубаційні якості яєць: заплідненість підвищується на 6,7 %($p<0,05$), вивід молодняку – на 13,75 % ($p<0,05$), виводимість яєць – 8,3 % ($p<0,05$). Були встановлені коефіцієнти перетравності поживних речовин ферментованого соєвого шроту ЕР500 у кларієвого сома: сирого протеїну – 89,6 %, сирого жиру – 91,7 %, сирої клітковини – 20,1% та БЕР – 71,1%, розраховано його загальну енергетичну поживність – 10,9 мДж обмінної енергії/кг. Встановлено, що введення до 36 % ферментованого соєвого шроту ЕР500 до стартового та продукційного комбікорму кларієвого сома (*Clarias gariepinus)* забезпечило зростання середньодобового

приросту маси тіла, відповідно на 4,3 % ($p \leq 0,01$) та 1,57 % ($p \leq 0,001$).

Одержані результати та запропоновані рецепти комбікормів впроваджені у виробництво, навчальний процес, використовуються для підвищення ефективності ведення галузі птахівництва та рибництва. На основі проведених експериментальних досліджень створені рецепти повнораціонних комбікормів: для молодняку перепелів м'ясного напряму продуктивності віком 1 – 21 та 22 – 35 доба з включенням 5 % соняшникового білкового концентрату; для перепілок-несучок м'ясного напряму продуктивності з включенням 10 % соняшникового білкового концентрату; для молодняку перепелів м'ясного напряму продуктивності віком 1 – 21 та 22 – 35 доба з включенням 0,5 % дріжджового екстракту (Saccharomyces cerevisiae); для курчат-бройлерів віком 1 – 10, 11 – 22 та 23 – 42 доба з включенням 0,5 % дріжджового екстракту (Saccharomyces cerevisiae); продукційні комбікорми для кларієвого сома (*Clarias gariepinus)* із включенням 25,0 та 36,0 % ферментованого соєвого шроту EP 500.

За результатами досліджень опубліковано статей у журналах, що індексуються БД Scopus та/або Web of Science Core Collection (WoS) – 6; у журналах що входять до переліку фахових видань України – 15; монографії мовами Європейського Союзу – 1; патенти на корисну модель – 1; апробація результатів на наукових конференціях – 8; укладено господарських договорів, на суму – 362910 грн; рецепти експериментальних комбікормів – 11; захист дисертації доктора філософії – 1; захист магістерської кваліфікаційної роботи – 2 (науковий керівник проф. М.Ю. Сичов, д/б № 110/2-пр-2022).

Кафедрою годівлі тварин та технології кормів надаються наукові послуги з лабораторних досліджень хімічного складу та визначення поживності кормів. Досліджуються зразки кормів за пакетами послуг «Хімічний склад кормів»; Хімічний склад корму+структурні вуглеводи»; «Поживність об'ємистих кормів»; «Поживність енергетичних кормів»; «Поживність протеїнових кормів»; «Поживність об'ємистих кормів+структура»; «Поживність енергетичних кормів+структура»; «Поживність протеїнових кормів+структура»; «Макуха+шрот» (науковий керівник проф. М.Ю. Сичов, г/д №№ 87-18Н; 151-91Н; 235-184Н; 84-77Н; 91-83Н; 0310/23-254-193).

Продовжені дослідження за ініціативною тематикою щодо вивчення впливу кормових факторів на ефективність виробництва продукції тваринництва.

У ході досліджень було встановлено позитивний вплив заміни 0,1 %, 0,2 та 0,3 % олії сої в комбікормах перепелів м'ясного напряму продуктивності на аналогічну кількість олії фенхелю. Після закінчення 42-добого експерименту було встановлено, що за масою тіла перепели, вміст олії фенхелю в комбікормі яких становив 0,1 % перевершили контрольних аналогів на 5,3 % ($p<0,05$). Підвищення концентрації фенхелевої олії до 0,2 % сприяло підвищенню маси тварин наприкінці періоду вирощування на 6,7 % ($p<0,01$). Найвищої продуктивності досягли перепели, які споживали комбікорми з вмістом 0,3 % олії фенхелю, перевершивши контрольних аналогів на 7,1 % ($p<0,01$). Аналогічно змінювалися і прирости маси тіла упродовж всього періоду вирощування.

У ході аналізу збереженості поголів'я не було відмічено суттєвої різниці між дослідними групами. Найвищим, а саме 94 % цей показник був у тварин, частка олії фенхелю в комбікормах яких становила 0,1 %. В решті груп як дослідних, так і контрольній, збереженість поголів'я становила 93 %.

Уведення різних рівнів олії фенхелю до складу комбікормів перепелів м'ясного напряму продуктивності вплинуло на споживання корму. Так, тварини, до складу комбікорму яких було включено 0,1 % олії фенхелю спожили на 3,0 % більше корму, ніж контрольні аналоги. Уведення 0,2 % олії фенхелю до комбікорму перепелів сприяло збільшенню кількості спожитого корму на 3,2 %. Підвищення рівня олії фенхелю до 0,3 % зумовило подальше збільшення кількості спожитого корму птицею на 3,6 % відносно контролю (науковий керівник проф. М.Ю. Сичов, ініціативна).

Науковцями кафедри генетики, розведення та біотехнології тварин завершились дослідження з ініціативної тематики щодо видоспецифічності спонтанного та інтродукованого соматичного мутагенезу свійських тварин.

За результатами досліджень встановлено, що особливості геномної нестабільності і генетичного поліморфізму свиней та великої рогатої худоби за цитогенетичними маркерами обумовлені напрямом продуктивності їх окремих порід та темпами еволюції видів. Так, у свиней на відміну від корів виявлено підвищення частоти хроматидних розривів, асинхронного розщеплення центромірних районів хроматид, поява дицентричних та кільцевих хромосом. Більша реактивність каріотипу *Sus scrofa* ніж *Bos taurus* може відображати різні темпи еволюції каріотипів цих видів. *S. Scrofa* характеризується ширшою варіативністю цитогенетичних показників мутагенезу соматичних клітин та конститутивних порушень каріотипу порівняно з *B. Taurus*. Результати досліджень розширюють та поглиблюють сучасні уявлення про біологічну роль пластичності геномів доместикованих видів у їх еволюції.

Встановлено, що підвищення частоти метафаз з анеуплоїдією та клітин з мікроядрами є невидоспецифічною реакцією каріотипів *S. Scrofa* та *B. Taurus* на хронічний вплив іонізуючого опромінення, а поява дицентричних та кільцевих хромосом – специфічною для виду свині свійської.

Ще один напрям наукових досліджень за ініціативною тематикою «Вплив генів-кандидатів на господарсько-цінні якості свині свійської». Як показали дослідження, велика біла порода свиней в Україні характеризується значним генетичним потенціалом, про що свідчать встановлені частоти алелів та генотипів генів, поліморфізм яких пов'язаний з репродуктивними якостями (*ESR, FSHB, FSHR, NCOA1, PRLR)*, показниками приросту живої маси (*MYF4, MC4R, MyoD1, C-MYC),* резистентністю до колібактеріозів (*FUT1,MUC4)* та стресостійкістю (*RYR*).

Досліджено генетичний поліморфізм свиней різних порід та свині дикої за генами *ESR, FSHR, NCOA1, PRLR, MC4R*. Встановлено, що у формуванні високих репродуктивних якостей найбільшу роль відіграє поліморфізм тварин за генами *ESR* та *NCOA1*. На прикладі аналізу поліморфізму популяцій *S. Scrofa* за геном рецептора естрогену (*ESR*) показано дію штучного добору в умовах різновекторної конкуренції між алельними варіантами гена, внаслідок чого відбувається зміна генетичної структури стад, що зумовлює флуктуацію показників їх продуктивності.

Розроблено систему оцінювання генофондів порід свині свійської (*S. Scrofa*) за використання молекулярно-генетичних та цитогенетичних маркерів на прикладі великої білої породи, яка передбачає виявлення носіїв господарськи корисних генотипів генів: *ESR, PRLR, FSHR, MYF4, MC4R FUT1, MUC4, C-MYC* та *RYR* (науковий керівник д-р с.-г. наук, доц. С.О. Костенко, ініціативні).

Продовжувались дослідження з ініціативної тематики щодо формування господарсько-корисних ознак молочної худоби.

У результаті проведеної роботи встановлено, що в умовах ПСП «Україна» створено максимально комфортні умови утримання та підтримки мікроклімату, добровільного доїння корів (VMS), збалансованої годівлі, що максимально сприяє реалізації генетичного потенціалу голштинської породи, та отриманню високих надоїв. В умовах стандартизованих (достатньо схожих) умовах виробництва ПСП «Україна» спостерігається значна варіація прояву ознак стійкості лактації, так результати оцінки стійкості лактації коливаються від 105% – високий рівень стабільності по дочках плідника US 62744636, та 71,3%-низький рівень (різкий підйом до піка лактації на 90 день та різкий спад на 270 день) плідник US 138680170. Виявлено достатньо високий ступінь впливу плідників (фактор «Батько») на характер прояву лактації (фактор стійкості лактації), який склав 0,406 ($P \geq 0,99$), що доводить можливості селекції за цією ознакою.

Доведено можливості селекційного покращення показника який характеризує рівень стійкості лактаційної діяльності корів, разом з цим спостерігається тенденція зниження надоїв за лактацію при зменшенні рівня стійкості лактації у первісток.

На основі проведених досліджень у ТОВ «СК «Восток» Ізюмського району, Харківської області, виявлено, що різкі зміни умов середовища, які проявлялись у вимушеному порушенні технологічних умов утримання, годівлі та доїнні корів, призводить до суттєвих змін рівня молочної продуктивності та стану здоров'я. Доведено вірогідний вплив фактору «Період року» саме в стресовий період, який коливається на рівні 6,6% за даними добового надою, та 45,8% за ознакою сервіс-період, що значно перевищувало вплив таких генетичних факторів як «Країна походження батька» та «Батько». Виявлена залежність впливу фактору «Батько» (або батьківське походження корів) на прояв рівня продуктивності саме в період 3-го та 4-го місяця лактації в стресовий період, що пояснюється більшим реагуванням дочок певних плідників на різкі зміни в умовах годівля та мікроклімату. Таким чином різкі зміни умов середовища призводять до порушення реалізації генетичного потенціалу молочної худоби і практично унеможливлює систему племінного відбору (науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. Т.В. Литвиненко, ініціативна).

Ще один напрям досліджень проводився по ініціативній тематиці «Підвищення продуктивності тварин за використання селекційно-генетичних методів».

У межах виконання ініціативної НДР проводилось вивчення рівня продуктивності кролематок материнської лінії материнської форми кросу «Hyla», яких осіменяли спермою самців з високим, середнім та низьким ваговим індексом. У результаті проведених досліджень встановлено, що використання самців з різним ваговим індексом впливає на рівень ознак відтворення кролематок материнської лінії материнської форми. Кролематки, які були спаровані з самцями ваговим індексом ≥ 120 одиниць мали на 2,2% вищу багатоплідність та на 12,8% вищу молочність, ніж аналоги, яких покривали самцями ваговим індексом ≤ 100 одиниць. Перевагу за рівнем ознак відтворення у кролематок, яких спаровували самцями з високим ваговим індексом підтверджують розраховані комплексні індекси (науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. В.М. Бочков, ініціативна).

Науковцями кафедри біології тварин завершені наукові дослідження у напрямі розробки технології молекулярно-генетичного забезпечення селекційного процесу зі створення стад корів-продуцентів А2 молока.

За результатами досліджень, згідно тематики науково-дослідної роботи, оптимізований та апробований метод типування особин великої рогатої худоби за A^1 та A^2 алелями гену бета-казеїну (*CSN2*) за використання алель-специфічної ПЛР (AS-PCR); удосконалено методичні підходи до молекулярно-генетичного типування ВРХ за алельними варіантами *CSN2* за введення штучного сайту рестрикції для DdeI та TaqI (ACRS-PCR); досліджено особливості генетичної структури 5 популяцій української чорно-рябої молочної породи, української червоно-рябої молочної породи, голштинської породи, шароле, української сірої породи; проаналізовано показники продуктивності корів з різними генотипами за локусом бета-казеїну; розроблено технологію молекулярно-генетичного забезпечення селекційного процесу зі створення стад корів-продуцентів А2 молока. Розроблений алгоритм типування за алелями A^1 та A^2 локусу бета-казеїну дає можливість ефективно генотипувати особин на тлі наявних переваг алель-специфічної ПЛР над альтернативними варіантами – низькими матеріально-технічними затратами, невеликими затратами часу за умови повністю зіставної ефективності. За результатами використання оптимізованих протоколів ПЛР та індивідуального типування проведено дослідження генетичної мінливості дослідних популяцій корів, визначено основні генетико-популяційні параметри. На основі результатів генетичної експертизи запропоновано схеми схрещувань для проведення спрямованої селекції голштинської породи з метою отримання стада продуцентів А2 молока. За результатами індивідуального типування проаналізовано показники молочної продуктивності корів

(голштинська порода, українська чорно-ряба молочна порода, українська червоно-ряба молочна порода) з різними генотипами за локусом бета-казеїну. Встановлено, що алель A^2 не проявляє контрпродуктивних якостей відносно показників надою, що свідчить про перспективність використання запропонованих методичних підходів до проведення маркер-асоційованої селекції (MAS) в напрямку отримання особин-продуцентів A2 молока, які, при цьому, характеризуються підвищеними значеннями молочної продуктивності. За генами білків молока проведено дослідження з питань визначення особливостей розподілу частот гаплотипів за дослідними локусами в популяції корів голштинської та української чорно-рябої молочної породи (гени бета- та капа-казеїну). За використання аналізу розподілу доведено, що співвідношення частот гаплотипів (*CSN2-CSN3*) практично повністю визначається простим співвідношенням частот окремих складових гаплотипу (алелів локусів *CSN2* та *CSN3*). Значення стандартизованої міри нерівноваги D′ є невираженим, що свідчить про відсутність порушень рівноваги за зчепленням між дослідними мутаціями локусів бета- та капа-казеїнів. У контексті проведення спрямованої селекційної роботи проаналізовано перспективність використання комплексних генотипів на основі гомозиготних за алелем A^2 особин за генами пролактину, лептину, капа-казеїну тощо у різних породах корів молочного напряму продуктивності.

За результатами проведених досліджень встановлені перспективні комплексні генотипи. За звітний період підготовлено 3 статті у виданнях, які індексуються у наукометричних базах Scopus/Web of Science (1 стаття вийшла у виданні з Q2; дві статті – у друці), 7 статей у фахових виданнях (5 статей вийшло, 2 – у друці), підготовлено до друку монографію. Отримано патент України на корисну модель, подано заявку на винахід (науковий керівник д-р с.-г. наук Р.О. Кулібаба д/б № 110/8-пр-2022).

Продовжені дослідження з ініціативної тематики щодо удосконалення фізіолого-біохімічних та молекулярно-генетичних методів прогнозування продуктивності тварин.

У 2023 р. проведено дослідження за двома напрямами. Один із них пов'язаний з удосконаленням молекулярно-генетичних методів прогнозування молочної продуктивності ВРХ, а інший – з удосконаленням технологічних прийомів і методів підвищення яєчної продуктивності курей яєчних кросів.

За результатами проведених досліджень за першим напрямком встановлено особливості генетичної структури популяцій корів української чорно-рябої молочної та української червоно-рябої молочної порід за генами *TLR1, TLR4, SLC11A1, TNFα,* визначено загальні параметри генетичної мінливості. Проаналізовано показники продуктивності корів порід вітчизняної селекції молочного напряму продуктивності з різними генотипами за виявленими поліморфними локусами. Встановлені нові перспективні ДНК-маркери молочної продуктивності для дослідних порід ВРХ.

Оптимізовано щільність утримання несучок яєчних кросів у клітках 12-ярусних батарей традиційних конструкцій, яка становить 25 гол./м^2, що відповідає забезпеченню площею клітки на рівні 400 см^2/гол. У порівнянні з нормами, встановленими в країнах ЄС (13–20 гол./м^2), утримання несучок за оптимізованою щільністю забезпечує отримання майже вдвічі більше яєць, у тому числі із розрахунку на 1 м^2 площі пташника. Оптимізовано також величину угрупування (чисельність несучок) в клітках 12-ярусних батарей, яка становить 52–93 голів (науковий керівник проф. М.І. Сахацький, ініціативна).

Ще один напрям наукових досліджень кафедри за ініціативною тематикою стосується удосконалення технології у промисловому свинарстві за принципів благополуччя. Результаті проведених наукових досліджень представлено шляхи підвищення ефективності промислового виробництва свинини на основі використання етологічних факторів з метою удосконалення технологічних прийомів у контексті покращення елементів конструктивного обладнання, оптимізації годівлі та корекції різних видів біологічної поведінки свиней. Так, впровадження у виробництво нового типу станка для опоросу створило можливості покращити збереженість поросят на 21,9%, підвищити

середньодобові прирости в підсисний період на 11,1% та масу гнізда поросят до відлучення на 17,9%. В сучасних станках свиноматка на 6,8-19,0% більше відпочивають і на 27,5-32,4% рухаються.

Встановлено, що кормова добавка «LIPTOTRAN L», як додатковий компонент раціону запобігає, в певній мірі, прояву технологічних стресів у критичні періоди годівлі молодняку свиней і, за рахунок інноваційного складу, стимулює їх внутрішні резерви організму та надає заспокійливий ефект без зниження продуктивних якостей на відміну від традиційної технології (науковий керівник д-р с.-г. наук, проф. А.В. Лихач, ініціативна).

Науковцями кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві розпочаті наукові дослідження у напрямі розробки та впровадження інноваційних методів виробництва конкурентоздатної продукції свинарства за оптимізації генотипових та паратипових факторів в умовах промислової технології

Комплексна кормова добавка «Гепасорбекс», як додатковий компонент раціону, запобігає в певній мірі прояву анорексичної дії кетонових тіл в організмі поросних і лактуючих свиноматок та за рахунок інноваційного складу стимулює їх апетит, що запобігає надмірній втраті ваги в критичний період коли свиноматки повинні вигодовувати поросят-сисунів. Застосування цього препарату у раціонах свиноматок сприяло зменшенню непродуктивних днів у репродуктивному циклі на 1,71-5,0 діб порівняно з контролем та комерційним аналогом, що обумовлює технологічну доцільність її використання (науковий керівник д-р с.-г. наук, проф. В.Я. Лихач, ініціативна).

Співробітники кафедри виконували наукову роботу з госпдоговірної теми «Науково-технічне забезпечення та розробка елементів технології ефективного виробництва інкубаційних яєць в умовах ТОВ «Квітки Бро» Надано рекомендації подовжити термін використання батьківського стада кросу «Росс-308» для виробництва інкубаційних яєць у господарстві до 63-65-тижневого віку, оскільки кури цього кросу характеризуються високими показниками відтворної здатності, при цьому, впродовж усього продуктивного періоду фактичні показники продуктивності перевершують стандартні (науковий керівник д-р істор. наук, проф. В.В. Мельник, г/д №35/142).

Науковцями кафедри по госпдоговірній темі надавались консультативні послуги щодо формування високотехнологічного модуля спеціалізованого молочного напряму продуктивності у вівчарстві та забезпечення моніторингу критичних точок контролю виробництва і переробки овечого молока (науковий керівник д-р с.-г. наук, проф. В.М. Туринський, г/д №80-76Н).

Співробітниками кафедри технологій виробництва молока та м’яса згідно з договором для АФ «Світанок» Нововодолазького району Харківської області розроблені рекомендації, щодо виробництва натуральної свинини, які установлюють вимоги до технології, вирощування і відгодівлі тварин безпосередньо під час отримання якісної і безпечної продукції від свиней сальних, комбінованих і м’ясних порід, їх помісей і гібридів (науковий керівник д-р с.-г. наук, проф. А.М. Угнівенко, г/д № 98-88 Н).

Кафедрою бджільництва надавались наукові послуги з лабораторних досліджень меду. Згідно з договорами досліджувались зразки меду за пакетам послуг «Аналіз меду» (науковий керівник д-р с.-г. наук, проф. М.Г. Повозніков, г/д №№178-120Н, 28-8Н).

У рамках виконання Технічного завдання на забезпечення розвитку наукового напряму «Аграрні науки та ветеринарія» проведені дослідження з науково-практичного обгрунтування ефективного використання біологічно активних препаратів для підвищення якості і безпечності об’єктів аквакультури. Так, в результаті проведених досліджень встановлено позитивний ефект введення вітамінно-амінокислотного препарату «Чиктонік» до комбікормів тиляпії, що проявився через вплив на показники їх лінійно-вагового росту та виживаності. Так, приріст маси у особин дослідної групи №1, якій згодовували комбікорм з додаванням препарату у кількості 1,0 мл/кг корму, був на 41,0% більшим, порівняно з контролем. Водночас, приріст маси дослідній групі №2 (дозування

препарату – 2,0 мл/кг корму) був на 55,9% більшим, порівняно з контролем. Виживаність особин у контролі значно знизилася після витримування особин за штучно створених несприятливих умов водного середовища (t – 10,0–12,0°С, О2 – 3,0–3,5 мг/л) та становила на рівні 60%. В той час, у дослідних групах даний показник знаходився на рівні 90%.

Наступний експеримент із введення препарату «Чиктонік» до раціону молоді кларієвого сома (m = 36,0–37,0 г) протягом досліджуваного періоду (7,5 міс) за оптимальних умов середовища (t – 28,0°С, pH – 7–8, О2 – 5,0–6,0 мг/л) підтвердив отримані нами попередні результати про ефективність використання даного вітамінного комплексу в ранньому періоду розвитку при переході організму з етапу на етап. Так, суттєвої різниці у показниках вагового приросту та виживаності контрольної та двох дослідних груп (група №1 – 1,0 мл/кг корму, група №2 – 2,0 мл/кг) не встановлено. Кінцева маса в усіх групах в середньому становила 1,7 кг.

Оцінка ефективності використання анестезуючого впливу препарату гвоздичної олії за різних способів приготування «робочого розчину» (гарячий, холодний, спиртовий) для різних видів риб оцінювалася за показниками тривалості введення риби в стан наркозу та виведення її з цього стану. Концентрація препарату 1,0 мл/10,0 л води. Так, при роботі з кларієвим сомом встановлено перевагу гарячого способу приготування водної емульсії гвоздичної олії над двома іншими. Тривалість входу риби в наркоз при гарячому способі була на 22,0% коротшою, порівняно з холодним методом і на 12,3 % – зі спиртовим. Тривалість відновлення риби від анестезії при гарячому способі приготування суміші також була коротшою, порівняно з холодним – на 18,0% та спиртовим методом – на 43,2%.

При роботі з коропом та тиляпією найбільш інтенсивний анестезуючий вплив на даних видів встановлено у варіанті з спиртовим способом приготування препарату гвоздичної олії. Концентрація препарату 1,0 мл/10,0 л води. Так, тривалість входу дволіток коропа у стан наркозу була меншою у порівнянні з гарячим способом на 41,1%, у порівнянні з холодним способом – на 49,3%, цьоголіток тиляпії – на 14,1% і 37,4%, відповідно. Одночасно, тривалість виходу коропа із стану наркозу за спиртового способу приготування препарату виявилася довшою у порівнянні з гарячим способом на 10,4%, у порівнянні з холодним способом – на 6,8%, тиляпії – на 16,6% і 9,2%, відповідно. Таким чином, для анестезії коропа і тиляпії за температури, оптимальної для життєдіяльності риб, рекомендовано спиртовий спосіб приготування препарату, із концентрацією 1,0 мг гвоздичної олії на 10 л води.

Вивчення анестезуючого впливу препарату гвоздичної олії на стерлядь проводилося шляхом приготування даного розчину холодним способом (за концентрацій 0,05; 0,1 і 0,15 $см^3$ на 1,0 л води та температури 7,0° С, 15,0°С та 20,0°С).

Встановлено, що інтенсивність анестезуючої дії гвоздичної олії на стерлядь залежала від температури води та концентрації олії у водному розчині. Час настання наркозу та тривалість пробудження зменшувалися з підвищенням температури води для всіх варіантів концентрації. Це можна пояснити залежністю швидкості фізіологічних процесів у риби від температури навколишнього середовища. Помічено, що зі збільшенням концентрації препарату при всіх варіантах температури води час настання наркозу зменшувався, а час пробудження, навпаки, збільшувався.

Для концентрації 0,05 $см^3$ (незалежно від температури води) час початку анестезії становив більше 5 хв, що є рекомендованим максимумом для настання анестезуючого ефекту. Варіант із концентрацією 0,1 $см^3/дм^3$ і температурою води 15 і 20ºС, на нашу думку, продемонстрував оптимальний час початку та тривалість пробудження. На практиці в цьому температурному діапазоні виконується велика кількість технологічних маніпуляцій з осетровими рибами, які, як правило, є досить стресовими. Водночас, концентрацію емульсії 0,15 $см^3/дм^3$ можна рекомендувати для обробки риби при температурі води 7,0 С, коли технологічні маніпуляції зводяться до сортування риби під час пересадок, що не потребує дотримання термінів пробудження від наркозу.

За результатами науково-дослідної роботи було підготовлено до публікації у фахових виданнях дві наукові статті, одна стаття допрацьовується співавторами та готується для подачі, одна стаття проходить останній етап рецензування у журналі, що входить до бази Web of Science, підготовлено методичні рекомендації, двоє матеріалів конференції, частина досліджень увійшла до монографії (відповідальний виконавець доц. І.С. Кононенко, додаткова угода №БФ/2-2023 до договору № БФ/37-2021).

Науковий напрям діяльності **факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК** спрямований на розроблення нових концептуальних та технологічних рішень покращення якості і безпечності рослинних біоресурсів, кормової та харчової продукції з направлено зміненим біохімічним складом, відповідно до потреб організму людини; дослідження наукових основ створення комплексу технологій здорових, оздоровчих та функціональних продуктів з використанням лікарських рослин та нетрадиційної сировини тощо.

У звітному році на кафедрі громадського здоров`я та нутріціології розпочаті наукові дослідження щодо наукового обґрунтування створення комплексу технологій харчових продуктів та методів проектування раціонів харчування для військовослужбовців. Узагальнено сучасний досвід армій передових країн світу та ЗС України щодо формування індивідуальних раціонів харчування для забезпечення харчування військовослужбовців при виконання ними завдань за призначенням у відриві від баз постійної дислокації. У результаті досліджень проведено порівняльний аналіз індивідуальних раціонів харчування військовослужбовців армій передових країн світу та вітчизняного повсякденного набору сухих продуктів (норма № 10) та добового польового набору продуктів (норма № 15).

На відміну від індивідуальних раціонів харчування зарубіжних армій, вітчизняні сухі пайки складаються в основному з перших та/або других страв. Звертає на себе увагу низька забезпеченість напоями, десертами солодощами, енергетичними батончиками, сухими горіхово-фруктовими сумішами тощо.

Розроблена нова концепція створення промислово орієнтованих технологій виробництва продуктів харчування спеціального призначення (м’ясних, молочних) для військовослужбовців, які перебувають у зоні бойових дій у військово-польових умовах з відривом від баз постачання, виконують навчально-бойові завдання в екстремальних умовах, перебувають у мобільних шпиталях, медичних закладах.

За результатами експериментальних досліджень підготовлені затверджені технологічні інструкції по виготовленню нових м'ясних продуктів; опубліковано 3 монографії, у тому числі 1 у закордонному виданні Європейського Союзу; 10 наукових статей, у т. ч. у виданнях, які входять до міжнародних науково метричних баз даних SCOPUS – 6; тез доповідей – 12; одержано патентів на корисну модель – 3; захищено 1 дисертаційну роботу на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності 181 «Харчові технології»; 4 магістерських роботи (науковий керівник доц. М.С. Ніколаєнко, д/б № 110/2м-пр-2023).

У межах виконання завдань Перспективного плану розвитку наукового напряму «Аграрні науки та ветеринарія» виконані дослідження щодо розроблення способу виготовлення твердого сиру із скороченим терміном визрівання та підвищеним вмістом макро- та мікроелементів. Встановлено вплив різних препаратів, виготовлених на основі ламінарії, на процеси визрівання та зберігання твердих сирів, а також їх вплив на органолептичні та фізико-хімічні показники готового продукту.

На основі проведених досліджень розроблено технологічну документацію для виготовлення нового виду сиру із скороченим терміном визрівання та підвищеним вмістом макро- і мікроелементів та вітамінів.

Нова технологія може впроваджена на вітчизняних сироробних підприємствах. Попередні дослідження, свідчать про можливість прискорення процесу визрівання твердих сирів за рахунок використання комбінованих протеолітичних закваскових

препаратів, створених на основі чистих культур мезофільних стрептококів, термофільних стрептококів та молочнокислих паличок. На основі цих досліджень розроблено та впроваджено у виробництво на Пирятинському сирзаводі технології нових сирів з терміном визрівання 30 діб, які виготовлюються за ТУ У 15.5-00446865-003:2007 «Сир твердий «Левове серце» та ТУ У 15.5-00446865-004:2007 «Сир твердий «Король сирів». Ці сири виготовлюються понад 10 років і користуються попитом населення України.

Враховуючи нижчу собівартість сиру, що буде виготовлюватись за новою технологією (за рахунок скорочення терміну визрівання сиру з 60 діб до 15 діб собівартість буде зменшена на 10-15 %), а також підвищену біологічну цінність запропонованого продукту, що дасть змогу виробникам цього сиру обгрунтовано збільшити реалізаційну ціну, такий продукт знайде широке впровадження у виробництво. Лікувально-профілактичні властивості нового виду сиру дадуть змогу збільшити обсяги споживання цього продукту населенням України і інших країн, в які він буде постачатися.

Економічний ефект від впровадження нової технології буде приблизно складати 5-10 тисяч грн на 1 тону продукту. Обсяги впровадження такого сиру на першому році впровадження можуть складати від 200 т до 2 000 т на рік.

За результатами експериментальних досліджень опубліковано: 1 монографію, 4 наукові статті, у т.ч. у виданнях, які входять до міжнародних науково метричних баз даних SCOPUS – 2; тез доповідей – 3; розроблено нормативну документацію на сири із скороченим терміном (Технічні умови і Технологічна інструкція) (відповідальний виконавець – доц. О.А. Савченко, додаткова угода №БФ/2-2023 до договору №БФ/37-2021).

По госпдоговірній тематиці здійснювалась розробка нормативних документів на харчові продукти. Експериментально встановлено технологічні способи використання нетрадиційної зернової сировини, фізіологічно активних інгредієнтів для виробництва хліба і хлібобулочних виробів. Конкретизовано вплив технологічних факторів на процес виробництва та якість хліба і хлібобулочних виробів, удосконалено заходи щодо покращення харчової цінності хліба і хлібобулочних виробів з використанням борошна спельти та функціональних інгредієнтів (борошно амарантове, конопляне, соняшникове та гарбузове; насіння льону та чіа; купаж гірчичної та кунжутної олій). Розроблено та затверджено ТУ України «Сендвічі «Пануццо» (науковий керівник доц. О.А. Савченко, г/д №35/138).

По госпдоговірній темі «Розробити технологічний проект цеху з переробки риби» проведені техніко-економічне обґрунтування проектованого рибного цеху; вибір та обґрунтування технологічних схем переробки рибної сировини (сом африканський). Проведені продуктові розрахунки (розрахунок основної та допоміжної сировини); підбір та розрахунок кількості обладнання для проектованого цеху. Будівельна частина (генеральний план; план цеху; компоновочне рішення; перерізи цеху; апаратурно-технологічна схема. Здійснені розрахунки витрат води та енергії.

«Відпрацювання алгоритму моніторингу оцінки якості зерна та борошна» на замовлення ТОВ «Млин-2». Відпрацьовані методики проведення оцінки якості зерна (натурна маса зерна; склоподібність, плівчастість, пошкодженість плісеневими грибками) та борошна (органолептична оцінка, вологість, кислотність, активна кислотність, кількість і якість сирої клейковини). Проведені майстер-класи з оцінки якості зерна та борошна (науковий керівник проф. В.І. Ємцев, г/д №№35/139, 35/143).

Ще один напрям «Дослідження впливу споживання йогуртів на сезонну захворюваність респіраторними вірусними інфекціями та на прояви функціональних розладів травлення», на замовлення ТОВ «Галиччина». Метою даної роботи було визначити відповідність якісного і кількісного складу мікроорганізмів у кисломолочних йогуртах нормативним документам та встановити залежність мікробіологічного складу продукту від терміну його зберігання, а також вивчити органолептичні показники йогурту питного (зовнішній вигляд та консистенція, смак і запах, колір) та дослідити вплив

споживання йогуртів на сезонну захворюваність респіраторними вірусними інфекціями людей, залежно від вікової категорії людей та видів продукту (безлактозні, без наповнювача, з наповнювачем).

За результатами виконаної роботи, проведені дослідження основних споживних властивостей йогурту, його корисної дії на організм людини, технологічних процесів виготовлення, аналізу асортименту йогуртів, які виробляються ТОВ «Галиччина».

На замовлення ТОВ «АКВА СИСТЕМ ОРГАНІК» «Розробка технологічних карт на харчові продукти» проведені дослідження впливу комплексних добавок на функціонально-технологічні, структурно-механічні показники фаршевих систем та готових січених напівфабрикатів на основі м’яса та риби. Проаналізовано харчову і біологічну цінність борошна і шроту амаранту, як нетрадиційну сировину при виробництві м’ясних січених напівфабрикатів. На основі експериментальних досліджень обґрунтовано оптимальну кількість заміни м’ясної сировини борошном і шротом амаранту при виробництві січених напівфабрикатів. Обґрунтовано та розроблено рецептури нових січених м'ясних напівфабрикатів (котлет) з використанням нетрадиційної білкової рослинної сировини.

За результатами експериментальних досліджень підготовлені затверджені технологічні карти (науковий керівник доц. О.А. Штонда, г/д №159-133Н).

«Проектування, встановлення та налаштування технологічного обладнання кафетерію». Проведено монтаж технологічного обладнання для кафетерію, який включає комплекс робіт по його встановленню, налагодженню та пуску в експлуатацію. Здійснено розконсервацію обладнання, його ревізію, агрегатне складання, встановлення на фундамент, перевірку, підключення до комунікацій та індивідуальне випробування.

Розроблено проект організації монтажу, в якому висвітлюються основні питання та технічні рішення: календарні плани робіт по монтажу в цілому, а також по монтажу окремих об’єктів та видів обладнання; план майданчика для монтажних робіт; методи робіт і їх механізація, заходи з безпеки ведення робіт; технологічні схеми процесів монтажів окремих об’єктів обладнання в планах і розрізах; необхідність в підйомно-транспортному обладнанні, пристроях, опорному обладнанні та інструментах для механізації монтажних робіт; необхідність в робочій силі; розстановка спеціалізованих та монтажних бригад; схеми сумісності монтажних робіт з будівельними;

Розроблений технологічний регламент проекту, який включає такі документи: монтажні схеми, плани та розрізи, плани фундаментних (анкерних) болтів, вузли кріплення конструкцій, перерізу, розрахункові зусилля в конструкціях та вузлах, специфікацію матеріалів (науковий керівник доц. В.П. Василів, г/д №301-212 Н).

3.1.4.4. Здоров’я тварин

Вчені **Науково-дослідного інституту здоров’я тварин (факультет ветеринарної медицини)** у звітному році продовжували дослідження у напрямі забезпечення ветеринарно-санітарного благополуччя в Україні.

На кафедрі біохімії і фізіології тварин розпочато дослідження «Регуляторні механізми метаболізму в організмі за умов його адаптації до екзогенного впливу». За результатами досліджень отримані такі результати: 1) визначено спостережуваний ефект радіоактивного забруднення ґрунтів та різних доз опромінення тварин на їх функціонування, що підтверджено гематологічними показниками; 2) встановлено вплив біологічно активних речовин (вітамін В3 як гепатопротектор; бетаїн як протизапальний препарат) на процеси життєдіяльності організмів за умов сьогодення України; 3) поведено апробацію клітинної моделі на основі гепатоцитів для визначення метаболічних дисфункцій під впливом цитотоксичних сполук та модифікація бетаїном оригінального культурального середовища DMEM (Sigma, США) для збільшення об'єму клітинної маси та підвищення ефективності експериментальних досліджень (науковий керівник проф. Л.Г. Калачнюк, д/б № 110/2-ф-2023).

Ще один напрям досліджень науковців кафедри – вивчення фізіолого-біохімічних механізмів нейро-вісцеральних взаємин в організмі тварин за впливу новітніх наноаквахелатів біогенних елементів. Досліджено тонус автономної нервової системи і його роль у ліпідному гомеостазі великої рогатої худоби. Установлено, що залежно від активності симпатичної і парасимпатичної нервової системи відбуваються зміни вмісту в крові жирних кислот, холестерину та ліпопротеїдів високої, низької та дуже низької щільності. Тонус автономної нервової системи впливає на інтенсивність перебігу ліпідного обміну, що необхідно враховувати при прогнозуванні продуктивності великої рогатої худоби. Проведено дослідження впливу експериментального комплексу наноаквахелатів біогенних елементів (ферум, манган, цинк та йод) з метою підвищення продуктивності та резистентності організму великої рогатої худоби (науковий керівник доц. О.В. Журенко, д/б № 110/8-пр-2023).

Вчені кафедри також працюють у напрямі використання ендоекологічної технології відновлювальної терапії за токсичної дії ксенобіотиків на організм тварин та розвитку патологій. Визначено ефективність ендоекологічної технології відновлювальної терапії за дії на організм ксенобіотиків (синтетичних препаратів різних груп – антимікробних і нестероїдних протизапальних препаратів) із розвитком відповідної гепатопатології. Встановлені характерні порушення молекулярних механізмів підтримання гомеостазу метаболізму ліпідів в організмі лабораторних тваринах, що сприятиме вирішенню окремих питань із забезпечення благополуччя продуктивних тварин, харчової й екологічної безпеки. Результати НДР знайшли відображення в 11 статтях, з яких у базі даних Scopus, Web of Science – 5; тезах доповідей – 7; монографіях – 3 (1 зарубіжна, Чехія); підручниках – 2; навчальному посібнику – 1; укладено 2 господарські договори (науковий керівник проф. В.А. Томчук, д/б № 110/10-пр-2023).

За ініціативною тематикою виконувалась НДР «Кортико-вегетативні механізми регуляції фізіологічних функцій у тварин та методи їх кореляції». Розроблені та опрацьовані методики з дослідження, проведені діагностичні дослідження для підтвердження отриманих результатів. Зроблено висновок про те, який вплив має вегетативна нервова система на обмінні процеси в організмі тварини. Проведено роботу із статистичного аналізу отриманих результатів, за даним яких можна стверджувати про взаємозв’язок кортико-вегетативних регулятивних процесів з показниками гомеостазу тварин (науковий керівник проф. В.І. Карповський, ініціативна).

Співробітниками кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології завершено вивчення феномену біоплівкоутворення та антибіотикорезистентності у мікроорганізмів для розробки молекулярно-генетичних засобів діагностики емерджентних зоонозів. Дослідження були спрямовані на вивчення сучасних наукових даних стосовно контролю мікроорганізмів – збудників зоонозів. Проведено вивчення ризиків харчових продуктів тваринного і рослинного походження, які контаміновані хвороботворними мікроорганізмами. Здійснено аналіз сучасних вимог до діагностики вказаних захворювань та рекомендацій стосовно діагностики та ідентифікації збудників за допомогою бактеріологічних, молекулярно-генетичних досліджень та інших інструментальних досліджень. Проведено вивчення сучасних даних стосовно розробки засобів молекулярно-генетичної індикації за допомогою ПЛР збудників зоонозів з харчовим шляхом передачі.

Виділено і досліджено штами культури Lactobacillaceae, Yersinia pseudotuberculosis, Salmonella spp., Pseudomonas aeruginosa, Escherichia coli, Enterococcus faecium, Staphylococcus spp., Campylobacter jejuni, Citrobacter freundii, тощо. Вивчено культурально-морфологічні, ферментативні, антигенні, патогенні властивості, антагоністичні властивості, спроможність до утворення біоплівок, чутливість до антибактеріальних препаратів у виділених ізолятів.

Вивчено ознаки патогенності (стійкість до антибіотиків, утворення біоплівки) в Enterobacteriaceae (Salmonella spp., Yersinia enterocolitica, Y. pseudotuberculosis, Campylobacter jejuni, Escherichia coli), Listeria spp., P. aeruginosa Pasteurella multocida,.

Вивчено особливості проявів біологічних властивостей у грамнегативних та грампозитивних мікроорганізмів при діофілізації та регідратації (на моделях Salmonella spp. та Streptococcus spp.).

Вивчали в експериментах на телятах і поросятах ефективність пробіотиків з метою профілактики розвитку спонтанних кишково-респіраторних захворювань. Експериментально обгрунтовано технологію виготовлення пробіотика «СпороЛекс».

Результатами досліджень викладені у 8 статтях в наукових журналах, цитованих у базах Scopus і Web of Sciense, 12 статтях у фахових цитованих журналах, 16 тезах доповідях, 2 монографіях, 3 навчальних посібниках, 3 науково-виробничих рекомендаціях, 6 методичних розробках для навчального процесу; отриманих 2 патентах на корисну модель (науковий керівник проф. В.О. Ушкалов, д/б № 110/9-пр-2022).

Розпочато конструювання засобів діагностики збудників актуальних ендемічних зоонозів з високим генетичним та фенотиповим потенціалом патогенності. Здійснено літературний пошук стосовно ризиків циркуляції збудників харчових зоонозів в різних країнах та способи нагляду за ними. Проведені бактеріологічні дослідження патологічного матеріалу від тварин та проб з об’єктів ветеринарно-санітарного нагляду і виділено збудників зоонозів. Вивчено у них біологічні властивості та наявність факторів патогенності (науковий керівник д-р вет. наук Л.М. Виговська, д/б № 110/4-пр-2023).

Науковці кафедри розробляють методи діагностики, терапії і профілактики за внутрішніх хвороб свійських тварин. Проаналізовано 40 клінічних випадків і сформовано дві групи: перша – коти за артеріальної тромбоемболії, друга – коти за гострої серцевої недостатності. Були зібрані дані анамнезу, клінічного огляду та ехокардіографічного дослідження. Проаналізовано вік, стать, порода, вага, температура, частота дихальних рухів, ознаки диспное, наявність набряку легень, наявність вільної рідини в грудній та перикардіальній порожнинах. Серед ехокардіографічних показників проаналізовані: товщина стінок лівого шлуночка, кінцево-систолічний та кінцево-діастолічний розміри лівого шлуночка, діаметри аорти та лівого передсердя, частота скорочень серця та фракція скорочення лівого шлуночка. Встановлено, що більшість тварин з обох груп були самцями. Гостра серцева недостатність реєструвалась переважно у котів молодого віку (M = 3,7), на відміну від тварин за артеріальної тромбоемболії (M = 6,7). Різниця виявилась статистично значимою ($P < 0,01$).

Кардіогенна артеріальна тромбоемболія (КАТЕ) − поширене ускладнення кардіоміопатій серед котів. Дослідження направлені на розробку ефективних протоколів терапії та профілактики КАТЕ. Основна увага була спрямована на пошук ефективних антикоагулянтів, антиагрегантів, методів що поліпшують кровопостачання враженої ділянки. вивчення впливу пімобендану на тривалість життя, виникнення рецидивів у котів за КАТЕ є актуальним.

За результатами досліджень не було виявлено статистичної різниці між групами за кількістю рецидивів, евтаназій, тривалістю життя та виживаністю. Значущою різниця виявилась в тривалості часу до рецидиву. Пімобендан не показав негативного впливу на тривалість життя у котів за КАТЕ. Позитивний вплив, ймовірно, не достатньо явний і потребує вивчення на більш чисельній когорті тварин (науковий керівник проф. Н.Г. Грушанська, ініціативна).

Науковці кафедри хірургії і патофізіології завершили науково-експериментальне дослідження механізму дії компонентів донорської крові у ветеринарній медицині за патології різного генезу. За результатами бактеріологічного дослідження зразків крові котів-донорів, а також зразків еритроцитарної маси коней і собак, які зберігалися впродовж 30 діб, встановлено, що усі досліджувані зразки відповідають вимогам стерильності. Результати досліджень стверджують, що відкритий спосіб відбору крові у котів, а також закритий спосіб відбору крові у коней і собак, з дотриманням вимог асептики і антисептики та умови зберігання еритроцитарної маси в умовах ННЛ «Банк крові тварин» НУБіП України є безпечними щодо можливої її контамінації.

Встановлено, що в організмі тварин-реципієнтів відбувається посттрансфузійний лейкоцитоз. При цьому кількість лімфоцитів у організмі кролів за алогенного переливання цільної крові збільшився відносно вихідного стану. Слід відмітити, що підвищення кількості лейкоцитів у дослідних тварин не виходило за межі фізіологічних параметрів.

Досліджено, що відсоток Т-лімфоцитів в організмі кролів-реципієнтів за переливання крові достовірно збільшився відносно вихідного стану на 3 і 7 добу експериментальних досліджень. На 23 добу експериментальних досліджень відсоток Т-лімфоцитів достовірно знизився відносно вихідного стану. Відсоток В-лімфоцитів в організмі кролів-реципієнтів за переливання алогенної крові мав тенденцію до збільшення відносно вихідного стану на 3 і 7 добу експерименту на 2,1% і 12,6% відповідно. На 23 добу відбулося достовірне збільшення В-лімфоцитів у периферійній крові тварин-реципієнтів на 28,9 %.

Встановлено, що за алогенної трансфузії цільної крові кролям-реципієнтам відбуваються достовірне підвищення вмісту імуноглобулінів класу М у сироватці крові на 3 добу експерименту та зниження їх вмісту на 23 добу експерименту. Доведено, що за алогенної трансфузії цільної крові кролям-реципієнтам відбувається зниження вмісту імуноглобулінів класу G і А у сировавтці крові впродовж 23 діб експерименту.

Проведені експериментальні дослідження підтверджують, що алогенна трансфузія цільної крові в організмі кролів-реципієнтів активує утворення в сироватці крові тварин циркулюючих імунних комплексів, які можуть відкладатися у периваскулярному просторі і кірковому шарі нирок, викликаючи активацію білків системи комплементу та запальні процеси.

Встановлено, що за алогенного переливання цільної крові кролям-реципієнтам відбувається підвищення фагоцитарної активності нейтрофілів крові з одночасним зменшенням їх поглинаючої здатності.

Доведено, що на 3 і 7 добу після алогенної трансфузії цільної крові кролям-реципієнтам відбувається зниження показників спонтанного НСТ-тесту, що вказує на інактивацію кисень-залежної бактерицидної активності нейтрофільних гранулоцитів за першої фази посттрансфузійних імунологічних реакцій. На 23 добу після переливання цільної крові в організмі кролів відбувається підвищення показників спонтанного НСТ-тесту, що вказує на активацію оксиген-залежних механізмів кілінгу фагоцитів та їх бактерицидну властивість.

Встановлено, що на 3 добу після алогенної трансфузії цільної крові в організмі кролів-реципієнтів відбувається достовірне зниження антитілозалежної клітиної цитотоксичності. Слід зазначити, зниження антитілозалежної клітиної цитотоксичності на 3 добу експериментальних досліджень відбувається у зв’язку із синтезом плазматичними клітинами у перші доби експерименту імуноглобулінів класу М до яких у натуральних кілерів немає специфічних Fc-рецепторів. На 7 добу експерименту у кролів-реципієнтів відбувається активація антитілозалежної клітинної цитотоксичності відносно вихідного стану на 71,3%. Достовірне підвищення цього показника свідчить про активацію синтезу імуноголобулінів вторинної імунної відповіді (Ig G), до яких у натуральних кіллерів (NK) є комплементарний Fc рецептор. Антитілозалежна цитотоксична активность лімфоцитів на 23 добу після трансфузії цільної крові в організмі кролів-реципієнтів достовірно збільшилась на 61,5%. Слід зазначити, що антитілозалежна клітина цитотоксичність на 23 добу експериментальних досліджень у дослідних тварин була менша відносно 7 доби експерименту на 5,6%, що, очевидно, відбувається у зв’язку з природнім апоптозом алогенних тромбоцитів і лейкоцитів впродовж 7-16 доби після трансфузії цільної крові.

За результатами досліджень розроблені безпечні протоколи відбору крові у тварин-донорів (кролі, коти, собаки, свині, коні), які презентовані у вигляді навчально-методичних рекомендацій «Протокол відбору крові у тварин-донорів (кріль, кіт, собака, свиня, кінь)».

Результати проведеної роботи впроваджені у навчальний процес при викладанні дисципліни «Ветеринарна трансфузіологія» ІІ освітньо-професійного рівня, спеціальності

211 «Ветеринарна медицина» і дисципліни «Клітинні технології і трансплантологія у ветеринарній медицині», ІІІ освітньо-наукового рівня, спеціальності 211 «Ветеринарна медицина».

У рамках ініціативної тематики завершені дослідження у напрямі науково-експериментального обґрунтування застосування стовбурових клітин і компонентів крові у ветеринарній медицині. Метою досліджень було моделювання експериментального кератиту, отримання алогенних мезенхімальних клітин з амніотичної оболонки плода, мікроскопічні дослідження тканин ока після трансплантації стовбурових клітин, вивчення впливу стовбурових клітин на активність відновлення ушкодженої легеневої тканини за експериментального фіброзу легень. За результатами дослідження встановлено, що результати відновлення тканин ока за введених алогенних мезенхімальних стовбурових клітин, є більш ефективним засобом лікування кератиту, ніж традиційний метод лікування (щоденне закапування генталайн 0,4%, і ципронорм 4-6 разів на добу).

За введення стовбурових клітин, вже на 7 добу відмічали диференціацію епітеліальних клітин по шарах ока і незначне розшаровування колагенових фібрил на 14 добу; наближення епітеліального шару до нормального та відсутність запальної інфільтрації рогової оболонки; на 30 добу відбулося практично повне відновлення ушкоджених тканинних структур ока та закінчення запального процесу.

Алогенні мезенхімальні стовбурові клітин не тільки відновлюють функцію ушкоджених тканинних структур, але й впливають на інтенсивність запального процесу, що значно зменшує терміни репарації тканин ока на рівні клітин і тканин. Мікроскопічні дослідження тканин ока за введених алогенних мезенхімальних стовбурових клітин свідчать про їх ефективне використання за кератиту. Застосування мезенхімальних стовбурових клітин для усунення структурних змін в легенях за експериментального фіброзу у лабораторних тварин (щурів) сприяло ефективному відновленню морфофункціонального стану патологічно зміненої легеневої тканини (науковий керівник проф. М.О. Малюк, д/б № 110/5-пр-2022, ініціативна).

На кафедрі терапії і клінічної діагностики у рамках ініціативної тематики триває розробка методів комплексної візуальної діагностики внутрішніх хвороб дрібних домашніх тварин з використанням комп’ютерних технологій. Метою було дослідження фенотипічного прояву гіпертрофічної кардіоміопатії у свійського кота за допомогою інструментальних методів досліджень.

Дані рентгенографії і електрокардіографії дають можливість зафіксувати патологічні зміни, які є наслідком розвитку гіпертрофічної кардіоміопатії. Але ці дані не дають можливості підтвердити та класифікувати наявний тип кардіоміопатії. Ехокардіографія, на даний час, є єдиним неінвазивним методом клінічного обстеження тварин з кардіоміопатіями, яка дозволяє визначити патологічні відхилення в анатомічній будові серця, підтвердити діагноз і класифікувати тип кардіоміопатії.

Внаслідок гіпертрофії міокарду у хворих котів зменшується порожнина лівого шлуночка. Як результат цього зменшується ударний та хвилинний об’єм крові, що призводить до оксигенного голодування тканин організму. Компенсаторним механізмом при цьому стає підвищення скоротливості міокарду (розвиток гіперкінезу міокарду) і частоти серцевих скорочень (розвиток тахіаритмії).

Для дослідження прояву фіброзу міокарда у котів за кардіоміопатій застосовували метод ультразвукового обстеження серця і метод гістологічного дослідження міокарда котів з підтвердженим діагнозом кардіоміопатії. Ехокардіографію проводили на ультразвукових системах «MyLab Class C» фірми «Esaote» і «Imagic Agile» фірми «Kontron Medical» з використанням секторальних (фазованих) мультичастотних датчиків. Гістологічні дослідження міокарда котів проводили в лабораторії Київського обласного онкологічного диспансеру за стандартною методикою з фарбуванням тканин гематоксилінеозином.

Застосування контрастної рентгенографії (з використанням різних доз контрастної речовини) органів сечостатевої системи у дрібних домашніх тварин (науковий керівник проф. М.І. Цвіліховський, ініціативна).

На кафедрі ветеринарної гігієни тривають дослідження у рамках ініціативної тематики «Санітарно-гігієнічні заходи забезпечення здоров'я тварин у господарствах України різних форм власності». Досліджені клінічний стан, гематологічні показники, особливості метаболізму, продуктивність, хімічний склад м'яса гонадоектомованих півнів за різних термінів вирощування. Доведено доцільність застосування гонадоектомії (каплунізації) півнів адлерської сріблястої породи за різних термінів вирощування, що дає можливість підвищити продуктивність птахів, покращити показники забою та хімічний склад м'яса, забезпечити належний клінічний стан, морфологічний склад крові та процеси метаболізму, знизити вміст гормонів в тканинах, досягти високої збереженості поголів'я (науковий керівник проф. Д.А. Засєкін, ініціативна).

Також триває науково-практичне обгрунтування критеріїв якості та безпечності харчових продуктів, отриманих за різними технологіями ведення тваринництва. Оцінено вплив дієтичної добавки «Шрот зародків пшениці» на ріст і розвиток білих мишей та визначені якісні показники, надано токсико-біологічну оцінку м'ясу курчат-бройлерів, отриманого за різних технологій вирощування птиці і за застосування неорганічної форми селену.

Встановлено, що м'ясо курчат-бройлерів, яке відносилось до контрольної та 1 дослідної групи, було свіжим, нетоксичним з достатньою біологічною цінністю. Натомість, м'ясо курчат-бройлерів 2 дослідної групи за органолептичними та фізико-хімічними показниками було сумнівної свіжості та слаботоксичним. Підтвердженням є те, що через 10 хв інкубації кількість рухливих клітин Colpoda steinii на живильному середовищі з м'ясом курчат-бройлерів 2 дослідної групи знижувалась на 25% ($p < 0,05$) порівняно з контрольною групою. При цьому, кількість малорухливих клітин інфузорії знижувалася на 75% ($p < 0,001$), а через 3 години інкубації кількість рухливих клітин Colpoda steinii знижувалась на 43,0% ($p < 0,05$) порівняно з контрольною групою. При цьому, кількість малорухливих клітин інфузорії збільшувалась на 43,0% ($p < 0,001$) порівняно з контрольною групою. Тому, м'ясо курчат-бройлерів 2 дослідної групи не може бути реалізованим в необробленому вигляді.

Встановлено, що вміст жиру збільшувався у грудних м'язах курчат-бройлерів 2 дослідної групи на 0,1 % (p □ 0,05), 3 – на 0,3 (p □ 0,01) та 4 – на 0,3 % (p □ 0,05) порівняно з контрольною групою. Показник енергетичної цінності грудних м'язів курчат-бройлерів 3 дослідної групи збільшився на 2,2 % ($p < 0,05$), а 4 – на 2,8 % ($p < 0,05$) порівняно з контрольною групою. Концентрація селену зростала в грудних м'язах курчат-бройлерів 2 дослідної групи на 21,7 % ($p < 0,05$), 3 – на 70 % ($p < 0,01$), 4 – на 106 % ($p < 0,001$) порівняно з контрольною групою. При цьому, концентрація селену у стегнових м'язах курчат-бройлерів 2 дослідної групи збільшилась на 12,9 % ($p < 0,01$), 3 – на 57,1 ($p < 0,001$), 4 – на 85,7% ($p < 0,001$) порівняно з контрольною групою. Отже, концентрація селену в м'язовій тканині грудних і стегнових м'язів залежить від дози цього мікроелементу у кормах. Якість м'яса курчат-бройлерів покращувалася з додаванням до комбікорму неорганічної форми селену у дозі 0,3 і 0,4 мг/кг.

Доведено, що впродовж експерименту мікроклімат приміщення, в якому утримувалися лабораторні тварини і показники водопровідної води для їх напування, відповідали вимогам чинних нормативних документів. Обгрунтовано, що досліджувана добавка призводить до збільшення маси тіла білих мишей та їх середньодобових приростів. При цьому, маса внутрішніх органів тварин дослідної групи (тимус, щитоподібна залоза, нирки, печінка, селезінка) залишалася без змін. З'ясовано, що компонентний склад добавки впливає на морфологічні показники крові білих мишей, а саме призводить до збільшення вмісту гемоглобіну, кількості еритроцитів і величини гематокриту. У лейкограмі крові мишей не відмічалося змін. Встановлено збільшення

вмісту загального білка та глобулінів в сироватці крові білих мишей. Зниження вмісту альбумінів і підвищення активності ферментів – аланінамінотрансферази та аспартатамінотрансферази відбувалося в межах референтних значень для білих мишей (науковий керівник проф. С.А. Ткачук).

На кафедрі фармакології, паразитології і тропічної ветеринарії продовжено виконання ініціативної НДР «Дослідити токсичну дію деяких мікотоксинів і нових пестицидів та запропонувати засоби зниження їх негативного впливу на організм тварин». Встановлені порушення клінічного стану птиці, яке проявлялося пригніченням, зниженням рухової активності, порушенням координації руху, тремором м'язів кінцівок і шиї, зменшенням споживання корму, збільшенням споживання води та зниженням приростів маси тіла.

У птиці віком 14 діб виявляли гіпо- і арегенераторну анемію, лейкоцитопенію, тромбоцитопенію, які у віці 42 доби змінювались гіпопластичною регенераторною анемією, лейкоцитозом та тромбоцитопенією, а в лейкограмі спостерігали нейтропенію, базофілопенію, моноцитопенію та відносний лімфоцитоз.

Біохімічними дослідженнями плазми крові встановлено зростання вмісту сечовини та креатиніну, що засвідчує про ураження нирок. Активність аспарагінової амінотрансферази, аланінової амінотрансферази, гамма-глутамілтранспептидази, лужної фосфатази, лактатдегідрогенази зростала в усі періоди досліджень, що засвідчує патологічні зміни в клітинах та тканинах внутрішніх органів.

Досліджувані сорбенти – Токсі-Ніл® Плюс Юніке, Мікофікс® Плюс 3.Е та березове активоване вугілля – знижували негативний вплив охратоксину А та дезоксиніваленолу на організм курчат-бройлерів, а найбільш ефективними були Токсі-Ніл® Плюс Юніке та березове активоване вугілля.

Також у рамках ініціативної тематики продовжені дослідження щодо фармакотерапевтичних властивостей нових ветеринарних хіміотерапевтичних, протизапальних, антидотних та регулюючих обмін речовин засобів. Дослідженнями сироватки крові курчат-бройлерів, хворих на орнітобактеріоз, контрольної групи було встановлено гіпопротеїнемію, за якої на 216 год досліду спостерігали зменшення вмісту протеїну загального та альбумінів на 12 і 34% відповідно. Вміст кальцію загального за період від 24 до 216 год досліду знижувався на 12%.

Застосування птиці 2 та 3 дослідних груп польодоксину та тилмоксу 25% забезпечувало терапевтичний ефект та сприяло зростанню вмісту протеїну загального у сироватці крові на 24 та 33% ($p \leq 0,05$) відповідно, альбумінів – на 56% у сироватці крові курчат обох дослідних груп, вміст кальцію загального – вірогідно вищим ($p \leq 0,05$), ніж у сироватці крові птиці контрольної групи.

Проведеними гістологічними дослідженнями органів, хворих на орнітобактеріоз 25 добових курчат-бройлерів, було встановлено наявність у них виразних мікроскопічних змін.

Нами також було встановлено наявність виразних мікроскопічних змін у печінці курчат, хворих на орнітобактеріоз. Печінка була дифузно набряклою, з крововиливами. Структура багатьох печінкових часточок була виразно порушена внаслідок значного набряку. Частина центральних вен і вен печінкових тріад була значно розширена. Гепатоцити перебували в стані зернистої дистрофії або ж руйнувались.

Мікроскопічні зміни в ендокарді та епікарді нами встановлені не були, натомість у міокарді було виявлено значний набряк інтерстицію. Усі м'язові волокна перебували в стані зернистої дистрофії. Місцями реєструвались розриви окремих м'язових волокон та їх невеликих пучків, внаслідок чого такі волокна ставали фрагментованими.

Терапевтичну ефективність обох досліджуваних антибіотиків було підтверджено гістологічними дослідженнями органів курчат-бройлерів дослідних груп. Зокрема, застосування птиці другої дослідної групи польодоксину впродовж 4 діб забезпечувало лише часткове відновлення мікроскопічної структури досліджуваних органів, тоді як за

застосування тилмоксу 25% курчатам-бройлерам третьої дослідної групи у легенях виявляли лише гіперемію, у трахеї – змін не виявляли; у селезінці спостерігали гіперплазію лімфоїдних вузликів (ознака нормалізації мікроскопічної будови), у нирках – зернисту дистрофію епітелію лише у поодиноких звивистих канальцях, у печінці – помірний набряк та гіперемію капілярів, що засвідчує активний процес одужання (науковий керівник проф. В.Б. Духницький, ініціативні).

На кафедрі анатомії, гістології і патоморфології тварин за ініціативою науковців виконувалась НДР «Топографія і будова імунних утворень органів травлення у птахів». Проведеними дослідженнями встановлено, що стравохідний мигдалик у рябчика розташований у слизовій оболонці каудальної частини стравоходу в ділянці його переходу в залозисту частину шлунку. Мигдалик виявляється макроскопічно, він має вигляд складчастої, горбистої смужки світло-рожевого кольору, яка охоплює периметр стравоходу. Лімфоїдна тканина стравохідного мигдалика представлена усіма рівнями структурної організації: дифузна форма, передвузлики, первинні та вторинні вузлики. Що свідчить про його морфофункціональну зрілість. Шлунок, має три добре розвинутих частини: залозисту, м’язову і пілоричну, поодинокі імунні утворення розташовані лише у власній пластинці слизової оболонки. Вони представлені тільки дифузною лімфоїдною тканиною (науковий керівник проф. Н. Дишлюк, ініціативна).

На факультеті науковими співробітниками за договорами за замовленням різних підприємств і організацій виконуються 17 науково-дослідних робіт та надаються наукових послуг (спецфонд); за ініціативною тематикою (без фінансування) виконуються 22 науково-дослідні роботи.

3.1.4.5. Техніка, енергетика та інформатизація АПК

Дослідження за науковим напрямом «Технічні науки» спрямовані на створення новітніх енергоощадних технологій виробництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, підвищення надійності й ефективності використання сільськогосподарської техніки, її модернізацію; розробку систем енергозабезпечення тощо.

На **механіко-технологічному факультеті** виконувалось прикладне дослідження «Наукове обґрунтування оптимальних параметрів місця розташування місткостей зернових елеваторів та продуктивності пунктів перевалки». Виконані постановка та розв’язання задач оптимального перерозподілу вантажопотоків аграрної продукції, що експортується з України. Розроблено імітаційну модель постачання зернових на прикладі Миколаївського морського торговельного порту та регіонів тяжіння до нього (Миколаївська, Кіровоградська, Дніпропетровська, Запорізька та Херсонська області). Розроблені заходи щодо підвищення пропускної спроможності транспортної системи України при перевезенні зернових та зернобобових (на прикладі Миколаївського торговельного порту та регіонів тяжіння до нього) (відповідальний виконавець д-р техн. наук В.І. Мацюк).

Науковцями факультету за рахунок зовнішнього інструменту допомоги ЄС для виконання зобов’язань України у Рамковій програмі ЄС з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020» виконується науково-технічна робота «Кавітаційне оброблянння лігноцелюлозної біосировини в отриманні біопалив другого покоління». Визначено ботанічний (видовий склад) лігноцелюлозної сировини (відходів) комунального походження, яка була поділені на три групи. Проведені хімічні дослідження параметрів та складу зразків лігноцелюлозної сировини, зокрема з визначенням вмісту основних біополімерів (целюлози, геміцелюлози, лігніну), золи та інших складових і параметрів. Визначені раціональні за критерієм мінімальних питомих енерговитрат способи попередньої підготовки лігноцелюлозної сировини до гідромеханічного та ультразвукового кавітаційного оброблянння: гранулометричний склад, вміст сухої речовини у суспензії (для ультразвукового кавітаційного оброблянння), середньозважений

розмір часточок (для гідромеханічного кавітаційного оброблянння), що забезпечують ефективну дезінтеграцію лігноцелюлозних структур у процесі кавітаційного оброблянння з метою забезпечення подальшої ефективної ферментації. На основі застосування сігмоїдної функції отримано модель прогнозування обсягів утворення, накопичення, зберігання, а також зміни сумарного енергетичного потенціалу лігноцелюлозної сировини комунального походження (на прикладі Голосіївського району, м. Київ). Розроблено методику експериментальних досліджень процесів кавітаційного оброблянння лігноцелюлозної сировини в технологіях рідких біопалив та біогазу, підібрані прилади та обладнання для проведення експериментальних досліджень (науковий керівник д-р техн. наук В.В. Братішко, № РН/33-2023).

На механіко-технологічному факультеті разом з вченими факультету конструювання та дизайну виконується Грантовий договір з Данським технічним університетом «HEI-TREATY «Nurturing deep tech talents for clean and sustainable energy transition/Розвиток глибоких технологічних талантів для переходу на чисту та стійку енергію» (наукові керівники проф. Г.А. Голуб, проф. Ю.О. Ромасевич, № 101113035).

На кафедрі сільськогосподарських машин та системотехніки у рамках ініціативної тематики продовжувалось виконання НДР «Компетентнісна орієнтація професійної підготовки бакалаврів з агроінженерії». Висвітлено суть проблем у навчальному процесі аграрного ЗВО при вивченні студентами спеціальності «Агроінженерія» сільськогосподарських машин. Запропоновані дієві шляхи підвищення якості їх професійної підготовки. Проведено огляд сучасних чинників ефективності вказаної підготовки. Визначені сучасні чинники ефективності означеної професійної підготовки на прикладі дисципліни «Сільськогосподарські машини» (науковий керівник доц. І.М. Сівак, ініціативна).

Також на кафедрі тривала розробка технічних та технологічних принципів підвищення ефективності роботи протруювачів насіння. Проведено загальний аналіз застосування озону в сільськогосподарському виробництві як засобу впливу на технологічний об’єкт: 1) визначено класифікацію загального використання електроозонних технологій, їх особливості та основні вимоги до технологічного обладнання електроозонування АПК; 2) визначені причинні та функціональні зв’язки взаємодії параметрів у технологічних процесах електроозонної обробки в насінництві; 3) визначені технологічні вимоги до озонаторів для електроозонних технологій на прикладі передпосівної обробки насіння озонуванням одночасно з протруюванням; 4) розроблено метод електротехнологічної обробки насіння озоном (науковий керівник доц. О.М. Вечера, ініціативна).

Науковці кафедри транспортних технологій та засобів у АПК продовжували вивчення теоретичних основ професійної підготовки бакалаврів за спеціальністю «Транспортні технології (на автомобільному транспорті). Визначені проблеми практичної підготовки бакалаврів за спеціальністю «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Опрацьовано зарубіжний досвід зв’язку теорії з практикою на виробництві з метою його впровадження у практичну підготовку бакалаврів за спеціальністю «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Здійснено аналіз відповідності означеної практичної підготовки ключовим компетентностям оновлених стандартів освіти до професійної підготовки бакалаврів даної спеціальності (науковий керівник доц. О.А. Дьомін, ініціативна).

Наукова робота на кафедрі охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві спрямована на розробку біотехнологічної системи машин для продукування молока. Розглянуто поняття з продукування молока на тваринницькій фермі в умовах господарства. Проведено порівняння сучасних виробів дійкової гуми. Визначені складові біосистеми з продукування молока «тварина – оператор – система машин» та основні чинники, які впливають на якісні показники молока. Змодельовані режими роботи доїльного апарату попарно-комбінованої дії та дійкової гуми з різними термінами

напрацювання. Отримані дані є основою для рекомендації заходів і засобів покращання виробництва молока під час експлуатації в умовах тваринницької ферми господарства, що дозволить поліпшити якість молока (науковий керівник доц. О.А. Заболотько, ініціативна).

Ще один напрям роботи – обґрунтування принципів та розробка технічних рішень інтенсифікації процесу підготовки кормів до згодовування. За результатами експериментальних досліджень встановлені залежності енергетичних та якісних показників процесу подрібнення зерна від керованих параметрів: частоти обертання вальця, кута нахилу напрямної, кута обхвату вальця декою, величини робочого зазору. Обґрунтовані раціональні параметри подрібнювача, що забезпечують зменшення виходу пиловидної фракції в 5 разів, збільшення рівномірності гранулометричного складу продуктів подрібнення, зменшення енергомісткості процесу на 35%. Запропоновано комплексну методику порівняльного оцінювання подрібнювачів зернових кормів (науковий керівник доц. С.Є. Потапова, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики завершено НДР «Обґрунтувати параметри та режими роботи обладнання для гранулювання і брикетування біомаси у тверде паливо». Розроблені наукові засади використання рослинних ресурсів у системі «вторинна біомаса – підготовлена сировина – біопаливна продукція». Розглянуто паливні гранули і брикети як композиційний біополімер з неорієнтованою структурою та обгрунтовано доцільність використання композицій у виробництвах пресованого палива, що започаткувало новий інноваційний підхід до виробництва твердих видів біопалива. Розроблено композиційний склад гранул та брикетів на основі рослинної біомаси. Важливою складовою дослідження є комплексний аналіз енергетичної та екологічної ефективності технологій виробництва теплової енергії з твердого біопалива з використанням таких показників: коефіцієнт перетворення енергії, питомі сукупні витрати енергії, скорочення викидів парникових газів (науковий керівник доц. О.І. Єременко, ініціативна).

На факультеті науковими співробітниками за договорами за замовленням різних підприємств і організацій виконуються 4 науково-дослідні роботи та надаються наукові послуги (спецфонд).

На кафедрі механіки **факультету конструювання та дизайну** тривають дослідження у напрямі наукового обґрунтування та розробки технічних засобів очистки коренебульбоплодів від домішок з використанням ресурсозберігаючих технологій. Експериментальна установка. Розроблено програму експериментальних досліджень процесу сепарації у лабораторних та польових умовах. Проведені експериментальні дослідження процесу очистки коренебульбоплодів від домішок. Результати досліджень – конструкторську документацію для виготовлення лабораторної установки з метою очистки та транспортування коренебульбоплодів від ґрунтових домішок та рослинних решток – впроваджено в Інституті механіки та автоматики агропромислового виробництва НААН України.

Підготовлені 4 наукові статі у фахових виданнях України, 4 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних WoS та/або Scopus, 1 стаття у періодичному закордонному фаховому виданні, що має ISSN, 1 англомовні тези доповідей у матеріалах міжнародних конференцій; подані 3 заявки на отримання патентів України.

За ініціативною тематикою продовжено розробку конструкторсько-технологічних методів забезпечення надійності запобіжних механізмів гвинтових конвеєрів. З метою усунення заклинювання робочого органу шнекового транспортера при переміщенні матеріалу запропоновано використовувати запобіжний пристрій з розділеними у часі режимами буксування та осьового зміщення шнека для автоматичного відновлення робочого стану конвеєра. Проведено силовий аналіз роботи захисного механізму, основним призначенням якого є визначення залежності крутного моменту від провертання півмуфт на різних етапах спрацювання запобіжного пристрою. Проведено аналіз інтенсивності впливу різних параметрів на характер і величину крутного моменту.

Результати досліджень – методика проведення досліджень статичних і динамічних навантажень, які виникають при транспортуванні сипких матеріалів сільськогосподарського виробництва гнучкого секційного шнекового робочого органу конвеєра – впроваджені в Інституті механіки та автоматики агропромислового виробництва НААН України (науковий керівник доц. О.М. Троханяк, д/б № 110/1-пр-2022, ініціативна).

За ініціативною тематикою проводяться дослідження ефективності дидактичних складових саморозвитку майбутніх інженерів сфер сільськогосподарського машинобудування, технічного сервісу та товарного агропромислового виробництва. За результатами досліджень зроблено висновок, що одним з головних завдань формування готовності майбутніх інженерів-аграрників до професійної діяльності та саморозвитку у процесі викладання інженерних дисциплін «Матеріалознавство», «Прикладна механіка», «Теорія машин і механізмів», «Механіка матеріалів і конструкцій», та ін. є застосування методів активізації навчально-професійної діяльності (науковий керівник доц. М.М. Бондар, ініціативна).

Також на кафедрі здійснюються дослідження будівельних конструкцій з тріщинами методом скінченних елементів. Розглянуто напружено-деформований стан залізобетонної плити з поперечною крайовою тріщиною постійної глибини. Досліджено вплив армування на розподіл характеристик механіки руйнування по фронту тріщини. З використанням скінченно-елементного пакету CalculiX отримано чисельні результати та обгрунтовано адекватність аналітичного розв’язку (науковий керівник доц. А.Г. Куценко, ініціативна).

Виконувалось прикладне дослідження «Підвищення продуктивності, енергоефективності, надійності роботи вантажопідйомних кранів за оптимізації режимів руху їх механізмів». Розроблено динамічну модель механізму повороту баштового крана при усталеному режимі зміни вильоту вантажу. Для такої моделі складено математичну модель, яка описується системою диференціальних рівнянь руху механізму повороту стрілової системи. На базі розробленої математичної моделі руху стрілової системи поставлена і розв’язана оптимізаційна задача силового режиму пуску. За критерій оптимізації режиму повороту стрілової системи обрано комплексний безрозмірний динамічний критерій, який враховує середньоквадратичне і максимальне значення рушійного моменту приводу механізму повороту. В оптимізаційній задачі за крайові умови руху обрані кінематичні характеристики механізму повороту, які усувають коливання вантажу на гнучкому підвісі при виході на усталений режим руху.

Розв’язок поставленої оптимізаційної задачі представлений у вигляді суми двох поліномів з невідомими коефіцієнтами. Перший поліном забезпечує виконання крайових умов, а другий – мінімізує комплексний критерій. Для розв’язування оптимізаційної задачі використано модифікацію метаевристичного методу рою часточок із обертовою кільцевою топологією зв’язків між часточками Ring-Rot-PSO.

Отриманий оптимальний режим пуску механізму повороту забезпечує мінімізацію середньоквадратичного і максимального значень рушійного моменту на компромісній основі. В отриманому оптимальному режимі руху механізму повороту спостерігається низько- та високочастотні коливання кінематичних, силових та енергетичних характеристик, які викликані розгойдуванням вантажу на гнучкому підвісі та характером зміни рушійного моменту. На ділянці усталеного руху механізму повороту ці коливання усуваються, виходячи з умов отриманого оптимального режиму руху (відповідальний виконавець проф. В.С. Ловейкін).

Науковцями факультету виконується спільний українсько-ізраїльський науково-дослідний проєкт «Розробка нових модифікацій методу оптимізації PSO та їх застосування у задачах інженерії». У роботі із застосуванням різних підходів проведено модифікації PSO, які дали можливість отримати алгоритми з покращеними пошуковими характеристиками. Вони ґрунтуються на ефекті коливань вектора положення частинки при його оновленні (PV-IA-PSO-1 та PV-IA-PSO-2), м’якій переініціалізації рою (SR-D-

PSO), гібридизації алгоритмів (M-PSO-Hybrid) та синтезі локальної та глобальної топологій зв'язків між частинками (LG-Ring-PSO). Всі ці алгоритми мають параметри, які впливають на їхні пошукові особливості.

Розроблено методику визначення оптимальних значень параметрів розроблених модифікацій PSO, яка ґрунтується на багатократному запуску алгоритмів для мінімізації тестових функцій. У цих експериментах налаштовані параметри розглядались як незалежні фактори і на основі діаграм Бокса-Віскера знайдено оптимальні діапазони їх значень. Це дало змогу отримати рекомендації щодо налаштувань параметрів (σ_{max}=0,35…0,4 для PV-IA-PSO-1, B=1…1,1 для PV-IA-PSO-2, ψ=7 для M-PSO-Hybrid, a=1…2 для LG-Ring-PSO).

Для того, щоб довести ефективність модифікацій PSO обрано двадцять загальновідомих тестових функцій, які мають різні особливості, що впливають на відшукування їхніх глобальних мінімумів (положення глобального мінімуму, розташування і кількість локальних мінімумів, уні- або мультимодальність, сепарабельність тощо). Така різноманітність характеристик тестових функцій зумовлена вимогами застосовності і високої ефективності роботи розроблених модифікацій PSO для якомога ширшого класу задач оптимізації. Опис тестових функцій та їхніх характеристик можуть бути використані для потреб оцінки інших оптимізаційних алгоритмів.

Розроблено оцінки та інструменти, які дають змогу вивчати еволюцію руху рою, виконувати динамічне (за ітераціями) оцінювання статистичних показників алгоритму, визначати успішність його роботи та отримувати інформацію стосовно залученості частинок у пошук розв'язку задачі. Цей комплекс результатів дає змогу цілеспрямовано знаходити сильні і слабкі сторони модифікацій PSO, порівнювати алгоритми між собою та виробляти подальші стратегії їх вдосконалень (науковий керівник проф. Ю.О. Ромасевич, д/б № М/67-2023).

На факультеті науковими співробітниками за договорами за замовленням різних підприємств і організацій виконуються 3 науково-дослідні роботи та надаються наукові послуги (спецфонд).

Вченими кафедри автоматики та робототехнічних систем **ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження** завершено розроблення електрофізичних методів та біотехнічних систем діагностування біологічних об'єктів і управління продуктивністю рослин в теплицях. Розроблено методику електрофізичного оцінювання стану рослин; коригуючі моделі розповсюдження оптичного випромінювання в біооб'єктах із всебічним урахуванням ефектів розсіювання. Уніфіковані оптико-електронні технічні системи, призначені для досліджень та експрес-діагностики стану рослин; новий клас проблемно-орієнтованих інтелектуальних фотонних технологій діагностування, оброблення і збереження інформації для ідентифікації стану біологічних об'єктів, а також електромагнітної технології управління продуктивністю рослин в захищеному грунті для практичного застосування основних результатів у сільськогосподарській практиці; структурно-функціональну організацію низькоінтенсивної світлодіодної технології підвищення продуктивності овочів, її апаратно-модульне та алгоритмічне забезпечення; елементну базу та базові режими опромінення для низькоінтенсивних світлодіодних технологій підвищення продуктивності рослин (науковий керівник проф. Л.Є. Никифорова, д/б №110/6-пр-2022).

На кафедрі інженерії енергосистем молодими науковцями завершено виконання науково-технічної розробки «Підвищення енергетичної ефективності будівель вищих навчальних закладів України шляхом розробки та впровадження системи «Reflow». Створено систему «розумного» управління процесом опалення будівлі «Reflow» з розробкою рекомендацій щодо їх впровадження на об'єктах ЗВО України (науковий керівник доц. Є.О. Антипов, д/б № 110/1м-нтр-2021).

Ще один напрям досліджень молодих вчених кафедри – «Розробка нового теплоенергетичного обладнання для енергозберігаючої системи підтримання мікроклімату

в птахівничих і тваринницьких приміщеннях». Результати чисельного моделювання аеродинаміки і теплообміну при верхньому розташування припливних клапанів в повітряному середовищі пташника показали, що клапани які розташовані на висоті 210 мм від перекриття працюють ефективно. Запропоновано внести зміни до структури системи мікроклімату та розташування його складових у пташнику. А саме: зміна кута спойлера з 75о на 73о та підняття припливних клапанів на висоту 210 мм від рівня перекриття.

Розроблено і виготовлено експериментальну систему для охолодження повітря в пташнику, яка базується на використанні нової конструкції теплообмінника-рекуператора, у яких в якості охолоджуючого теплоносія використовується вода з підземних свердловин. Описано принципову схему установки та конструкції теплообмінника, а також приведені характеристики вимірювальних приладів. Проведено порівняння результатів розрахунків чисельних моделей з експериментальними даними щодо теплопередачі пучків труб. Похибка, яка отримана у результатах, складає близько 5%.

За рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України виконується проект «Формування технологічних структур децентралізованих енергосистем у повоєнній відбудові інфраструктури територіальних громад в контексті протидії зміни клімату» (науковий керівник доц. В.І. Троханяк, д/б № 110/1м-пр-2022, № 202/0129).

За ініціативною тематикою виконувались дослідження «Визначення місць установки і функціональності автоматичних пунктів секціонування розподільної мережі для забезпечення цільових показників надійності електропостачання споживачів в умовах тарифного RAB-регулювання». Розглянути питання оптимізації розміщення точок розділення в розподільних мережах та розробки системи управління електричними мережам. Запропоновано алгоритм, який дозволяє врахувати наявність ділянок мережі як з радикальною, так і з кільцевою топологією, а також живлення схеми від кількох джерел живлення. Розроблено методику, яка дозволяє визначати місця установки реклоузерів в електричній мережі, що призводить до найбільшого зниження частити відключень споживачів (науковий керівник доц. О.В. Гай, ініціативна).

Тривала робота у напрямі розвитку методів діагностики електродвигуна працюючого в умовах несиметрії напруги електромережі. Запропоновано спосіб та розроблено пристрій, який дозволяє у період роботи електродвигуна контролювати неповнофазні режими напруг мережі токових ланцюгів, а при відключенні електродвигуна від мережі – контролювати величину опору ізоляції статорних обмоток електродвигуні і кабелю, а також прогнозується остаточний ресурс експлуатації електродвигуна.

Ще один новий напрям досліджень науковців кафедри – застосування імпедансного методу для оцінки зміни властивості біологічної тканини. Досліджені перехідні процеси іонізації при дії напруги постійного струму з використанням скоригованої електричної схеми заміщення з додатковим активним опором (науковий керівник доц. В.Є. Кривоносов, ініціативні).

На кафедрі електротехніки, електромеханіки та електротехнологій започатковано розробку електротехнологій підготовки та спалювання паливних сумішей з утилізованою водою та рідинними відходами різного походження. Розроблені математичні моделі процесів масообміну і електромагнітної обробки компонентів паливних сумішей. Визначені розподіли в магістралях магнітних індукцій, векторного магнітного потенціалу, швидкостей і властивостей компонентів пальної суміші. Розроблені математичні моделі процесів тепломасообміну в зонах багатостримерного імпульсно-розрядового супроводження горіння пальних сумішей. Встановлені розподіли частотного спектру та рівнів індукції магнітного і електричного полів в активних зонах горіння. Розроблені математичні моделі тепломасообміну в зонах приготування і запалювання водяного газу при спалюванні гетерогенної вуглеводневої відпрацьованої рідкої оливи або мазуту та математична модель тепломасообміну в камерах попереднього горіння твердої суміші відходів і в камері догорання пірогазо-водногазоповітряної суміші.

За державним замовленням на найважливіші науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію виконується науково-технічна робота «Розроблення електротехнології для переробки кератиновмісних відходів і сировини» (науковий керівник проф. М.М. Заблодський, д/б № 110/1-пр-2023, № ДЗ/154-2023).

В ННІ науковими співробітниками за договорами за замовленням різних підприємств і організацій виконуються 2 науково-дослідні роботи та надаються наукові послуги (спецфонд); за ініціативною тематикою (без фінансування) виконуються 8 науково-дослідних робіт.

На кафедрі комп'ютерних наук **факультету інформаційних технологій** завершені наукові дослідження щодо стратегії цифрової трансформації економіки України як інструменту забезпечення соціально-економічного розвитку та національної безпеки.

За результатами наукових досліджень обгрунтовано стратегічні пріоритети національної безпеки цифрової трансформації економіки України та розроблено пропозиції щодо підвищення інвестиційно-інноваційної ефективності цифрової трансформації в системі економічної безпеки.

Побудовано багаторівневу систему соціально-економної та організаційної оцінки цифрової трансформації в умовах підвищення ризиків зовнішніх та внутрішніх загроз у контексті інтенсифікації соціально-економічного розвитку. Сформовано стратегію цифрової трансформації економіки України, що поєднує економічні, організаційні, інформаційні аспекти, та базується на новітніх економіко-математичних моделях, підходах та механізмах.

Розроблено проект нормативно-правового акту щодо стратегії цифрової трансформації економіки України як інструменту забезпечення соціально-економічного розвитку та національної безпеки. (науковий керівник канд. техн. наук, доц. Р.М. Басараб, д/б № 110/1м-пр-2021).

3.1.4.6. Лісівництво та декоративне садівництво

Науковці **НДІ лісівництва та декоративного садівництва (ННІ лісового і садово-паркового господарства)** у звітному році продовжували проведення прикладних та ініціативних наукових досліджень з актуальних проблем лісівничої науки, садово-паркового господарства і охорони природного навколишнього середовища, підвищення продуктивності лісових екосистем та оптимізації зональних лісоаграрних ландшафтів.

На кафедрі таксації лісу та лісового менеджменту розпочаті наукові дослідження наукові дослідження щодо інтегральне оцінювання енергетичного потенціалу деревної біомаси лісів Українського Полісся на територіях пройдених бойовими діями.

Виконаний аналіз сучасних світових методів, підходів та наукових результатів щодо дослідження енергетичної функції лісів, її кількісного біофізичного, екологічного й економічного оцінювання, а також прогнозування. Уточнений поняттєво-термінологічний апарат, пов’язаний із дослідженням енергетичного потенціалу деревної біомаси на територіях, пройдених бойовими діями. Опрацьовані методичні підходи й особливості оцінювання енергетичного потенціалу деревної біомаси лісів на територіях, пройдених бойовими діями, а також опрацьована схема даних для оцінювання й прогнозу енергетичного потенціалу деревної біомаси лісів Українського Полісся на територіях, пройдених бойовими діями (науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. І.П. Лакида, д/б № 110/3-пр-2023).

Науковцями кафедри продовжуються наукові дослідження по темі «Прикладні рішення оцінювання впливу порушень лісових екосистем на стале лісове господарство».

Здійснено аналіз наявних джерел даних для моделювання пожежної поведінки у лісових екосистемах ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» та інших насадженнях Фастівського району Київської області. Оцифровано низку порушень лісового покриву у зонгах інтересу за допомогою ГІС та супутникових даних різного просторового розрізнення. Створено геопросторову модель класифікації лісового покриву на

пошкоджених чи непошкоджених у регіонах, які знаходились під впливом інтенсивних бойових дій у 2022 р.

Створено бінарну класифікаційну модель маски «пошкоджений/непошкоджений ліс на основі супутникових даних Sentinel-2. Загальна точність моделі перевірена на незалежній вибірці даних склала 88%. Створено карти первинних та вторинних порушень лісового покриву (за роками) класифіковано за допомогою непараметричної моделі Random Forest на три основні чинники: пожежі, суцільні рубки, несуцільні порушення.

Закладено дві експериментальні ділянки у соснових насадженнях Житомирської області з інвентаризацією мертвої деревини та різноманіття комах у ній. Проведено облік деревного детриту (сухостій, деревна ламань) та оцінено трапляння і різноманіття ентомофауни (науковий керівник д-р с.-г. наук, проф. А.М. Білоус, д/б № 110/3м-пр-2022).

Завершені прикладні наукові дослідження щодо інтегральної оцінка екосистемних функцій самосійних лісів на землях сільськогосподарського призначення в контексті їх сталого використання. Аналіз таксономічної, біоморфологічної та ценотичної структури самосійних лісів свідчить про несформовані як для лісових угруповань риси: низька частка видів-фанерофітів (біоморфологічна структура), відсутність чіткого поділу на яруси (несформованість вертикальної структури), майже повна відсутність чагарникового ярусу та домінування у фітоценотичному спектрі видів нелісового класу Molinio-Arrhenatheretea. Молодий (несформований) характер структури досліджених самосійних лісів створює передумови й характеризується наявністю видів, характерних для ранніх стадій антропогенно-демутаційних сукцесій – зокрема, видів-терофітів із коротким життєвим циклом та інвазійних видів. Серед екологічних факторів найбільше на запас деревостану впливають чотири – вологість ґрунтів, кислотність, загальний сольовий режим та континентальність.

Через молодий вік самосійних соснових лісів компоненти стовбура мають більший вміст вологи. Показники середньої базисної щільності очікувано набувають дещо нижчих значень в порівнянні з іншими дослідженнями.

У результаті польових досліджень на 23 кругових пробних площах отримано достатньо повні та надійні дослідні дані про ріст і продуктивність соснових лісів на самозалісених ділянках. Моделюванню підлягали такі таксаційні параметри, як середня висота, середній діаметр, сума площ поперечних перерізів та видове число. Інші показники деревостану є похідними, їх розраховано шляхом нескладних математичних обчислень.

Завершальним етапом дослідження було розроблення системи математичних моделей конверсійних коефіцієнтів, а також нормативів динаміки надземної живої біомаси, депонованого вуглецю та киснепродуктивності самосійних соснових лісів Українського Полісся. Для зручності практичного використання факторами в моделях виступають діаметр і висота. Для деяких складових (гілок і хвої крони) фітомаси дерев чи деревостану математичні моделі розроблено з врахуванням відносної повноти або окремо для низько- і високоповнотних насаджень.

За результатами реалізації науково-дослідної тематики у 2023 році опубліковано 4 статті у закордонних виданнях, віднесених до наукометричних баз Scopus та Web of Science, 2 статті у фахових виданнях України, 3 тез доповідей, подано заявку на 1 патент на винахід, 2 патенти на корисну модель та 6 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір (науковий керівник д-р с.-г. наук, проф. П.І. Лакида, д/б № 110/10-пр-2022).

Молодими вченими кафедрі лісівництва розпочаті наукові дослідження щодо розробки ризик-орієнтованої концепції підвищення стійкості лісів до пожеж та змін клімату з використанням засобів ДЗЗ. Сформовано аналітичний огляд існуючих підходів щодо підвищення стійкості лісів до пожеж та змін клімату. Виконано картування лісів та оцінки пошкоджень лісів за даними ДЗЗ для пілотної території та розроблено загально-методичні підходи оцінки пошкоджень природних ландшафтів пожежами. Наведено аналіз діючої системи охорони природних ландшафтів від пожеж в Україні та аналіз

нормативного забезпечення; досліджено питання змін клімату на території України та їх вплив на ліси і пожежну небезпеку.

Наведено результати дослідження безпекових загроз таких як забруднення території радіацією та вибухонебезпечними предметами внаслідок війни; наведено результати оцінки пожежонебезпечних буферних зон лісів навколо населених пунктів.

Проведено польові дослідження для встановлення параметрів та характеристик пожежного середовища; закладено польові експерименти зі створення/формування пожежостійких лісів. Досліджено видове різноманіття видів дерев та кущів й сформовано відповідні переліки з врахуванням регіональних особливостей; зібрано інформацію про історичні закономірності зміни земельного покриву на пілотній території.

За результатами реалізації науково-дослідної тематики у 2023 році опубліковано 1 монографію, 2 розділи монографій у закордонних виданнях мовами країн, які є офіційними мовами Європейського Союзу, 5 статей у закордонних виданнях, віднесених до наукометричних баз Scopus та Web of Science, 4 статті у фахових виданнях України, 8 тез доповідей, 5 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір, захищено 3 магістерські роботи (науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. О.М Сошенський, д/б № 110/1м-пр-2023).

На кафедрі ботаніки, дендрології та лісової селекції продовжуються дослідження за ініціативною тематикою «Соснові насадження ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» в умовах зміни клімату». Досліджено особливості впливу зміни кліматичних показників на ріст та розвиток деревних рослин у лісових насадженнях (науковий керівник проф. С.Б. Ковалевський, ініціативна).

Науковцями кафедри проводились дослідження у напрямі розробки заходів збереження та сталого використання лісової рослинності південної частини Київського Правобережного Полісся.

Проведено польові роботи протягом травня та червня у межах ландшафтний заказник місцевого значення «Чернечий ліс» та лісового заказнику загальнодержавного значення «Дзвінківський», проаналізовано дані отримані під час польових робіт 2010-2023 років стосовно поширення раритетних представників рослинного світу.

Продовжувались наукові дослідження з ініціативної тематики щодо структури флористичного різноманіття Мошногірського кряжу.

Згідно проведеного систематичного аналізу флористичного складу Мошногірського кряжу виявлено 411 видів вищих судинних рослин, 237 родів, 74 родини, 51 порядок, 5 класів, 4 відділи. Установлено 10 провідних родин та 10 найчисельніших родів. Серед біоморф переважають трав'яні багаторічні рослини (202 види або 51,5%). Адвентивна фракція представлена 89 видами (22,8%), серед яких значна частка інвазійних видів. Виявлено поширення біотопами широколистяних лісів Мошногірського кряжу для 56 чужинних видів судинних рослин, які належать до 53 родів та 34 родин. що 39,3% (22) і мають північноамериканське походження, а за часом занесення є виключно кенофітами.

Проаналізовано дані, отримані під час польових робіт 2018-2021 років, складено конспект чужорідних видів, за результатами опубліковано статтю в журналі Ukrainian Journal of Forest and Wood Science (науковий керівник проф. Б.Є. Якубенко, ініціативні).

На кафедрі технологій та дизайну виробів з деревини проводились дослідження щодо технологічних аспектів використання низькоякісної деревини сосни, ураженої шкідниками.

Розроблено конструкцію каркасних панелей з деревини, порожнини яких заповнюють розробленим утеплювальним матеріалом на основі деревинної шерсті. Представлені конструктивні схеми виконання стінових панелей. Визначено мінімальну товщину панелі за отриманими експериментальними даними згідно чинних нормативів за показником теплового опору огороджень будинку.

Наведено результати розрахунків затухання теплових коливань при нестаціонарному тепловому полі спричинене сумарною дією променевої енергії та

температури атмосферного повітря, що змінюються протягом доби у конструкції стінової панелі за допомогою розробленої моделі. Проведено порівняння властивостей розробленого утеплювального матеріалу та наведені його переваги у порівнянні зі схожим поширеним утеплювальним матеріалом на основі деревинної шерсті – фібролітом.

У ході експерименту з впливу високих температур протягом сушіння зроблено висновок, що рекомендувати такий спосіб знезараження деревинних часток недоцільно, оскільки він виявився малоефективним. Висока температура під час сушіння в лабораторній сушарці дещо знижує життєздатність грибів, а збільшення часу сушіння призведе до здорожчання процесу.

Встановлено, що оброблена в'яжучими речовинами деревина володіє досить високими показниками біологічної стійкості. Вплив полягає у збільшенні стійкості в середньому майже у 5 разів в порівнянні з необробленою, а деревини, що оброблена неорганічним в'яжучим більш ніж у 6 разів вище в порівнянні з необробленою (науковий керівник д-р техн. наук О.О. Пінчевська, ініціативна).

По ініціативній темі «Стандартизація і сертифікації виробів з деревини в умовах сучасного виробництва» проаналізовано нормативну базу у чинній системі стандартизації виробів з деревини, на прикладі дерев`яних покриттів для підлоги та паркету та інших з деревини показав, що для можливості експорту виробів з деревини на міжнародні ринки необхідно дотримуватись норм и вимог прописаних в нормативній документації та європейських стандартах; до випробувань на вогнестійкість ставляться високі вимоги, які повинні відповідати нормативам, закріпленим у стандартах. Клас вогнестійкості повинен відповідати щонайменше класу D-s2, d0. Відсутність сертифікованого випробувального обладнання або сертифікованої лабораторії унеможливлює для багатьох виробників здійснювати початкові типові (науковий керівник д-р техн. наук Н. Буйських, ініціативна).

У межах ініціативної тематики здійснювались дослідження у напрямі розробки рекомендацій щодо оцінювання впливу додаткового оброблення на якісні показники термомодифікованої деревин.

Для визначення ефективності протипожежного захисту в розроблених покриттях були проведені дослідження щодо горючості термічно модифікованої деревини з точки зору втрат маси та підвищення температури димових газів, і встановлено, що при нанесенні покриттів ступінь пошкодження зразків за масою не перевищує 5,6 %, а температура димових газів не перевищує 76 °С. Експерименти на модельних зразках вогнезахищеної деревини показали, що покриття утворює спучений шар пінококсу при високих температурах. Цей шар допомагає ізолювати тепло на поверхні деревини, запобігаючи його передачі до внутрішніх шарів матеріалу та вигоранню деревини. Таким чином, зменшується кількість диму та швидкість горіння матеріалу. Крім того під дією високотемпературного полум'я вогневої печі показали, що інтумесцентне покриття, може витримувати високі температури, ефективно запобігає проникненню тепла до матеріалу за рахунок утворення вспученого шару коксу, який впливає на швидкість і глибину поглинання температури (науковий керівник канд. техн. наук О. Горбачова, ініціативна).

У звітному році започатковані наукові дослідження у напрямі розроблення квазіоптимальних режимів сушіння деревини з урахуванням стохастичного характеру її фізичних властивостей.

Визначено залежність коефіцієнтів вологопровідності у поперечних напрямках руху вологи від температури у діапазоні 20°С – 80°С, як переважному діапазоні для використання у конвекційних сушарках із обігріванням гарячою водою. Отримані адекватні регресійні рівняння залежності коефіцієнтів вологопровідності від температури в тангенціальному і радіальному напрямках. Для досліджуваних порід вони мали різний вигляд: для сосни і вільхи використано квадратичну функцію, а для інших порід – поліноміальну. Визначені експериментальним шляхом значення середньої базової щільності досліджуваних порід деревини походженням з різних регіонів та її розсіювання. Отримані результати будуть використані для визначення аналітичної залежності

коефіцієнтів вологопровідності від базисної щільності та її розсіювання, що є необхідним для розроблення оптимальних режимів сушіння пилопродукції шляхом адекватного моделювання конвекційного сушіння та прогнозування якості процесу (науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. А.К. Спірочкін, ініціативна).

На кафедрі відтворення лісів та лісових меліорацій за ініціативною темою «Розробити інноваційні технології виробництва садивного матеріалу рослин родів *Cornus L. та Chamaecyparis Spach.* в контейнерній культурі» проведено дослідження з метою удосконалити традиційні та розробити інноваційні технології розмноження виробництва садивного матеріалу рослин родів Cornus L. та Chamaecyparis Spach. в контейнерній культурі.

При вегетативному розмноженні культиварів *'Boulevard'* та *'Squarrosa'* встановлено, використання стимуляторів коренеутворення, та біостимуляторів Наноцерій, Radifarm та Korzonek пришвидшує процеси утворення коренів у живців, та сприятливо впливають на показники кількості та якості вкорінення живців кипарисовика горохоплідного. Для вкорінення живців кипарисовика горіхоплідного *Ch. p. 'Squarrosa'*, найкраще використовувати чистий річковий пісок. Серед стимуляторів коренеутворення варто використовувати Radifarm в концентрації 5,0 мл/л, при експозиції 5-7 с, та в концентрації 1,25 та 2,5 мл/л при експозиції 30 хв. Для вкорінення живців Кипарисовик горіхоплідний *Ch. p. 'Boulevard',* також найкраще використовувати чистий річковий пісок. Проте в порівнянні із культиваром *'Squarrosa'* в даному випадку можна використовувати два стимулятора коренеутворення такі як: Наноцерій при концентрації 1,0 мл/л, та стимулятор Radifarm в концентраціях 2,5 та 5,0 мл/л, при експозиції 5-7 с. (науковий керівник канд. с.-г. наук А.П. Пінчук, ініціативна).

Завершились дослідження у напрямі розробки сучасних підходів до відтворення дібров Правобережного Лісостепу України».

За темою дослідження доповнено аналітичний огляд літературних джерел щодо відтворення дібров у Лісостепу. Для узагальнення стану дібров та особливостей їх відтворення опрацьовано останній річний звіт Філії «Іллінецьке лісове господарство» ДП «Ліси України». Упродовж 2023 року було закладено ще 15 пробних площ в однакових лісорослинних умовах (D_2 – свіжі діброви) у філії «Іллінецьке ЛГ» ДП «Ліси України». На закладених пробних площах культури створювались різними способами (посів-посадка). На всіх пробних площах були проведені заміри діаметрів та висот дерев, виконано ботанічний опис ділянки з визначенням трав'янистої рослинності, а також оцінено лісівничий потенціал на ділянках (за відсотком участі лісових рослин у живому надґрунтовому покриві). За темою досліджень готується стаття до публікації (науковий керівник канд. с.-г. наук О.Ю. Кайдик, ініціативна).

Ще один напрям наукових досліджень кафедри «Розробити наукові основи підвищення стійкості сосняків Шишацької піщаної арени». Узагальнено досвід заліснення Шишацької піщаної арени. Проведено добір садивного матеріалу з відкритою та закритою кореневою системою, виконано лісокультурні роботи з заліснення пробних ділянок в розширені агротехнічні терміни. Проведено аналіз лісового фонду в межах Шишацької арени за типами лісорослинних умов, класами віку, основним лісотвірними породами та бонітетами. Проаналізовано хід росту соснових насаджень на Шишацькій піщаній арені. Досліджено показники щільності деревини в соснових насадженнях арени (науковий керівник канд. с.-г. наук Іванюк І.В., ініціативна).

Здійснювались дослідження по темі «Вуличні деревні насадження м. Києва: видовий склад рослин та перспективи його оптимізації».

За звітний період виконання ініціативної науково-дослідної роботи опрацьовані лабораторні дослідження щодо динаміки вмісту флаваноїдів у листках деревних рослин за умов механічних пошкоджень, проведена статистична обробка експериментальних даних. За результатами отриманих даних по темі досліджень видано три публікації в матеріалах конференції та підготовлена 1 стаття до друку в науковому фаховому виданні України

(науковий керівник канд. с.-г. наук О.В. Піхало, ініціативна).

За результатами натурних обстежень та картографічними матеріалами у межах виконання теми «Шляхи оптимізації насаджень загального користування міста Києва» виконано обстеження вертикального озеленення історичної частини, виявлені переваги і недоліки благоустрою скверів Солом'янського і Шевченківського районів м. Києва, проведено польові та лабораторні дослідження стійкості ліан роду *Aristolochia* L. в несприятливих умовах міського середовища (науковий керівник канд. с.-г. наук О.М. Багацька ініціативна).

Науковцями інституту виконується спільний українсько-турецький науково-дослідний проект «Розвиток систем озеленення в малих містах з метою оптимізації зв'язків середовища проживання та стійкості до змін клімату» (науковий керівник доц. О.В. Зібцева).

Науковцями **ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»** у звітному році були завершені прикладні наукові дослідження по темі «Інноваційні рішення кваліметрії деревини твердолистяних видів для прогнозування й організації комплексного використання лісових ресурсів».

Здійснено дослідження фізико-хімічних характеристик деревини бука лісового з ознаками несправжнього ядра та здійснити виділення й ідентифікацію мікроорганізмів, які потенційно здатні їх викликати. Також встановлено кількісних показників кваліметрії фітомаси дерев бука лісового (природна та базисна щільність компонентів фітомаси стовбура та гілок крони). Дослідження деревини бука лісового дозволили виявити відмінності в структурі та біохімічному складі клітин ксилеми, де виявляється несправжнє ядро. Методом флуоресцентної мікроскопії визначено, що у рослин з несправжнім ядром клітини ксилемної паренхіми нагромаджують продукти вторинного синтезу, зокрема катехіни. Відсутність ознак руйнування судин і деревних волокон екзоферментами дереворуйнівних грибів вказує на можливу бактеріальну етіологію виникнення несправжнього ядра. Експеримент з інокуляцією ендофітних бактерій бука лісового дозволив виявити схожі симптоми трансформації живих тканин в функціональній частині деревини. З тканин дуба звичайного та бука лісового виділено домінантні морфотипи грибів та бактерій, які були генетично ідентифіковані та внесені до міжнародного ГенБанку. З деревини дуба звичайного з симптомами побуріння було виділено культуру мікроміцета, яку ідентифіковано за допомогою сиквенування ITS-послідовностей як *Fusarium solani* штам FSHRO (коефіцієнт подібності з типовим штамом становив 99,63 %). Цей гриб відомий як фітопатоген, що уражує рослини роду *Quercus*.

З метою визначення впливу потенційного збудника хвороб дуба звичайного було поставлено польових експеримент. Стовбур дворічних сіянців травмували і у відкриті тканини вносили міцелій і спори фітопатогена *Fusarium solani.* Дослідження показали, що під впливом патогенного мікроміцета в тканинах листків підвищується вміст флавоноїдів. Водночас, у сіянців під впливом ендофітних бактерій вміст фенолів зростає в 2 рази, а кількість флавоноїдів у листках порівняно з контролем збільшується в 3 рази. При цьому антиоксидантна активність поліфенолів майже не змінювалась. Оскільки катехіни під час окислення у слабколужному і нейтральному середовищі здатні до автополімеризації, ми припускаємо, що причиною утворення бурих плям у ксилемі дуба звичайного (підпар), можуть бути частково полімеризовані.

За підсумками науково-дослідної роботи у 2023 р. підготовлено 3 статті в журналах, що входять до науково-метричних баз Web of Science та/або Scopus; 4 статті у журналах, що входять до переліку фахових видань України і мають ISSN, патент на винахід та 2 патенти на корисну модель. Підготовлено методичні рекомендації щодо практичного використання молекулярних діагностикумів вад деревини у лісогосподарському виробництві з метою організації комплексного раціонального використання деревних ресурсів твердолистяних лісів (науковий керівник д-р с.-г. наук, проф. Р.Д. Василишин, д/б № 110/14-пр-2022).

3.1.4.7. Економіка і менеджмент

Наукові дослідження вчених у звітному році були спрямовані на прикладні рішення регулювання розвитку сільського та рибного господарства в умовах надзвичайних викликів для національної безпеки України; прогнозування розвитку ринку зернових нішевих культур в умовах викликів і загроз продовольчій безпеці України (з використанням економетричної моделі часткової рівноваги AGMEMOD); прикладні рішення регулювання конкурентоспроможності сільського і рибного господарства в системі циркулярної біоекономіки та викликів для національної безпеки України; обліково-контрольне забезпечення управління діяльністю і оподаткування суб`єктів господарювання в умовах сталого розвитку; розвиток ринку фінансових послуг в Україні, розробку концепції інклюзивності агропродовольчого сектору України в умовах сучасних глобальних викликів та ін.

Науковці кафедри глобальної економіки економічного факультету здійснювали дослідження щодо прикладних рішень регулювання конкурентоспроможності сільського і рибного господарства в системі циркулярної біоекономіки та викликів для національної безпеки України.

За результатами досліджень підготовлено аналітичний звіт щодо опрацювання нормативної та спеціальної літератури, де на базі досліджених теоретичних підходів сформовані методичні засади до забезпечення розробки новітніх заходів галузевого регулювання конкурентоспроможності в системі Регламентів ЄС, Концепції блакитної економіки, Європейського зеленого курсу для технологій з промисловою переробкою сировини в аспекті підтримання національної безпеки. Розроблено практичний інструментарій регулювання конкурентоспроможності сільського та рибного господарства з акцентом на імплементацію Циркулярного Регламенту для розвитку біоекономіки, забезпечення глобальної безпеки продовольства та харчування (науковий керівник канд. екон. наук Л.Г. Михальчишина, д/б № 110/6-пр-2023).

У звітному році завершені прикладні наукові дослідження щодо прикладних рішень регулювання розвитку сільського та рибного господарства в умовах надзвичайних викликів для національної безпеки України. За результатами досліджень розроблені методичні підходи до розробки новітнього інструментарію регулювання розвитку сільського та рибного господарства в умовах надзвичайних викликів для національної безпеки України. Розроблені механізмів вдосконалення системи принципів і методів регулювання при формуванні біологічних активів.

Створені нові технології, типові технологічні процеси виробництва продукції з доданою вартістю на основі моделі часткової рівноваги «AGMEMOD» та інструментів регулювання на принципах ресурсозбереження з урахуванням потреб глобального економічного середовища (науковий керівник д-р екон. наук Н.М. Вдовенко, д/б № 110/3-пр-2022).

Ще один напрям досліджень кафедри «Прогнозування розвитку ринку зернових нішевих культур в умовах викликів і загроз продовольчій безпеці України (з використанням економетричної моделі часткової рівноваги AGMEMOD)». За результатами досліджень розкрито роль і значення нішевих зернових сільськогосподарських культур в умовах сучасних загроз і викликів, досліджено сучасний стан виробництва окремих їх представників у цілому по Україні та в розрізі регіонів. Загалом, поглиблено поняття «нішеві зернові культури», «нішева диверсифікація» та «ринок нішевих зернових культур» в економічній науці через уточнення їх економічної сутності, визначено прогнозні параметри, розроблено алгоритм формування прогнозу розвитку ринку нішевих зернових культур і концептуальних положень нішевої диверсифікації як ефективної конкурентної стратегії розвитку аграрного сектору України в умовах сучасних загроз і викликів (науковий керівник д-р екон. наук А.Д. Діброва, д/б № 110/9-пр-2023).

Науковцями кафедри організації підприємництва та біржової діяльності продовжувались наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо сталого розвитку агробізнесу в Україні.

У звітному році дослідження були спрямовані на розробку науково обґрунтованих пропозицій щодо сталого розвитку агробізнесу в Україні (науковий керівник д-р екон. наук. М.М. Ільчук, ініціативна).

Науковці кафедри також проводили дослідження за ініціативною тематикою щодо розвитку біржової діяльності в Україні в контексті євроінтеграційних процесів (науковий керівник канд. екон. наук. В.О. Яворська, ініціативна).

Ще один з наукових напрямів кафедри – «Перспективи розвитку підприємств електронної комерції та їх логістичної діяльності»

Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що в умовах COVID-19 спостерігається зростання електронної комерції в усьому світі, а російсько-українська війна ще більше буде сприяти переведенню великої кількості підприємств в онлайн. Підкреслено, що загрози для розвитку під час обох несприятливих станів в Україні є схожими, а саме: загроза життю, зменшення ділової активності, зростання безробіття, зниження доходів. У Східній Європі саме український ринок мав найвищий темп росту (41%) в 2020 р. Не дивлячись на великий щорічний приріст, Україні ще далеко до лідерів у області електронної комерції, хоча якщо досягти успіху в подоланні деяких проблем, потенціал росту нашої держави буде ще більший.

На основі аналізу екзогенних та ендогенних факторів, які чинять вплив на розвиток внутрішнього ринку електронної комерції запропоновано методичний підхід до оцінки перспектив розвитку української електронної комерції. Під час дослідження було застосовано прогнозування на основі тренду та зроблено висновок, що найточніший прогноз з вірогідністю 97,69% демонструє поліноміальна функція. Проведений прогноз демонструє стійку тенденцію до зростання ринку української електронної комерції та припускає, що така тенденція зберігатиметься і в найближчому майбутньому.

Запропоновано основні напрями підвищення ефективності української електронної комерції, які об’єднані в три групи та направлені на зміцнення позицій України на міжнародному ринку електронної комерції, ефективне функціонування українських підприємств та захищеність споживачів товарів та послуг у сфері української електронної комерції. Запровадження запропонованих кроків допоможе вивести з тіні велику частину ринку української електронної комерції та адаптувати його до європейського ринку. Всі перераховані пропозиції можуть кардинально змінити стан справ у сфері електронної комерції України вже в 2025 р. враховуючи, що поштовх українська електронна комерція вже отримала у зв’язку з пандемією COVID-19 та до початку повномасштабної війни демонструвала найвищі темпи росту в порівнянні з державами Східної Європи.

За результатами досліджень підготовлено 1 колективна монографія; 1 стаття у наукометричній базі Scopus; 9 статей в фахових виданнях; 30 тез конференцій (науковий керівник канд. екон. наук А.В. Кириченко. ініціативна).

На кафедрі обліку та оподаткування проводились наукові дослідження за ініціативною тематикою «Обліково-контрольне забезпечення управління діяльністю і оподаткування суб'єктів господарювання в умовах сталого розвитку». Здійснювалась розробка практичних рекомендацій щодо формування та вдосконалення обліково-контрольне забезпечення управління діяльністю і оподаткування суб`єктів господарювання в умовах сталого розвитку, зокрема: оцінка інструментарію обліку формування облікової політики; представлення напрямів вдосконалення облікової політики підприємств за об’єктами.

Здійснювалась оцінка системи внутрішньогосподарського контролю діяльності агроформувань; дослідження особливостей методики внутрішньогосподарського контролю за об’єктами обліку; оцінка інструментів оподаткування операцій агроформувань; моделювання податкової політики управління агробізнесом з метою

забезпечення фінансової безпеки господарюючих суб'єктів в умовах сталого розвитку (науковий керівник д-р екон. наук Л.В. Гуцаленко, ініціативна).

Наукові дослідження вчених **факультету аграрного менеджменту** у звітному році продовжували наукові дослідження щодо розробки концепції інклюзивності агропродовольчого сектору України в умовах сучасних глобальних викликів; визначення перспектив економічного зростання в Україні; розробку управлінського забезпечення розвитку зовнішньоекономічної діяльності агропродовольчого сектору України в умовах глобальних викликів; розвиток маркетингу на підприємствах аграрного сектору та переробних підприємствах.

Науковцями кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту продовжувались фундаментальні дослідження, спрямовані на розробку концепції інклюзивності агропродовольчого сектору України в умовах сучасних глобальних викликів.

Визначені фактори та можливості розвитку агропродовольчого сектору з урахуванням його впливу на розвиток національного господарства та характеристика суперечностей державної політики управління та розвитку агропродовольчого сектору економіки України. Здійснено обґрунтування необхідності реалізації принципів сталого розвитку на основі сприяння ефективному використанню ресурсів, розвитку екологічної та конкурентоспроможної економіки. Визначені ключові чинники соціально-економічних умов розвитку сільських територій в умовах сучасних глобальних викликів, у т.ч. з урахуванням наслідків пандемії COVID-19 та воєнного стану. За звітний період було опубліковано: 3 статті, що входить до видань, включених до баз SCOPUS та WoS; 4 статті у фахових виданнях і виданнях, що входять до наукометричних баз; 2 магістерські роботи з науково-дослідної теми. Підготовлено монографію за темою проекту, що буде опублікована мовами, які не відносяться до мов Європейського Союзу (науковий керівник д-р екон. наук, проф. Л.В. Шинкарук, д/б № 110/2-ф-2022).

На кафедрі маркетингу та міжнародної торгівлі проводились наукові дослідження по ініціативній тематиці щодо розвитку маркетингу на підприємствах аграрного сектору та переробних підприємствах.

За результатами досліджень по даній темі запропоновано маркетингові та логістичні інструменти розвитку підприємств, сформовано комплекси маркетингу для аграрних та промислових підприємств, які забезпечать розвиток ефективної виробничої та збутової діяльності, запропоновано подальше використання інструментів digital-маркетингу як важлива складова цифровізації підприємств аграрного сектору.

У рамках даної ініціативної теми упродовж 2023 р. було опубліковано 9 монографій, у т.ч. 5 монографій опубліковано англійською мовою у закордонних виданнях, 7 статей у журналах, що входять до наукометричної бази даних Scopus; 2 статті у наукових журналах, що входять до наукометричної бази даних Web of Sciences, 14 статей у фахових журналах категорії «В», 33 тези доповіді на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях (науковий керівник проф. В.М. Бондаренко, ініціативна).

Продовжувались дослідження з ініціативної теми щодо розробки управлінського забезпечення розвитку зовнішньоекономічної діяльності агропродовольчого сектору України в умовах глобальних викликів. У рамках дослідження систематизовано теоретичні та практичні підходи до розвитку сучасної концепції сталого розвитку. Проведено аналіз сучасних тенденцій реалізації принципів сталого розвитку в соціально-економічному житті України в цілому та аграрному секторі економіки, зокрема. Виявлено закономірності та проблеми впровадження цілей сталого розвитку бізнес формуваннями та їх вплив на соціально-економічний розвиток громад, в яких вони функціонують.

За результатами дослідження опубліковано 4 статті в наукових журналах, що входять до наукометричної бази даних Scopus; 2 статті в наукових журналах, що входять до наукометричної бази даних Web of Sciences; 1 стаття в іноземних наукових журналах та 2 статті в наукових фахових журналах України.

Також організовано і проведено, у тому числі з підготовкою доповідей здобувачами освіти всіх рівнів під науковим керівництвом НПП кафедри: VI Міжнародну науково-практичну онлайн-конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених «Нові виклики для аграрного сектору України в умовах глобалізації», 18-19 травня 2023 р.; IV Міжнародну науково-практичну конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний менеджмент: виклики та можливості» 25-26 жовтня 2023 р. (науковий керівник канд. екон. наук. А.А.Тюріна).

На кафедрі економічної теорії продовжувались наукові дослідження щодо перспективи економічного зростання в Україні.

Наукове дослідження охоплює розгляд важливих питань та факторів, що мають вплив на забезпечення сталого економічного розвитку країни. Зокрема, визначено необхідність переходу на новий рівень організації бізнес процесів, проведення послідовних дій по підвищенню ефективності виробництва; впровадження еко-інновацій, які набувають більшої актуальності внаслідок неймовірної шкоди завданої довкіллю України в результаті війни; визначено основні пріоритетні шляхи активізації екологічно орієнтованої інвестиційної діяльності; використання стійкої енергетики як потенційного альтернативного джерела енергії, що забезпечує сталий економічний розвиток, енергоефективність та зменшення шкоди навколишньому середовищу.

Приділена увага дослідженню питання впливу війни на виробництво та експорт сільськогосподарської продукції та забезпечення продовольчої безпеки України та Світу у коротко- та довгостроковій перспективі.

За результатами дослідження опубліковано 2 статті в наукових журналах, що входять до наукометричної бази даних Scopus; 3 статті в наукових фахових журналах України та опубліковано 5 тез доповідей за результатами участі у міжнародних науково-практичних конференціях (науковий керівник доц. Н.К. Болгарова, ініціативна).

На кафедрі готельно-ресторанної справи та туризму **Навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму** проводились дослідження за ініціативною тематикою щодо теоретичних засад і механізмів реалізації рекреаційно-туристичного потенціалу територій.

На основі результатів дослідження визначено, що у сучасних економічних умовах сільський туризм служить стабілізуючим фактором, який сприятиме не тільки підтримці нормального життєвого рівня сільських жителів, а й розвитку економіки регіону, інфраструктури сервісу, побутового обслуговування, соціальної сфери. Таким чином, сільський зелений туризм виступає основним інструментом для стимулювання економічного та соціокультурного розвитку сільських територій.

Визначено, що оскільки зелений туризм є стратегічною складовою галузі туризму, він формує важливу ланку локальної економіки та її структури, розкриваючи економіко-виробничу функціональність сільських територій. Сільські території традиційно виступають пріоритетними «об’єктами» державного регулювання, що потребують додаткової уваги у формах фінансово-бюджетної, майнової, інформаційно-промоційної та іншої підтримки.

Дослідження рекреаційно-туристичного потенціалу сільського зеленого туризму в Україні проводилось виконавцями НДР за сприяння Спілки сільського зеленого туризму України. Окрім аналізу наявної статистичної інформації було проведено експертне опитування цільової аудиторії – власників категоризованих сільських зелених садиб, які провадять свою діяльність в Україні (52 садиби). Метою опитування було дослідити рекреаційно-туристичний потенціал сільського зеленого туризму України, розкрити особливості розвитку українських сільських громад і туристичного бізнесу в сучасних умовах, сформувати бачення їх стратегії на майбутнє з метою пошуку інвесторів, партнерів та всіх бажаючих задля відновлення туристичного бізнесу.

Результати оцінки туристично-рекреаційного потенціалу сільського зеленого туризму України показали, що рекреаційно-туристичну привабливість сільських територій

визначають в основному природно-екологічні умови; культурно-історичні умови; туристична інфраструктура регіону. Негативно впливають на рекреаційно-туристичну привабливість сільських територій фінансово-економічні, соціально-демографічні та адміністративно-управлінські умови; низька здатність сільського населення до впровадження інновацій.

Наразі найбільший позитивний вплив на розвиток туризму в Київській області мають такі регіональні тренди як: створення та розвиток агрорекреаційного сервісу в регіоні. Негативний: малоосвоєний рекреаційний потенціал регіону, рівень кваліфікації сільських жителів регіону, відсутність стратегії, бізнес-плану розвитку (науковий керівник доц. І.П. Кудінова, ініціативна).

Продовжувались дослідження щодо розвитку туристичних дестинацій об`єднаних територіальних громад на засадах сталості в умовах логістичних обмежень. За результатами досліджень підготовлені інформаційно-аналітичні матеріали щодо розвитку окремих туристичних дестинацій України, а також розроблено стратегію розвитку туристичних дестинацій, що враховують їх ресурсне забезпечення, інфраструктурний та кадровий потенціал, ринкові позиції та загальну методику моніторингу функціонування туристичної дестинації на засадах сталості. Запропоновані результати враховують положення інституціональної теорії, теорії туристичних дестинацій, теорії прав власності, теорії колаборації та альянсу, теорії господарського контролю (науковий керівник проф. І.В. Левицька, ініціативна).

Ще один напрям наукових досліджень на кафедрі – «Адаптивні моделі розвитку підприємства готельного господарства в умовах нестабільного бізнес-середовища».

Тривають дослідження з відбору моделей розвитку підприємства готельного господарства ґрунтуючись на результатах дослідження вітчизняного та зарубіжного досвіду, оскільки попередній аналіз наукової економічної літератури показав, що відсутня модель, яка є універсальною. Продовжуються дослідження теоретичних підходів та практичного досвіду адаптації підприємств готельного господарства, що функціонують в сучасних трансформаційних умовах спричинених пандемією COVID-19 та повномасштабним вторгненням росії на територію України. Здійснено моніторинг процесу пристосування підприємств готельного господарства до динамічних змін у бізнес-середовищі їх функціонування.

У процесі дослідження було досягнуто усвідомлення необхідності розробки адаптивних моделей розвитку підприємств готельного господарства в умовах нестабільного бізнес-середовища, як суб’єктів господарювання, які виступають одним з джерел збільшення ВВП та суттєвого покращання соціально-економічного розвитку України (науковий керівник доц. Л.М. Гопкало, ініціативна).

На кафедрі публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва проведені дослідження з розроблення науково-практичних рекомендацій щодо механізмів забезпечення стійкості та відновлення територіальних громад в Україні для формування системи належного життєзабезпечення населення.

За результатами виконання науково-дослідної роботи узагальнено теоретичні напрацювання та запропоновано практичні рекомендації щодо механізмів забезпечення стійкості та відновлення територіальних громад в Україні для формування системи належного життєзабезпечення населення. В рамках дослідження було проаналізовано п'ять типів територіальних громад: 1) тимчасово окуповані; 2) територіальні громади, що перебувають в облозі; 3) територіальні громади розташовані на лінії фронту; 4) територіальні громади, що відновлюються після деокупації та ведення бойових дій; 5) територіальні громади, що розташовані в тилу. У кожного типу територіальних громад виокремлені та узагальнені проблеми і потреби, що вимагають аналізу, напрацювання науково обґрунтованих механізмів забезпечення стійкості територіальної громади з подальшим відновленням спроможності забезпечувати належний рівень життєзабезпечення населення. Досліджено нагальні проблеми територіальних громад,

пов'язані з питаннями забезпечення внутрішньо переміщених осіб, ресурсним забезпеченням, економічними проблемами як наслідком нестабільної роботи бізнесу тощо.

Запропоновано механізми забезпечення стійкості та відновлення територіальних громад в Україні для формування системи належного життєзабезпечення населення, що є дієвим науково обґрунтованим та практико орієнтованим підґрунтям реалізації Плану відновлення України, Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, реформи децентралізації. Запропоновані в дослідженні методичні рекомендації та державні механізми забезпечення стійкості та відновлення територіальних громад в Україні для формування системи належного життєзабезпечення населення сприятимуть: ефективному ресурсному забезпеченню територіальних громад; формуванню спроможності забезпечувати належне життєзабезпечення населення, що у свою чергу сприятиме поверненню тимчасово переміщеного населення на територію України, у тому числі і територію тих громад, які перебували у зоні бойових дій; розкриттю потенціалу територіальної громади тощо.

Результати досліджень, зокрема: аналіз функціонування різного типу громад, узагальнення інформації на підставі зібраних емпіричних даних, системний аналіз виявлених в громадах суспільних проблем та інструментів і механізмів, за допомогою яких намагаються вирішити ці проблеми на рівні територіальних громад напрацювання науково обґрунтованих механізмів забезпечення стійкості територіальної громади з подальшим відновленням спроможності забезпечувати належний рівень життєзабезпечення населення, лягли в основу науково-методичних рекомендацій «Механізми забезпечення стійкості та відновлення територіальних громад в Україні для формування системи належного життєзабезпечення населення», 2 наукових статей у видання, що входять до баз Scopus чи Web of Science, 4 статей у фахових виданнях України, програм підвищення кваліфікації, спрямованих на ознайомлення та реалізацію механізмів забезпечення стійкості та відновлення територіальних громад в Україні для формування системи належного життєзабезпечення населення, навчальних дисциплін в галузі знань «Публічне управління та адміністрування» з питань публічного управління розвитком територій та їх ресурсного забезпечення, регіональної економіки, а також досліджувалися учасниками наукового гуртка «Державотворець» з подальшим напрацюванням доповідей та тез для висвітлення результатів дослідження на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. А також результати НДР використані у процесі підготовки здобувачів вищої освіти за галуззю знань «Управління та адміністрування» за освітньо-професійною програмою «Управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом» та галузі знань «Сфера обслуговування» за ОПП «Міжнародний туристичний бізнес» з метою формування фахівців, здатних комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості, а також підготовку фахівців для готельного та ресторанного бізнесу з метою формування туристичної привабливості територій, розвитку на належному рівні інфраструктури обслуговування, що створює нові робочі місця і підвищує рівень інвестиційної привабливості територій (відповідальний виконавець проф. І.М. Грищенко, додаткова угода №БФ/2-2023 до договору № БФ/39-2021).

На кафедрі також тривають наукові дослідження щодо трансформації публічного управління в умовах сучасних викликів. На основі результатів дослідження напрацьовано матеріали для обґрунтування теоретико-методологічних засад і розробки практичних рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління в умовах євроінтеграції, пандемічних обмежень, воєнного стану та інших викликів сучасності (науковий керівник доц. Л.М. Гопкало, ініціативна).

3.1.4.8. Земельні ресурси

Вченими **факультету землевпорядкування** проведені дослідження з оцінювання сучасного стану і визначення перспектив збереження й відновлення ресурсно-економічного потенціалу територіальних громад України, обґрунтування моніторингу екологічного стану земель в умовах війни і повоєнної відбудови та засад оптимізації землекористування. Обґрунтовано засади створення геоінформаційно-картографічного забезпечення їх функціонування та оптимальну структуру геопорталу територіальної громади. Ці напрацювання допоможуть територіальним громадам системно оцінити наявні природні, трудові ресурси, виконати інвентаризацію земельних ділянок і нерухомості на їхніх територіях, створять основу для підготовки планів просторового соціально-економічного та екологічного розвитку ТГ.

Охарактеризовано методологію оцінювання спектру ризиків розвитку сільської місцевості та її територіальних громад в умовах децентралізаційних процесів, воєнної агресії росії та повоєнної відбудови України. Значна увага у дослідженні приділена аналізу та оцінюванню галузевої структури ризиків для територіальних громад сільської місцевості та їх характеристиці. Зокрема, оцінено ризики бюджетної децентралізації, ризики управління власністю територіальних громад, ризики реформування системи охорони здоров'я, інституціональні та функціональні ризики, ризики прояву небезпечних процесів, викликаних, зокрема, глобальними змінами клімату і воєнною агресією росії тощо. Обґрунтовано стратегію раціонального використання земель лісогосподарського і сільськогосподарського призначення в Україні та її територіальних громадах; питання запровадження принципів збалансованого розвитку землекористування на різних рівнях публічного управління в Україні.

За результатами досліджень опубліковані 3 колективні монографії (відповідальний виконавець проф. І.П. Ковальчук, додаткова угода №БФ/2-2023 до договору № БФ/39-2021).

3.1.4.9. Правознавство

На кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства **юридичного факультету** продовжувались дослідження у напрямі розробки концепції правового забезпечення енергетичної безпеки в умовах європейського та євроатлантичного курсу України. Були розроблені методичні положення щодо оцінки ефективності наявних джерел альтернативної енергетики та устаткування, що перетворює відновлювані ресурси на енергію. Розроблені критерії оцінки екологічного та економічного ефекту запровадження альтернативних джерел енергії в ОТГ, які допоможуть у здійсненні точної оцінки ефективності застосування нових методик.

Розроблені карти сировинного потенціалу України з визначення наявних природно-кліматичних умов для визначення найбільш оптимальних альтернативних джерел щодо кожного окремого регіону та акцентуванням на використанні продуктів переробки твердих побутових відходів, біомаси та біогазу з огляду на значний аграрний потенціал України (науковий керівник Є.В. Шульга, д/б № 110/2м-пр-2022).

На кафедрі цивільного та господарського права продовжувались наукові дослідження щодо вивчення актуальних питань приватноправового регулювання в Україні. Здійснено аналіз регулювання приватноправових відносин в Україні, проводилась розробка комплексного підходу до врегулювання договірних та недоговірних відносин, прав інтелектуальної власності та корпоративних відносин (науковий керівник проф. О.Ю. Піддубний, ініціативна).

Науковцями кафедри адміністративного і фінансового права проводили наукові дослідження з ініціативної тематики щодо проблем і перспектив новелізації кримінального законодавства України (науковий керівник канд. юрид. наук, доц. С.С. Ковальова, ініціативна)

На кафедрі цивільного і господарського права продовжувались дослідження щодо правового статусу непідприємницьких товариств в умовах розвитку громадянського суспільства. За результатами досліджень удосконалено механізм правового регулювання непідприємницьких товариств та здійснено аналіз перспектив застосування міжнародного законодавства (науковий керівник канд. юрид. наук, доц. І.В. Горіславська, ініціативна).

На кафедрі історії та теорії держави і права продовжувались наукові дослідження щодо ролі правових цінностей у забезпеченні сталого розвитку держави. Здійснено комплексний теоретико-методологічний аналіз правових цінностей та визначення їх ролі у забезпеченні сталого розвитку суспільства (науковий керівник канд. юрид. наук, доц. В,О. Качур, ініціативна).

3.1.4.10. Сільськогосподарська радіологія

Ученими **Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської радіології** завершені дослідження щодо наукового обґрунтування та розробка нових заходів по зменшенню радіоактивного забруднення риби ^{90}Sr та ^{137}Cs. Експериментальна робота за даною проблемою передбачала виробництво корму для промислового вигодовування коропових риб з різним вмістом KFe[Fe(CN)6], (1% і 0,1% від ваги), здійснення підготовчих робіт для проведення експериментів по розміщенню риб у клітках у водоймах в природних умовах та контрольованих лабораторних умовах в акваріумах, витримки риби в «чистій» воді з метою зменшення вмісту 90Sr в м'язовій тканині, відбір проб і зразків, камеральну обробку дослідного матеріалу, лабораторний аналіз та аналітичне і статистичне опрацювання отриманих результатів для їх подальшого використання як основних параметрів для визначення радіологічної ефективності розроблених контрзаходів.

У промислових умовах фірми «Skaliaria» (https://skaliaria.rv.ua/) був виготовлений гранульований тонучий корм розміром 3 мм (30% протеїну, 10% жиру, 3% клетчатки, вітаміни A, D3, E, C) з різним вмістом селективного сорбента цезію – KFe[Fe(CN)6]: 0%, 0,1% і 1% для промислового вигодовування коропових риб.

У природних умовах одної з найбільш радіоактивно забруднених водоймах та контрольованих лабораторних умовах в акваріумах були проведені експериментальні дослідження з оцінки ефективності застосування оптимальних доз селективного сорбенту фероцину в поєднанні з додатковим «чистим» годуванням для зменшення рівнів радіоактивного забруднення риб 90Sr і 137Cs. Вперше отримана радіологічна ефективність зменшення надходження 137Cs в м'язову тканину риб при застосуванні додаткового «чистого» годування кормом з різним вмістом селективного сорбента цезію – KFe[Fe(CN)6] 0.1% і 1%, яка склала 7-16 та 12-27 разів. Період біологічного напіввиведення 137Cs з м'язової тканини радіоактивно забруднених риб склав 40-70 днів при споживанні природного і додаткового «чистого» корму з вмістом KFe[Fe(CN)6] 1%.

Вперше експериментально в природних умовах було показано, що годування «чистими» кормами з вмістом селективного сорбента KFe[Fe(CN)6] є ефективним контрзаходом для зменшення радіоактивного забруднення радіоізотопами цезію м'язової тканини риб і дозволяє отримувати рибу з рівнями забруднення 137Cs нижче за допустимий рівень ДР-2006 (150 Бк кг-1) у всіх водоймах України за межами зони відчуження.

На відміну від 137Cs застосування додаткового «чистого» годування призводило до збільшення вмісту 90Sr в організмі риб у порівнянні з контролем (до 3 разів) пропорційно відносного збільшення маси кісткової тканини риб, в якій накопичується основна частина стронцію. На підставі отриманих результатів доведено, що надходження 90Sr в рибу, в основному, відбувається безпосередньо з води, а не з радіоактивно забрудненим кормом.

Проведено у реальних умовах комплекс динамічних експериментальних досліджень з динаміки виведення 90Sr з м'язової тканини у радіоактивного забруднених риб в «чистій» воді. Достовірного зменшення вмісту 90Sr у м'язовій тканині риб через 3, 15 і 48 днів не спостерігалося.

Проведено експериментальні дослідження щодо оцінки ефективності застосування KFCF для виведення 137Cs з організму риб при хронічному надходженні радіоцезію з їжею. Вперше отримано чисельні значення радіологічної ефективності зменшення надходження радіоцезію в організм риб з кормом при фіксованій кількості 0.1% і 1% KFCF (6 мг кг-1 та 60 мг кг-1 ваги риб), які становили 3 та 4 рази відповідно.

При надходженні 137Cs в організм риб з кормом та після застосування корму з вмістом 0.1% та 1% KFCF спостерігалося різке зменшення вмісту 137Cs у рибі. При цьому, протягом перших 100 днів вміст 137Cs в організм риб, які вживали кормом з вмістом 0.1% і 1% KFCF, було навіть нижче, ніж у риб, які отримували тільки чистий корм. Це свідчить про вплив KFCF на швидкість виведення 137Cs з організму риб. При цьому швидкість виведення 137Cs з риби становила 0.01-0.02 доба-1 (T1/2=40-70 днів).

При використанні тільки «чистого» корму з вмістом KFCF 0%, 0.1% і 1% швидкість виведення активності 137Cs з організму риб (k_b^') склала 0.006 доба-1, 0.01 доба-1 і 0.011 доба-1 (T1/2=115 днів, 69 днів і 63 днів). Швидкість зменшення питомої активності 137Cs в організмі риб (kb) при цьому становила 0.007 доба-1, 0.011 доба-1 і 0.013 доба-1 (T1/2=99 днів, 63 днів і 53 днів).

Статистично достовірно встановлено ($p<0.01$) вплив KFCF на швидкість виведення радіоцезію з організму карасів, яка практично в 2 рази перевищувала швидкість виведення у разі використання тільки чистого корму без KFCF.

Максимальна швидкість поглинання 90Sr кістковою тканиною карася сріблястого становила 1,5±0,2 доба-1 при температурі 27±1°C за максимальної годівлі (1,5%). Це добре узгоджується зі швидкістю надходження 90Sr у кісткову тканину карася сріблястого в природних умовах ЧЗВ, яка дорівнює 1,4-1,6 доба-1 при температурі води вище 19°C і підтверджує твердження про переважне надходження стронцію в риби з води, а не з їжею.

Біологічний період напівзменшення питомої активності 90Sr у кістковій тканині карася сріблястого становив T1/2= 50 - 160 діб після короткочасного забруднення протягом 60 днів, що узгоджується з аналогічними акваріумними експериментами, однак суперечить швидкості виведення 90Sr з кісткової та м'язової тканини аборигенних риб з природних високозабруднених водойм > 500 - 1000 діб. Таким чином, очищення риби від радіостронцію при переміщенні її в «чисту» воду в якості контрзаходу може бути використане тільки у випадку короткочасного радіоактивного забруднення риби після радіоактивного забруднення навколишнього середовища.

При варінні тушки (м'ясо з хребетною кісткою) у воді в бульйон перейде менше 0,5 % від загальної активності 90Sr в рибі з м'яса і менше 0,5 % з кісткової тканини хребта риби. Таким чином, у разі споживання після варіння лише філе (м’язової тканини) коропової риби або її тушки надходження стронцію в організм не буде суттєво відрізнятися.

Питома активність 90Sr у всьому тілі коропових риб в десятки разів перевищує концентрацію в м'язовій тканині. Тому встановлення допустимих рівнів вмісту 90Sr у всьому тілі риби, включаючи кісткову тканину, а не в її філейній частині, є вкрай консервативним і не виправданим з точки зору радіаційного захисту.

На підставі отриманих у НДР результатів розроблено «Методичні рекомендації щодо застосування контрзаходів з метою забезпечення неперевищення гігієнічних нормативів за вмістом 137Cs та 90Sr в рибі (ДР-2006)» (науковий керівник проф. В.О. Кашпаров, д/б № 110/1-пр-2022).

Започатковані дослідження у напрямі наукового обґрунтування експертних висновків для повернення у господарське користування виведених після Чорнобильської катастрофи сільськогосподарських угідь. Поведено детальний огляд сучасного радіологічного стану, особливостей, ландшафтів, аналіз результатів радіологічних обстежень виведених з господарського використання сільськогосподарських угідь Народицького району в результаті аварії на Чорнобильській АЕС та їх оцифрування.

Уточнені методи побудови карт щільності забруднення ґрунту 137Cs при малій кількості прямих вимірювань, узагальненої карти ПАЕД за сукупністю всіх вимірів, узагальненої карти щільності забруднення ґрунту 137Cs за сукупністю всіх вимірів, карт щільності забруднення ґрунту 90Sr.

Здійснено радіологічне обстеження сільськогосподарських угідь, що розташовані біля смт. Народичі, с. Селец, с. Вязівка. У процесі радіологічне обстеження виконувалось детальне вимірювання потужності амбієнтного еквівалента дози гамма-випромінювання і паралельно відбиралися поєднані проби ґрунту, рослина, в яких вимірювався вміст 137Cs і 90Sr. На основі перелічених результатів отримано кореляційні залежності між ПАЕД і щільністю забруднення 137Cs та між щільністю забруднення 137Cs і щільністю забруднення 90Sr. Це дозволило побудувати детальні карти щільності забруднення 137Cs і 90Sr для обстежених сільськогосподарських угідь.

Результати радіологічного обстеження 2023 року сільськогосподарських угідь Народицького району були доповнені даними радіологічних обстежень УкрНДІСГР 1999, 2005 і 2017-2021 років, а також даними, що отримані інститутом «УКРЗЕМПРОЕКТ» у 1988 році, державним геологічним підприємством «Кіровгеологія» у 1997 році, Житомирської філії ДУ «Держґрунтохорона» у 2019-2020 роках. Це дозволило збільшити площу картування та деталізувати карти щільності забруднення угідь.

У результати за звітний період побудовані детальні карти щільності забруднення 137Cs і 90Sr сільськогосподарських угідь Народицького району на площі більше 4500 га, з них більше 1300 га луки та пасовища (науковий керівник д-р с.-г. наук Ю.В. Хомутінін, д/б № 110/7-пр-2023).

Проводилось прикладне дослідження «Оцінювання радіоактивного забруднення продукції агропромислового комплексу». Проведено відбір зразків сільськогосподарської продукції у постраждалих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС районах України, що за результатами попередніх моніторингових і експериментальних досліджень можуть бути основним джерелом формування дозового навантаження на місцевих жителів та населення України в цілому при споживані продукції із забруднених регіонів.

Проведено вибірковий моніторинг в особистих селянських господарствах 15 населених пунктів 3 районів Рівненської області та 6 населених пунктів 3 районів Житомирської області, що належать до II та III зон радіоактивного забруднення 137Cs молока корів і бульб картоплі. Середні значення забруднення 137Cs незбираного молока в населених пунктах мережі моніторингу перевищують гігієнічні нормативи (ДР-2006 - 100 Бк/л) в окремих випадках до 3,5 раза, перевищення допустимого рівня зафіксовано у 70% проб. Контрзаходи, направлені на зменшення вмісту 137Cs у молоці, не проводяться в жодному населеному пункті. Загалом, тільки за рахунок фізичного розпаду радіоцезію, процесів його абсорбції мінеральною частиною ґрунту спостерігається повільне зменшення забруднення ним молока. Перевищення (ДР-2006 - 60 Бк/кг) середніх значень забруднення 137Cs у бульбах картоплі в населених пунктах мережі моніторингу не відмічається (відповідальний виконавець канд. біол. наук О.В. Косарчук).

Науковці інституту за замовленням зарубіжних організацій (МАГАТЕ, Центр радіоактивності навколишнього середовища (CERAD)) виконують 3 наукові дослідження із залученням коштів до спеціального фонду.

3.1.4.11. Українська лабораторія якості і безпеки продукції агропромислового комплексу

Науковці Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК (УЛЯБП АПК) проводять наукові дослідження в рамках міжнародного українсько-естонського проєкту спільно з Талліннським технологічним університетом «The project «SmartAGRO» the project number Kliima.3.01.22-0101 Keskkonnainvesteeringute Keskus (the Estonian Environment Investment Center) grant No 1-25/660 on 18th of May 2022, the project from the measure «Eesti panus rahvusvahelisse kliimakoostöösse» («Estonia's contribution in international climate collaboration», 2022-2024 рр., куратор проєкту – доц. Ю.В. Слива).

Розпочато роботу в рамках спільного українсько-американського проєкту «Introducing Kernza to diversify agriculture and restore soil health» (Диверсифікація сільського господарства та відновлення здоров'я ґрунту, 2023-2028 рр.). Лабораторія у даному міжнародному проєкті бере участь в рамках Кластеру «Сільське господарство-їжа-довкілля-ґрунт». Напрям роботи науковців лабораторії − проведення агрохімічних досліджень ґрунтів та оцінювання харчової й кормової якості зерна багаторічної пшениці.

Вчені УЛЯБП АПК долучилися до виконання словацького проєкту EURAMET EMPIR project «Metrology for standardised moisture content measurements in plant-origin bulk materials in support of international and European food safety and trade» (Метрологія для стандартизованих вимірювань вмісту вологи в сипучих матеріалах рослинного походження на підтримку міжнародної та європейської безпеки харчових продуктів і торгівлі, 2024-2026 рр.).

Проєкт передбачає обмін зразками для вимірювань, проведення вимірювань, порівняння результатів, розробку методик вимірювань, створення CRM вологості сипучих речовин рослинного походження, обмін досвідом (вебінари), участь у конференціях, написання статей і остаточного звіту.

У межах сфери акредитації у 2023 році вчені УЛЯБП АПК згідно з договором від 10.04.2023 р. № 36 взяли участь у виконанні міжнародного наукового проєкту «Environmentally-sound management and final disposal of PCB in Ukraine», що фінансується GEF-UNIDO. Проєкт спільний з Державною екологічною академією післядипломної освіти та управління, куратор від УЛЯБП АПК – проф. В.І. Корнієнко.

Науковці лабораторії працюють у межах напрямів діяльності міжнародних наукових мереж, зокрема: FAO, Організації глобального ґрунтового партнерства (Global Soil Partnership – GLOSALAN), Міжнародної мережі установ з аналізування добрив (International Network on Fertilizer Analysis – INFA). Вчені УЛЯБП АПК входять до складу технічних комітетів № 82 «Охорона довкілля» та № 162 «Судова експертиза».

Відповідно до одержаного уповноваження на проведення державних випробувань пестицидів та агрохімікатів з метою їх реєстрації в Україні (наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 13.12.2021 р. № 828) науковці лабораторії проводять дослідження за напрямами екологічної оцінки небезпечності впливу пестицидів і агрохімікатів на нецільові об'єкти водної, ґрунтової та надземної екосистем та біологічної оцінки пестицидів і агрохімікатів на сільськогосподарських культурах. Так, протягом 2023 року укладені 4 договори щодо експертизи досьє препаратів та 5 договорів на проведення передреєстраційних випробувань з вітчизняними і мультинаціональними компаніями, 5 договорів на проведення біологічної оцінки ефективності 15 препаратів на 10 сільськогосподарських культурах.

Функціонує Експертна комісія з оцінки результатів випробувань пестицидів та агрохімікатів НУБіП України, на якій відбувається розгляд і схвалення наукових звітів випробувань препаратів з метою їх державної реєстрації.

УЛЯБП АПК укладені договори про наукову співпрацю з: Інститутом картоплярства НААН України, Інститутом біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України, Інститутом сільського господарства Західного полісся НААН України, Інститутом мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НААН України, ТОВ «Зелений

ДІМ 2025». Підписано Меморандум про співпрацю та партнерство з ГО «Товариство ґрунтознавців і землевпорядників Буковини «Терра», Національним науковим центром «Інститут землеробства НААН», Інститутом мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НААН, Миколаївським національним аграрним університетом, ЗВО «Подільський державний університет», Інститутом кормів та сільського господарства Поділля, Полтавською державною сільськогосподарською дослідною станцією ім. М.І. Вавилова Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН України, ТОВ «Корпорація «Колос ВС»», ФГ «Олена», Хмельницькою філією ДУ «Держгрунтохорони».

Наукові досягнення вчених УЛЯБП АПК за поточний рік висвітлені у 55 публікаціях, з них: 1 монографія, 1 патент України; 1 методичні рекомендації, 6 статей у фахових виданнях, 6 статей у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, 40 тез доповідей.

3.1.4.12. ВП НУБіП України «Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»

Основними напрямами наукової діяльності інституту є виконання прикладних досліджень у рамках бюджетної та госпдоговірної тематики, які пов’язані з розробленням новітніх ресурсозберігаючих технологій перероблення сировини рослинного, тваринного походження, гідробіонтів зі створенням продуктів із заданими властивостями для загального та дитячого харчування, вивченням сучасного хімічного складу сільськогосподарської сировини та його змін у процесі перероблення та виготовлення харчових продуктів; обґрунтуванням технологічних параметрів виробництва, стандартизацією продуктів за показниками якості та безпечності, розробленням нормативних і технологічних документів для забезпечення промислового впровадження наукових результатів.

Завершені дослідження щодо розробки інтегрованої системи превентивних заходів попередження мікробіологічних ризиків та технологію виробництва екобезпечних продуктів дитячого харчування.

За результатами проведеного моніторингу систематизовано динаміку контамінації сировини, яка надходить на перероблення, основних джерел мікробіологічного ризику з ідентифікацією відомих штамів мікроорганізмів характерних для первинного обсіменіння фруктів, овочів, ягід та маловивчених патогенів (додаткове обсіменіння).

Вивчено систематику додаткового обсіменіння сировини з аналізом потенційних джерел контамінації на усьому технологічному ланцюзі та комплексного впливу, включаючи ґрунтово-кліматичні умови вирощування, технології зберігання сировини, санітарний стан виробництва тощо, на інтенсивність додаткового обсіменіння та видовий склад мікроорганізмів.

Встановлено, що чинна система мікробіологічного контролю – це достатньо тривалий процес – від 24 год до 17 діб, орієнтована на констатацію фактичного стану мікробіологічного забруднення та не дозволяє аналізувати або прогнозувати динаміку росту і розмноження мікроорганізмів у сировині в режимі реального часу. Розроблена прогнозуюча модель росту та модифікації популяцій мікроорганізмів – збудників псування продукту, яка передбачає поведінку мікроорганізмів за короткий термін та базується на математичному моделюванні кінетичних параметрів деструкції окремих штамів під впливом порогових критеріїв – температури, активності води (aw), величини pH і аналізуванні цих даних у режимі реального часу з даними первинного обсіменіння об’єкту досліджень. Систематизована база даних для кожного виду сировини (продукту) за нормативними показниками загального обсіменіння – МАФАнМ, а також індивідуальними тест-мікроорганізмами – збудниками псування цих продуктів. Створена модель визначає взаємозалежності між КМАФАнМ (статичний показник), температурою, тривалістю її впливу та зміною концентрації тест-мікроорганізмів (змінні параметри).

Систематизовано наукові та практичні дані щодо функціональних властивостей (резистентності до технологічних чинників) мікрофлори характерної для сировини, як початкової, так і набутої. Проведеними дослідженнями встановлено, за показниками загального обсіменіння сировина на етапі надходження на виробництво вже достатньо контамінована і склад її мікрофлори, разом із специфічними мікроорганізмами, містить і чужорідну ґрунтову мікрофлору, резистентність якої або не достатньо вивчена або коливається в значних діапазонах температур. Саме цей факт є основною причиною ризикових станів забезпечення мікробіологічної чистоти сировини типовими способами та, як наслідок, мікробіологічного псування продуктів. Систематизовано пріоритетну для кожної групи сировини мікробіоту та напрацьована база даних швидкості відмирання або зміни концентрації домінуючих мікроорганізмів на фоні загального мікробіологічного обсіменіння сировини в умовах варіювання значень початкового обсіменіння, технологічних факторів пригнічення життєдіяльності бактерій, а також показників біохімічного складу сировини – величин pH та активності води (aw). Критеріями оцінки ефективності впливу вищезазначених факторів обрано показники харчової цінності сировини – вітамін С, β-каротин, фенольні речовини, білок. Проведено аналіз сучасної організації управління якістю та безпечністю в індустрії дитячого харчування, робочим інструментом якого є виробнича система мікробіологічного контролю. З урахуванням проблем та необхідності перегляду пріоритетів в організації виробничого контролю розроблено вихідні вимоги до системи превентивних заходів прогнозування та попередження мікробіологічних ризиків та напрямів її інтегрування в технологічний процес.

Досліджено вплив технологічних факторів за типовими схемами виробництва продуктів дитячого харчування на динаміку змінення критеріїв мікробіологічної безпеки. Результати досліджень свідчать, що на етапах первинного перероблення сировини за традиційною технологією, особливо овочів, ягід з низьким розміщенням культивованої частини по відношенню до рівня ґрунту, не забезпечується значне зниження мікробіологічного обсіменіння. На подальших процесах створюється сприятливий температурний вплив (від 35 °С до 60 °С) для росту термофільних та спороутворюючих мікроорганізмів, що посилюється в процесі формування рецептури з різними компонентами – тваринними, молочними, зерновими, які мають свій характерний рівень та номенклатуру критеріїв мікробіологічної безпеки. У результаті продукти перед стерилізацією характеризуються практично пороговими значеннями мікробіологічних показників, що на практиці призводить до застосування жорстких режимів стерилізації/пастеризації. Це, в свою чергу, впливає на харчову цінність продукту.

Систематизована експериментальна база даних щодо взаємозв’язку загального обсіменіння сировини, технологічних факторів і кількості мікроорганізмів – збудників псування продуктів та встановлена закономірність у розвитку цих біосистем. Встановлена пряма залежність швидкості розмноження мікроорганізмів від температури навколишнього середовища та вихідної кількості мікроорганізмів – чим вище температура та вихідна кількість мікроорганізмів, тим вище швидкість розмноження мікроорганізмів, отже зростає вірогідність росту граничної швидкості та граничної концентрації мікробіоти.

Для прогнозування різних можливих механізмів процесів псування, які відбуваються з сировиною під час зберігання та подальшого її перероблення, з мікробіологічної точки зору було використано такий модельний підхід як кінетичне моделювання. Завдяки такому підходу побудовано стохастичні залежності зростання кількості мікроорганізмів у часі, яка має вигляд модифікованої функції насичення виду, яку в подальшому використовували для розрахунку теоретичного значення обсіменіння сировини мікроорганізмами. За результатами розрахунків побудована адекватна модель росту обсіменіння мікроорганізмами з різною вихідною кількістю мікробних клітин, використовуючи отримані теоретичні та експериментальні розрахунки.

Розроблені технологічні рішення до системи превентивних заходів, які базуються на зниженні первинного обсіменіння сировини та компонентів, що додаються на усіх етапах виробництва, прогнозованому росту мікробіологічної контамінації при порушеннях технологічних параметрів та гігієнічних умов виробництва. Технологічні рішення орієнтовані на вирішення практичних завдань: де, на яких технологічних операціях можуть виникати мікробіологічні ризики, яка структура цих ризиків та які заходи можливо вживати до залучення інструментальних методів контролю.

Практична реалізація технологічних рішень після опрацювання та апробації на підприємствах по виробництву продуктів дитячого харчування здійснена шляхом включення у методологічні та технологічні документи.

За результатами досліджень проведеної апробації продуктів та технологій їх виготовлення розроблено методичну, нормативну та технологічну документацію: МВ 72.1-36285763-003:2023 Мікробіологічний контроль виробництва продуктів дитячого харчування. Настанови, ТУ У 10.8-36285763-008:2023 Продукти консервовані для дитячого харчування. Технічні умови, ТІ У 36285763-008:2023 Технологічна інструкція з виробництва консервованих продуктів для дитячого харчування (до ТУ У 10.8-36285763-008:2023) (науковий керівник Л.І. Зубарєва, д/б № 110/15-пр-2022).

Завершені наукові дослідження у напрямі розробки технологічних рішень раціонального використання потенціалу рослинних біоресурсів зі створенням харчових продуктів спеціального призначення. Досліджено вміст біоактивних речовин у сировині та особливості їх локалізації в структурі плодів, ступінь стійкості рослинної клітини до механічного руйнування, яка формується фізіологічними та цитолого-анатомічними характеристиками сировини. Досліджено вплив фракціонування механічними, біофізичними способами на отримання плодової частини із заданим біохімічним складом. Встановлено способи перероблення сировини, в основі яких є механізм фракціонування – технологія «холодної екстракції», гідродинамічне диспергування, кавітаційні технології, турбоекстракція дозволяють отримати продукти різної структури – пастоподібні, рідкі, підвищити біологічну цінність продукту за рахунок додаткового вилучення біоактивних речовин з неїстівної частини плодів – шкірочки, насіннячка. підвищити біодоступність окремих функціональних речовин за рахунок модифікації та перерозподілу співвідношення нерозчинних та розчинних речовин та інтенсифікувати технологічний процес в цілому.

Розроблено вихідні вимоги до технологій раціонального використання потенціалу сировини, в яких систематизовано рекомендації щодо способів інтенсифікації процесів деструкції складових клітинної стінки – пектинових речовин, білкових сполук, целюлози, геміцелюлоз та вилучення плодової частини з урахуванням отриманих даних щодо ступеня стійкості рослинної клітини різних видів сировини до механічного руйнування.

Обґрунтовано вимоги до складу та властивостей продуктів з урахуванням даних про основні джерела вмісту речовин з відомими антиоксидантними, імуномоделюючими, адаптогенними властивостями, яким є фрукти, овочі, зернові та бобові продукти, та даних експериментальних досліджень щодо прогнозованої концентрації біоактивних речовин, яка може бути досягнута в кінцевому продукті за рекомендованими технологіями перероблення сировини. Вимоги до складу продуктів представлено у вигляді моделі з бажаним діапазоном концентрацій цільових біоактивних речовин, які враховують нагальні потреби споживачів та рекомендації нутріціологів щодо актуальності немедикаментозної підтримки антиоксидантних, імуномоделюючих, адаптогенних функцій організму людини.

Розроблено технологічні рішення – груповий асортимент продуктів, узагальнена функціонально-технологічна схема перероблення рекомендованих видів сировини, технологічні схеми виробництва пектинвмісних, каротинвмісних, вітамінних, білоквмісних продуктів з різними структурно-механічними властивостями зі специфікацією параметрів та режимів технологічних процесів, вихідних вимог до

показників якості та безпечності кінцевих продуктів.

За результатами вивчення механізмів формування структури та характеристик продуктів встановлено оптимальні умови, за яких білкові, пектинові речовини сировини проявляють свої функціонально-технологічні властивості (в'язкість, структуроутворення, вологоутримуюча здатність) у харчовій системі – хімічний склад, величина pH, температура, способи перероблення (фракціонування, подрібнення, гомогенізація).

Сформована база даних хімічного складу сировини із застосуванням способу теоретичного балансу розраховано оптимальні співвідношення рецептурного складу продуктів харчова адекватність, яких склала від 13 % до 18 %, для фенольних речовин – до 65 %, по відношенню до рекомендованої фізіологічної потреби людини в життєво необхідних нутрієнтах, а ступінь збалансованості – від 72 % до 76 %.

Розроблена модель рецептур продуктів (паст, десертів, коктейлів), в якій вимоги до композиційного складу представлено через показники якості. Це новий підхід моделювання складу рецептур продуктів, який забезпечує можливість гнучкого розширення асортименту.

Отримана база даних динаміки стабільності біоактивних речовин за повним циклом виробництва дозволила виділити елементи системи технологічних процесів, на яких прослідковується закономірність потенційних ризиків зміни концентрацій, в першу чергу, природних антиоксидантів – вітаміну С, β-каротину, білка, фенольних речовин в умовах варіювання технологічних параметрів.

Розроблена операційна модель системного оцінювання ефективності технологічних процесів та математична модель прогнозування, яка представлена у вигляді матриці бінарних величин, в якій обмеження відображають основні показники якості, які можуть коливатися в діапазоні випадкових та спланованих порушень або відхилень параметрів технологічного процесу. Результати досліджень, аналізу складених моделей для різних технологій систематизовано у форматі методичного документу «Методичні рекомендації з оцінки та прогнозування ефективності технологічних процесів» для подальшого практичного використання.

Апробацію розроблених технологічних рішень проведено в промислових умовах на потужностях СП ТОВ «Вітмарк Україна», ТОВ «ГАДЗ».

Сформована наукова база даних, які дозволяють здійснити обґрунтований вибір і нормування домінуючих показників якості продуктів, які характеризують ступінь забезпечення енергетичного балансу (білок, жир, вуглеводи), безпосередньо пов'язані з функціональною спрямованістю продуктів (вітаміни, фенольні речовини, полісахариди) а також з технологічними характеристиками.

Розроблено технічні умови ТУ У 10.3-36285763–009:2023 «Продукти консервовані спеціального призначення» які поширюються на груповий асортимент – пасти, коктейлі, десерти, екстракти, призначені для оздоровчого харчування населення з метою підтримки адаптаційного потенціалу організму людини в умовах впливу негативних зовнішніх та внутрішніх чинників.

Усі розроблені та апробовані технологічні рішення – асортимент, рецептури, технологічні схеми та параметри виробництва та зберігання продуктів, система хіміко-технологічного контролю систематизовано у форматі сучасного технологічного документу – технологічного регламенту з виробництва консервованих продуктів спеціального призначення ТР У 36285763-005:2023 (науковий керівник Л.Ю. Філіпова, д/б № 110/16-пр-2022).

Крім науково-дослідних робіт, що фінансувалась за рахунок державного бюджету, інститутом виконувались роботи за замовленням переробних підприємств за трьома напрямами:

– наукове обґрунтування режимів теплового оброблення (стерилізації, пастеризації) продуктів та напівфабрикатів для різних видів тари та способів консервування;

– випробування сировини та харчових продуктів за фізико-хімічними показниками якості та показниками безпечності (мікробіологічними, токсикологічними);

– розроблення нормативної документації.

Обґрунтовано 41 режим теплового оброблення (стерилізації, пастеризації) продуктів та напівфабрикатів для різних видів тари та способів консервування для таких груп продукції:

– м'ясо-рослинні консерви – 2;

– рибні, рибо-овочеві консерви – 10;

– овочеві (у т.ч. томатні, овочево-круп'яні) консерви – 22;

– фруктові консерви, у т.ч. сокові продукти для дитячого харчування – 5;

– молочні консерви – 2.

Проведено дослідження 71 зразка консервованої продукції та 13 зразків сировини за комплексом фізико-хімічних показників якості, які найбільш повно характеризують харчову цінність та хімічний склад продукту. Також проведено оцінку відповідності показників харчової та енергетичної цінності продукції у маркованні – 56 видів продуктів. Проведено органолептичні дослідження, зокрема дегустаційну оцінку 5 зразків продукції. Досліджено показники безпечності 34 видів харчових продуктів та 20 видів сировини.

Проведено дослідження зразків харчової продукції за мікробіологічними показниками безпечності на відповідність вимогам промислової стерильності та мікробіологічні дослідження, сировини, льоду, змивів з рук, тари:

– консервована продукція – 281 зразок;

– сировина – 13 зразків;

– лід, змиви з рук, тари – 18 зразків.

Загалом проведено випробування харчових продуктів, сировини тощо за органолептичними, фізико-хімічними показниками якості, мікробіологічними показниками, показниками безпечності, показниками харчової та енергетичної цінності більш ніж 488 назв продукції та оформлено 237 протоколів випробувань.

Розроблення нормативної документації:

– розроблено ТУ – 8;

– проведено експертизу ТУ та розроблено зміну до ТУ – 8.

Протягом 2023 року науковцями підготовлено і опубліковано: 11 друкованих робіт; 2 монографії, отримано 4 патенти на корисну модель. Фахівці інституту взяли участь у роботі 13 науково-практичних конференцій, семінарів, у т.ч. 3 – на базі інституту.

3.1.5. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів

Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів у НУБіП України здійснюється через аспірантуру за 37 освітньо-науковими програмами. Станом на 01.12.2023 р. кількість аспірантів, які навчаються в НУБіП України, становить 850 осіб, у т.ч. очної (денної) форми навчання – 681, очної (вечірньої) – 114 осіб та заочної – 55 осіб (табл. 3.4).

Завдяки постійній комунікації відділу аспірантури з МОН України у 2023 році НУБіП отримав таку ж кількість місць державного замовлення, як і минулий рік (обсяги державного замовлення у 2022 та 2023 роках становили 104 місця).

Таблиця 3.4. Кількість аспірантів НУБіП України за формами навчання*

№ п/п	Назва ННІ / факультетів	Кількість аспірантів			
		всього	очної форми		заочної форми
			денної	вечірньої	
1	2	3	4	5	6
1	Економічний факультет	119	107	6	6
2	Агробіологічний факультет	98	76	19	3

1	2	3	4	5	6
3	Гуманітарно-педагогічний факультет	84	67	13	4
4	Факультет аграрного менеджменту	81	71	3	7
5	Факультет ветеринарної медицини	75	59	16	-
6	Юридичний факультет	63	39	9	15
7	Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	58	52	4	2
8	ННІ лісового і садово-паркового господарства	56	31	17	8
9	Факультет тваринництва та водних біоресурсів	47	41	4	2
10	Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	35	31	4	-
11	Факультет інформаційних технологій	30	26	3	1
12	ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	24	18	4	2
13	Механіко-технологічний факультет	23	22	1	-
14	Факультет конструювання та дизайну	22	21	1	-
15	Факультет землевпорядкування	22	14	5	3
16	ННІ неперервної освіти і туризму	13	6	5	2
Всього		**850**	**681**	**114**	**55**

**станом на 01.12.2023 р.*

Впродовж 2022-2023 рр. порівняно з 2021 роком майже втричі підвищився набір вступників на навчання в аспірантурі. У 2023 р. до НУБіП зараховано 330 осіб (292 особи на денну форму навчання, 29 осіб – вечірню та 9 осіб – заочну), що на 4,8% більше, ніж минулого року. Найбільша кількість аспірантів у поточному році вступили на освітньо-наукові програми економічного факультету – зараховано 52 особи (16% від загальної кількості), факультету аграрного менеджменту – зараховано 40 осіб (12%), факультету захисту рослин, біотехнологій та екології – зараховано 28 осіб (9%), ННІ лісового і садово-паркового господарства – зараховано 26 осіб (8 %).

На навчання до аспірантури у 2022-2023 роках вступили 43 громадянина КНР (40 осіб у 2022 р., 3 особи – у 2023 р.). Налагоджено комунікацію наукових керівників з іноземними аспірантами.

На сьогодні наукове керівництво здобувачів здійснюють 217 докторів наук та 194 кандидати наук (в т.ч. іноземних аспірантів – 21 доктор наук та 9 кандидатів).

Окрім загальної координації роботи наукових керівників слід відзначити важливість участі гарантів освітньо-наукових програм під час проходження процедури акредитації (наразі акредитовано 30 з 37 ОНП). На кінець поточного року в НУБіП України захищено 48 дисертацій здобувачів ступеня доктора філософії, у т.ч. 22 особи – випускники 2022 року та 26 осіб – 2023 року випуску, що у 8 разів більше, ніж у минулому році (відбулися захисти 6 осіб).

3.1.6. Атестація наукових та науково-педагогічних кадрів

У 2023 році в Університеті функціонувало 17 спеціалізованих вчених рад з правом прийняття до розгляду та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук (за 37 спеціальностями з 7 галузей науки).

Вченою радою Університету було утворено 80 разових спеціалізованих вчених рад. У спеціалізованих вчених радах Університету захистили дисертації 58 здобувачів, у тому числі 5 на здобуття ступеня доктора наук, 3 – кандидата наук, 50 – доктора філософії.

Таблиця 3.5. Спеціалізовані вчені ради Університету

Шифр спеціалізованої вченої ради	Голова спеціалізованої вченої ради	Спеціальності
1	2	3
Д 26.004.01	Кваша Сергій Миколайович	08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» 08.00.08 «Фінанси»
Д 26.004.02	Коломієць Юлія Василівна	03.00.20 «Біотехнологія» (с.-г. науки) 03.00.16 «Екологія» 06.01.11 «Фітопатологія» (с.-г. науки)
Д 26.004.03	Грушанська Наталія Геннадіївна	03.00.04 «Біохімія» (вет. науки) 03.00.13 «Фізіологія людини і тварин» 16.00.01 «Діагностика і терапія тварин»
Д 26.004.04	Танчик Семен Петрович	06.01.01 «Загальне землеробство» 06.01.03 «Агроґрунтознавство і агрофізика»
Д 26.004.05	Кондратюк Вадим Миколайович	06.02.01 «Розведення та селекція тварин» 06.02.02 «Годівля тварин і технологія кормів» 06.02.04 «Технологія виробництва продуктів тваринництва»
Д 26.004.06	Ловейкін Вячеслав Сергійович	05.05.05 «Піднімально-транспортні машини» 05.05.11 «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва»
Д 26.004.07	Лисенко Віталій Пилипович	05.09.03 «Електротехнічні комплекси та системи» 05.13.07 «Автоматизація процесів керування»
Д 26.004.08	Захаренко Микола Олександрович	03.00.01 «Радіобіологія» 03.00.04 «Біохімія» (біол. науки)
Д 26.004.09	Василишин Роман Дмитрович	06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація» 06.03.02 «Лісовпорядкування та лісова таксація» 06.03.03 «Лісознавство і лісівництво»
Д 26.004.10	Каленська Світлана Михайлівна	06.01.04 «Агрохімія» 06.01.09 «Рослинництво»
Д 26.004.11	Пилипака Сергій Федорович	05.01.01 «Прикладна геометрія, інженерна графіка» 05.23.01 «Будівельні конструкції, будівлі та споруди»
Д 26.004.12	Шевченко Лариса Василівна	16.00.06 «Гігієна тварин та ветеринарна санітарія»
Д 26.004.13	Баль-Прилипко Лариса Вацлавівна	03.00.20 «Біотехнологія» (техн. науки) 05.18.12 «Процеси та обладнання харчових, мікробіологічних та фармацевтичних виробництв»
Д 26.004.14	Малюк Микола Олексійович	16.00.02 «Патологія, онкологія і морфологія тварин» 16.00.03 «Ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія» 16.00.11 «Паразитологія»
Д 26.004.16	Ладиченко Віктор Валерійович	12.00.06 «Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право» 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»
Д 26.004.18	Ніколаєнко Станіслав Миколайович	13.00.02 «Теорія та методика навчання (сільськогосподарські дисципліни)» 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» 13.00.07 «Теорія і методика виховання»
Д 26.004.20	Євсюков Тарас Олексійович	08.00.06 «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища»

3.1.7. Наукові публікації та видавнича діяльність

В Університеті видається 14 наукових видань, які є фаховими. У 2023 році видано 66 випуски профільних фахових наукових видань, у тому числі:

- факультет ветеринарної медицини – 4 (науковий журнал «Ukrainian Journal of Veterinary Sciences»);
- ННІ лісового та садово-паркового господарства – 4 (науковий журнал «Ukrainian Journal of Forest and Wood Science»);
- факультет аграрного менеджменту та економічний факультет – 4 (науковий журнал «Bioeconomy and Agrarian Business»);
- факультет конструювання та дизайну і механіко-технологічний факультет – 4 (науковий журнал «Machinery and Energetics»)
- гуманітарно-педагогічний факультет – 6 (науковий журнал «Humanitarian Studios: Pedagogics, Psychology, Philosophy» – 3; науковий журнал «International Journal of Philology» – 3);
- юридичний факультет – 4 (науково-практичний журнал «Law. Human. Environment»);
- факультет захисту рослин, біотехнологій та екології – 4 (науковий журнал «Biological Systems: Theory and Innovation»);
- агробіологічний факультет – 4 (науковий журнал «Plant and Soil Science»);
- факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК та факультет тваринництва та водних біоресурсів – 4 (науковий журнал «Animal Science and Food Technology»).

У виданих збірниках надруковано 586 статей, у тому числі підготовлено працівниками НУБіП України – 498, з них аспірантами – 67, магістрами – 49.

У звітному році видано:

- 6 номерів електронного журналу «Наукові доповіді НУБіП України»;
- 10 номерів науково-виробничого журналу «Сучасне птахівництво»;
- 6 номерів електронного журналу з технічних наук «Енергетика і автоматика»;
- 4 номери науково-виробничий журнал «Землеустрій, кадастр і моніторинг земель».

Спільно з іншими засновниками видаються:

- науковий журнал «Мікробіологічний журнал»;
- науково-виробничий журнал «Облік і фінанси»;
- науковий журнал «Вісник аграрної історії».

У 2023 р. науковий журнал **«Ukrainian Journal of Forest and Wood Science» увійшов в міжнародну наукометричну базу даних Scopus**, науковий журнал **«Machinery and Energetics»** у грудні 2023 року був акцептований для включення у базу Scopus. Також на факультеті харчових технологій та управління якістю продукції АПК створений науковий електронний журнал **«Здоров'я людини і нації»**.

Станом на 12.12.2023 року вченими університету опубліковано **741** статтю у виданнях, що індексуються наукометричними базами Scopus, Web of Science.

Таблиця 3.6. Друковані праці співробітників, видані у 2023 р.

Навчально-наукові та науково-дослідні інститути, факультети	Монографії	Довідники, словники	Брошури	Наукові статті				Тези доповідей	Рекомендації, затверджені НТР міністерств, відомств та інших організацій
				у міжнародних виданнях	у Scopus	у WoS	у фахових виданнях		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Агробіологічний факультет	11	-	-	65	38	9	68	307	8
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	9	-	-	38	31	4	46	157	6
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	8	-	1	9	24	3	44	237	4
Факультет тваринництва та водних біоресурсів	7	-	-	14	31	4	33	122	-
Факультет ветеринарної медицини	21	2	24	41	57	9	64	229	3
Економічний факультет	8	2	-	90	37	29	75	225	-
ННІ неперервної освіти і туризму	6	-	-	13	11	16	23	130	-
Факультет аграрного менеджменту	19	1	-	35	29	15	19	249	-
Механіко-технологічний факультет	8	-	-	30	28	1	15	610	-
Факультет конструювання та дизайну	4	23	-	38	56	1	32	214	-
ННІ лісового і садово-паркового господарства	15	2	-	7	36	3	1	129	5
Гуманітарно-педагогічний факультет	22	-	-	17	39	87	194	459	-
Юридичний факультет	14	-	-	36	15	16	42	87	-
Факультет землевпорядкування	9	-	-	18	22	6	24	71	-
Факультет інформаційних технологій	4	-	-	19	34	8	9	154	-
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	11	-	-	56	60	18	59	214	1
УкрНДІ с.-г. радіології	-	-	-	-	9	7	-	-	-
УЛЯБП АПК	1	-	-	1	6	2	6	38	1
НДПІ «Стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»	2	-	-	-	1	-	11	13	4
Всього по університету	**179**	**30**	**25**	**527**	**564**	**238**	**765**	**3645**	**25**

3.1.8. Винахідницька діяльність

За результатами проведених наукових досліджень у 2023 році вченими університету в Національний орган інтелектуальної власності подано 130 заявок на реєстрацію прав на винаходи, корисні моделі, службові твори, в Мінагрополітики подано 1 заявку на реєстрацію прав на 1 сорт рослин.

Отримано у 2023 році 121 охоронний документ, з них: 12 патентів на винаходи, 38 патентів на корисні моделі, 1 патент на сорт рослин, 70 свідоцтва на службові твори (табл. 3.7.).

Таблиця 3.7. Винахідницька робота у 2023 році

Навчально-науковий інститут/ науково-дослідний інститут/факультет	Подано заявок на: винаходи, корисні моделі, авторські наукові службові твори, сорти, гібриди і лінії рослин	Одержано охоронні документи на: винаходи, корисні моделі, авторські наукові службові твори, сорти, гібриди і лінії рослин станом на 01.12.2023 р.
1	**2**	**3**
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	10*	11*
Механіко-технологічний факультет	27*	13
Факультет конструювання та дизайну	10*	11*
Факультет інформаційних технологій	-	4
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	27*	11*
НДІ рослинництва та ґрунтознавства	8*	11
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	4*	5*
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	6*	6*
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	15*	7*
НДІ здоров'я тварин	13*	21*
Економічний факультет	7*	16*
Факультет аграрного менеджменту	-	6*
Гуманітарно-педагогічний факультет	12*	2*
Юридичний факультет	-	13*
Факультет землевпорядкування	-	-
ННІ неперервної освіти і туризму	-	-
УкрНДІ сільськогосподарської радіології	6	4
Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК	3*	-
ВП НУБіП України «Боярська ЛДС»	5	4
Всього	**130**	**121**

** Наведено кількість об'єктів права інтелектуальної власності з урахуванням співпраці співробітників різних кафедр*

Лідерами по одержаних охоронних документах на об'єкти права інтелектуальної власності університету у співавторстві з урахуванням співавторства з науковцями різних підрозділів є:

- механіко-технологічний факультет – 13;
- НДІ лісівництва та декоративного садівництва – 11;
- ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження – 11;
- факультет конструювання та дизайну – 11.

Загалом у поточному році у створенні об'єктів інтелектуальної власності брали участь понад 100 співробітників. Серед найактивніших винахідників по університету слід відзначити таких науковців: Булгакова В.М., Заблодського М.М., Баль-Прилипко Л.В., Василишина Р.Д., Братішка В.В., Роговського І.Л., Томчука В.А., Грищенко В.А., Тітову Л.Л., Слободянюк Н.М., Бокотька Р.Р., Устименка І.М. та ін.

Серед лідерів по отриманих авторських свідоцтвах на службові твори відзначилися: Василишин Р.Д., Лакида І.П., Лакида М.О., Блищик В.І., Томчук В.А., Грищенко В.А. та ін.

У винахідницькій роботі взяли участь 11 аспірантів, які у співавторстві з науковими керівниками отримали 11 патентів.

Підтримано чинність майнових прав на сорти (чинність патентів) та майнових прав інтелектуальної власності на поширення в Україні 28 сортів рослин, які належать університету.

По ліцензійних договорах отримано платежі на суму 20 000 грн. За поточний рік укладено 2 ліцензійні договори на використання корисних моделей (відповідальна – Слободянюк Н.М.): «Спосіб підвищення рівня безпечності ковбасних виробів» (пат. № 149343, опубл. 10.11.2021 р., бюл. № 45); «Спосіб виробництва соєвого йогурту з підвищеними функціональними властивостями» (пат. № 152304, опубл. 11.01.2023 р., бюл. № 2).

3.1.9. Наукові конференції, з'їзди, семінари

Упродовж 2023 року науково-педагогічними працівниками, докторантами та аспірантами університету підготовлено і проведено: 56 міжнародних конференцій, 26 міжнародних семінарів, 38 всеукраїнських та 90 внутрівузівських конференцій і семінарів (270 заходів).

Узагальнена інформація щодо проведених заходів у розрізі факультетів та науково-дослідних інститутів наведена у табл. 3.8.

Таблиця 3.8. Кількість конференцій та семінарів, проведених науковими і науково-педагогічними працівниками університету у 2023 році

Навчально-наукові та науково-дослідні інститути, факультети університету	Міжнародні		Всеукраїнські		Внутрівузівські		Всього
	конфе-ренції	семі-нари	конфе-ренції	семі-нари	конфе-ренції	семі-нари	
1	2	3	4	5	6	7	8
Агробіологічний факультет	1	-	-	-	-	-	1
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	2	2	1	2	-	-	7
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	1	-	1	-	1	2	5
Факультет тваринництва та водних біоресурсів	7	1	3	-	-	1	12
Факультет ветеринарної медицини	4	2	13	3	-	-	22
Економічний факультет	1	-	4	6	1	3	15
ННІ неперервної освіти і туризму	2	2	1	4	-	-	9
Факультет аграрного менеджменту	8	-	2	1	-	-	11
Механіко-технологічний факультет	8	-	-	-	-	2	10
Факультет конструювання та дизайну	5	-	1	16	-	60	82
ННІ лісового і садово-паркового господарства	2	-	-	14	-	3	19
Гуманітарно-педагогічний факультет	3	17	5	6	2	11	44
Юридичний факультет	2	-	2	-	-	-	4
Факультет землевпорядкування	3	-	3	5	-		11
Факультет інформаційних технологій	2	-	1	-	-	-	3

1	2	3	4	5	6	7	8
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	4	2	1	3	-	-	10
Укр. НДІ с.-г. радіології	-	-	-	-	-	-	-
УЛЯБП АПК	1	-	1	-	-	-	2
НДПІ «Стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»	-	-	-	-	-	3	3
Всього по університету	**56**	**26**	**38**	**60**	**4**	**86**	**270**

Науковці університету брали активну участь у роботі з'їздів, конгресів, симпозіумів, конференцій, семінарів та нарад, які проводилися у 2023 році іншими установами, навчальними і науковими закладами України та зарубіжних країн, де виступили з 3041 доповіддю, з яких 210 були зроблені у 14 країнах далекого зарубіжжя, 270 – у 12 країнах близького зарубіжжя та з 2561 доповідями – в Україні.

Узагальнена інформація щодо участі науковців університету в роботі з'їздів, конференцій і семінарів, що проводилися іншими навчальними і науковими закладами у 2023 році, наведена в табл. 3.9.

Таблиця 3.9. Участь науковців університету в роботі з'їздів, конференцій та семінарів, що проводилися іншими навчальними і науковими закладами у 2023 році

Навчально-наукові та науково-дослідні інститути, факультети університету	Далеке зарубіжжя			Близьке зарубіжжя			В Україні (доповіді/конф.)	Всього НТЗ
	кількість доповідей	кількість заходів	перелік країн (кількість заходів)	кількість доповідей	кількість заходів	перелік країн (кількість заходів)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Агробіологічний факультет	20	6	Австрія (1) Швеція (1) Японія (2) Великобританія (4) США (1)	12	4	Молдова (1) Румунія (1) Польща (1) Німеччина (1)	87 (131)	97
Факультет тваринництва та водних біоресурсів	2	1	Азербайджан (1)	14	6	Словаччина (1) Сербія (1) Молдова (2) Грузія (1) Німеччина (1)	19 (103)	26
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	5	1	Алжир (1)	-	-	-	30 (90)	31
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	6	3	Азербайджан (1) Франція (1) Австрія (1)	1	1	Молдова (1)	32 (46)	36
Факультет ветеринарної медицини	2	2	США (1) Катар (1)	3	2	Болгарія (2)	58 (138)	62
Механіко-технологічний факультет	33	1	Італія (1)	95	2	Естонія (1) Латвія (1)	26 (1266)	29
Факультет конструювання та дизайну	-	-	-	15	6	Латвія (3) Польща (2) Німеччина (1)	19 (62)	25
Економічний факультет	22	10	Велика Британія (1) Люксембург (1) Іспанія (1) Австрія (2) Японія (3) США (1) Швеція (1)	26	12	Болгарія (2) Грузія (2) Словаччина (1) Румунія (3) Польща (4)	66 (67)	88

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ННІ неперервної освіти і туризму	6	6	Швейцарія (1) США (1) Нідерланди (1) Японія (1) Катар (1) Австралія (1)	3	3	Литва (1) Німеччина (1) Туреччина (1)	11 (35)	20
ННІ лісового і садово-паркового господарства	6	2	Бельгія (1) Австрія (1)	1	1	Польща (1)	35 (82)	38
Факультет аграрного менеджменту	17	7	Франція (4) Італія (1) Індія (2)	33	15	Польща (10) Угорщина (2) Німеччина (1) Туреччина (1) Естонія (1)	27 (46)	49
Гуманітарно-педагогічний факультет	7	7	Греція (1) Італія (1) Хорватія (2) Португалія (1) Франція (2)	26	24	Польща (13) Німеччина (2) Грузія (1) Латвія (1) Естонія (1) Румунія (1) Угорщина (2) Болгарія (1) Литва (1) Чехія (1)	169 (239)	270
Юридичний факультет	5	2	Італія (1) Швеція (1)	4	1	Польща (1)	26 (45)	29
Факультет землевпорядкування	7	6	США (1) Сінгапур (1) Іспанія (1) Італія (1) Норвегія (1) Колумбія (1)	27	8	Німеччина (1) Латвія (2) Польща (3) Грузія (1) Туреччина (1)	18 (60)	32
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	4	3	Японія (1) Італія (1) Франція (1)	5	4	Німеччина (1) Польща (2) Словаччина (1)	38 (87)	45
Факультет інформаційних технологій	3	1	Іспанія (1)	2	2	Польща (1) Болгарія (1)	3 (3)	6
УкрНДІ с.-г. радіології	-	-	-	-	-	-	-	-
УЛЯБП АПК	-	-	-	3	1	Польща (1)	11 (32)	12
НДПІ «Стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»	-	-	-	-	-	-	8 (29)	8
Всього по університету	**210**	**58**	**58**	**270**	**92**	**92**	**683 (2561)**	**903**

3.1.10. Науково-дослідна робота молодих вчених та здобувачів вищої освіти

Діяльність молодих вчених у 2023 році, незважаючи на другий рік повномасштабної війни в Україні, була організована відповідно до плану заходів розвитку НУБіП України «Голосіївська ініціатива-2025» і спрямована на підвищення якості наукової роботи здобувачів вищої освіти, ефективність підготовки молодими вченими проектів на конкурс проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених, які працюють (навчаються) у закладах вищої освіти та наукових установах МОН України; розвиток співробітництва з організаціями молодих вчених інших ЗВО, наукових установ; залучення молодих вчених та здобувачів вищої освіти до участі у міжнародних програмах навчання і стажування за кордоном та ін.

До виконання наукових проєктів з оплатою праці у 2023 році було залучено **65** штатних працівників в т.ч. **43** студенти, **20** аспірантів, **2** докторанти.

У межах виконання міжнародної грантової угоди за проектом HEI – TREATY «Nurturing deep tech talents for clean and sustainable energy transition / Розвиток глибоких технологічних талантів для переходу на чисту та стійку енергію» до тренінгової складової залучено **318** студентів механіко-технологічного факультету та факультету конструювання та дизайну.

До виконання міжнародного проєкту HORIZON EUROPE «Розвиток дослідницького потенціалу та підвищення кваліфікації і навичок групи дослідників НУБіП (Україна) з агроекологічної інтенсифікації галузі рослинництва» з фінансуванням досліджень залучено **5** студентів.

Молоді вчені університету отримали у 2023 році такі державні відзнаки:

- Іменну стипендію Верховної ради України для молодих вчених – докторів наук – Вороненко І.В.;
- Премію Верховної ради України молодим вченим – Голяка Д.М., Мацала М.С., Антипов Є.О., Насєка Ю.М., Олійник О.О.;
- Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених – Ковбаса Я.В., Антипов Є.О., Воляк Л.Р., Дєліні М.М., Корольчук В.І., Нагорна О.В., Ніколаєнко М.С., Сошенський О.М., Шевченко О.В., Яковенко І.А., Троханяк О.М., Тітова Л.Л., Опенько І.А.;
- Іменну стипендію для увічнення подій революції гідності та вшанування подвигу Героїв Небесної Сотні – Тітова Л.Л., Несвідомін А.В.;
- Премію Київського міського голови за особливі досягнення молоді у розбудові столиці України – міста-героя Києва – Нестерова Н.Г., Розбицька Т.В., Файчук О.В.

У зв’язку з воєнним станом у 2022/2023 навчальному році відповідно до листа державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 30.01.2023 р. № 21/08-118 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2022/2023 навчальному році» в Україні проводився лише І тур даного конкурсу.

Відповідно до наказу ректора НУБіП України від 13 березня 2023 року № 201 «Про проведення І туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2022/2023 навчальному році» з 20 березня по 27 квітня в університеті проходив І тур конкурсу, в якому взяли участь 538 студентів.

Конкурсними комісіями факультетів і навчально-наукових інститутів за результатами розгляду представлених студентами наукових робіт було визначено 258 переможців І туру.

104 студенти стали кращими в університеті за відповідними галузями знань, спеціальностями та спеціалізаціями всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт МОН України у 2022/2023 навчальному році.

З 24 квітня по 18 травня 2023 року в університеті проходив **XII «Фестиваль студентської науки - 2023»**, присвячений 125-річчю Національного університету біоресурсів і природокористування України та Дня науки з метою розвитку студентської наукової та інноваційної діяльності, залучення молоді до роботи в студентських наукових гуртках. Участь у фестивалі взяли представники **233** студентських наукових гуртків базового закладу та відокремлених структурних підрозділів університету. За результатами фестивалю було відзначено 26 кращих наукових гуртків.

У 2023-2024 навчальному році студенти університету залучаються до наукової роботи у **244** наукових гуртках: на факультеті ветеринарної медицини – 29; факультеті землевпорядкування – 9; юридичному факультеті – 12; гуманітарно-педагогічному факультеті – 31; ННІ лісового і садово-паркового господарства – 15; факультеті тваринництва та водних біоресурсів – 15; ННІ неперервної освіти і туризму – 6; механіко-

технологічному факультеті – 17; факультеті конструювання та дизайну – 15; агробіологічному факультеті – 26; факультеті захисту рослин, біотехнологій та екології – 14; економічному факультеті – 14; факультеті аграрного менеджменту – 5; ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження – 23; факультеті інформаційних технологій – 8; факультеті харчових технологій та управління якістю продукції АПК – 5.

3.2. Науково-інноваційна та інформаційно-консультаційна діяльність, впровадження в практику результатів досліджень

Наукові розробки вчених університету в 2023 році експонувались на таких заходах:

1. 25 Міжнародна виставка продуктів харчування і напоїв WorldFood Ukraine напоїв Wine & Spirits Ukraine 2023, 14 лютого 2023 р., Київ, Міжнародний виставковий центр;
2. XXI Міжнародний промисловий форум 2023, 30 травня - 1 червня 2023 р., Київ, Міжнародний виставковий центр;
3. Всеукраїнська виставка «Кондитерський бізнес», 07 вересня 2023 р. Конференц-хол «Депо»;
4. Міжнародна виставка INPRODMASH & UPAKOVKA 2023, 24-25 вересня 2023 р., Київ, Міжнародний виставковий центр;
5. 26 Міжнародна виставка продуктів харчування та напоїв World Food Ukraine, 03-05 листопада 2023 р., Київ, Міжнародний виставковий центр;
6. III Міжнародна виставка тваринництва та птахівництва «AgroAnimalShow», 14-16 лютого 2023 р., Київ, Виставковий центр «КиївЕкспоПлаза»;
7. Агро Авіа День: Conference&Expo, 10 серпня 2023 року, Київська обл. Бориспільський р-н;
8. Битва Агротитанів-2023, 30 серпня 2023 р., Київська область, Білоцерківський р-н, ТОВ «ТАК Агро».

3.3. Навчально-науково-виробнича діяльність у відокремлених підрозділах НУБіП України

Повномасштабна війна на території України та запроваджений воєнний стан негативно вплинули на навчально-науково-виробничу та фінансову діяльність відокремлених підрозділів НУБіП України у 2023 році. Частина працівників була залучена до лав Збройних Сил України, далися в знаки кризові явища, підвищення цін на ресурси, неможливість вчасно та за очікуваними цінами реалізувати продукцію. ВП НУБіП України «Навчально-дослідне господарство «Ворзель» та ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України», що знаходились під окупацією, зазнали значних збитків: територія господарств і поля були заміновані і лише наприкінці 2022 року відбулось розмінування, що негативно вплинуло на можливості повноцінно провести роботи в рослинництві. На результат роботи вплинуло також те, що за показниками проведеного аналізу грунту у ВП НУБіП України «Навчально-дослідне господарство «Ворзель» вміст важких металів значно перевищив допустимі норми, що значно знизило урожайність та якість отриманої продукції.

Однак, завдяки координаційній діяльності ректорату та відповідних структур базового закладу вдалося в повному обсязі забезпечити виконання відокремленими підрозділами своїх основних функцій та планових показників. Звітний рік став роком поступового відродження навчально-дослідних господарств та зростання виробничих і фінансових результатів.

Ключову роль в діяльності навчально-дослідних господарств відіграє практична підготовка студентів. Роки пандемії та запровадження воєнного стану внесли суттєві корективи в організацію проведення практик. Крім практичних занять, необхідно було підготувати необхідні укриття, системи оповіщення і т. ін. Об'єднаними зусиллями вдалося організовано та на постійній основі, починаючи з ранньої весни і до завершення польових робіт, провести на базі навчально-дослідних господарств практичне навчання студентів в очному форматі. Різні види практик на базі господарств пройшли 2238 студентів, а також 1201 студент відокремлених підрозділів на базі господарств ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут», ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України» та ВСП «Заліщицький фаховий коледж НУБіП України». Це на 74% більше, ніж у 2022 році. Найбільше студентів пройшли практичне навчання в ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» – 942 особи. Всі відокремлені підрозділи забезпечили проведення практик на високому рівні, дбаючи як про кваліфіковану практичну підготовку, так і про заходи безпеки та організацію позанавчального часу. Велика робота по організації практичного навчання була проведена ННІ лісового і садово-паркового господарства, агробіологічним факультетом, факультетом тваринництва та водних біоресурсів, факультетом ветеринарної медицини та механіко-технологічним факультетом.

Як позитив слід відмітити, що час та плани практик цього року були побудовані у відповідності до технологічних процесів, фаху та спеціалізації студентів, що дало змогу ознайомитися з технологіями, які застосовуються в господарствах, сучасною технікою, прийняти участь у виконанні інноваційно-інвестиційних проєктів.

Важливою складовою діяльності навчально-дослідних господарств є дослідницька та наукова діяльність. Цього року вона значно пожвавилась, були проведені дослідження за участі бізнес-структур, організовані дослідження науковців університету та провідних наукових установ України. У звітному році на базі господарств виконувались 4 тематики за кошти державного фінансування (керівники проєктів доктори сільськогосподарських наук О.Л. Тонха, С.М. Каленська, А.Д. Балаєв), 85 інноваційних тематик, 6 господарських договорів. Залучались студенти до виконання наукових досліджень, виконувались дисертаційні та дипломні роботи.

Господарська діяльність відокремлених підрозділів здійснювалась на таких площах (станом на 01.01.2023 року): с-г угідь – 6512,1 га, з них ріллі – 5574 га, лісів – 17932 га. Розташовані земельні ділянки в різних ґрунтово-кліматичних зонах України: Полісся, Лісостеп, що є досить важливим для проведення наукових досліджень і впровадження їх результатів у виробництво, розширення знань студентів у сфері вивчення ґрунтових умов, ведення сільськогосподарського виробництва.

Незважаючи на досить складні погодні умови 2023 року, валове виробництво зернових і технічних культур у відокремлених підрозділах університету становило 16966 тонн, що на 1949 тонн (13%) більше у порівнянні з 2022 роком. Середня урожайність зернових культур у 2023 році склала 53,6 ц/га. Для порівняння середня урожайність зернових по Україні цього року становила 55,4 ц/га (станом на 30.11.2023 р.). Серед усіх господарств ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» отримала найвищу урожайність практично по всім культурам, як зерновим, так і технічним.

У складних погодних умовах із значним дефіцитом ресурсів відбувалась і посівна компанія під урожай 2024 року. Всього посіяно 1411 га озимих культур, що практично на рівні минулого року. Сортооновлення склало 10% від загальної потреби насіння (ВП

НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»). На зяб підготовлено грунту біля 3,5 тис га. Поступово навчально-дослідні господарства відходять від традиційної оранки, застосовуючи глибокорозпушування, дискування та інші сучасні прийоми.

За відсутності можливості вносити достатню кількість мінеральних добрив, господарства розпочали з цього року вносити гній під основний обробіток грунту на зиму. Такі роботи були проведені у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція», ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка», ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України». Внесено гною відбувається з нормою 30-40 т/га. В подальшому ця технологічна операція буде виконуватись постійно, тому ВП НУБіП «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» придбало гноєрозкидач.

Тваринництво також перебуває не в легких умовах. Закупівельні ціни молока вдвічі нижчі від реалізаційної ціни. Тому господарства шукають шляхи підвищення надходжень від реалізації молока, зокрема реалізація населенню, яка в 1,5-2 рази вища за закупівельну. Але на цьому шляху треба шукати нові можливості, зокрема налагодження прямих контактів з переробниками молока або ж налагодження власної переробки.

У плані виробництва продукції тваринництва в навчально-дослідних господарствах у 2023 році спостерігається тенденція до стабілізації та росту показників. За результатами звітного року надій на фуражну корову по НУБіП України збільшився на 281 кг порівняно з 2022 роком та становить 5300 кг. ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» та ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка» завершили рік з валовим надоєм на фуражну корову понад 6300 кг. Тваринництво повністю забезпечене якісними кормами на 100%.

У 2023 році виручка від реалізації продукції становила 236 млн грн, що на 36 млн грн більше минулого року. За надходженням коштів господарства вийшли на рівень довоєнного 2021 року.

По галузям виробництва: надходження від реалізації продукції рослинництва у порівнянні з минулим роком збільшились на 10,7 млн грн і склали 104,3 млн грн., у тваринництві надходження також збільшились на 3,4 млн грн і склали 41,1 млн грн.

У 2023 р. в навчально-дослідних господарствах за рахунок коштів від реалізації продукції поліпшено технічний стан та технологічне оснащення виробництва, придбана с.-г. техніка. Так, ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка» за рік придбано техніки та обладнання на суму 3,1 млн грн, а ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» – 1,5 млн грн.

Завдяки оптимізації штатів та підвищенню продуктивності праці збільшились надходження коштів від реалізації продукції на 1 працівника. У 2023 році цей показник становив 811 тис грн, що на 196 тис грн (32%) більше у порівнянні з 2022 роком.

Піднялась і ефективність використання земельних ресурсів. Так, у 2022 році з 1 га ріллі було отримано 34,8 тис грн, а у 2023 році – 42,3 тис грн, тобто на 6,5 тис грн більше, що свідчить про підвищення урожайності та більш ефективне землекористування.

Знаходячись в досить непростій фінансовій ситуації, навчально-дослідні господарства допомагають Збройним Силам України. Різних видів допомоги надано на суму понад 11,631 млн грн. Також поставлялися лісо- та пиломатеріали, продуктові набори, виготовлялися маскувальні сітки, проводились благодійні заходи, де збирались кошти для потреб ЗСУ.

4. НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА ДІЯЛЬНОСТІ З ІНФОРМАТИЗАЦІЇ І ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Функціонування інформаційно-телекомунікаційного навчально-наукового середовища університету протягом 2023 року забезпечувалось інформаційно-обчислювальним центром, факультетом інформаційних технологій та науковою бібліотекою. Головним завданням цих підрозділів у звітному році стало забезпечення безперебійної роботи інформаційної системи університету (у навчальному процесі, науковій, інноваційній та адміністративній діяльності) в умовах військового стану та обмеженої подачі електричної енергії у цей період. У поточному році робота проводилась за такими напрямками:

– забезпечення можливостей і підтримка дистанційної і віддаленої роботи працівників адміністративних служб університету, у першу чергу бухгалтерії, служб проректорів та інших служб;

– підтримка інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури університету: працездатність магістральної оптоволоконної комп'ютерної мережі; розбудова локальних мереж у навчальних корпусах і господарських будівлях; забезпечення працездатності базових серверів телекомунікаційної інфраструктури; забезпечення підрозділів університету доступом до глобальної мережі Інтернет; розвиток та впровадження нових телекомунікаційних технологій;

– придбання, встановлення, налагодження, обслуговування та ремонт комп'ютерної техніки структурних підрозділів університету;

– супроводження програмного забезпечення, яке використовується в навчальній, науковій та адміністративній діяльності університету;

– облаштування мультимедійною технікою лекційних аудиторій та залів для публічних заходів у навчальних корпусах;

– супровід освітнього процесу та адміністративних засідань і зібрань в режимі он-лайн;

– інформаційна підтримка процесів адміністративного управління.

У 2023 році на придбання комп'ютерного та телекомунікаційного обладнання були використано 3 529 240,00 грн. (табл. 4.1):

Таблиця 4.1. Кошти, затрачені на придбання комп'ютерної техніки, комплектуючих та периферійного обладнання у 2023 році

№ п/п	Вид обладнання	Статті фінансування	Кількість, шт.	Сума, грн
1.	Комп'ютери та робочі станції	Наукові дослідження	47	920 000,00
2.	Периферійне обладнання, комплектуючі до комп'ютерів	Наукові дослідження	-	172 000,00
3.	Комп'ютери та робочі станції	Освіта	71	920 000,00
4.	Периферійне обладнання, комплектуючі до комп'ютерів для ремонту та модернізації	Освіта		464 000,00
5.	Комплекти обладнання для проведення відеоконференцій	Освіта	1	166 000,00
6.	Мультимедійне обладнання для оснащення навчальних аудиторій	Освіта	35 комплектів	819 240,00
7.	Мережеве обладнання та кабельна продукція для комп'ютерних мереж	Освіта		35 000,00
8.	Акумуляторні батареї для ДБЖ до серверів та телекомунікаційного обладнання	Освіта		33 000,00
9.	Отримано у якості благодійної допомоги		24	-
	Загальна сума витрат			**3 529 240,00**

У цілому, у 2023 році було придбано у вигляді закінченого виробу 142 комп'ютерних пристрої (комп'ютери, ноутбуки, планшети). Крім того, у 2023 році було списано на утилізацію (як морально застарілі або фізично зношені) 52 комп'ютери.

Таким чином, з урахуванням придбаних та списаних у 2023 році парк комп'ютерів університету (факультети базового заклад та адміністративних підрозділів) на кінець року налічує 2800 шт. Необхідно зазначити, що в підрозділах університету ще експлуатуються близько 650 комп'ютерів 2007-2011 років випуску, які вже є морально застарілими і не можуть працювати із сучасним програмним забезпеченням, і модернізація яких не можлива, а тому вони підлягають списанню.

На кінець 2023 року в базовому навчальному закладі функціонує 63 комп'ютерних класи та навчально-наукових лабораторії, в яких встановлено близько 1130 комп'ютерів. У регіональних навчальних закладах функціонує 122 комп'ютерних класи, а кількість комп'ютерів складає близько 2100 одиниць.

На кінець 2023 року комп'ютерна мережа університету об'єднує 15 навчальних корпусів та 14 гуртожитків з пропускною здатністю каналів 1 Гбіт/с до кожної будівлі (з можливістю розширення до 10 Гбіт/с), близько 260 комутаторів різних рівнів у навчальних корпусах та близько 220 в студентських гуртожитках, маршрутизуюче та серверне обладнання, мережа Wi-Fi покриття з вільним доступом («FreeInet» та «NUBIP-ONLINE») з покриттям в читальних залах, вестибюлях навчальних корпусів та на відкритих майданчиках перед навчальним корпусами №№ 1, 2, 4, 6, 10, 12, електронна пошта (персональна – для науково-педагогічних працівників, службова – для всіх структурних підрозділів, обов'язкова для студентів 1-го курсу усіх факультетів) в домені @nubip.edu.ua, файлові, web- та DNS-сервери, автономну систему AS51652, яка налічує 1024 реальні IP-адреси, системи відеоконференцзв'язку для проведення лекційних занять на регіональні навчальні заклади та філії університету.

Доступ до Інтернету у поточному році надавався каналами зв'язку з пропускною здатністю 1 Гбіт/с зарубіжного трафіку. Послуги з доступу до Інтернету надавали провайдер ТОВ «УКРКОМ», який забезпечував основний канал з пропускною здатністю каналу 1 Гбіт/с у зарубіжному сегменті Інтернет, та ТОВ «Науково-виробнича фірма «ВОЛЗ», яка забезпечувала резервний інтернет-канал з пропускною здатністю 100 Мбіт/с зарубіжного та 1 Гбіт/с українського трафіку. Для НВЦ «Автоінжинірінг» у 2023 році доступ до мережі Інтернет надавався на швидкості 100 Мбіт/с.

З метою забезпечення стабільної роботи серверного обладнання та мережевої інфраструктури університету в умовах можливих перебоїв електропостачання інформаційно-обчислювальним центром спільно з службою енергозабезпечення серверне приміщення навчального корпусу №3 (в якому розміщене ядро інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури) було підключене до головного електрощита, що дає можливість (у випадку знеструмлення основного джерела електричної енергії) подавати електричну енергію безпосередньо від дизель-генератора, який був закуплений з цією метою, безпосередньо у серверне та комутаційне приміщення навчального корпусу №3

Також у 2023 році закуплено акумуляторні батареї, що дало можливість відремонтувати джерела безперебійного живлення, через які живляться сервери та кореневі комутатори навчального корпусу №3, що забезпечило безперебійну роботу останніх під час перемикання джерела постачання електричної енергії.

Основні сервери elearn.nubip.edu.ua, сервер з програмою «Деканат», LDAP-сервер, які знаходились у серверній кімнаті факультету інформаційних технологій, перенесено у серверну кімнату навчального корпусу №3, що забезпечило їх безперебійну роботу у випадках перебоїв з постачанням електроенергії.

Було укладено із ТОВ «Укрком» договір №2235-А/115 від 24.03.2023 р. на послуги із зберігання серверів і даних у їхньому ДАТА-центрі, який має чотири незалежні канали електроживлення. У випадку повного знеструмлення університету сервери можна протягом одного дня перевезти, налаштувати та запустити в роботу із цього центру.

Також резервні копії баз даних розміщено у хмарному сховищі на серверах компанії Google. Ці резервні копії оновлюються щотижня. Щодобово копії баз даних резервуються на спеціальних резервних архівних серверах, які розташовані в серверній навчального корпусу №3.

Обмеження, накладені війною, поставили нові завдання щодо використання телекомунікаційних технологій у навчальній роботі та адміністративній діяльності, в першу чергу – широке використання відеоконференцій. Для проведення лекційних та лабораторно-практичних занять, наукових конференцій, виробничих нарад широко застосовувались сервіси Cisco-Webex, Zoom, Google Meet, Microsoft Team, Viber тощо. Крім того, факультетом інформаційних технологій підтримувались електронні навчальні ресурси: платформа дистанційного навчання http://elearn.nubip.edu.ua та повнотекстова база навчальних підручників та посібників http://dspace.nubip.edu.ua, електронний каталог наукової бібліотеки.

Також зросла вимога до надійності функціонування комп'ютерної мережі університету, яка повинна була забезпечити безперебійний доступ науково-педагогічних працівників та студентів університету до вказаних сервісів. З метою підвищення надійності комп'ютерної мережі працівниками інформаційно-обчислювальний центру проводилась заміну застарілого комутуючого обладнання на нові керовані комутатори. Крім того, працівники інформаційно-обчислювального центру виконали значний обсяг робіт із встановлення клієнтського програмного забезпечення та технічних засобів, навчання та консультування працівників університету для забезпечення функціонування зазначеного вище програмного забезпечення та мережевих сервісів.

З метою забезпечення проведення наукових конференцій (як у межах України, так і зарубіжних), нарад, ректоратів, засідань вченої ради та інших масових заходів у дистанційному режимі в університет було закуплено та змонтовано відеоконференцсистеми у таких аудиторіях: зала № 213 навчального корпусу №3; зала №310 навчального корпусу №3; зала №69 навчального корпусу №1; зала №117 навчального корпусу №12; аудиторія № 228 навчального корпусу №10; аудиторія № 66 навчального корпусу №4. На кінець 2023 року в університеті функціонує 8 залів, обладнаних системами відеоконференцзв'язку для проведення відеоконференцій з великими групами учасників. У 2023 році було закуплено 35 мультимедійних комплексів для навчальних аудиторій, частина яких була змонтована.

У 2023 році було забезпечено функціонування таких Інтернет-орієнтованих сервісів:

- корпоративної електронної пошти університету в домені @nubip.edu.ua;
- системи електронних платежів «Клієнт – Казначейство»;
- система подачі звітності в державні органи виконавчої влади в електронній формі на базі системи електронного документообігу «М.Е.ДОК»;
- оприлюднення використання бюджетних коштів (інформація розміщується на порталі http://e-data.gov.ua);
- доступ до Єдиної бази освіти (ЄДБО) в он-лайн режимі для приймальної комісії та факультетів університету;
- система «Ліга-Закон» – база законодавчих та нормативних документів;
- СЕВОВВ – «Система електронної взаємодії органів виконавчої влади», що передбачає електронний обмін документами між державними органами і установами;
- - забезпечення доступу НПП університету та обмін електронним документами з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- забезпечення отримання та використання електронних ключів для накладання електронного цифрового підпису працівниками університету;
- навчально-освітній портал elearn.nubip.edu.ua;
- сервер і сайт електронної бібліотеки навчально-методичної літератури dspace.nubip.edu.ua (спільно із науковою бібліотекою).

5. ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

У 2023 р. через продовження воєнного стану в Україні робота наукової бібліотеки була спрямована, насамперед, на задоволення інформаційних потреб користувачів як в дистанційному, так і в очному форматі. Завдяки змішаній формі навчання студентів в університеті, що передбачала очне і дистанційне навчання, студенти та викладачі мали змогу користуватися послугами бібліотеки в повному обсязі. Звісно, онлайн послуги та електронні ресурси бібліотеки теж залишалися затребуваними, що відобразилося на статичних показниках бібліотеки.

У цілому, найбільшою популярністю серед онлайн послуг користувалася електронна доставка документів, а саме адресна доставка навчальних видань на особисті електронні скриньки студентів університету, а також електронна та цифрова бібліотеки. Що ж до інших послуг в дистанційному режимі, то перевірка навчальних видань на ознаки плагіату та індексування видань в онлайн режимі за таблицями УДК теж залишалися затребуваними.

Наукова бібліотека університету відноситься до бібліотек І групи за оплатою праці, має 4 відділи, 5 філій бібліотеки у навчальних корпусах № 1, 6, 10, 11, 12. Загалом, на всіх пунктах видачі науковою бібліотекою фактично обслужено 46467 осіб, видано 1001928 примірників документів, відвідування склало 513856 осіб.

У звітному році наукова бібліотека велику увагу також приділяла міжнародним та наукометричних базам даних. Університет потрапив до числа українських вишів та наукових установ Міністерства освіти і науки України, які за кошти державного бюджету отримали доступ до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. Крім цього, було укладено ліцензійний договір щодо забезпечення доступу до баз даних цифрової бібліотеки ACM Digital Library, ресурсів видавництва Кембриджського університету Cambridge University Press, видавництва Британського Інституту фізики IOP Publishing.

Проведено інвентаризацію частини бібліотечного фонду згідно перспективного плану, затвердженого ректором університету. Значна увага у звітному році приділялася поповненню книжкового фонду бібліотеки. Загальний фонд бібліотеки нараховує 1007494 примірників документів.

Технічна база наукової бібліотеки нараховує 59 одиниць персональних комп'ютерів, підключених до локальної мережі університету та Інтернет, 2 ноутбуки, 3 сервери, 16 принтерів, у т. ч. 8 принтерів для друку чеків, 19 ручних сканерів (для штрих-кодів), 2 сканери для книг, 1 планшетний сканер та інше обладнання. Штатний розпис наукової бібліотеки нараховує 46,5 осіб. Наукова бібліотека займає площу 2844,89 м^2.

Щороку наукова бібліотека долучається до процесу акредитації освітніх, освітньо-професійних та наукових програм в університеті. Насамперед, перед кожною такою акредитацією бібліотекарі підбирають навчальні, наукові та періодичні видання за конкретною спеціальністю. Під час онлайн-зустрічей з експертами додатково відбувається онлайн-демонстрація матеріально-технічного забезпечення книгозбірні та забезпечення навчальних дисциплін друкованими та електронними виданнями, а також забезпечення доступом до міжнародних наукометричних баз даних і електронних ресурсів. У 2023 р. було взято участь у 17 онлайн зустрічах з акредитації освітніх, освітньо-професійних та наукових програм університету.

У 2023 р. працівники наукової бібліотеки продовжували здійснювати перевірку навчальних видань (підручників і навчальних посібників) науково-педагогічних працівників університету на ознаки плагіату. Перевірку виконували 3 працівники наукової бібліотеки з використанням платформи компанії Unicheck, з якою університет заключив договір про співпрацю. Загалом впродовж року було перевірено 186 видання, з них:

- ✓ пройшли перевірку на ознаки плагіату – 150 видань;
- ✓ не пройшли перевірку на ознаки плагіату – 36 видань, з яких 12 видань було розглянуто на 5 засіданнях комісії з питань етики та академічної доброчесності.

Засідання відбувались в очному форматі, з 12 розглянутих видань всі видання рекомендовані до затвердження навчально-методичною радою та Вченою радою університету.

14 листопада 2023 р. науковою бібліотекою спільно з відділом аспірантури університету проведено для аспірантів вебінар «Академічна доброчесність та перевірка наукових робіт на ознаки плагіату».

У 2023 р. обслуговування студентів проводилося як в очному режимі, так і в дистанційному режимі завдяки розширенню онлайн послуг бібліотеки та запровадженню електронної доставки документів (ЕДД). У 2023 р. кількість читачів за єдиним реєстраційним обліком склала 15584 особи. Динаміку цього показника протягом 2019-2023 р. зображено на рис. 5.1.

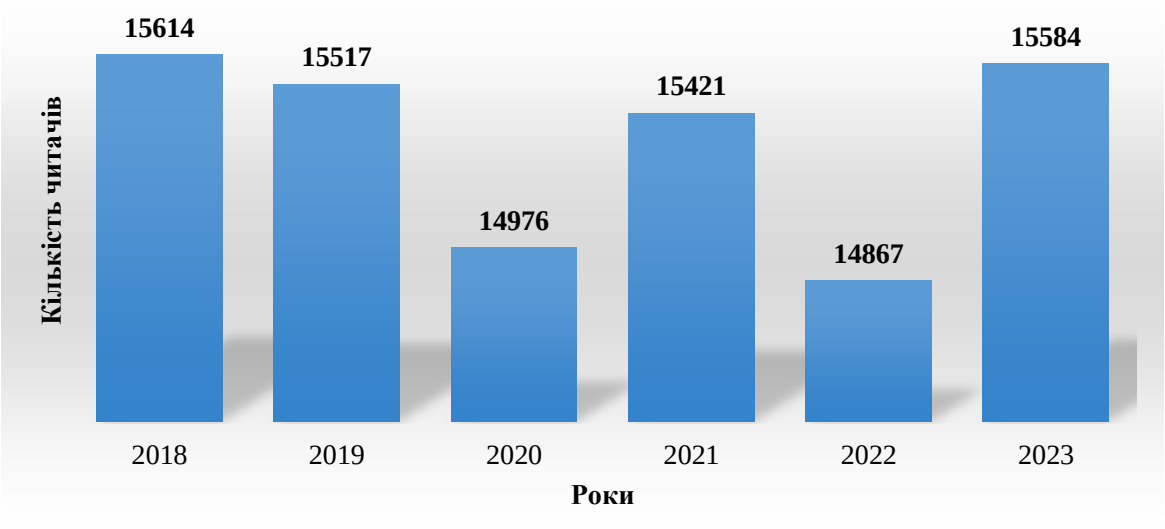

Рис. 5.1. Загальна кількість читачів у науковій бібліотеці у 2019-2023 рр.

У 2023 р. популярністю користувались електронна і цифрова бібліотеки, а також електронна доставка документів, що здійснювалась на особисті електронні скриньки студентів. Що ж до статистики використання електронних ресурсів – електронної та цифрової бібліотеки, то у цьому році кількість завантажених документів з електронної і цифрової бібліотеки були на високому рівні. Загальну динаміку виданих документів цього показника протягом 2018-2023 р. зображено на рис. 5.2.

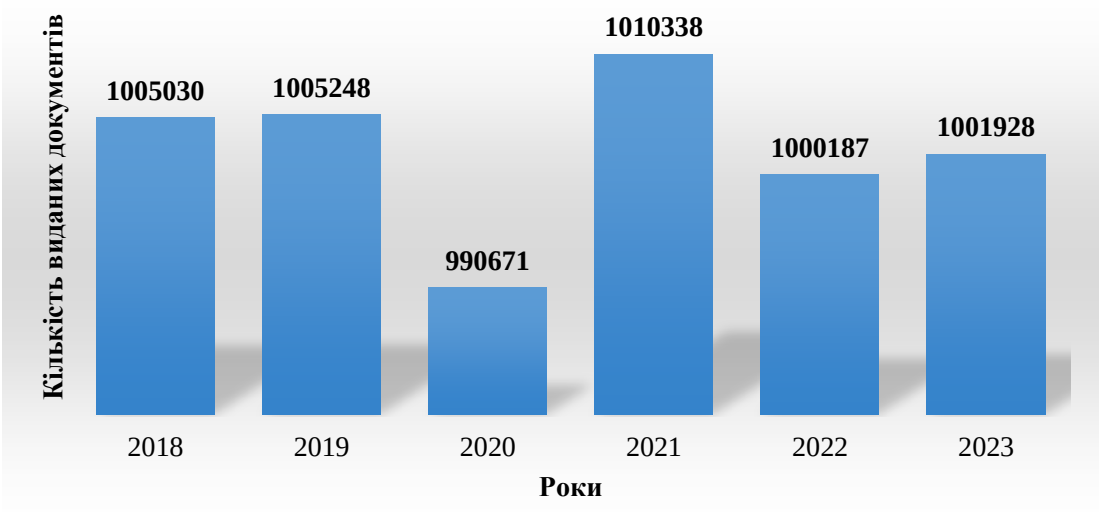

Рис. 5.2. Загальна кількість виданих документів читачам наукової бібліотеки

Загалом, обслуговування користувачів науковою, навчальною та художньою літературою здійснювалося на 8 абонементах та у 8 читальних залах.

У 2023 р. наукова бібліотека організувала та провела 2 презентації книг, а саме: 16.05.2023 р. відбулася творча зустріч з молодою письменницею, співробітницею кафедри журналістики та студенткою гуманітарно-педагогічного факультету нашого університету Аліною Шевченко, яка презентувала свою нову книгу «Небесна сповідь»; 10.05.2023 р. науковиці Олена Паренюк та Катерина Шаванова, які є випускницями університету, презентували науково-популярну книгу «Страшне, прекрасне та потворне в Чорнобилі. Від катастрофи до лабораторії».

З нагоди відзначення 125-ої річниці нашого університету у травні 2023 р., науковою бібліотекою були проведені такі заходи: виставка картин співробітників та студентів університету «Університетські етюди», 25 травня 2023 р. на Алеї слави НУБіП України. На виставці були представлені понад 50 картин, авторами яких були 8 науково-педагогічних працівників та 18 студентів університету; виставка навчальних та наукових видань науково-педагогічних працівників «Історичні віхи НУБіП України», 24 травня 2023 р., на якій були представлені навчальні та наукові видання за всіма спеціальностями університету за останні 5 р. Окрім того, Тетяна Кіщак, директорка бібліотеки презентувала два факсимільних видання, які були оцифровані бібліотекарям книгозбірні з першоджерел та надруковані у видавничому відділі університету – двох видань 1926 р. та 1949 р., де детально описано історичний поступ нашої alma-mater на той час.

18 травня 2023 р. до Всесвітнього дня вишиванки, наукова бібліотека організувала виставку вишитих картин співробітників університету «Вишивана моя Україна», на якій 17 майстринь університету представили понад 40 картин, виконаних різними техніками вишивки (хрестиком, бісероплетінням та ін.).

Традиційно також у поточному році у філіях бібліотеки та у її відділах організовувалися тематичні та інші культурно-масові заходи. Так, зокрема, з метою пропагування української мови, формування у студентської молоді й навичок вільного володіння державною мовою сприяла книжкова виставка «Моя співуча українська мово!» (до Дня української писемності та мови). Знайомству з найціннішими духовними, культурними, соціальними надбаннями українського народу були присвячені книжкові виставки: «Візерунки рідного краю» (до Всесвітнього дня вишиванки), «Дивосвіт скарбів книжкових» (до Всеукраїнського дня бібліотек), «Стежками козацької слави» (до Дня українського козацтва), «Чорні крила голодомору» (до Дня пам’яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. в Україні). До ювілеїв видатних українських письменників оформлено книжкові виставки: «Він знав, як багато важить слово» (85 років від дня народження Василя Семеновича Стуса), «Світлий і щирий талант» (160 років від дня народження Ольги Юліанівни Кобилянської), «Первоцвіт української класичної прози» (190 років від дня народження Марка Вовчка). До різних знаменних і пам’ятних дат працівниками інформаційно-бібліографічного відділу за звітний період було організовано 16 тематичних виставок, на яких було представлено 378 документів та видано з них 35 документів. Із них: виставки, які носять інформаційний характер, «Автореферати дисертацій захищених в 2022 р.»; серія виставок літератури депозитарної бібліотеки ФАО «Економічні науки та управління виробництвом», «Рослинництво та селекція», «Лісове і садово-паркове господарство», «Тваринництво світу», «Рибництво – стратегія розвитку»; виставки, що розкривають історію та перспективи розвитку університету: «НУБіП України: історія та сучасність», «Славетний рідний університет. Науки і уміння світлий храм… До 125-річчя з дня заснування НУБіП України»; виставки на допомогу навчальному процесу: «Нутриціологія – здорове харчування» та інші. До засідання наукового гуртка «Селекціонер-генетик» та до 20-річниці конкурсу «Юний селекціонер-генетик 2023»: «Історія та перспективи розвитку селекції та біотехнології», «Насіння – запорука врожайності с.-г. культур», «Селекція – надбання, сучасність і майбутнє.

Протягом року надавалися консультації бакалаврам, магістрам, аспірантам, викладачам щодо оформлення списку використаної літератури, списку посилань згідно ГОСТ 71-2006 та ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання» до бакалаврської, магістерської, кандидатської робіт.

В 2023 році згідно таблиць УДК та ББК здійснювалась індексація наукових праць науково-педагогічних працівників, статті, тези до конференцій бакалаврів та магістрів. Магістерські роботи індексувалися згідно наказів, одержаних з деканатів.

Всього за 2023 рік було за індексовано за таблицями УДК 5311 назв всієї друкованої продукції. В зв'язку з складною ситуацією в нашій країні збільшилось обслуговування користувачів з надання УДК та авторського знаку електронною поштою. У 2023 році електронною поштою було надіслано 1702 запитів УДК. Визначено авторський знак на монографії, підручники, навчальні посібники 232 назвам.

У підзвітному 2023 році до наукової бібліотеки надійшло всього 2756 прим. нових документів. Структура бібліотечного фонду наукової бібліотеки зображена у табл. 5.1.

Таблиця 5.1. Структура бібліотечного фонду наукової бібліотеки

Назва	Од. виміру	Кількість
Загальний бібліотечний фонд на 01.01.2024 р.	прим.	1007494
у т.ч.:- навчальна	прим.	329722
- наукова	прим.	425287
- іноземна	прим.	10172
- художня	прим.	49410
- дисертації	прим.	6750
- автореферати	прим.	15852
- періодичні видання	номер	153481
- іноземні періодичні видання	номер	16067
- на електронних носіях	одиниць	408
- магістерських робіт	прим.	345

На комплектування фонду наукової бібліотеки у поточному році було витрачено 58195,15 грн. З них на закупівлю періодичних видань на І півріччя 2024 р. – 43431,15 грн. (у тому числі газети – 3710,28 грн., журнали – 39720,87 грн.). Також було закуплено 48 прим. художньої літератури на суму 14764,00 грн. У 2023 р. наукова бібліотека отримала від редакційно-видавничого відділу НУБіП України 13 назв (425 прим.) навчальних видань на суму 96507,51 грн., що надруковані на кошти університету, які були рекомендовані до друку у 2022-2023 рр. У 2023 р. до друку університету рекомендовано 24 назв (705 прим.), з яких наукова бібліотека отримала поки що 200 примірників, інші – надійдуть на початку 2024 р. Також було оприбутковано 1599 прим. подарованої навчально-методичної літератури.

Із 28 вищими навчальними закладами вівся книгообмін. Вислано 30 прим. навчальної літератури, одержано 49 прим. Відправлено партнерам в межах України 15 бандеролей по книгообміну, отримано 11.

Науковою бібліотекою було організовано та проведено 1-2 червня 2023 р. Всеукраїнський семінар «Особливості роботи бібліотек ЗВО в умовах війни», присвячений 125-річчю НУБіП України, що проходив на базі ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України». До участі у заході були залучені як працівники нашої книгозбірні (9 осіб), так і працівники коледжів та інститутів відокремлених підрозділів НУБіП України (9 осіб).

У 2023 р. методична робота в науковій бібліотеці велася відповідно до чинних нормативно-розпорядчих документів з бібліотечної справи, та була направлена на впровадження новітніх технологій, форм та методів бібліотечно-бібліографічного обслуговування, формування фонду електронних документів.

З метою забезпечення навчально-виховного процесу університету сучасними навчальними та науковими виданнями щоденно здійснювалось наповнення електронної бібліотеки НУБіП України. Так, у 2023 р. до наукової бібліотеки надійшло 797 електронних копій видань, з авторами яких було укладено 1594 авторських договори.

Об'єм електронного каталогу у 2023 р. становив 222393 записів, динаміка попередніх років зображена на рис. 5.3.

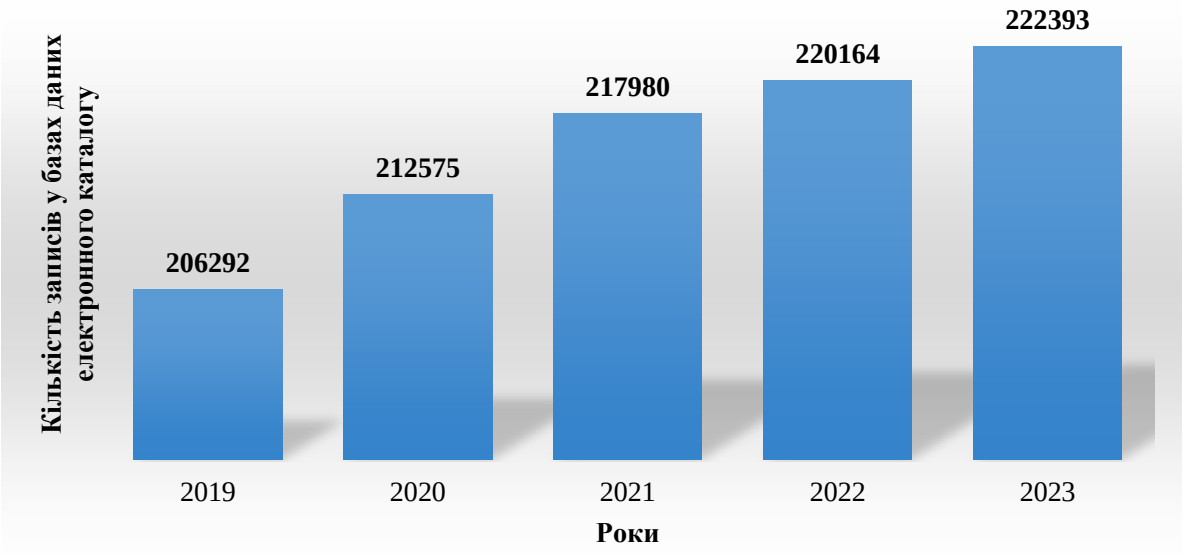

Рис. 5.3. Кількість записів у базах даних електронного каталогу наукової бібліотеки

Загалом, станом на 15.11.2023 р. електронна бібліотека нараховує 8881 повнотекстовий документ. У 2023 р. електронна бібліотека поповнилась на 797 нових документів. Структура цих видань наведена у табл. 5.2.

Таблиця 5.2. Структура електронної бібліотеки НУБіП України станом на 15.11.2023 р.

Назва	Кількість
Автореферати дисертацій	625
Навчально-методичні матеріали	5166
Підручники і навчальних посібників	2032
Монографій	835
Видання бібліотеки (оцифровані або створені)	155
Статті та тези конференцій, періодичні видання	9
Кваліфікаційні роботи студентів	59
Всього, видань	**8881**

Крім того, наукова бібліотека в кінці 2019 р. створила цифрову бібліотеку НУБіП України, що доступна з мережі Інтернет та наповнюється працівниками бібліотеки виданнями від науково-педагогічних працівників університету. Тож станом на 15.11.2023 р. цифрова бібліотека нараховує 4877 повнотекстових документів. У 2023 р. цифрова бібліотека поповнилась на 966 нових документів. Структура цих видань наведена у табл. 5.3.

Таблиця 5.3. Структура цифрової бібліотеки НУБіП України станом на 15.11.2023 р.

Назва	Кількість
Автореферати дисертацій	490
Навчально-методичні матеріали	99
Підручники і навчальних посібників	257
Монографій	174
Видання бібліотеки (оцифровані або створені)	239
Статті та тези конференцій	2979
Наукові журнали та збірники видань	639
Всього, видань	**4877**

Станом на 15.11.2023 р. Інституційний репозиторії кваліфікаційних робіт НУБіП України (IRTHNUBiP) в локальній мережі університету містить повні тексти 1841 кваліфікаційної роботи магістрів університету. У 2023 р. репозиторії кваліфікаційних робіт поповнився на 919 дипломних робіт магістрів.

6. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Однією з важливих і пріоритетних місій Національного університету біоресурсів і природокористування України у 2023 році була реалізація стратегії інтернаціоналізації, організація та розвиток міжнародного співробітництва, визначених Програмою розвитку університету «Голосіївська ініціатива-2025».

Основні завдання у сфері міжнародного співробітництва включали активне використання міжнародних зв'язків, укладення угод з закордонними університетами та дослідницькими установами, інтенсифікацію співпраці з партнерами, не зважаючи на виклики останніх років, пов'язаних з пандемією та російською агресією проти України.

У 2023 р. міжнародну діяльність в університеті коригував ННЦ міжнародної діяльності, який здійснював роботу за напрямками:

– сприяння та підтримка професорсько-викладацького складу при службових відрядженнях за кордон;

– набір іноземних студентів, організаційне забезпечення прийому на навчання і їх кураторство;

– розробка і супровід пропозицій на отримання грантів і координація роботи в рамках міжнародних програм і проектів;

– розширення існуючих контактів з іноземними ЗВО-партнерами та іншими установами країн Європи, Азії; США та ін.;

– удосконалення та розширення баз виробничих практик, стажувань студентів за кордоном;

– надання інформації по програмах навчання в закордонних закладах вищої освіти, пошук можливих партнерів та ресурсів для проходження подібних програм;

– розвиток міжнародної академічної та наукової мобільності, участь у міжнародних освітніх і наукових конференціях, симпозіумах, семінарах;

– поширення інформації про можливість участі у міжнародних проектах серед НПП;

– посилення роботи з пошуку можливостей отримання грантів для участі студентів і викладачів у міжнародних програмах обміну.

Реалізація стратегії інтернаціоналізації спрямована на розвиток глобального світогляду, європейське мислення та національну самосвідомість серед студентів, аспірантів, докторантів, викладачів та науковців НУБіП України. Для цього проводяться

заходи з вивчення, аналізу та узагальнення світової практики, їх адаптація до умов наукового та освітнього процесу університету на основі спільних цінностей та стандартів якості.

З метою залучення широкого кола студентів, аспірантів, докторантів, викладачів та науковців університету до реалізації завдань міжнародного співробітництва здійснюються наступні заходи:

– взаємодія з навчальними закладами, науковими установами, громадськими організаціями та приватними фондами інших країн, що передбачає представлення інтересів України у сфері освіти та науки на міжнародному рівні.

– укладення та виконання міжнародних угод з питань співробітництва в галузі освіти і науки, а також надання можливостей для навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації іноземних громадян у навчальних закладах України;

– пошук та розповсюдження інформації: Здійснюється активний пошук та розповсюдження інформації про міжнародні програми обміну, можливості отримання стипендій та грантів для залучення студентів та викладачів;

– висвітлення діяльності університету і престижних міжнародних рейтингах (QS,The Times Higher Education, Webometrics);

– координація діяльності, спрямованої на залучення до навчання в університеті іноземних громадян;

– розробка, запровадження та супровід спільних програм підготовки спеціалістів, програм подвійних дипломів;

– організація міжнародних стажувань для усіх рівнів здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників, у тому числі он-лайн;

– широке інформування наукової та освітянської спільноти, а також адміністративний супровід грантової роботи в університеті;

– проведення міжнародних конференцій, семінарів, літніх шкіл та інших заходів;

– впровадження стандартів якості вищої та післядипломної освіти відповідно до європейських норм.

Заходи міжнародного співробітництва реалізуються через ефективне використання міжнародних зв’язків посольств України, особистих контактів професорів, стажерів, випускників та працівників Університету, які знаходяться за кордоном, для того, щоб привертати іноземних громадян для навчання в Університеті; збільшення інтенсивності співпраці з закордонними університетами-партнерами на підставі двосторонніх угод, розширення спектру напрямків співпраці для більш широкого залучення викладачів, науковців та аспірантів університету до реалізації спільних міжнародних наукових та освітніх проектів, наукової кооперації та інших ініціатив; забезпечення можливостей для самостійного вивчення іноземних мов викладачами та співробітниками Університету, впровадження мовних стажувань.

З 2023 року університет вперше починає позиціонуватися у всесвітньому рейтингу **QS World University Ranking (1201)**, де раніше був представлений протягом п’яти років лише на регіональному рівні для країн Східної Європи та Азії та у рейтингу **The Times Higher Education (1501).**

Університет на сьогодні має 116 договорів про співпрацю з міжнародними партнерами.

У 2023 році університет отримав десятирічну ліцензію Міністерства освіти і науки КНР на набір і підготовку спеціалістів спільно з Університетом Ліньї. У результаті розгляду заявка університету отримала дозвіл на підготовку до 200 спеціалістів на рік з університетом Ліньї за спеціальностями: біотехнологія, харчові технології, тваринництво.

За підсумками року НПП університету подали 26 проектних заявок до різних організацій. Зокрема, HORIZON EUROPE, ERASMUS +, British Council, European Forest Institute тощо. У результаті такої активності в університеті виконуються: проект HORIZON EUROPE – Secure Food командою професора Марини Негрей; проект Jean

Monnet – «Практики соціальної та економічної інклюзії» EPSEI командою професора Лідії Шинкарук; проект British Council «Підтримка жіночого лідерства в освіті» командою професора Юлії Негоди; проект ERASMUS + «Нові навички для будівель з майже нульовим енергоспоживанням» командою професора Віктора Каплуна; проект «Розвиток технологічних талантів для переходу на чисту та стійку енергію - TREATY» доцент Любов Шимко, професор Геннадій Голуб; проект «Розумна система моніторингу сільського господарства з проактивним планом внесення добрив «SmartAGRO» доцент Юлія Слива; Україно-Британський освітньо-навчальна програма «Розвиток потенціалу українських дослідників для сталого існування: соціально-економічний розвиток» з Університетом Редінг, доценти Алла Кравченко та Олександр Лабенко.

У 2023 році використано близько 28 млн. грн за міжнародними проектами в університеті, включаючи мобільність. НУБіП України у четвірці організацій, що є координаторами проекту HORIZON EUROPE і в 10-ці кращих за обсягами отриманого фінансування по цій програмі.

Таблиця 6.1. ТОР-10 організацій за сумою грантів HORIZON EUROPE

Назва організації	Лідерство у проектах	Кількість проектів	Сума фінансування проекту, Євро
1	2	3	4
Національний фонд досліджень України	1	1	1 749 362.50
ТОВ «Кібінновації»		1	1 051 462.50
Інститут газу НАН України		1	1 023 638,75
Київський національний університет технологій та дизайну		1	1 004 010,00
ПРАТ «МХП ЕКО ЕНЕРДЖИ»		1	957 120,50
МІА ТЕХНОЛОДЖІС		1	881 396,25
Національний університет «Львівська Політехніка»	1	4	874 538,50
Сумський державний університет		3	777 400,00
Інститут сцинтиляційних матеріалів, НАН України	1	1	749 500,00
Національний університет біоресурсів і природокористування України	1	2	741 375,00

У 2023 році було започатковано проекти підтримки співпраці від Варшавського Університету наук про життя (UNIgreen) та Вроцлавського природничого університету (EUgreen).

UNIgreen-UA передбачає ініціювання низки заходів, спрямованих на те, щоб університети-партнери з України здійснювали діяльність відповідно до положень Європейського університету – The Green European University (UNIgreen). Проект спрямований на підтримку процесу інтеграції партнерів з України з вісьмома університетами альянсу в галузі сільськогосподарських наук. Доданою цінністю та цілями проекту є: залучення українських університетів-партнерів до екосистеми розвитку та інновацій через науковий обмін та впровадження передових практик, пов’язаних з роботою в університеті в контексті нетворкінгу та міжнародної співпраці в рамках європейських університетів, наукового розвитку та розширення наукових контактів (ці положення є доповненням до діяльності, яку SGGW здійснює в рамках альянсу UNIgreen).

Проект UNIgreen-UA було розроблено таким чином, щоб забезпечити комплексну допомогу науковому співтовариству в Україні, уможливлюючи обмін науковими ідеями та інтеграцію на науковому та дидактичному рівні, а також у питаннях, пов’язаних з

управлінням, якістю та сталістю розвитку. В рамках проекту 33 НПП університету пройшли освітні та наукові стажування, 7 аспірантів проходять свої трьох місячні наукові стажування.

EUgreen alliance - Альянс європейських університетів заради сталості: відповідальне зростання, інклюзія в освіті та навколишнє середовище ставить за мету: сприяння зайнятості молоді; сталий розвиток території; зростання та конкурентоспроможність; нове покоління європейських громадян; постковідне соціально-економічне відновлення; соціальна інтеграція; наукові розробки; локальні та глобальні виклики; інновації цифрових навичок.

Польська національна агенція з питань академічних обмінів (NAWA) ініціювала і профінансувала доєднання 10 українських університетів, серед яких і НУБіП України – Вроцлавський університет наук про життя та навколишнє середовище ініціював приєднання нашого університету до Альянсу. Українські університети доєднуються до виконання всіх цілей що реалізуються в рамках проекту. В рамках проекту 16 НПП прийняли участь у наукових та освітніх стажуваннях, 9 аспірантів пройшли наукові стажування та 19 студентів прийняли участь у міжнародних літніх школах.

Ціль досягнення цих завдань може бути реалізована через встановлення діалогу між культурами, інтеграцію в європейський та світовий освітні простори, а також глобалізацію та інтернаціоналізацію у відносинах. Національний університет біоресурсів і природокористування України системно підходить до питання інтеграції в європейський та світовий науковий та освітній простір, що виявляється у поступовому розвитку співпраці з визнаними зарубіжними університетами, організаціями, асоціаціями, агентствами, фондами, установами тощо.

НУБіП України є активним членом 25 міжнародних організацій: Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (FAO); Всесвітній конфедерація установ вищої аграрної освіти і науки (GCHERA); Національна комісія України з програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера»; Європейська асоціація EUROSCIENCE; Європейська асоціація ветеринарних анатомів (EAVA); Асоціація європейських університетів наук про життя (ICA); Європейська мережа співробітників міжнародних відносин у ВНЗ аграрних та суміжних наук (IROICA); Федерація Ветеринарів Європи (FVE); Всесвітня асоціація ветеринарних анатомів (WAVA); Міжнародна рада з науково-технічного співробітництва в галузі досліджень водних біоресурсів та аквакультури; Міжнародна спілка лісових дослідних організацій (IUFRO); Міжнародна асоціація «The Pesticide Stewardship Alliance»; Міжнародна спілка з внесення добрив (International Fertilizer Society); Society of Automotive Engineers, advancing mobilityin Land, Sea, AirandSpace (SAE International); Міжнародна рада «MBA in Agribusiness» (AGRIMBA); Міжнародна асоціація «Дружба без кордонів» (Amitiésans Frontières); Всесвітня асоціація істориків ветеринарної медицини (WAHVM); Міжнародна комісія з питань Червоної книги України; Вишеградська асоціація університетів (VUA); Мережа центрів з аквакультури в Центрально-Східній Європі (NACEE); Європейський інститут лісу (EFI); Міжнародна агенція з атомної енергії (МАГАТЕ - IAEA); Міжнародна Конвенція Хмелярів (International Hop Growers' Convention); Велика хартія Університетів (Magna Charta Universitatum); Європейська асоціація університетів (European University Association (EUA).

У 2023 р. 654 викладачі, науковці, аспіранти та студенти Університету взяли участь у різноманітних міжнародних заходах (у т.ч. навчання, стажування, навчально-виробничі практики). З них 245 студентів університету пройшли навчання та стажування у 16 країнах світу, зокрема за програмою мобільності Еразмус+ – 79 студентів, за програмою подвійних дипломів – 150 студентів пройшли навчально-виробничу практику на провідних сільськогосподарських підприємствах країн Європи, 354 НПП проходили стажування та були у міжнародних відрядженнях.

Таблиця 6.2. Кількість студентів університету, які проходили навчально-виробничу практику на провідних сільськогосподарських підприємствах країн Західної та Східної Європи протягом 2023 року

Факультет	Країна						Всього по факультетах
	Франція (AUTHE-MARTIN AUBERGE DU CENTRE-POITON)	Швейцарія (Agrimpuls)	Німеччина (Pilzland)	Німеччина (Bremen)	Німеччина (Sander)	Німеччина (Allfein)	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Факультет аграрного менеджменту			2	2			4
Факультет тваринництва та водних біоресурсів		1	7			8	16
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК		1					1
Гуманітарно-педагогічний факультет	1						1
Агробіологічний факультет		2	11		1		14
Економічний факультет			2	2			4
Факультет землевпорядкування			1				1
Факультет інформаційних технологій		1					1
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології			8		5		13
Всього	**1**	**5**	**31**	**4**	**6**	**8**	**55**

У **2023** р**. 214 студентів** університету пройшли навчання, стажування та представили навчальний заклад та країну в ряді міжнародних заходів у **17** країнах світу, зокрема за програмою мобільності Еразмус+ **79** студентів, за програмою подвійних дипломів – **95**.

Таблиця 6.3. Кількість студентів, що пройшли навчання в зарубіжних вузах-партнерах (по факультетах)

Факультет	Країна (університет-партнер)																						Всього по факультетах
	Ллейди Севільський у-т*(Іспанія)	Ангальтський у-т (Німеччина)	Бернський у-т прикладних наук (м. Берн, Швейцарія)	Варшавський у-т наук про життя (Польща)	Верненський у-т, Болгарія	Вища інженерна школа JUNIA ISEN (м. Ліль, Франція)	Вроцлавський у-т природничих наук, школа логістики* Вроцлав, Польща)	Загребський у-т (м. Загреб, Хорватія)	Інститут вищої освіти в м. Гліона (Німеччина)	Технічний університет Кошице (Словаччина)	Латвійський у-т наук про життя та технологій (Латвія)	Лондонська школа економіки	Політехнічний у-т Картахени *, Севілія, Леріда, (Іспанія)	Словацький сільськогосподарський у-т в Нітрі (Словаччина)	Поморська академія м. Слупськ (Польща)	Національний Тайванський у-т наук і технологій, Тайвань	Технічний у-т Йилдиз (м. Стамбул, Туреччина)	У-т Вітовта Великого, Каунас, Литва	У-т Гайзенгайм (Німеччина)	У-т прикладних наук Aeres (UAS) (Нідерланди)	УПН Вайєнштефан-Тріздорф	У-т Фоджа, У-т Удіне (Італія)	
Аграрного менеджменту	1*	6	2			1	1*2						1	19	16				9	1	5		64
Агробіологічний				2		2							1								1		6
Ветеринарної медицини	8			3			2						1					1			2		17
Гуманітарно-педагогічний					1										48								49
Економічний		1				1		1			3		1*	1									8
Захисту рослин, біотехнологій та екології	2			3			2	1			2				24							1	35
Землевпорядкування							2																2
Інформаційних технологій			5			1				2		1			7	1		1				1	20
Конструювання та дизайну				2													2						4
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК						8			2														10
Всього по країнах	**11**	**7**	**7**	**10**	**1**	**13**	**9**	**2**	**2**	**2**	**5**	**1**	**4**	**20**	**95**	**1**	**2**	**2**	**9**	**1**	**8**	**2**	**214**

Науково-педагогічні працівники університету, попри обмеження воєнного стану, також активно брали участь в 2023 році, в тому числі онлайн, у різноманітних заходах, зокрема: 138 осіб пройшли міжнародне стажування з отриманням відповідного сертифікату, 268 осіб взяли участь у конференціях, семінарах, освітній та науковій мобільності.

Таблиця 6.4. Участь науково-педагогічних та педагогічних працівників НУБіП України в міжнародних заходах

ННІ/ факультети	К-ть НПП, які взяли участь у міжнародних заходах			К-ть НПП, які пройшли стажування закордоном		
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Аграрного менеджменту	1	12	25	41	60	40
Агробіологічний	2	6	18	14	7	9
Ветеринарної медицини	10	1	5	21	2	13
Економічний	15	20	29	46	46	30
Захисту рослин, біотехнологій та екології	3	5	18	22	16	9
Землевпорядкування	3	5	11	8	15	10
Інформаційних технологій	1	7	11	19	2	1
Гуманітарно-педагогічний	12	5	23	53	10	11
Конструювання та дизайну	2	1	6	5	11	1
Механіко-технологічний	1	-	8	7	1	1
Тваринництва та водних біоресурсів	2	6	33	10	14	4
Юридичний	2	2	1	3	-	1
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	3	-	3	3	2	2
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	1	2	7	8	-	1
ННІ лісового та садово-паркового господарства	12	10	18	9	8	5
ННІ неперервної освіти та туризму	-	-	-	10	-	-
Всього по університету	**70**	**82**	**216**	**279**	**194**	**138**

У 2023 р. в НУБіП України навчалося 198 іноземців із 23 країн світу – громадяни Алжиру, Азербайджану, Гани, Еквадору, Ірану, Індії, Єгипту, Китаю, Кореї, Казахстану, Камеруну, Канади, Лівану, Марокко, Нігерії, Німеччини, Польщі, Туреччини, Туркменістану, Узбекистану, Йорданії. З них на ОС «Бакалавр» – 52 особи; ОС «Магістр» – 51 особа; аспірантів – 49 осіб, на курсах з вивчення української мови з використанням електронних ресурсів – 32 особи, на підготовчому відділенні – 2 особи, на курсах з вивчення англійської мови з використанням електронних ресурсів – 12 осіб (табл. 6.5-6.10.)

Таблиця 6.5. Кількість іноземних громадян, які навчалися на підготовчому відділенні в НУБіП України у 2023 році

Мова	Країна	Кількість студентів	Відраховані станом на 30.11.2023 р.
Українська	Китай	1	1
	Марокко	1	1
Всього		**2**	**-**

Серйозним кроком стало створення з Університетом Ліньї (КНР) спільного міжнародного університету, де в цьому році набрано на навчання 219 студентів за трьома спеціальностями: біотехнологія, харчові технології, тваринництво

Таблиця 6.6. Кількість слухачів курсу з української мови з використанням електронних технологій

Країна	Кількість студентів	Завершили навчання станом на 30.11.2023 р.
Азербайджан	4	
Алжир	1	
Індія	1	
Йорданія	1	
Узбекистан	1	
Китай	23	10
Сирія	1	
Всього	**32**	**22**

Таблиця 6.7. Кількість слухачів курсу з англійської мови з використанням електронних ресурсів

Країна	Кількість студентів	Завершили навчання станом на 30.11.2023 р.
Китай	12	
Всього	**12**	**-**

Таблиця 6.8. Кількість зарахованих аспірантів-іноземців

Спеціальність	Країна	Денна форма навчання (онлайн)	Заочна форма навчання	Кількість аспірантів
Освітні, педагогічні науки	Китай	26		26
Професійна освіта	Китай	1		1
Маркетинг	Китай	5		5
Менеджмент	Китай	4		4
Комп’ютерні науки	Китай	5		5
Харчові технології	Китай	3		3
Екологія	Китай	1	1	2
Право	Китай	2		2
Ветеринарна медицина	Іран	1		1
Всього		**48**	**1**	**49**

Таблиця 6.9. Кількість іноземних студентів, які навчалися в університеті на денній формі навчання у 2023 році

Спеціальність	Країна	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Аспірант	Кількість студентів, які навчалися у 2023 році	Відраховані у 2023 р./ випуск 30.06.2023 р.	Кількість студентів, які навчаються станом на 30.11.2023 р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Ветеринарна медицина	**Ветеринарний факультет**						
	Йорданія		2		2		2
	Китай		1		1		1
	Марокко		3		3	1	2
	Росія		2		2		2
	Іран		2	1	2	1	1
	Індія		1		1		1
	Нігерія		1		1		1
	Канада		1		1		1
	Туркменістан		1		1		1
	Туреччина		1		1		1
	Республіка Корея		1		1		1
	Всього:		**16**	**1**	**16**	**2**	**14**
Економічний факультет							
Економіка	Азербайджан	1			1		1
	Китай	2			2	1	1
	Алжир	1			1		1
	Всього:	**4**			**4**	**1**	**3**
Факультет аграрного менеджменту							
Менеджмент	Еквадор	1			1	1	-
	Узбекистан	1			1		1
	Ліван	1			1		1
	Іран	1			1		1
	Китай	2	27	4	33		33
Маркетинг	Еквадор	1			1		1
	Китай	2		5	5		5
	Всього:	**9**	**27**	**9**	**43**	**1**	**42**

1	2	3	4	5	6	7	8
Юридичний факультет							
Право	Китай	1		2	3		3
	Еквадор	1			1		1
	Азербайджан	2			2		2
	Всього:	**4**		**2**	**6**		**6**
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК							
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	Камерун	1			1		1
	Китай			3	3		3
	Всього:	**1**		**3**	**4**		**4**
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження							
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Китай	1					1
	Всього:	**1**					**1**
Механіко-технологічний факультет							
Галузеве машинобудування Транспортні технології	Китай	1			1		1
	Еквадор	1			1	1	-
	Всього:	**2**			**2**	**1**	**1**
Факультет захист рослин, біотехнологій та екології							
Екологія	Казахстан		1		1		1
Біотехнологія та біоінженерія	Алжир			1	1	1	-
	Еквадор	1			1	1	-
	Гамбія	1			1	1	-
	Нігерія		1		1		1
	Всього:	**2**	**2**	**1**	**5**	**3**	**2**
Агробіологічний факультет							
Агрономія	Гана	1			1		1
	Всього:	**1**			**1**		**1**
Гуманітарно-педагогічний факультет							
Філологія	Алжир	2			2	2	-
Психологія	Єгипет	2			2	1	1
	Китай	3	2		5	-	5
Освітні педагогічні науки	Китай			28	28		28
	Всього:	**7**	**2**	**28**	**37**	**3**	**34**

1	2	3	4	5	6	7	8
Факультет конструювання та дизайну							
Будівництво та цивільна інженерія	Йорданія	1			1	1	-
	Камерун		1		1		1
	Китай		2		2		2
	Еквадор		1		1		1
	Всього:	**1**	**4**		**5**	**1**	**4**
Факультет інформаційних технологій							
Інженерія програмного забезпечення	Йорданія	1			1		1
Комп'ютерні науки	Еквадор	1			1		1
Економічна кібернетика	Китай			5	5		5
	Узбекистан	2			2		2
Кібербезпека	Азербайджан	3			3		3
	Камерун	1			1		1
Комп'ютерна інженерія	**Всього:**	**8**		**5**	**13**		**13**
	РАЗОМ:	**40**	**51**	**49**	**136**	**12**	**125**

Таблиця 6.10. Кількість іноземних студентів, які навчаються в університеті на заочній формі

Спеціальність	Країна	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	Аспірант	Кількість студентів, які навчалися у 2023 році	Відраховані у 2023 р./ випуск 30.06.2023 р.	Кількість студентів, які навчаються станом на 30.11.2023 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Факультет захисту росли, біотехнології та екології							
Біотехнологія та біоінженерія	Польща	1			1		1
Екологія	Китай			1	1		1
	Всього:	**1**		**1**	**1**		**2**
Економічний факультет							
Фінанси, банківська справа та страхування	Білорусь	5			5	1	4
	Азербайджан	2			2	1	1
	Всього:	**7**			**7**		**5**

1	2	3	4	5	6	7	8
Гуманітарно-педагогічний факультет							
Соціальна робота	Німеччина	1			**1**		1
	Всього:	**1**			**1**		**1**
Юридичний факультет							
Право	Азербайджан	1			**1**		1
	Всього:	**1**			**1**		**1**
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження							
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	Азербайджан	1			**1**		1
Автоматизовані та комп'ютерно-інтегровані технології	Польща	1			**1**		1
Всього:		**2**			**2**		**2**
РАЗОМ:		**12**		**1**	**13**	**2**	**11**

7. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

2023 рік став для Університету роком випробувань умовами воєнного стану і викликами пов'язаними з необхідністю організації фінансово-господарської діяльності в умовах дефіциту бюджету, залежності від фінансової підтримки міжнародних партнерів України та раціонального і економного використання ресурсів. З цією метою проводилась цілеспрямована робота направлена на дотримання штатної дисципліни, контролю наповнення бюджету університету за усіма група власних надходжень, як то: оплата за навчання і проживання в гуртожитках, надання послуг через мережу госпрозрахункових підрозділів. Запроваджувались заходи економного витрачання енергоресурсів, проводився постійний моніторинг ефективності відокремлених підрозділів - навчально-дослідних господарств та постійний контроль закупівель. Це дало можливість забезпечити повноцінне функціонування Університету у 2023 році.

У 2023 році у зв'язку з воєнним станом було проведено скорочення витрат загального фонду державного бюджету, у зв'язку з чим обсяг виділених університету коштів у порівнянні з 2022 роком зменшився майже на 77 млн грн. В результаті цього, виникла необхідність компенсувати втрати за рахунок власних надходжень, обсяг яких збільшився на понад 31 млн.грн у 2023 році порівняно з 2022 (рис. 7.1, табл. 7.1.). Це і дало змогу університету зберегти тенденцію до збільшення обсягу консолідованого бюджету у 2023 році до 1644 млн.грн.

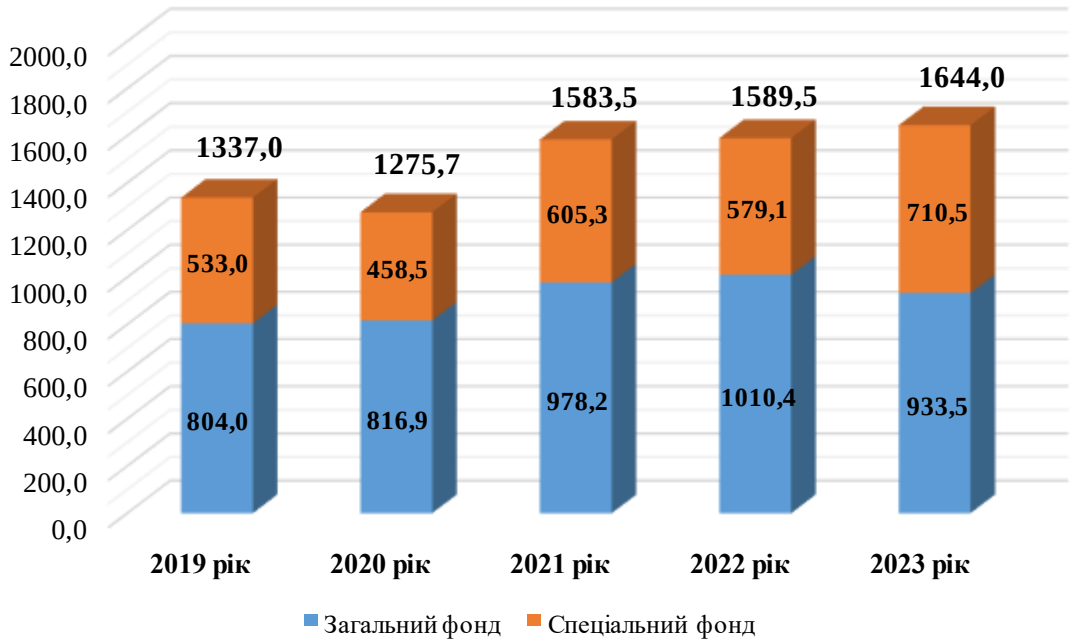

Рис. 7.1. Динаміка фінансування НУБіП за усіма бюджетними програмами, млн. грн.

Таблиця 7.1. Обсяг фінансування НУБіП в 2023 році, млн. грн.

Бюджетна програма	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Всього
Базовий заклад (освіта)	525,2	337,2	862,4
Базовий заклад (стипендія)	93,6		93,6
Коледжі	242,4	91,4	333,8
Інститути	39,5	64,5	104,0
Наука	19,2	16,5	35,7
Неперервна освіта	6,7	9,9	16,6
Українська лабораторія якості	6,9	8,3	15,2
Навчально-дослідні господарства	-	182,7	182,7
Разом за всіма програмами	**933,5**	**710,5**	**1644,0**

При цьому в структурі бюджету як за загальним так і за спеціальним фондами частка базового закладу освіти переважає і складає відповідно 64% за загальним фондом і 48% за спеціальним (рис. 7.2, 7.3).

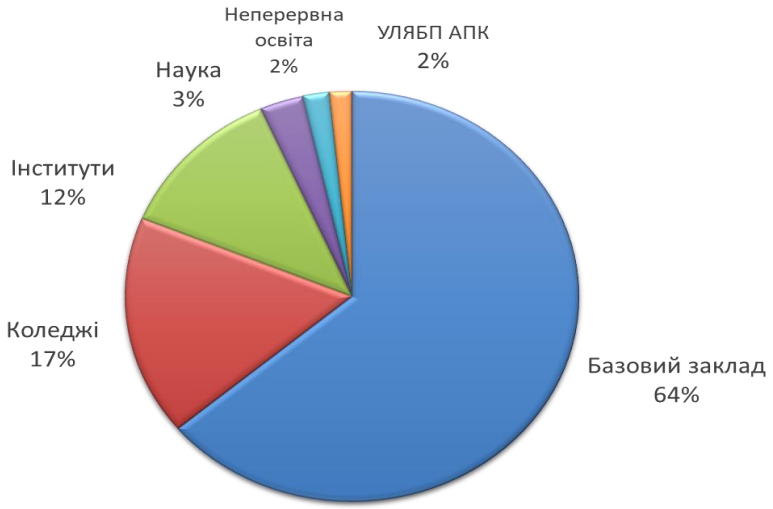

Рис. 7.2. Структура фінансування НУБіП за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету в 2023 році

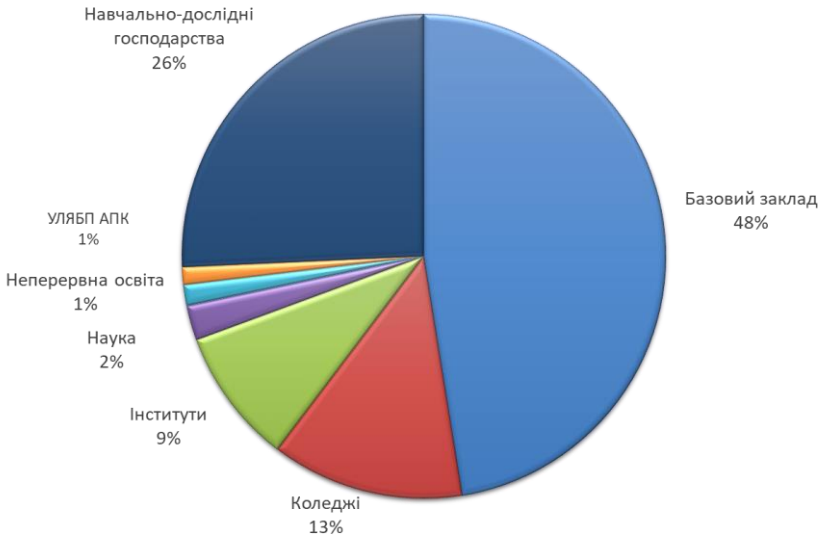

Рис. 7.3. Структура фінансування НУБіП за рахунок коштів спеціального фонду Державного бюджету в 2023 році

У зв’язку зі скороченням державного фінансування та зменшенням фонду оплати праці, ректорат був змушений винести питання на розгляд Конференції трудового колективу та Вченої ради Університету щодо зміни системи оплати праці за результатами індивідуального коефіцієнту рейтингу для науково-педагогічних та наукових працівників.

Оскільки, заробітна плата з нарахуваннями у структурі бюджету базового закладу складає 94,6%, оптимізація витрат доторкнулась саме цієї соціально значущої статті, тоді як інші передбачені загальним фондом видатки були в повному обсязі спрямовані на підтримку дітей-сиріт та тих, які залишились без піклування батьків та частково (майже у 2 рази меншому розмірі від витрачених коштів у попередні роки) на оплату енергоносіїв (рис. 7.4 та 7.5).

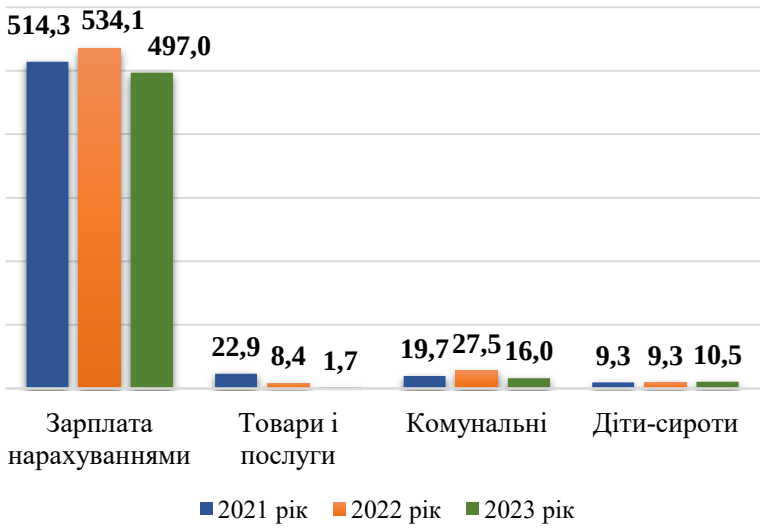

Рис. 7.4. Динаміка видатків загального фонду, млн. грн.

Рис. 7.5. Структура видатків загального фонду в 2023 році

Для компенсації втрат фінансових ресурсів загального фонду усі зусилля ректорату, деканатів і директоратів були направлені на наповнення спеціального фонду, оскільки, усі витрати з господарського утримання, обслуговування, ремонтів і придбання обладнання у 2023 році відбувались виключно за рахунок джерел власних надходжень. За рахунок збільшення контингенту студентів, завдяки їх відповідальності і фінансовій дисципліні, надходження і за навчання, і за проживання в гуртожитках зросли (рис. 7.6).

А от доходи від госпрозрахункової діяльності зменшились. І це зрозуміло, адже усі сфери економіки відчули на собі падіння споживчого попиту. Проте, деякі підрозділи навіть в умовах війни знайшли свою нішу і продовжують ефективно працювати та збільшують обсяг наданих послуг. Це ННВЦ «Ветмедсервіс», ННВЦ охорони природних ресурсів та реформування земельних відносин, які працюють, заробляють і допомагають людям. Міжнародний відділ розвиває перспективну співпрацю з китайськими студентами. Збільшуються обсяги спонсорської допомоги і благодійних внесків, внаслідок активної співпраці навчально-наукових інститутів та факультетів з бізнесом. Стабільно платять орендарі.

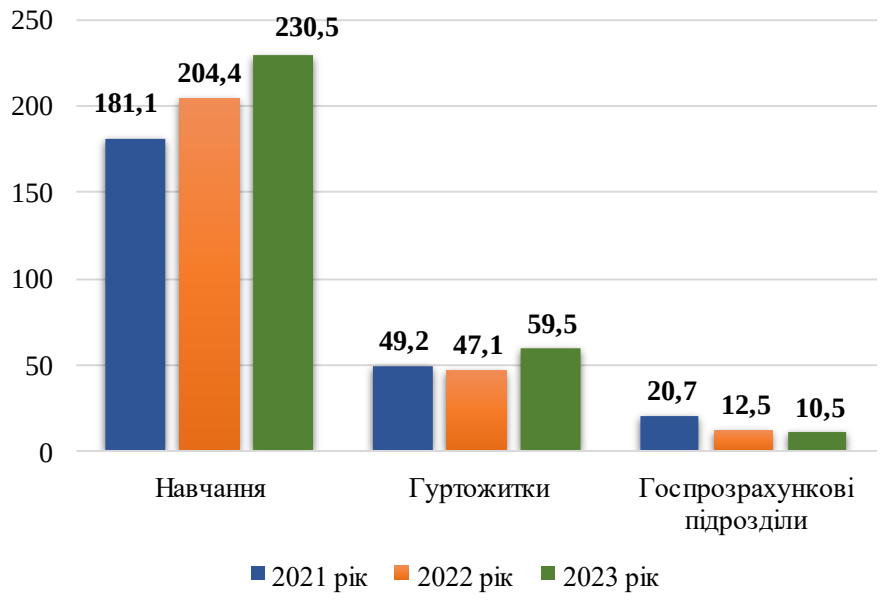

Рис. 7.6. Динаміка надходжень коштів спеціального фонду, млн. грн.

Основні статті витрат спеціального фонду у 2023 році (рис. 7.7, 7.8) – це також заробітна плата, придбання та витрати на енергоносії. Слід особливо зазначити, що у зв'язку із дефіцитом коштів загального фонду у 2023 році витрати на матеріали та послуги були повністю профінансовані за рахунок власних надходжень і склали 33,7 млн. грн, що в 3-4 рази перевищує витрати попередніх років.

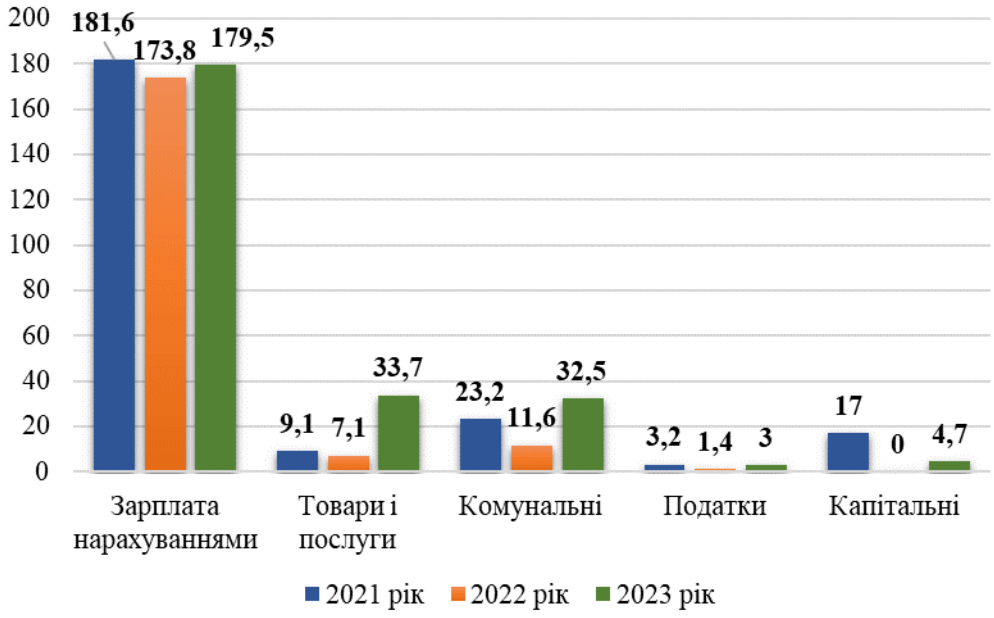

Рис. 7.7. Динаміка видатків спеціального фонду, млн. грн.

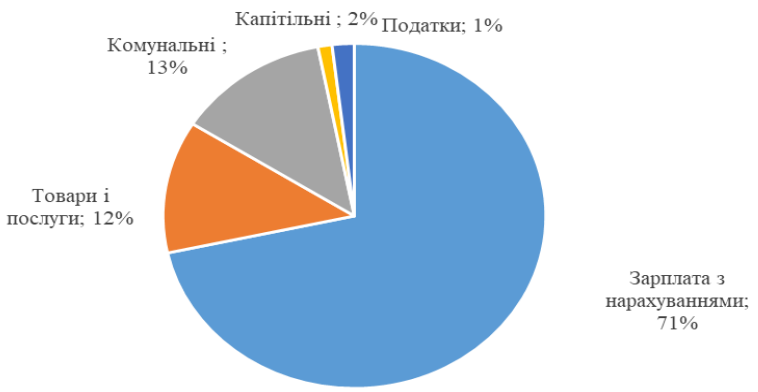

Рис. 7.8. Структура видатків коштів спеціального фонду в 2023 році

Зменшення затвердженого фонду оплати праці та зміни механізму оплати праці призвело до незначного зменшення рівня середньомісячної оплати праці. (рис. 7.9). У науково-педагогічного персоналу вона становила близько 26 тис. грн. (при середній по МОН – 14 тис. грн). Для інших працівників відбувся незначний ріст близько 10 тис. грн (середня по МОН – 7 тис. грн).

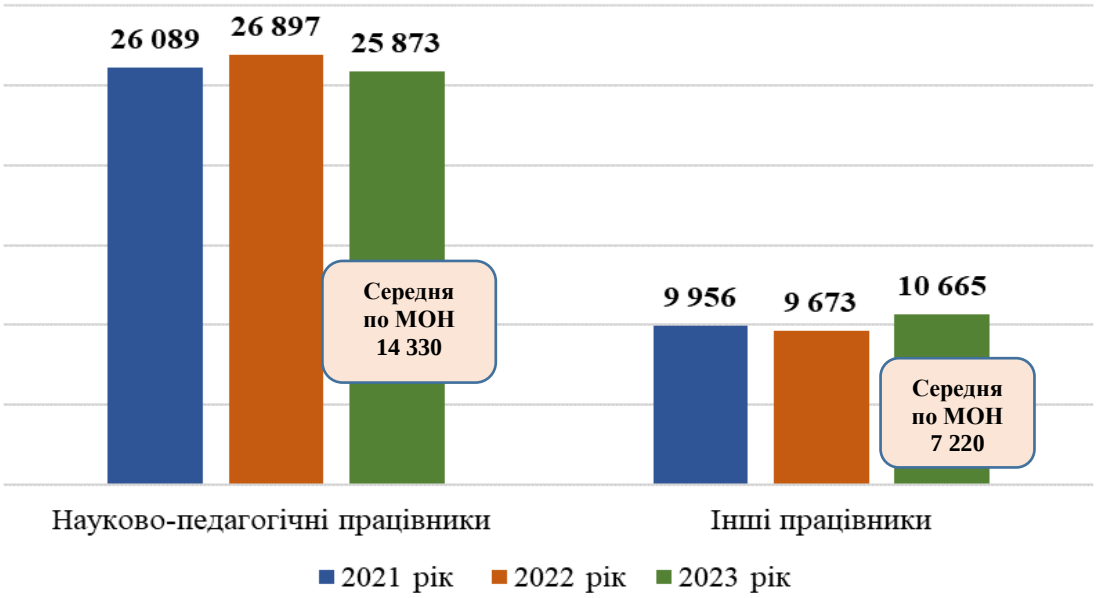

Рис 7.9. Динаміка середньої заробітної плати працівників НУБіП, грн.

Друга за розміром стаття видатків – оплата комунальних послуг та енергоносіїв. Університет роками провадить і реалізує програму енергозбереження, яка має на меті радикальне зменшення обсягів споживання енергоресурсів і запровадження жорстких заходів та постійного моніторингу досягнення поставлених завдань з їх економії. Але навіть за умов зменшення обсягів споживання високі тарифи і постійне їх підвищення, з року в рік збільшує осяг витрат коштів на комунальні видатки (рис. 7.10).

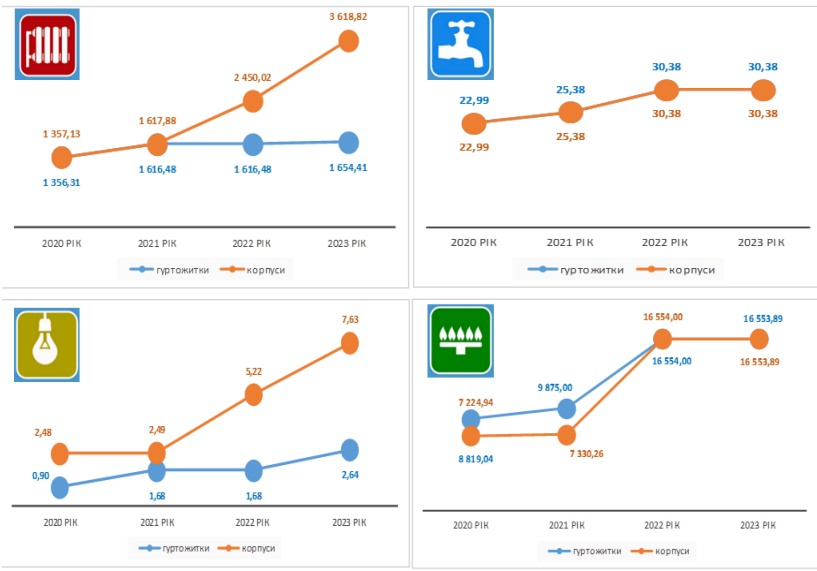

- протягом 2023 року тарифи на тепло збільшився майже на 48%, електроенергія – майже на 19%.

Рис 7.10. Динаміка тарифів на комунальні послуги та енергоносії, грн./од.

Закупівлі товарів, робіт і послуг в цьому році були спрямовані на необхідність часткового оновлення та підтримки належного функціонування навчальних аудиторій та лабораторій аудіовізуальним обладнанням, комп'ютерною технікою, покриття витрат на придбання матеріалів для виробничих підрозділів університету, які забезпечують виконання аварійних та поточних ремонтів, виробництво та оновлення меблів для аудиторій та гуртожитків, витрат на належне функціонування корпусів та гуртожитків тощо.

Загальна кількість проведених процедур за 2023 рік становить 704 процедури, у т.ч. 409 процедури – відкриті торги з особливостями (58% від загальної кількості процедур), що на 299 процедури більше ніш у 2022 році. Загальна кількість оголошених спрощених закупівель зменшилась у 2023 р. порівняно із 2022 роком на 134 закупівлі. Зазначені зміни пов'язані із зменшенням порогу для визначення очікуваної вартості предмета закупівлі товарів і послуг до 100 тис. гривень.

Таблиця 7.2. Загальна кількість проведених закупівель НУБІП України, одиниць

Вид закупівлі	Роки		Відхилення
	2022	2023	
Відкриті торги	110	409	+299
Спрощені закупівлі	197	63	- 134
Звіт про укладений договір всього, в т.ч. Звіт про укладений договір (п. 13 Постанови 1178)	211	233	+22
Всього, процедур	**518**	**704**	**+ 186**

Станом на 01 грудня 2023 р. було проведено відкритих торгів з особливостями очікуваною вартістю 70 073,1 тис. грн. за якими було укладено договорів з переможцями закупівель на суму 61 954,5 тис. грн. Економія за укладеними договорами становила 8 118,6 тис. грн (11,59%). Спрощених закупівель будо проведено на суму 853,1 тис. грн. та укладено договорів на 687,6 тис. грн. Загальна економія за спрощеними закупівлями становила 165,5 тис. грн. (19,4 %).

Отже, у 2023 році річний кошторис доходів і видатків університету виконано, не допущено заборгованості по заробітній платі, комунальним послугам та стипендії, забезпечено належне фінансування усіх поточних потреб університету та його підрозділів.

8. СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ УМОВИ ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ І ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Діяльність щодо соціально-побутових умов співробітників і здобувачів вищої освіти була спрямована на виконання положень колективного договору університету щодо забезпечення належним чином цих умов, організацію оздоровлення та відпочинку студентів, співробітників та членів їх сімей, а також матеріального забезпечення студентів пільгових категорій тощо в межах покладених завдань та функцій.

Оздоровлення студентів, співробітників та членів їх сімей в Спортивно-оздоровчому таборі «Академічний» через широкомасштабну агресію росії проти України та запровадження воєнного стану в Україні у 2022 та 2023 роках не проводилося.

Відпочинок та оздоровлення дітей в літній період проводиться на базі дитячого табору «Чайка», який розташований у Богуславському районі Київської області. Вартість одного дня оздоровлення

у 2023 р. – 1000 грн. Батьки сплачували 30 %; за дітей-сиріт, напівсиріт, з багатодітних родин, дітей учасників АТО – 15%; університет – 28%, а решту вартості путівок – профком. У 2023 році через запровадження воєнного стану в Україні була задіяна нова структура оплати цих послуг – батьки і профком сплачували вартість путівки порівну. При цьому табір працював у дещо обмеженому режимі. Дані, про кількість дітей, які оздоровилися в таборі «Чайка», наведено в табл. 8.1.

Таблиця 8.1. Кількість дітей, які відпочили у таборі «Чайка»

Категорія відпочивальників	Роки				
	2019	2020	2021	2022	2023
Діти	147	35	120	71	81

Житлове питання в НУБіП України залишається надзвичайно актуальним, особливо з урахуванням того, що в останні роки у бюджеті не передбачаються кошти на будівництво житла для працівників університету. Інформацію про кількість осіб, що перебувають на квартирному обліку наведено в табл. 8.2.

Таблиця 8.2. Кількість осіб, що перебувають на квартирному обліку

Черга	Роки				
	2019	2020	2021	2022	2023
Першочергова	10	10	10	10	9
Позачергова	92	92	91	88	85
Загальна	63	63	63	62	61
Всього	**165**	**165**	**164**	**160**	**155**

У той же час понад 800 працівників університету виявили бажання інвестувати у будівництво власного житла.

Молоді спеціалісти та інші працівники університету, які потребують житло, тимчасово поселяються в гуртожитки університету. Всього протягом 2023 року в гуртожитки №12, 13, 13-а поселено 580 співробітників та членів їх сімей.

Протягом року проводилася робота щодо забезпечення підготовки та передачі до Пенсійного фонду України матеріалів для надання житлових субсидій та пільг 9 працівникам та студентам університету.

Нижче наведено дані щодо виплат за листками непрацездатності за рахунок коштів Пенсійного фонду України (далі – ПФУ) та університету, на поховання співробітників не пенсійного віку за рахунок коштів ПФУ, особам, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС та забезпечено спецхарчуванням (молоком) працівників, робота яких пов’язана із шкідливими та важкими умовами праці (таблиця 8.3). З метою спрощення надання спецхарчування в 2023 році відділом розроблено та вводиться в дію Положення про

порядок забезпечення молоком працівників, зайнятих на роботах з важкими та шкідливими умовами праці.

Таблиця 8.3. Виплата коштів на виконання положень колективного договору між адміністрацією та співробітниками університету (станом на 01.12.2023 р.)

Категорія виплат		Роки				
		2019	2020	2021	2022	2023
За листками непрацездатності, грн		3531251	3715684	5685521	4886102	6166652
На поховання, грн		8200	4100	16400	4100	16400
Виплата коштів особам, які є постраждалими внаслідок аварії на ЧАЕС, грн	здобувачі вищої освіти	-	-	-	-	-
	співробітники	53195	61951	73609	110374	84192
Надання спецхарчування співробітникам, робота яких пов'язана із шкідливими та важкими умовами праці, осіб		236	221	230	214	192

Станом на 01.12.2023 року в університеті перебуває 136 студентів, які відносяться до категорії дітей-сиріт та осіб з їх числа та які поставлені на облік або зараховані на повне державне утримання (з них 13 неповнолітніх). Поселення цих студентів у гуртожитки проводиться безкоштовно. З початку 2023-2024 навчального року звільнено від оплати за проживання в гуртожитках 90 студентів зазначеної категорії.

У 2023 р. сума допомоги цій категорії студентів на харчування, придбання навчальної літератури, одягу, взуття і м`якого інвентарю, випускникам при працевлаштуванні тощо станом на 01.12.2023 р. склала 8 867 047,00 грн.

Таблиця 8.4. Виплата допомоги дітям-сиротам (станом на 01.12.23 р.), грн.

Категорія	Роки				
	2019	2020	2021	2022	2023
Діти-сироти	7263389	6997276	8425625	8176395	8867047

Станом на 01.12.2023 року на обліку в Університеті перебуває 605 студентів-пільговиків, яким призначено соціальні стипендії. З них по категоріях:

- діти-сироти та особи з їх числа – 136 осіб;
- діти осіб, визнаних учасниками бойових дій – 234 особи;
- студенти, визнані учасниками бойових дій – 8 осіб;
- діти загиблих учасників бойових дій – 15 осіб;
- особи з інвалідністю внаслідок війни – 2 особи;
- діти осіб з інвалідністю внаслідок війни – 29 осіб;
- студенти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи – 113 осіб;
- діти з інвалідністю та особи з інвалідністю 1-3 групи – 47 осіб;
- студенти із малозабезпечених сімей – 6 осіб;
- студенти, постраждалі внаслідок Чорнобильської катастрофи – 4 особи;
- діти шахтарів – 10 осіб.

Протягом року також було забезпечено підготовку, формування і подання до Управління соціального захисту населення Голосіївського району 320 нових особових справ студентів для призначення їм соціальної стипендії. Також протягом року здійснювалося постійне введення і уточнення персональних даних майже 800 особових справ студентів-пільговиків в ЄДАРПі. Щомісячно подавалися до Управління необхідні документи щодо виділення коштів для виплати соціальних стипендій. Дані щодо суми виплачених соціальних стипендій наведено в таблиці 8.5.

Таблиця 8.5. Виплата соціальної стипендії, грн

Категорія	Роки				
	2019	2020	2021	2022	2023
Студенти	7905946	7893470	10430737	9811895	13484530

Здійснено формування особових справ та підготовка наказів щодо надання майже 475 студентам окремих пільгових категорій пільги з оплати за проживання в гуртожитках (без урахування дітей-сиріт, які поселяються в гуртожитки безкоштовно). Постійно проводилася інформаційно-консультаційна робота серед підрозділів університету щодо соціальної підтримки студентів та працівників.

9. АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Адміністративно-господарська діяльність у 2023 році була спрямована на забезпечення безперебійної роботи навчального, наукового, виробничого процесів, а також на вирішення соціально-побутових питань викладачів і студентів. Робота проводилась відповідно з розробленими та затвердженими планами капітального, поточного ремонтів, планово-профілактичних ремонтів сантехнічного, газового та електрообладнання, мереж зовнішнього енергозабезпечення, обслуговування навчальних корпусів, гуртожитків і благоустрою території як університету, так його навчально-дослідних господарств та навчально-науково-виробничих підрозділів.

Основними завданнями господарських служб були і є:

1. Забезпечення ефективної діяльності університету в частині його матеріально-технічного забезпечення.
2. Утримання відповідно до ДСТУ в належному стані будівель, споруд, інженерних мереж університету.
3. Залучення студентської молоді до науково-дослідної, проектної, проектно-конструкторської і проектно-кошторисної роботи на госпрозрахункових засадах.
4. Забезпечення безперервної роботи, модернізації і сервісу всіх внутрішніх та зовнішніх інженерних систем централізованого опалення, гарячого та холодного водопостачання, водовідведення та енергопостачання, електричних мереж тощо, забезпечення економії матеріально-технічних ресурсів, впровадження енергозберігаючих технологій.
5. Розвиток та нарощування власних виробничих потужностей з проведення ремонтних робіт, обслуговування та благоустрою об’єктів і територій, зокрема: виготовлення та ремонт металевих, столярних виробів, меблів, обслуговування та ремонт реконструкцію дахів.
6. Впровадження у виробництво та навчальний процес наукових розробок і передового досвіду з транспортних технологій, ремонту, технічного сервісу автомобілів та підготовка висококваліфікованих водіїв автотранспортних засобів, спецтехніки, покращення рівня практичної підготовки студентів у виробничих умовах.
7. Зберігання на належному рівні матеріально-технічних засобів, цінностей та запасів.
8. Проведення маркетингової політики університету виходячи з вимог споживчого попиту та ринкової кон’юнктури, забезпечення прозорості тендерних закупівель.
9. Забезпечення охорони життя студентів і співробітників у приміщеннях та на території університету, охорона матеріально-технічних ресурсів, об’єктів і споруд університету.

Основними здобутками адміністративно-господарської частини у 2023 р. були:

- виконано робіт на суму 23 628 409 тис. гривень, у т.ч. підрядним способом на суму 374 907 тис. грн., господарським способом виконано робіт ремонтно-будівельною

бригадою з поточного ремонту на суму 15 841 981 тис. грн., у навчальних корпусах – 6 514 524 тис. гривень, у студентських гуртожитках 8 597 032 тис. гривень, інших об'єктах університету – 730 425 тис. грн.;

- за 2023 рік досягнуто зниження витрат енергоносіїв і води на 21-28%.

Достатня увага приділялась благоустрою і озелененню території університету. Значні обсяги робіт виконанні в Ботанічному саду, на тротуарах і дорогах університету. Реконструйовано вхідну групу гуртожитку №7. Облаштовано покрівлю навчального корпусу № 12, блок Є. Проведений ямковий ремонт асфальтного покриття території університету, заасфальтовано автодром, майданчик для паркування автомобілів біля гуртожитку № 11, укладено 398 тонн асфальту. Облаштовано бокси для автомобілів на майданчику біля гуртожитку № 11. Проведено ремонти укриттів у гуртожитках № 5 і № 4. Відновлено відмостку навчального корпусу

№ 12, кафедрі бджільництва і військовій кафедрі.

Відділом головного механіка достатня увага приділялась планово-профілактичним ремонтам сантехнічного, газового обладнання, утримання у робочому стані інженерних мереж гарячого та холодного водопостачання, каналізаційних систем. Спеціалістами відділу головного механіка своєчасно проводилась промивка систем опалення та підготовка студентських гуртожитків, навчальних корпусів до опалювального сезону, а також проведення ремонтів зовнішніх і внутрішніх систем центрального опалення і водопостачання. Провели модернізацію автоматизованих теплових пунктів в 1 навчальному корпусі. Виконано робіт на суму **248 798,00 грн**.

Відділом головного енергетика проводились профілактичні роботи по енергопостачанню, ремонту електрообладнання, зовнішніх силових ліній електропередач, ремонтну і заміні щитових, роботі з безперебійної експлуатації корпусів і гуртожитків. Під'єднано генератор на 125 кВт в Українській лабораторії якості і безпеки продукції АПК. Виконано робіт на суму **3 614 000,00 грн.**

Протягом 2023 року здійснювався постійний жорсткий контроль за тепло-, водо-, газо-, енергоспоживанням, організацією здачі звітності, оформленням актів приймання-передачі використаних енергоносіїв, підготовку і оформлення документів на оплату, повірку і ремонт лічильників, проведення підготовки та укладення договорів на постачання води, газу, тепла, електричної енергії, забезпечуючи безперебійне обслуговування університету енергоносіями.

У звітному періоді слід виокремити роботу ***столярно-механічного цеху***, який в достатній мірі задовольняв потреби господарського способу виконання робіт і частково підрядні будівельні організації, які працювали на об'єктах нашого університету. Це столярні вироби, двері, дошки, бруси, плінтуси, поручні, рейки, підвіконні дошки, елементи парканів, альтанок, табуреток і інше. Виконані роботи, пов'язані із металоконструкціями у навчальних корпусах № 1 та №11, у гуртожитках №№ 5, 7, 10, у Ботанічному саду. За 2023 рік цехом виготовлено і встановлено металевих каркасів, воріт, дверей, козирків, трибун, металокронштейнів, анкерів, люків, грат, елементів огорож і інших металоконструкцій виготовлено і установлено на об'єктах університету на суму **3 548 723,00 грн**.

За допомогою ***меблевого цеху*** у 2023 році було заощаджено кошти університету шляхом виготовлення меблів, а саме: столів, шаф, тумб ліжок і. т. д. для гуртожитків та навчальних корпусів. У 2023 році виготовлено меблів на суму **2 028 910,00 грн.**

Значний об'єм робіт виконаний ***швейним цехом***. Оснащено шторами зали корпусів, пошито літній і зимовий одяг співробітникам підрозділів, велику кількість постільної білизни для гуртожитків на загальну суму **916 025,00 грн.**

10. ПРЕМІЇ ТА ВІДЗНАКИ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ

У 2023 році у травні місяці університет відзначив свій 125-річний ювілей. З цієї нагоди науково-педагогічний колектив за вагомий внесок у забезпечення розвитку освіти і науки та високий професіоналізм був нагороджений **Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України**. Також колектив університету за вагомий внесок у розвиток вітчизняної освіти і науки, значні успіхи в підготовці висококваліфікованих фахівців, впровадження сучасних методів навчання та виховання молоді був нагороджений **Подякою Верховної Ради України**. До ювілею Президент Національної академії педагогічних наук Василь Кремінь від імені НАПН України вручив колективу нашого вишу **Почесну Грамоту** за вагомий внесок у розвиток освіти і науки України, плідну науково-педагогічну діяльність, а ректор Станіслав Ніколаєнко був відзначений нагрудним знаком «**Іван Франко**».

За високі особисті досягнення в освітянській і науковій діяльності співробітники Університету відзначені відзнаками і преміями:

Медаллю «За працю і звитягу»:

– **КОСТЕНКА Василя Івановича**, професора кафедри технологій виробництва молока та м'яса.

Подякою Міністерства освіти і науки України:

– **ЦВІЛІХОВСЬКОГО Валерія Івановича,** доцента кафедри біохімії і фізіології тварин

– **ЛІСОВОГО Миколу Михайловича,** професора кафедри екобіотехнології та біорізноманіття

– **КОРНІЄНКО Валентину Іванівну,** директора Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК;

– **ВИШНІВСЬКОГО Петра Станіславовича,** заступника директора Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК з організаційної роботи.

Грамотою Міністерства освіти і науки України:

– **ОСТАПЧУКА Анатолія Дмитровича,** декана факультету аграрного менеджменту;

– **КАЛІНІНА Євгена Івановича**, завідувача кафедри тракторів, автомобілів та біоенергоресурсів.

Про високий рівень наукової роботи свідчить присвоєння науковцям державних нагород та відзнак у 2023 році:

Премія Верховної Ради України молодим ученим за 2022 рік:

– Голяці Дмитрію Миколайовичу, кандидату сільськогосподарських наук, старшому науковому співробітнику УкрНДІ сільськогосподарської радіології; Мацалі Максиму Станіславовичу, аспіранту кафедри таксації лісу та лісового менеджменту за роботу «Геопросторовий і радіоекологічний моніторинг лісів зони відчуження Чорнобильської АЕС»;

– Антипову Євгену Олексійовичу, кандидату технічних наук, в.о. завідувача кафедри інженерії енергосистем; Насєці Юрію Миколайовичу, доктору фізико-математичних наук, провідному науковому співробітнику ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження за роботу «Інжинірингові засади динамічного балансування умов комфортності та енергоефективності будівель»;

– Олійник Ользі Олександрівні, кандидату сільськогосподарських наук, завідувачці лабораторії біотехнології та клітинної інженерії за роботу «Інжинірингові засади динамічного балансування умов комфортності та енергоефективності будівель».

Іменна стипендія Верховної Ради України для молодих учених – докторів:

– Вороненко Ірині Вікторівні, доктору економічних наук, професору кафедри інформаційних систем і технологій на виконання наукової (науково-технічної) роботи «Цифрова трансформація економіки як загальнодержавний пріоритет розвитку України».

Почесна грамота Верховної Ради України:

– Якубенку Борису Євдокимовичу, доктору біологічних наук, професору кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції.

Премія імені О.В. Палладіна:

– Прилуцькій Світлані Володимирівні, доктору біологічних наук, завідувачу кафедри фізіології, біохімії рослин та біоенергетики за серію наукових праць: «Біохімічні засади використання нанорозмірних макроциклічних сполук для спрямованої регуляції функціонування клітин та цільової доставки лікарських препаратів», у співавторстві.

Премія Київського міського голови за особливі досягнення молоді у розбудові столиці України – місті-героя Києва присвоєна
у номінації «Наукові досягнення»:

– Нестеровій Наталії Георгіївні, кандидату сільськогосподарських наук, доценту кафедри фізіології, біохімії рослин та біоенергетики;

у номінації «Внесок у розвиток молодіжного руху»:

– Розбицькій Тетяні Вікторівні, доктору філософії (PhD), заступнику декана факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК з виховної роботи;

– Файчук Ользі Валеріївні, кандидату економічних наук, доценту кафедри банківської справи та страхування.

Відзнакою Товариства лісівників України «Почесний лісівник України» відзначено:

– Ковалевському Сергію Борисовичу, доктору сільськогосподарських наук, професору кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції.

Звання «Молодий вчений року» присвоєно
у номінації «Лісове та садово-паркове господарство, садівництво»:

– Лакиді Марині Олексіївні, кандидату сільськогосподарських наук, доценту кафедри лісівництва.

Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених отримували: Н.П. Грищенко, Д.М. Голяка, О.М. Троханяк, В.І. Троханяк, Є.В. Шульга, Л.Л. Тітова, Т.І. Лендєл , О.Ю. Страшок, І.А. Опенько, А.П. Ляшко, І.В. Вороненко, А.В. Несвідомін, Д.С. Сорокін.

Довічну державну стипендію видатним діячам науки отримують: В.Ф. Галат, Л.Я. Зрібняк, В.С. Козачок, В.Ф. Дрозда.

Дворічну державну стипендію видатним діячам науки отримували: О.І. Пилипенко, В.А. Бортнічук, В.Г. Скибіцький, В.М. Стародубцев, О.Д. Гудзинський, І.І. Ревенко, М.П. Вовкотруб, В.А. Гайченко, В.П. Горьовий, В.Д. Гречкосій, О.Ю. Єрмаков, В.І. Мацибора, В.Г. Цапко, Л.С. Шатковська, О.І. Щепотьєв, І.П. Ковальчук, Л.М. Худолій, Д.А. Засєкін.

11. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НУБіП УКРАЇНИ НА 2024 РІК

Місія Університету на наступні два роки – до 2025 року полягатиме у збереженні накопиченого людського освітньо-наукового, техніко-технологічного потенціалу, подальшій інноваційній, естетико-історичній розбудові університету, створенні і поширенні сучасних наукових знань, отриманих в умовах воєнного стану з метою збереження життя і умов праці людей, продовження якісної підготовки фахівців європейського і світового фахового рівня, інтелектуального та особистісного національно-патріотичного розвитку всього колективу працівників.

У умовах воєнного стану в Україні колектив Університету буде підтримувати державну політику в галузі оборони і безпеки, мужню позицію командування Збройних сил України, всієї української Армії, Президента України в здобутті Перемоги та спрямовувати свою роботу на співпрацю із ЗСУ, їх морально-етичну та фінансову підтримку.

Свою місію у 2024 році НУБіП продовжуватиме реалізовувати через визначені у попередні роки основні десять базових напрямів розвитку, до яких належать міжнародний, освітній, суспільно-виховний, науково-дослідницький, інноваційний, виробничо-господарський, суспільно-етичний, фінансовий, управлінський. Ці напрями реалізуються конкретними цілями та заходами розвитку.

Основні завдання, визначені
Програмою розвитку НУБіП України «Голосіївська ініціатива – 2025»
на 2024 рік

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
НАПРЯМ 1. АКТИВІЗАЦІЯ ТА ДИВЕРСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Мета 1.1. Інтернаціоналізація освітнього процесу				
1.1.1.	Залучення іноземних громадян для навчання в Університеті за навчальними програмами підготовки бакалавра, магістра та доктора філософії	Ткачук В.А., Лабенко О.М., Афанасенко В.Ю., декани факультетів, директори ННІ, керівники програм на факультетах, ННІ, гаранти ОНП	Онлайн участь у міжнародних конференціях, семінарах, виставках, популяризація програм навчання через соціальні медіа(мережі). Робота з дипломатичними представництвами іноземних держав для популяризації навчальних програм за кордоном. Збільшити кількість іноземців, які навчаються за освітніми програмами та підготовчому відділенні на 100 осіб	Протягом року
1.1.2	Формування академічної репутації та конкурентоздатності Університету в світовому освітньому та науковому просторах	Ткачук В.А., Лабенко О.М., Афанасенко В.Ю., Отченашко В.В., Рудик Я.М., декани факультетів, директори ННІ	Забезпечення рейтингування університету в міжнародних рейтингах QS та The Times Higher Education. Підготовка та опрацювання даних необхідних для подання на рейтингування. Підтримка співпраці з роботодавцями та представниками академічного середовища в Україні та за кордоном в освітній та науковій сферах	Протягом року
1.1.3	Розширення переліку університетів-партнерів	Ткачук В.А., Лабенко О.М., Афанасенко В.Ю., декани факультетів, директори ННІ, керівники програм на факультетах, ННІ, гаранти ОНП	Участь у міжнародних наукових та освітніх заходах. Підписання нових і підтримка діючих угод про співпрацю з іноземними університетами(установами)	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
1.1.4	Популяризація міжнародних та національних досягнень НПП та студентів	Ткачук В.А., Лабенко О.М., Афанасенко В.Ю., декани факультетів, директори ННІ, керівники міжнародних програм на факультетах, ННІ, гаранти ОНП	Підготовка та розміщення матеріалів на сайті НУБіП у розділі «Міжнародна діяльність» (англійською мовою) та у соціальних мережах	Постійно
1.1.5	Підготовка студентів з КНР в Україно-Китайському міжнародному університеті біоресурсів у м. Ліньї	Ткачук В.А., Лабенко О.М., Афанасенко В.Ю., Рудик Я.М. Коломієць Ю.В., Кононенко Р.В., Баль-Прилипко Л.В.	Підготувати і узгодити навчальні плани на підготовку бакалаврів за спеціальностями: біотехнологія, тваринництво, харчові технології у співпраці з Університетом Ліньї. Супровід навчання студентів з КНР, проведення занять, підтримка комунікації зі студентами. Забезпечення вступу до 200 осіб з КНР на 2024/2025 н.р.	Протягом року
Мета 1.2. Активізація міжнародної діяльності з визнання та видачі подвійних дипломів				
1.2.1	Сприяння у підтримці та реалізації освітніх програм з видачею подвійних дипломів про освіту	Ткачук В.А., Лабенко О.М., Василишин Р.Д., Савицька І.М., Остапчук А.Д., Євсюков Т.О., Тонха О.Л.	Започаткування магістерської англомовної програми «Forest Management in Eastern Europe» зі спеціальності «Лісове господарство» з університетом партнером – Університет прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф. Підготовка навчального плану. Відбір НПП, що забезпечуватимуть викладання дисциплін за ОП Спільна програма Land Consolidation із ФАО ООН. Вивчення програм і розробка моделі програм подвійного диплому з представниками Університету Редінг за ОС «Магістр». Подання на грант з розробки та впровадження програми подвійних дипломів з Університетом Редінг. Започаткування програми подвійних дипломів з Варшавським університетом наук про життя за спеціальністю «Агрономія» ОС «Магістр», узгодження навчального плану. Проведення тематичних зустрічей, щодо програм подвійних дипломів серед студентів	До початку 2024/2025 н.р. (01.09.2024 р.)

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
1.2.2	Організація заходів щодо підтримки міжнародної мобільності НПП та студентів з метою підвищення рівня інтернаціоналізації	Ткачук В.А., Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Продовження співпраці з Варшавським університетом наук про життя (SGGW), Вроцлавським природничим університетом щодо програм мобільності аспірантів та НПП, розвиток наукової співпраці. Підтримка активностей в рамках європейських альянсів UNIgreen, EUGreen (стажування НПП та аспірантів). Мовна школа з англійської та польської мов	Протягом року
1.2.3	Розробка та впровадження програм академічних обмінів з університетами ЄС за програмою ERASMUS +	Ткачук В.А., Лабенко О.М., декани факультетів, директори ННІ, керівники міжнародних програм на факультетах, ННІ, гаранти ОНП	Підтримка діючої та розширення партнерської мережі університетів зі співпраці в рамках програми мобільності студентів та НПП. Розробка інформаційних буклетів, їх розміщення на сайті НУБіП України, поширення в соціальних мережах Участь у заходах IROICA (європейська мережа представників міжнародних офісів університетів наук про життя)	Протягом року
Мета 1.3. Збільшення кількості англомовних програм навчання				
1.3.1	Збільшення кількості англомовних електронних навчальних курсів	Кондратюк В.М., Ткачук В.А., Лабенко О.М., Рудик Я.М. декани факультетів, директори ННІ, керівники міжнародних програм на факультетах, ННІ, гаранти ОНП, НПП	Підготовка та розміщення на навчально-інформаційному порталі НУБіП України https://elearn.nubip.edu.ua електронних навчальних курсів англійською мовою. Заохочення викладачів до викладання англійською мовою власних профільних дисциплін. Підготовка програм вивчення та удосконалення володіння англійською та польською мовами через організацію стажувань та участі в мовних школах(мінімум 50 НПП мають пройти мовну підготовку). Підготовка резерву кадрів для планування закордонних навчальних та наукових відряджень з урахуванням мовної компетентності, педагогічного навантаження, спеціальності	Протягом року
Мета 1.4. Міжнародна наукова кооперація				
1.4.1	Заохочення участі науковців у міжнародних програмах науково-технічного і освітнього співробітництва, проєктах академічного обміну, конференціях, симпозіумах, тощо	Ткачук В.А., Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів, НПП	Забезпечувати адміністративний та організаційний супровід участі НПП у міжнародних програмах науково-технічного співробітництва. Забезпечити подання не менше 5 заявок на проекти науково-технічної та освітньої співпраці від кожного факультету / ННІ. Сприяти встановленню контактів з науковцями закордонних інституцій задля розробки і поданню заявок на участь у міжнародних проектах науково-технічного співробітництва.	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			Забезпечувати участь науковців в міжнародних наукових програмах, проектах, членство у редколегіях міжнародних наукових журналів	
1.4.2	Проведення гостьових лекцій та семінарів за участю іноземних лекторів	Ткачук В.А., Лабенко О.М., декани факультетів, директори ННІ, керівники міжнародних програм на факультетах, ННІ	Комунікація із іноземними партнерами, організація та проведення семінарів та лекцій (у т.ч. онлайн) – не менше 5 відкритих лекцій на факультет/ННІ	Протягом року
1.4.3	Участь в заходах грантових організа-цій: ERASMUS +, Horizon Europe та ін.	Ткачук В.А., Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Організація заходів щодо поширення інформації про міжнародні освітні та наукові грантові можливості Участь у заходах, що проводяться в Україні та за кордоном	Протягом року
1.4.4	Розширення баз практичного навчання для студентів	Ткачук В.А., Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Пошук нових та підтримка співпраці з діючими партнерами для організації міжнародної складової практичного навчання студентів	Протягом року
НАПРЯМ 2. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ, РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ДОСТУПУ ДО ОСВІТЯНСЬКИХ ПОСЛУГ				
Мета 2.1. Удосконалення змісту навчального процесу				
2.1.1	Проведення освітнього процесу в університеті, ВП та ВСП в діючих умовах життєдіяльності держави	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Кліх Л.В., Санченко О.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Забезпечити виконання навчальних планів з використанням гнучкого графіку освітнього процесу в очному, змішаному та дистанційному форматі залежно від безпекової ситуації, пов`язаної з воєнним станом. Використовувати рекомендоване МОН України ліцензійне програмне забезпечення для онлайн-комунікації між викладачами та студентами. Продовжити практику розміщення записаних лекцій на корпоративних YouTube-каналах. Продовжити процес наповнення, оновлення та атестації електронних навчальних курсів (ЕНК) дисциплін	Протягом року
2.1.2	Реалізація адаптивного перманентного планування	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Кліх Л.В., Санченко О.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Забезпечити відповідно до вимог «Концепції перманентного (безперервного) освітнього процесу в НУБіП України в умовах воєнного стану»: - постійний щорічний моніторинг програмних результатів навчання студентів відповідно до вимог стандартів вищої освіти; - гнучкий розклад занять, перерозподіл навчального часу між навчальними дисциплінами, темами тощо; - створення методичної системи підтримки індивідуальної освітньої траєкторії кожного студента;	Постійно

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			- надання підтримки науково-педагогічним працівникам щодо підвищення кваліфікації, стажування на виробництві та професійного вдосконалення	
2.1.3	Забезпечення відкритого, у тому числі очного, дистанційного, змішаного форматів доступу всіх категорій здобувачів вищої освіти до освітніх послуг (включаючи людей із особливими потребами)	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Кліх Л.В., Санченко О.В., декани факультетів, директори ННІ, завідувачі кафедр	Забезпечити широкі можливості для отримання доступу до знань в очному, дистанційному та змішаному форматах для здобувачів вищої освіти. Забезпечити інклюзивне навчання осіб з особливими освітніми проблемами. Застосовувати елементи дуальної форми здобуття вищої освіти. Заохочувати до самоосвіти та зараховувати результати неформальної освіти, зокрема з використанням IT-платформ Coursera, EdX, Udemy. Організувати роботу постійно діючих навчально-консультаційних курсів для вступників в університет в очному, дистанційному та змішаному форматах	Постійно
2.1.4	Забезпечення контролю за якістю освітнього процесу, дотриманням вимог стандартів вищої освіти за спеціальностями при формуванні та реалізації освітніх програм	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Санченко О.В., Кліх Л.В., Слива Ю.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України, гаранти освітніх програм	Забезпечити дотримання вимог стандартів вищої освіти під час аудиторного, змішаного та дистанційного навчання. Проводити відкриті заняття, лекційні, практичні, лабораторні згідно сформованого графіка. Контролювати якість проведення занять. Регулярно проводити анкетування студентів базового закладу Університету, регіональних закладів вищої освіти та міжкафедральних навчальних лабораторій щодо задоволеності якістю освітнього процесу. Забезпечити проведення самоаналізу освітніх програм та їх перегляд для вступників 2024 року	Постійно
2.1.5	Продовження роботи над створенням методичної системи підтримки індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Санченко О.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України, гаранти освітніх програм, завідувачі кафедр	Організовувати та проводити заходи для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти: індивідуальні заняття, курси для саморозвитку та самоосвіти, факультативи, програми стажування на виробництві тощо	Постійно
2.1.6	Забезпечення умов для збереження життя і здоров'я учасників освітнього процесу у навчальних корпусах та гуртожитках	Іщенко В.В., Кваша С.М., Ткачук В.А., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України, коменданти корпусів, завідувачі гуртожитків	Проведення інструктажів зі студентами, НПП, співробітниками з безпеки життєдіяльності. Ремонт та підтримка у належному стані бомбосховищ та укриттів, дообладнання пунктів незламності	Постійно

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
2.1.7	Забезпечення оновлення навчально-методичного забезпечення дисциплін	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Кліх Л.В., Санченко О.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України, гаранти освітніх програм	Організувати навчально-методичну роботу науково-педагогічних працівників з розробки та оновлення навчальних курсів, у т.ч. електронних, підручників, навчальних посібників і методичних вказівок з дотриманням правил академічної доброчесності. Забезпечити 100% сформованість ЕНК дисциплін освітніх програм бакалаврату та магістратури	Постійно
2.1.8	Проведення компенсаційного (вирівнювального) семестру для першокурсників та курс-інтенсив для магістрів, які вступили на неспоріднені спеціальності	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Санченко О.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Організувати та провести додаткові заняття для студентів перших курсів Університету з фундаментальних і природничих дисциплін (математика, фізика, хімія, біологія, англійська мова). Запровадити компенсаційні семестри для випускників фахових коледжів для збереження контингенту студентів: після 1 курсу – не менше 90%, після 4 – не менше 80%. Організувати курс-інтенсив для магістрів, які вступили на неспоріднені спеціальності	Перший семестр 2024/2025 н.р.
2.1.9	Проведення моніторингових соціальних досліджень стану та якості освітнього процесу	Кондратюк В.М., Рудик Я. М., Санченко О.В., Слива Ю.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Проводити анкетування студентів з мотивації їх до навчання, якості освітнього процесу в університеті, рівня практичної підготовки, умов проживання та харчування, нестатутних відносин тощо	Постійно
2.1.10	Проведення акредитації освітніх програм підготовки фахівців освітніх ступенів	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Санченко О.В., Кліх Л.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України, гаранти освітніх програм, завідувачі кафедр	Підготувати акредитаційні справи, забезпечити своєчасне та якісне (з оцінками «А» та «В») проходження акредитації 23 бакалаврських освітніх програм у базовому закладі (м. Київ) та 4 освітніх програм у ВСП НУБіП України. Забезпечити проходження акредитації освітньо-професійних програм підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» у 5 ВСП НУБіП України. Провести акредитацію кваліфікаційного центру ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України». Отримати сертифікати про акредитацію освітніх програм підготовки фахівців. Акредитувати кваліфікаційний центр по оцінюванню робітників за 2 професіями. Ліцензувати освітню послугу з підвищення кваліфікації з робітничої професії тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва категорії D1,E1, E2 (ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України»)	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
2.1.11	Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та професійне вдосконалення з питань навчально-методичної роботи та інформаційного забезпечення освітнього процесу в умовах змішаного навчання	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Санченко О.В., Кліх Л.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Організувати та провести заходи з підвищення кваліфікації, стажування на виробництві, тренінгів, семінарів та наукових конференцій	Постійно
2.1.12	Дотримання принципів забезпечення академічної добро-чесності в наукових і навчальних виданнях, кваліфікаційних роботах бакалаврів і магістрів	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Кліх Л.В., Кіщак Т.С., Отченашко В.В., Касаткін Д.Ю., директори ННІ, декани факультетів	Систематична перевірка рукописів навчальних видань комісією з етики та академічної доброчесності. Продовжити практику проведення постерних презентацій магістерських робіт, перевірку на наявність запозичень, розміщення рукописів в інституційному репозиторії	Постійно
2.1.13	Реалізація ступеневої освіти через створення інтегрованої неперервної системи відбору й підготовки студентів за схемою «загальноосвітня школа, ліцей – фаховий коледж – університет»	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Санченко О. В., декани факультетів, директори ННІ	Удосконалити профорієнтаційну роботу, створити профорієнтаційні центри університету в регіонах України на базі кращих шкіл, ліцеїв та фахових коледжів. Продовжити практику проведення заходів «День відкритих дверей та гостинності» в університеті	Постійно
2.1.14	Підтримання та зміцнення взаємозв'язків ННІ, факультетів базового закладу університету з ВП та ВСП НУБіП України	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Санченко О.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Розвиток мережі міжкафедральних навчальних лабораторій для продовження навчання фахових молодших бакалаврів у місцях їх розташування в регіонах України за освітніми програмами підготовки бакалаврів Університету. Залучати для проведення освітнього процесу провідних НПП – професорів і доцентів базового закладу Університету	Постійно
Мета 2.2. Розвиток магістратури				
2.2.1	Інтенсифікація взаємодії усіх учасників та стейкхолдерів освітнього процесу з підготовки магістрів	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Колеснікова О.М., Бачинський О.В., декани факультетів, директори ННІ	Впроваджувати в освітній процес підготовки магістрів майстер-класи провідних науковців Університету, експертів, виробничників та закордонних вчених, у т.ч. із застосуванням блочного (кейсового) навчання та елементів дуальної освіти	Постійно

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
2.2.2	Удосконалення процесу атестації студентів магістра-тури	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Колеснікова О.М., декани факультетів, директори ННІ, завідувачі випускових кафедр, гаранти освітніх програм	Проводити атестації згідно «Положення про підготовку і захист магістерської кваліфікаційної роботи» та «Вимог до атестації студентів магістратури». Забезпечити своєчасне оновлення та наповнення сторінки магістра на сайті Університету та контроль за виконанням індивідуальних навчальних планів магістрів	Травень, листопад 2024 р. Протягом року
2.2.3	Розширення переліку дисциплін, викладання яких здійснюється англійською мовою	Кондратюк В.М., Колеснікова О.В., декани факультетів, директори ННІ, заступники деканів/директорів ННІ з міжнародної діяльності	Провести атестацію науково-педагогічних працівників зі знанням іноземної мови. Організовувати видачу Сертифікатів і додатків випускникам, які навчалися у групах із вивченням окремих дисциплін англійською мовою	Лютий, вересень 2024 р. Червень, листопад 2024 р.
2.2.4	Підвищення якості підготовки та захисту магістерських кваліфікаційних робіт (проєктів)	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Колеснікова О.М., Касаткін Д.Ю., Кіщак Т.С., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, гаранти освітніх програм	Оновлювати тематики магістерських кваліфікаційних робіт. Продовжити практику виконання комплексних кваліфікаційних проєктів міжгалузевого, внутрішньо-галузевого, внутрішньо-програмного спрямування. Наповнювати бази темами магістерських кваліфікаційних робіт з метою недопущення їх дублювання. Оновлювати репозитарій кваліфікаційних робіт IRTHNUBiP (Інституційний репозитарій кваліфікаційних робіт НУБіП України) роботами студентів після їх захисту	Протягом року Протягом року Травень-червень та листопад-грудень 2024 р.
2.2.5	Підвищення якості підготовки студентів магістратури	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Отченашко В.В., Колеснікова О.М., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України, завідувачі кафедр, гаранти освітніх програм	Проводити моніторинг міжнародного освітнього простору, інновацій. Осучаснення наповнення освітніх програм, забезпечення адаптації їх вимог ринку праці. Участь студентів магістратури освітньо-наукової програми підготовки у виконанні наукових тем випускових кафедр, у виступах на наукових конференціях, семінарах. Проведення постерних презентацій, публікація результатів досліджень та підготовка авторефератів магістерських кваліфікаційних робіт. Формувати на вибір студентів магістратури переліки вибіркових дисциплін у розрізі дисциплін за спеціальністю та дисциплін за уподобаннями студентів із загального університетського переліку. Провести університетську конференцію для студентів магістратури 2	Протягом року, до 25.11.2024 р. Протягом 2, 3 семестрів

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			року навчання з представленням результатів досліджень у вигляді постерних презентацій. Організувати підготовку здобувачів ОС «Магістр», які навчаються за освітніми програмами спеціальностей 081 «Право», 211 «Ветеринарна медицина» 281 «Публічне управління та адміністрування» до успішного проходження підсумкової атестації у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ). Організувати проведення ЄДКІ на базі університету	
2.2.6	Проведення акредитації освітніх програм підготовки здобувачів ОС «Магістр»	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Кліх Л.В., Зазимко О.В., Колеснікова О.М., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедрами, гаранти освітніх програм	Підготувати акредитаційні справи, забезпечити успішне проходження акредитаційної експертизи та отримати сертифікати про акредитацію 50 освітньо-професійних та освітньо-наукових програм ОС «Магістр»	Протягом року згідно з затвердженим графіком
2.2.7	Сприяння працевлаштуванню випускників університету	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., ГалайдюкЛ.Ю., декани факультетів, директори ННІ, завідувачі кафедр, гаранти освітніх програм	Налагодити контакти з потенційними роботодавцями для встановлення довгострокових ділових відносин з питань стажування та працевлаштування студентів відповідно до їх кваліфікації. Забезпечити організацію ярмарків вакансій, тренінгів з технології самостійного пошуку роботи, оформлення резюме та підготовки до співбесіди з роботодавцем. Забезпечити проведення конкурсів, майстер класів із залученням експертів провідних організацій та інших кар'єрних заходів. Консультування студентів з питань планування професійної кар'єри: визначення стратегії пошуку роботи, допомога у виборі напрямку розвитку фахової кар'єри. Наповнення сайту вакансіями згідно з інноваційними методиками, враховуючи сучасні потреби ринку праці	Постійно
Мета 2.3. Поліпшення навчально-методичної та видавничої діяльності, використання інформаційних та інтерактивних технологій				
2.3.1	Забезпечення навчальних дисциплін сучасною навчально-методичною літера-турою, електронними навчальними ресурсами та	Кондратюк В.М., Рудик Я.М., Кліх Л.В., Кіщак Т.С., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Розвивати навчально-методичну роботу науково-педагогічного колективу з видання і перевидання сучасних підручників і навчальних посібників тощо з дотриманням правил академічної доброчесності за рекомендацією до друку Вченою радою університету.	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	програмним забезпеченням		Підвищувати якість змісту підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій. Продовжити процес наповнення, оновлення та атестації електронних навчальних курсів (ЕНК) дисциплін з подальшою їх інтеграцією з корпоративними акаунтами Google. Формувати методичне забезпечення навчальних дисциплін за вибором студентів, зокрема в електронній формі. Упроваджувати в освітній процес та діяльність університетської наукової бібліотеки сучасні інформаційні та комп'ютерні технології. Створити лабораторії для підготовки та використання електронних курсів. Забезпечити вільний доступ НПП і студентів до літератури, розміщеної в електронних бібліотеках, своєчасне їх оновлення. Наповнювати цифрову та електронну бібліотеку НУБіП України сучасними навчальними та науковими виданнями	
2.3.2	Організація належного рівня книгозабезпеченості навчальних дисциплін якісними за змістом підручниками, навчальними посібниками	Кондратюк В.М., Ткачук В.А., Рудик Я.М., Кліх Л.В., Кіщак Т.С., Санченко О.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Постійно проводити моніторинг книгозабезпеченості навчальних дисциплін та відбір найбільш якісних рукописів сучасних підручників і навчальних посібників для друку за кошти Університету. Підготувати, розглянути навчально-методичною радою та затвердити Вченою радою Університету рукописи не менше 30 підручників та 100 навчальних посібників після перевірки їх на ознаки наявності плагіату. Виділяти кошти для друку в редакційно-видавничому відділі Університету сучасних підручників і навчальних посібників та передавати їх до бібліотечного фонду	Протягом року
Мета 2.4. Профорієнтаційна робота				
2.4.1	Урізноманітнення прийомів проведення профорієнтаційних заходів з використанням соціальних мереж для популяризації НУБіП України	Кондратюк В.М., Михнюк С.В., Слива Ю.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Підготовка якісних профорієнтаційних відео-матеріалів для онлайн-днів відкритих дверей, постійного використання їх на сторінці університету та систематичних презентацій НПП на різних заходах для випускників, у школах, ліцеях, гімназіях та коледжах. Активне залучення школярів випускних класів на підготовчі курси до НУБіП України	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
2.4.2	Профорієнтаційна робота в районних центрах зайнятості, школах, ліцеях, гімназіях та коледжах	Кондратюк В.М., Кваша С.М., Шевчук В.А., директори ННІ, декани факультетів	Активна співпраця з товариством лісівників України, Київським обласним центром творчості, залучення членів учнівських колективів до проведення різноманітних конкурсів, випускників коледжів до участі у професійних квестах тощо. Залучення викладачів кафедри військової підготовки НУБіП України до профорієнтаційної роботи. Організація презентацій студентами ННІ та факультетів у школах та коледжах, випускниками яких вони є	Протягом року
2.4.3	Підвищення авторитету Університету, його популяризація на теренах України	Ніколаєнко С.М., Кондратюк В.М., Кваша С.М., Ткачук В.А., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Виступи вчених-експертів у засобах масової інформації, публікації в соціальних мережах. Активізація використання сайту Університету та інших інтернет-ресурсів з метою популяризації спеціальностей ННІ та факультетів. Презентація Університету на міжнародних і всеукраїнських виставках, конференціях, семінарах тощо. Проведення круглих столів, різноманітних міжнародних заходів, участь у міжнародних організаціях, різноманітних комітетах, комісіях, експертних групах тощо. Використання кафедр, ботанічного саду, музеїв НУБіП України як майданчика для профорієнтації школярів для вступу на спеціальності Університету	Протягом року
2.4.4	Активна співпраця з Радами роботодавців ННІ, факультетів, активне залучення їх до профорієнтаційної роботи	Кваша С.М., Михнюк С.В., Рада роботодавців	Співпраця університету з Радами роботодавців щодо організації майстер-класів, виставок, екскурсій для школярів з метою профорієнтації для вступу на спеціальності Університету	Протягом року
НАПРЯМ 3. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ВИХОВНА РОБОТА. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ТА ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДІ				
Мета 3.1. Взаємодія зі студентським самоврядуванням університету				
3.1.1	Сприяння розвитку студентського самоврядування університету в нових умовах суспільних викликів	Кваша С.М., ВертелецькийО.О., Мельник О.О., Михнюк С.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Сприяти роботі Студентського сенату, студентського містечка, студентської профспілкової організації. Провести зустрічі ректорату університету зі студентським активом та старостами академічних груп. Координувати роботу Студентського сенату в умовах воєнного стану через проведення спільних засідань Ради з організації виховного процесу, забезпечувати безпеку проведення у НУБіП України організаційних заходів згідно інструкцій із дотримання правил поведінки в умовах воєнного стану в Україні та протиепідемічних заходів.	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			Забезпечити участь представників студентського самоврядування в роботі конференції трудового колективу університету, ректорату, Вченої ради університету, вчених рад ННІ, факультетів. Сприяти Студентському сенату університету у проведенні звітно-виборчих конференцій у ННІ та на факультетах. Реалізація програми виховання здобувачів вищої освіти за принципом «Фахівець, громадянин, патріот». Забезпечити розвиток студентського самоврядування, у т. ч. з використанням можливостей IQ-простору. Організація змагань з професійної майстерності серед студентів ННІ, факультетів, різних ЗВО. Сприяти проведенню «Студентської аграрної республіки»	
3.1.2	Здійснення матеріального та морального заохочення здобувачів вищої освіти до навчання, участі у культурно-масових та спортивних заходах	Кваша С.М., Михнюк С.В., ВертелецькийО.О., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Використовувати моральні і матеріальні стимули студентам: премії, подяки, грамоти, додаткові бали до рейтингу студентів. Організація та проведення зустрічей зі стейкхолдерами (представниками бізнесу, наукової спільноти, представниками уряду тощо)	Протягом року
3.1.3	Формування новогосвітогляду студентства в умовах воєнного стану в Україні, спрямованого на виховання почуття патріотизму в ставленні до Університету, України	Кваша С.М., Михнюк С.В., ВертелецькийО.О., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Організація проведення різноманітних бесід, тренінгів та зустрічейу навчальних групах, гуртожитках з метою формування патріотичного ставлення молоді до захисників України. Відвідування музеїв. Формувати військово-патріотичне виховання студентів із залученням викладачів кафедри військової підготовки університету, військових ЗСУ. Продовжити проведення відкритих тематичних зустрічей, присвячених подіям військової агресії рф проти України, історичним аспектам розвитку та становлення України. Організовувати зустрічі студентської молоді з видатними особистостями, учасниками російсько-української війни. Залучення студентів до участі у виховних заходах на рівні групи, факультету, університету. Виховання студентів засобами гуманітарних дисциплін. Провести тематичні заходи до Дня пам`яті Героїв Небесної Сотні, Пам`яті жертв Голодомору, до Дня Захисника України.	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			Забезпечити проведення екскурсій для студентів, викладачів та гостей НУБіП України за екскурсійною програмою музею	
3.1.4	Залучення талановитих активістів до роботи студентського сенату студентських організацій факультетів, ННІ та студентських рад гуртожитків	Кваша С.М., Михнюк С.В., Вертелецький О.О., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Сприяти в організації проведення виборів студентів до органів самоврядування. Проводити спільні наради з студентським активом	Протягом року
3.1.5	Підтримка волонтерських ініціатив здобувачів університету	Кваша С.М., Михнюк С.В., Вертелецький О.О., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Підтримка ініціатив студентства у співпраці з громадськими організаціями, благодійними фондами, залучення до благодійних ярмарок, проектів. Проведення Днів Донора на підтримку Збройних Сил України. Розширити співпрацю зі студентським активом щодо надання грошової, матеріальної підтримки воїнам-захисникам України	Протягом року
Мета 3.2. Організація виховних заходів				
3.2.1	Дотримання здобувачами освіти Присяги студента НУБіП України	Кваша С.М., Михнюк С.В., Вертелецький О.О., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Проводити роз'яснювальну роботу зі студентами на засіданнях Студентського сенату НУБіП України, старостами, головами профбюро щодо дотримання Присяги студента НУБіП України. Продовжити роботу Ради з організації виховної діяльності НУБіП України. Продовжити реалізацію річних комплексних програм виховної роботи із студентством інститутів та факультетів (включаючи програму тренінгу «Школа першокурсника»). Проведення виховних годин, старостатів щодо правил поведінки в Університеті та в гуртожитках студентського містечка університету	Протягом року
3.2.2	Забезпечення умов для інтелектуального та особистісного розвитку молоді	Кваша С.М., Михнюк С.В., Вертелецький О.О., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Залучення студентської молоді до участі у наукових гуртках, науково-практичних заходах, підготовки навчальних стендів	Протягом року
3.2.3	Підвищення кваліфікації наставників академічних груп	Кваша С.М., Михнюк С.В.	Проводити з наставниками академічних груп круглі столи, тренінги з питань оновлення змісту виховної роботи, психологічної та педагогічної компетентності. Сприяти ефективній роботі наставників академічних груп	Протягом року
3.2.4	Поповнення новими експонатами музейні фонди	Поливач М.А, директори музеїв НУБіП України	Наповнення Музеїв атрибутами війни, стендами, предметами старожитності, фото, документами.	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	Музею історії НУБіП України		Розвивати співпрацю з архівами України для дослідження історії університету та відкриття нових фактів і імен. Підготувати та випустити буклет «Музей історії НУБіП України». Оновлення стендів більш актуальною інформацією	
3.2.5	Забезпечення участі студентів у культурно-масових заходах на рівні ННІ, факультетів та університету	Кваша С.М., Михнюк С.В., Вертелецький О.О., декани факультетів, директори ННІ	Забезпечити участь студентів університету у культурно-масових заходах університету «Школа першокурсника», «Краща пісенна академічна група», «Краща інтелектуальна академічна група» та інших популярних і традиційних заходах університетського рівня. Проведення та відзначення заходів, приурочених до різних важливих дат: Міжнародний жіночий день; День вишиванки; День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; День пам'яті та примирення в Україні; День Прапора України; День незалежності України; День соборності України; День Свободи та гідності України; Міжнародний день студентів; Шевченківські дні та ін. Зйомка тематичних відеороликів	Протягом року
3.2.6	Підвищення кваліфікації наставників академічних груп з питань психологічної та педагогічної компетентності	Декани факультетів, директори ННІ, заступники деканів/директорів ННІ, завідувачі кафедр	Проведення з наставниками академічних груп круглих столів, тренінгів з питань оновлення змісту виховної роботи, психологічної та педагогічної компетентності	Протягом року
Мета 3.3. Формування здорового способу життя				
3.3.1	Проведення спортивних змагань серед здобувачів, науково-педагогічних працівників та співробітників університету	Кваша С.М., Михнюк С.В., Костенко М.П.	Реалізувати план спортивних змагань за узгодженим переліком серед учасників освітнього процесу в рамках 67-ої спартакіади НУБіП України серед студентів, викладачів і співробітників НУБіП України з врахуванням воєнного стану. Організувати низку змагань серед студентів, НПП із різних видів спорту (індивідуальних, групових та масових) футбол, міні-футбол, настільний теніс, волейбол, перетягування линви та інші. Залучити НПП до участі у турнірах: Голосіївське кільце, Снайпер НУБіП, Шаховий король НУБіП та ін.	Протягом року
3.3.2	Проведення спортивних змагань серед мешканців студентського	Кваша С.М., Костенко М.П., Стецюк С.В.	Провести низку змагань серед мешканців студентського містечка із різних видів спорту (індивідуальних, групових та масових) серед мешканців гуртожитків	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	містечка в рамках спартакіади гурто-житків НУБіП України та інших змагань		студентського містечка з врахуванням дії воєнного стану	
Мета 3.4. Розвиток студентського містечка				
3.4.1	Забезпечення ефективної системи життєдіяльності студентського містечка в умовах воєнного стану	Кваша С.М., Стецюк С.В., декани факультетів, директори ННІ	Продовжити дотримання програми енергозбереження в гуртожитках. Продовжити залучати до ремонтів підвальних приміщень гуртожитків як укриттів спонсорів і загони студентів. Створити комфортні умови перебування в укриттях. Забезпечити безперебійне функціонування укриттів та Пункту незламності з врахуванням плану дій мешканців гуртожитків в умовах настання надзвичайної ситуації. Надавати соціально-психологічну підтримку учасникам освітнього процесу під час їхнього перебування в укриттях гуртожитків. Удосконалити організаційну систему прийому-здачі кімнат студентами	Протягом року
3.4.2	Підтримання системи комунікації між керівництвом Університету та студентством в гуртожитках	Кваша С.М., Михнюк С.В., Стецюк С.В., декани факультетів, директори ННІ	Проводити зібрання із активом студентських рад гуртожитків, старост коридорів/блоків: обмінюватися інформацією, напрацьовувати спільні рішення, поширювати спільно прийняті ключові меседжі, націлювати молодь на культуру поведінки в суспільстві. Сприяти в організації та залученні студентського активу у проведенні патріотично-виховних і спортивно-масових заходів серед мешканців гуртожитків. Продовжити традиційні зустрічі керівництва Університету із першокурсниками щодо загальних правил поведінки мешканців гуртожитків студентського містечка в умовах воєнного стану та неухильного виконання Алгоритму дій під час сигналу «Повітряна тривога!»	Протягом року
3.4.3	Удосконалення умов проживання в гуртожитках	Кваша С.М., Іщенко В.В., Стецюк С.В. , декани факультетів, директори ННІ	Впровадити реалізацію проєкту оренди холодильників для мешканців гуртожитків, що покращить їх побутові умови. Впровадити структурний підрозділ «Пральня самообслуговування» із безготівковим розрахунком. Підтримувати естетичний вигляд прилеглої території студентського містечка. Завершити ландшафтний проєкт з облаштування прилеглої території гуртожитку № 10	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
НАПРЯМ 4. РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Мета 4.1. Розширення напрямів та підвищення якості фундаментальних і прикладних досліджень, спрямованих на вирішення проблем сталого сільського розвитку				
4.1.1	Покращання організаційних та технічних умов проведення фундаментальних та прикладних досліджень	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Більська С.О., Грунтковський М.С., директори НДГ	Збільшити залучення фінансових ресурсів для придбання сучасного лабораторного обладнання, моделюючих пакетів програм та покращення матеріально-технічної бази дослідницької та виробничої інфраструктури Університету за рахунок різних джерел (спрямувати до 5 млн. грн. на придбання сучасного наукового обладнання, покращання матеріально-технічної бази факультетів, ННІ та НДГ)	Протягом року
4.1.2	Пошук і розвиток нових напрямів фундаментальних досліджень, прикладних наукових досліджень і науково-технічних розробок у галузі сільськогосподарських, технічних, біологічних, економічних, юридичних, природничих, педагогічних, історичних, філософських, географічних, фізико-математичних наук	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи	Формувати перспективну тематику проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, науково-технічних розробок на 2025 р. відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки України з урахуванням потреб воєнного часу та плану відновлення України (з урахуванням наказів МОН від 03.02.2023 р. № 109 та від 07.09.2023 р. № 1104). Поширювати використання можливостей платформ Scopus, Web of Science для пошуку перспективних тематик, активізації міжнародного наукового співробітництва. Визначити як пріоритет науково-технічного розвитку НДГ в 2024 році пошук шляхів розвитку переробної галузі, отримання органічної продукції, поліпшення стану та відновлення родючості ґрунтів. Здійснювати нові підходи до формування структури посівних площ НДГ із застосуванням нових культур, елементів сучасного землеробства, апробованих в світовій агротехніці, всебічно використовувати в практичній діяльності НДГ кращі досягнення науковців Університету	Протягом року
4.1.3	Участь у виконанні державних науково-технічних програм, розширення співпраці з міністерствами та відомствами з питань проведення досліджень за їх замовленням	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Грунтковський М.С., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи, директори НДГ	Розвивати співпрацю з науковими установами НАН України, НААН України та іншими установами, шляхом створення спільних науково-навчальних центрів (1 на НДІ/ННІ/факультет), збільшити укладання договорів з впровадження сучасних перспективних наукових розробок у НДГ; проводити спільні наукові семінари, конференції, Дні поля з метою популяризації наукових досягнень. Здійснювати налагодження комунікації та співпраці між наукою, бізнесом	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
4.1.4	Пошук перспективних джерел фінансування науково-дослідних робіт	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Корнієнко В.І., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи, директори НДГ	Брати участь у вітчизняних та міжнародних конкурсах наукових робіт, білатеральних наукових проєктах, Рамковій програмі Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа». Забезпечити подання не менше двох проєктів НДР, спрямованих на відновлення агропромислового комплексу України та усунення наслідків воєнних дій, від наукового структурного підрозділу. Активізувати залучення студентів до участі у конкурсах науково-дослідних робіт та їх виконанні, до участі у наукових гуртках	Протягом року
4.1.5	Підвищення якості наукової діяльності та ефективність впровадження наукової продукції у виробництво	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Грунтковський М.С., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи, директори НДГ	Продовжити удосконалення системи моніторингу впроваджених наукових розробок вчених Університету. Проводити системну перевірку та аналіз стану використання наукових розробок вчених Університету. Здійснити апробацію та впровадження наукових розробок, науковий супровід виробничих процесів вченими Університету у навчально-дослідних господарствах Університету з метою зразкового ведення інноваційної та виробничої діяльності	Протягом року
4.1.6	Участь у конкурсах на здобуття премій міжнародного та національного рівнів	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Страшок В.В.	Активізувати подання вченими Університету результатів наукових досліджень на здобуття міжнародних та національних премій	Протягом року
4.1.7	Дотримання фінансової дисципліни при виконанні наукових досліджень	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., БільськаС.О.	Забезпечити фінансування витрат на виконання наукових досліджень відповідно до чинних нормативних документів	Протягом року
4.1.8	Здійснення маркетингових заходів для популяризації можливостей Університету щодо виконання наукових досліджень за замовленням	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Грунтковський М.С., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи, директори НДГ	Проводити інформаційні заходи (круглі столи, форуми, конференції, семінари, вебінари, тренінги), у т.ч. за участю навчально-дослідних господарств, з метою висвітлення здобутків та дослідницьких можливостей вчених Університету	Протягом року
4.1.9	Оптимізація структури наукових підрозділів Університету для забезпечення інтеграції освіти і науки з виробництвом	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Грунтковський М.С., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи, директори НДГ	Здійснювати постійний аналіз діяльності наукових лабораторій. Здійснювати систематичний контроль за ефективністю роботи наукових та навчально-наукових лабораторій	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
4.1.10	Розширення сфери діяльності Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК у регіонах України, забезпечення функціонування на її базі центру користування наукоємним обладнанням	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Корнієнко В.І., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи	Активізувати зв'язки та участь УЛЯБП АПК у спільній підготовці проєктів, у конкурсах МОН України, виконання спільних досліджень з кафедрами та науковими підрозділами Університету. Здійснювати заходи щодо збільшення надходження коштів до спецфонду Університету від УЛЯБП АПК в обсязі понад 10 млн. грн. за рахунок проведення науково-дослідних робіт і надання наукових послуг за замовленням сторонніх організацій	Протягом року
4.1.11	Розвиток перспективних форм спільної наукової та інноваційної діяльності в підрозділах Університету	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Грунтковський М.С., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи, директори НДГ	Розвивати перспективні форми роботи Центру колективного користування науковим обладнанням НУБіП «Агропромисловий комплекс, лісове і садово-паркове господарство, ветеринарна медицина». Підготовка не менше 30 комплексних міжкафедральних, 5 міжінститутських/ міжфакультетських проєктів на виконання НДР у 2025 р.	Протягом року
4.1.12	Підвищення науково-технічного потенціалу та конкурентоспроможності об'єктів права інтелектуальної власності Університету, його розвитку на інноваційній основі	Отченашко В.В., Ковальчук Ф.Ф., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи	Здійснювати моніторинг перспективних об'єктів права інтелектуальної власності та пошук інвесторів для впровадження у виробництво. Надавати консультації щодо можливості укладення ліцензійних договорів на використання об'єктів права інтелектуальної власності з подальшим, у разі прийняття рішення про укладення, методичним та документальним супроводом	Протягом року
4.1.13	Проведення патентно-кон'юнктурних, інформацій-них та маркетингових досліджень, прогнозування взаємовигідних умов комерціалізації та реалізації об'єктів прав інтелектуальної власності на ринках продажу ліцензій	Отченашко В.В., Ковальчук Ф.Ф., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи	Продовжувати співпрацю з Державною науковою установою УкрІНТЕІ у сфері науки, технологічного трансферу та інноваційної діяльності. Забезпечити реалізацію Відкритого меморандуму про партнерство з Фондом розвитку інновацій. Забезпечити документообіг правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності	Протягом року
4.1.14	Продовження системної роботи щодо включення наукових видань НУБіП України до міжнародних наукометричних баз даних	Отченашко В.В., Шевченко Н.Ю., відповідальні секретарі наукових видань, завідувачі кафедр	Сприяти формуванню імпакт-фактора наукових видань Університету, відповідності вимогам або входженню їх до наукометричних баз Scopus, Web of Science, а також інших наукометричних баз	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
4.1.15	Оптимізація підготовки, випуску та розповсюдження наукових видань Університету (журнали, монографії, збірники наукових праць тощо)	Отченашко В.В., Шевченко Н.Ю., відповідальні секретарі наукових видань, директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи	Посилити роботу щодо підготовки наукових журналів Університету відповідно вимог МОН України та міжнародних наукометричних баз. Забезпечити формування наукових видань вчених відповідно до вимог нормативних документів та принципів COPE (Міжнародного комітету з етики публікацій)	Протягом року
4.1.16	Підвищення ефективності роботи Науково-дослідного та проектного інституту стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції (м. Одеса)	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Філіпова Л.Ю.	Здійснювати виконання спільних наукових досліджень з кафедрами та науковими підрозділами Університету, збільшити надходження коштів до спеціального фонду Університету від НДІ в обсязі понад 700 тис. грн, покращити матеріально-технічну базу інституту. Забезпечити ефективне використання лабораторного обладнання	Протягом року
4.1.17	Взаємодія із закладами вищої освіти, науковими установами у здійсненні наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності та їх активне залучення до реалізації спільних наукових програм і проєктів	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Шевченко Н.Ю., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи	Активізувати роботу щодо укладання договорів про науково-технічне співробітництво, реалізацію спільних науково-дослідних проєктів, проведення конференцій, семінарів, круглих столів, виставок, видання спільних наукових та навчально-методичних праць	Протягом року
4.1.18	Забезпечення сервісного обслуговування матеріально-технічної бази наукових підрозділів	Отченашко В.В., Ковбаса Я.В.	Проводити планове сервісне обслуговування та метрологічну повірку і калібровку наукового обладнання, ремонт лабораторного обладнання за заявками наукових підрозділів Університету	Протягом року
4.1.19	Покращення якісного та кількісного складу штатних наукових працівників Університету	Отченашко В.В., Павлюченко Т.І.	Здійснювати залучення до виконання НДР студентів з оплатою, аспірантів, докторантів, осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання. Сприяти залученню не менше 3-4 штатних наукових співробітників до виконання кожної НДР	Протягом року
Мета 4.2. Підвищення якості підготовки наукових кадрів				
4.2.1	Інформування наукових керівників та гарантів освітньо-наукових програм щодо змін в чинному законодавстві з підготовки здобувачів наукових ступенів	Кваша С.М., Вакуленко В.Л., Боярчук С.В.	Постійний моніторинг законодавства з питань освітньо-наукового процесу підготовки докторів філософії. Забезпечити регулярне проведення засідань науково-методичної ради гарантів, науково-методичних семінарів, зустрічей з науковими керівниками здобувачів ступеня доктора філософії	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
4.2.2	Проведення акредитації освітньо-наукових програм третього освітньо-наукового рівня	Кваша С.М., Вакуленко В.Л., директори ННІ, декани факультетів, гаранти ОНП	Відповідно до пропозицій гарантів затвердити перелік ОНП та період їх акредитації. Провести акредитацію 4-х ОНП підготовки докторів філософії (Психологія, Історія України, Підприємництво та торгівля, Фінанси, банківська справа та страхування) в умовах воєнного стану. Провести за скороченою процедурою в умовах воєнного стану акредитацію 4-х освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії (Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, Біотехнологія та біоінженерія, Прикладна механіка) згідно із затвердженим графіком Нацагентства	Протягом року
4.2.3	Посилення вимог до конкурсного відбору аспірантів	Кваша С.М., Вакуленко В.Л., Боярчук С.В., директори ННІ, декани факультетів, гаранти ОНП	Забезпечити якісний відбір вступників до аспірантури і докторантури. Забезпечити їхню якісну підготовку відповідно до «Положення про організацію забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП України». Акцентувати увагу на компетенціях знань англійської мови	Протягом року
4.2.4	Підвищення якості інформаційного та фінансового забезпечення дослідницьких процесів для аспірантів	Отченашко В.В., Вакуленко В.Л., директори ННІ, декани факультетів, гаранти, голова ради аспірантів	Розширити очно-дистанційну консультаційну підтримку аспірантів, продовжити залучати здобувачів ступеня доктора філософії до виконання наукових тематик в умовах воєнного та повоєнного часу. Залучити кошти для наукових досліджень аспірантів і докторантів через систему грантів, благодійних фондів, державних і приватних організацій, установ та інших джерел. Пошук благодійних фондів, комунальних, державних і приватних організацій, зацікавлених у наукових дослідженнях. Інформаційна підтримка щодо отримання іменних стипендій, дипломів, інших заохочень для молодих вчених, студентів-дослідників, здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук. Збільшити частку аспірантів, підготовка яких здійснюється за кошти фізичних осіб та сторонніх організацій. Виділяти кошти для проведення досліджень аспірантами в умовах воєнного та повоєнного часу	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
4.2.5.	Посилення уваги до процедури проходження атестації аспірантів на кафедрах та вчених радах факультетів/ННІ	Кваша С.М., Вакуленко В.Л., гаранти ОНП	Гарантам освітньо-наукових програм брати участь в процесі проміжної та підсумкової атестації аспірантів, а також під час захисту теми і методики дисертаційного дослідження (аспірантів першого року навчання). Посилити контроль за виконанням дослідження здобувачем згідно індивідуального плану аспіранта в частині проходження педагогічної (асистентської) практики в умовах сьогодення	Протягом року
4.2.6	Залучення аспірантів і докторантів до міжнародної діяльності	Кваша С.М., Вакуленко В.Л., Боярчук С.В., Лабенко О.М., голова ради аспірантів	Забезпечити участь аспірантів і молодих вчених у міжнародних й вітчизняних наукових конкурсах, стартапах, науково-дослідних роботах і проєктах та інших науково-технічних заходах. Продовжити залучати до вступу на навчання в аспірантуру громадян інших країн	Протягом року
4.2.7	Співпраця з державними органами виконавчої влади у сфері освіти і науки щодо підготовки здобувачів ступеня доктора філософії	Кваша С.М., Вакуленко В.Л., директори ННІ, декани факультетів, гаранти ОНП	Забезпечити своєчасну взаємодію з МОН України щодо планування та освоєння обсягів місць державного замовлення, а також постійна комунікація з Нацагентством щодо якісного проходження повноцінних акредитаційних експертиз та акредитацій за скороченою процедурою	Протягом року
Мета 4.3. Поліпшення інноваційної діяльності				
4.3.1	Створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення трансферу технологій на основі мережі існуючих та новостворених інноваційних підрозділів Університету	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Ковальчук Ф.Ф., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи	Активізувати роботу відповідальних осіб за наповнення бази «Наука для бізнесу», бази науково-технічних розробок Національної мережі трансферу технологій Академії технологічних наук та Міністерства освіти і науки України. Здійснювати інформаційне забезпечення наукової діяльності НУБіП України стосовно новизни об’єктів інтелектуальної власності шляхом співпраці з видавництвами наукової періодики, доступу до спеціалізованих електронних баз даних та інформаційно-довідкових систем УКРНОІВІ, Європейського патентного відомства «Espacenet», міжнародної бази даних ВОІВ «Patentscope», а також з використанням: професійних систем-агрегаторів, автономних інформаційно-пошукових систем електронних бібліотек наукових товариств, депозитаріїв і систем, що підтримують концепцію відкритого та безкоштовного доступу до інформації, веб-порталів бібліотек, інфор-	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			маційних центрів та спеціалізованих систем пошуку, в яких зафіксовані чи публічно оголошувані відомості про нові досягнення науки, техніки та виробництва	
4.3.2	Реформування за напрямами діяльності і змістом функцій Наукового парку НУБіП України «Стале природокористування та якість життя»	Теслюк В.В., Отченашко В.В., директори НДІ, заступники деканів/ директорів ННІ з наукової роботи	Привернути увагу на необхідність якісного покращення роботи із забезпечення подання інноваційних проєктів (розробок) до Наукового парку НУБіП України, роботи із залучення фондів до фінансування інноваційних проєктів Університету	Протягом року
4.3.3	Підтримання зв'язку з бізнесом, суб'єктами господарювання	Отченашко В.В., Грунтковський М.С., директори НДІ, заступники деканів/директорів ННІ з наукової роботи, директори НДГ	Виявляти потреби бізнесу та суб'єктів господарювання у наукових розробках та впроваджувати їх у практику. Розширити реалізацію інвестиційно привабливих інноваційних проєктів у навчально-дослідних господарствах Університету. Налагодити співробітництво із суб'єктами аграрних підприємств стосовно трансферу інноваційних розробок, ліцензій та договорів. Забезпечити залучення інвестицій для спільного впровадження інноваційних розробок на базі наукових структурних підрозділів Університету	Протягом року
4.3.4	Активізація роботи щодо залучення та участі в діяльності Стартап Школи НУБіП України	Витвицька О.Д., Отченашко В.В., декани факультетів, директори ННІ	Залучати студентів до діяльності Стартап Школи НУБіП України. Подавати стартап проєкти	Протягом року
4.3.5	Удосконалення інноваційної діяльності	Витвицька О.Д., Отченашко В.В.	Забезпечити формування інноваційної культури. Сприяти реалізації інноваційного потенціалу НПП	Протягом року
Мета 4.4. Розвиток інформаційної та комунікаційної бази				
4.4.1	Забезпечення стабільної роботи серверів Університету в нових умовах інфраструктурних, енергетичних викликів	Ткачук В.А., Теплюк В.М., Глазунова О.Г.	Постійний контроль за роботою серверів Університету, при потребі їх модернізація	Протягом року
4.4.2	Створення інформаційно-освітнього середовища на основі активізації розроблення електронних навчальних, науково-методичних та	Глазунова О.Г., Мокрієв М.В., директори ННІ, декани факультетів	Активізація діяльності з використання електронних навчальних курсів, інтеграція в електронні навчальні курси новітніх Веб-ресурсів та сервісів для організації навчальної діяльності. Інформування та зв'язок студентів через створення різних груп у різних	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	інформаційно-довідкових WEB-ресурсів, активне їх використання у навчальному процесі		месенджерах. Використання у навчальному процесі сучасних інформаційних продуктів: «Бухгалтерія для України 2.0», Excel, GOOGLEANALITICS, PowerBI, TableauPublic, Raw, VisualizeFree, R, SPSS тощо. Введення елементів VR технологій в навчальний процес. Інтегрувати інформаційну систему «Деканат» та навчальний портал університету	
4.4.3	Розвиток єдиного електронного навчально-наукового середовища університету	Глазунова О.Г., Мокрієв М.В.	Продовжити практику придбання нової та модернізацію існуючої серверної техніки та комунікаційного обладнання. Міграція в хмарне середовище актуальних ресурсів і сервісів. Модернізація системи авторизації в ІОС	Протягом року
4.4.4	Створення умов для розвитку неформального навчання студентів, активне використання у навчальному процесі платформ Coursera, EdX, Udemy	Глазунова О.Г., Мокрієв М.В.	Проходження навчання за курсами дисциплін, які викладають НПП на платформах Coursera, EdX, Udemy. Вбудовування курсів Coursera, EdX, Udemy в ЕНК з дисциплін. Розробити рекомендації щодо зарахування курсів на платформах Coursera, EdX, Udemy у вибірковій складовій навчального плану	Протягом року
НАПРЯМ 5. ОНОВЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ТА ПОЛІПШЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СПІВРОБІТНИКІВ І СТУДЕНТІВ				
5.1	Організація протипожежної безпеки згідно існуючих «Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України»	Іщенко В.В., Антоненко В.М., Кулибаба Є.О., директори ННІ, декани факультетів	Усувати регулярно усі виявлені порушення «Правил пожежної безпеки…». Провести дооснащення всіх навчальних корпусів і студентських гуртожитків, виробничих приміщень протипожежними засобами. Установити пожежну сигналізацію в навчальному корпусі № 1 та гуртожитку №2. Облаштувати блискавкозахист навчального корпусу №4 та гуртожитків №9, 10, 11	Протягом року
5.2.	Продовження реалізації Програми енергозбереження	Іщенко В.В., Каплун В.В., Радько І.П., Стецюк С.В., декани факультетів, директори ННІ, коменданти корпусів, завідувачі гуртожитків	Завершити поточний ремонт трансформаторних підстанцій, періодично організовано проводити зняття показників лічильників, робити необхідні узагальнення, доповідати на нараді. Працювати усім підрозділам університету в режимі максимальної економії енергетичних ресурсів	Протягом року
5.3.	Проведення роботи з капітального та поточного ремонтів	Іщенко В.В., Ткачук В.А., декани факультетів, директори ННІ, ВП і ВСП НУБіП	Провести капітальний ремонт північних трибун стадіону. Облаштувати тротуари між навчальними корпусами № 2 і № 3.	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	навчальних корпусів, гуртожитків, упорядкування прилеглої до них території	України	Продовжити будівництво нових будинків відпочинку в СОТ «Академічний» (нижня територія). Капітальний ремонт місць загального користування навчального корпусу №12. Капітальний ремонт місць загального користування 3-го стояка 2-6 поверхів у гуртожитку №9. Капітальний ремонт аварійних балконів гуртожитку №10. Завершити заміну вікон в гуртожитках №1 і №6. Завершити утеплення гуртожитку №7. Утеплити 1 корпус УЛЯБП АПК. Капітальний ремонт центрального маршу навчального корпусу №4	
5.4	Надання матеріальної допомоги співробітникам, студентам і аспірантам НУБіП України	Тарасенко Р.О., Мельник О.О.	Надати допомогу співробітникам, студентам і аспірантам НУБіП України. Забезпечити студентські спортивні команди, творчі колективи, інтелектуальні команди необхідним інвентарем та формою. Організувати придбання подарунків, призів, кубків для учасників спортивних та інтелектуальних змагань, творчих конкурсів	Протягом року
НАПРЯМ 6. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ І МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ЦІННОСТІ ТА СУСПІЛЬНІ ОРІЄНТИРИ КОЛЕКТИВУ				
Мета 6.1. Організація та проведення загальнодержавних, університетських заходів				
6.1.1	Проведення організаційно-адміністративних заходів щодо збереження ефективного функціонування університету в умовах збройної агресії рф	Ніколаєнко С.М., Кваша С.М., Кондратюк В.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В., декани факультетів, директори ННІ, НДГ, ВП, ВСП НУБіП України	Зберегти цілісний майновий комплекс та колектив Університету. Організувати освітній процес з урахуванням непередбачуваних обставин, які виникають в результаті збройної агресії. Надавати допомогу викладачам та студентам, які постраждали в наслідок агресії рф	На період воєнного стану
6.1.2	Вшановування видатних освітян та науковців Університету	Кваша С.М., Кондратюк В.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В., Барановська О.Д., Рудень Д.М.	Висвітлювати інформацію про видатних освітян і науковців Університету та їх здобутки в медіа, статтях у профільних журналах. Вшановувати видатних освітян та науковців на Алеї Слави Університету. Подавати клопотання на отримання Державної стипендії для видатних діячів науки та Державної стипендії для видатних діячів освіти. Присвоювати звання «Почесний працівник кафедри НУБіП України»	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
6.1.3	Відзначення кращих співробітників університету з нагоди державних свят та ювілеїв	Кадрова комісія, Вчена рада Університету	Подавати клопотання до МОН, Київської міської державної адміністрації, Голосіївської районної в м. Києві адміністрації тощо щодо нагородження працівників Університету нагородами різного рівня. Відзначати кращих працівників університету медаллю «За заслуги», Почесною грамотою та Подякою Університету. Присвоювати працівникам Університету почесні звання «Заслужений працівник НУБіП України», «Заслужений науковий працівник НУБіП України», «Заслужений науково-педагогічний (педагогічний) працівник НУБіП України», «Заслужений професор НУБіП України»	Протягом року Протягом року До 1 вересня 2024 р.
6.1.4	Виготовлення сувенірної продукції та атрибутики Університету, ННІ, факультетів, ВП та ВСП НУБіП України	Ткачук В.А., Барановська О.Д., Рудень Д.М., декани факультетів, директори ННІ, ВП, ВСП НУБіП України	Підготувати буклети, проспекти про Університет. Виготовити сумки, кружки, блокноти, ручки, футболки тощо з символікою Університету, ННІ, факультетів, ВП та ВСП НУБіП України	Протягом року
6.1.5	Формування історико-культурного середовища університету	Ніколаєнко С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В.	Підтримувати в належному стані історичну та культурну спадщину на території Університету (корпуси, пам’ятники, Меморіальний комп-лекс, музеї, ботанічний сад тощо)	Протягом року
6.1.6	Продовження традицій університету	Ніколаєнко С.М., Кондратюк В.М., Кваша С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В., Барановська О.Д., декани факультетів, директори ННІ, ВСП, ВП НУБіП України	Відзначити урочисто події: «День НУБіП України», «День Знань», «День відкритих дверей», «Голосіївське кільце», зустрічі з випускниками минулих років. Проведення студентських флешмобів	Протягом року
6.1.7	Проведення загальноуніверситетських заходів	Ректорат	Проводити Конференцію трудового колективу, Вчені ради, ректорати, наради з планування та енергозбереження, науково-методичні комісії, координаційні ради, спеціалізовані вчені ради. Робота ННІ, факультетів з Радами роботодавців	Протягом року
6.1.8	Проведення профорієнтаційної роботи	Директори ННІ, декани факультетів	Розробити «нову концепцію»: «Школа-кафедра-факультет-університет» щодо проведення профорієнтаційної роботи. Залучення вступників до участі в предметній олімпіаді НУБіП України	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
Мета 6.2. Суспільні орієнтири університету в умовах війни				
6.2.1	Продовження реалізації Програми «Голосіївська ініціатива – 2025»	Ректорат, колектив університету	Забезпечити виконання заходів з реалізації Програми розвитку університету «Голосіївська ініціатива – 2025» на 2024 рік	Протягом року
6.2.2	Забезпечення фінансовою підтримкою членів колективу	Ректорат, Тарасенко Р.О., Мельник О.О.	За поданням профспілкових організацій сприяти фінансовій підтримці членів колективу Університету з найбільш складними умовами життєдіяльності, станом здоров'я тощо	Постійно
6.2.3	Дотримання правил внутрішнього розпорядку університету	Колектив університету	Посилити увагу науково-педагогічних працівників, співробітників, студентів за дотриманням навчальної, трудової та виконавчої дисципліни	Протягом року
6.2.4	Продовження співпраці зі ЗС України, Національною гвардією, прикордонними військами	Ректорат, Вчена рада університету, колектив університету	Перераховувати одноденну заробітну плату в університеті на потреби ЗСУ. Продовжити практику особистої фінансової підтримки ЗСУ, персональних військових частин і воїнів. Здійснювати моральну підтримку воїнів-захисників України через патріотичні вітання на сайтах, у месенджерах	Протягом року
6.2.5	Дотримання нормативно-правових актів з протидії і запобігання корупції та недопущення нестатутних відносин в університетському середовищі	Ректорат, Попова О.В., Грищенко С.М.	Виконувати вимоги «Антикорупційної програми НУБіП України». Проводити анонімні анкетування «Чи задоволений я навчанням в університеті», соціологічні опитування «Викладач очима студентів», комплексні тестування знань студентів. Результати анкетувань заслуховувати та обговорювати на засіданні ректорату, Вченої ради університету та вчених радах ННІ/факультетів. Забезпечити функціонування університетської «Гарячої телефонної лінії», електронної «Пошти студентської довіри»	Протягом року
НАПРЯМ 7. ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ, УПРАВЛІННЯ, РОЗВИТОК САМОВРЯДУВАННЯ				
7.1	Продовження ефективної практики організації роботи колективу Університету через централізовану систему прийняття рішень	Ректорат, Вчена рада університету	Проводити щотижнево звужений ректорат, щомісячно розширений ректорат, нараду з планування роботи Університету на місяць, Вчену раду університету; щорічно Конференцію трудового колективу Університету. Підтримувати належний рівень комунікацій з директоратами, деканатами на засіданнях, нарадах у змішаному, очному та онлайн форматах	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
7.2	Дотримання єдиних вимог документування управлінської інформації та організації роботи з документами в паперовій та електронній формі	Ректорат	Дотримуватися вимог Інструкції з діловодства Університету. Діловодство здійснювати з дотриманням вимог затвердженої Номенклатури справ Університету	Протягом року
7.3	Співпраця з профспілками	Ректорат, Мельник О.О., Тарасенко Р.О.	Регулювати трудові, соціально-економічні відносини між адміністрацією і трудовим колективом, гарантувати захист прав та інтересів усіх працівників та студентів університету	Протягом року
7.4	Проведення конкурсного відбору на посади завідувачів кафедр, професорів, доцентів відповідно до чинного законодавства України та Статуту Університету	Ректор, проректори, директори ННІ, декани факультетів, начальники відділів	Конкурсне обрання претендентів	Протягом року
7.5	Тренінги для профспілкового активу студентів та аспірантів університету	Мельник О.О.	Проведення профспілкового навчання для студентських і аспірантських лідерів НУБіП України	Протягом року
НАПРЯМ 8. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ				
8.1	Збільшення обсягу надходжень коштів за навчання і проживання в гуртожитках	Ткачук В.А., Костюк Т.О., Стецюк С.В., декани факультетів, директори ННІ, ВП та ВСП НУБіП України	Збільшення контингенту студентів, у т.ч. вступників за умовами договору, оперативний перерахунок вартості платних послуг відповідно до діючих тарифів на комунальні послуги, підвищення заробітної плати та рівня інфляції	Протягом року
8.2	Підвищення ефективності діяльності госпрозрахункових підрозділів	Ткачук В.А., Костюк Т.О., декани факультетів, директори ННІ, керівники госпрозрахункових підрозділів	Запровадження нових платних послуг, створення нових та оптимізація діяльності існуючих підрозділів, збільшення доходів діючих госпрозрахункових підрозділів	Протягом року
8.3	Покращення інформаційного забезпечення, фінансового планування, обліку та контролю	Ткачук В.А., Костюк Т.О., Теплюк В.М., Глазунова О.Г.	Постійне вдосконалення внутрішніх процедур, методик, положень, підготовка пропозицій щодо дерегуляції фінансового, планового та кадрового документообігу	Протягом року
8.4	Здійснення громадського контролю за фінансовою діяльністю Університету, ефективністю розподілу та якістю виконання всіх статей кошторису Університету	Ткачук В.А., Тарасенко Р.О., Костюк Т.О., Грунтковський М.С., Теплюк В.М., директори ВП та ВСП НУБіП	Обговорення фінансового звіту за 2023 рік та фінансового плану на 2024 рік на засіданні Вченої ради Університету. Оприлюднення фінансового плану (кошторису), плану використання бюджетних коштів, плану закупівель, штатного розпису, фінансового звіту про діяльність НУБіП України на сайті Університету	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
8.5	Удосконалення діяльності навчально-дослідних господарств	Кондратюк В.М., Ткачук В.А., Костюк Т.О., Отченашко В.В., Грунтковський М.С., директори НДГ	Покращення фінансових показників навчально-дослідних господарств, оптимізація штатних розписів	Протягом року
8.6	Економія коштів під час закупівель товарів, послуг та робіт	Уповноважені та відповідальні особи відповідно до наказу ректора	Підвищення ефективності використання системи електронних публічних закупівель ProZorro, посилення відповідальності керівників підрозділів за неефективне використання коштів	Протягом року
НАПРЯМ 9. ЗАХОДИ ДЛЯ НАДАННЯ (ПІДТВЕРДЖЕННЯ) СТАТУСУ ДОСЛІДНИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ				
9.1.	Отримання протягом року бюджетних призначень спеціального фонду державного бюджету в розмірі, що становить не менше ніж 50% обсягу бюджетних призначень	Ректорат, директори НДІ, заступники деканів факультетів, директорів ННІ з наукової роботи	Забезпечити підрозділами Університету надходження до спеціального фонду на рівні не менше 35 млн. грн. за виконання досліджень, надання наукових послуг та провадження міжнародних проєктів	Протягом року
9.2	Внесення до переліку об'єктів, що є національним надбанням, наукові здобутки вчених Університету	Ректорат, директори НДІ, заступники деканів факультетів, директорів ННІ з наукової роботи	Визначити об’єкти, що відповідають вимогам для включення їх до реєстру об’єктів, що мають статус національного надбання, зокрема, експозиції музеїв, колекцій, ботанічного саду	Протягом року
9.3	Організація на базі Університету проведення міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., Шевченко Н.Ю., директори НДІ, заступники деканів факультетів, директорів ННІ з наукової роботи	Сприяти проведенню міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій на базі Університету у 2024 році, внесених в перелік МОН України	Протягом року
9.4	Підвищення публікаційної активності науково-педагогічних працівників університету	Отченашко В.В., Шевченко Н.Ю., директори НДІ, заступники деканів факультетів, директорів ННІ з наукової роботи	Сприяти підготовці не менше, ніж 700 публікацій у наукометричних базах SCOPUS/WoS та не менше 500 публікацій у наукових журналах Університету, віднесених до категорії Б фахових видань України. Продовжити процедуру включення журналів університету до наукометричних баз SCOPUS / WoS	Протягом року
НАПРЯМ 10. УЧАСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ В РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ЗАВДАНЬ У ГАЛУЗІ АПК, ОСВІТИ І НАУКИ ТА ПРОГРАМ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ				
10.1	Участь в удосконаленні чинної законодавчої та нормативно-правової бази з питань вищої освіти, науки, розвитку галузей АПК, природоохоронної сфери	Ректорат, Вчена рада університету, НПП університету	Участь НПП факультетів/ННІ у атестаційних, експертних і кваліфікаційних комісіях міністерств, відомств, асоціації працівників аграрних навчальних закладів «Агроосвіта»	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
10.2	Продовження практики проведення спільного науково-бізнесового Форуму «SEB-2024»	Ректорат	Організувати спільно з радами роботодавців, НААН України другий Форум «SEB-2024»	Протягом року
10.3	Участь в роботі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти України	Члени експертних груп	Робота провідних вчених і здобувачів факультету в складі комісій, робочих експертних груп НАЗЯВО, галузевих експертних радах	Протягом року
10.4	Участь в діяльності відділень НААН України	Академіки, член-кореспонденти	Робота провідних вчених НУБІП України у складі комісій, робочих груп НААН України	Протягом року
10.5	Участь в діяльності ГО «Національна академія наук вищої освіти України»	Члени академії	Робота провідних вчених у складі комісій, робочих груп ГО НАН вищої освіти України	Протягом року
10.6	Презентація конкурентно-спроможних наукових розробок кафедр та їх реалізація на виробництві	НПП університету	Ефективний менеджмент власних здобутків та реалізація їх у бізнес-проектах і в державних програмах. Участь провідних НПП кафедр економічного факультету в наданні експертних оцінок розвитку біржової діяльності в Україні. Участь НПП кафедр в конкурсах на здобуття грантів по державній тематиці. Участь в роботі робочих комісій, що сформовані на базі державних і громадських організацій щодо розробки й реалізації державних завдань повоєнного розвитку аграрного сектору економіки й територіальних громад. Участь в розробленні нормативно-правових актів України, які забезпечують діяльність у сфері агровиробництва, селекції, охорони ґрунтів	Протягом року
10.7	Робота Центру законодавчих ініціатив	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., члени Центру	Забезпечити ефективну діяльність Центру законодавчих ініціатив. Укладання угод про співпрацю між Центром та Народними депутатами України. Активізувати участь вчених Університету у нормотворчій діяльності	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
10.8	Формування пропозицій до органів державної влади з питань реалізації державних завдань у галузі АПК, освіти і науки та програм розвитку галузей економіки	Кондратюк В.М., Отченашко В.В., директори НДІ, заступники деканів факультетів, директорів ННІ з наукової роботи	Узагальнення результатів проведення міжнародних науково-технічних конференцій та формування пропозицій	Протягом року

Ректор Національного університету
біоресурсів і природокористування України,
доктор педагогічних наук, професор,
академік НАПН та НААН України

Станіслав НІКОЛАЄНКО